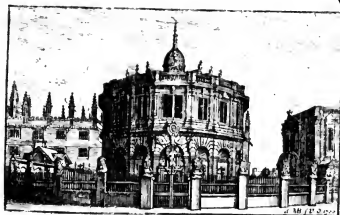

Commentarii
DE
SCRIPTORIBUS
Britannicis,

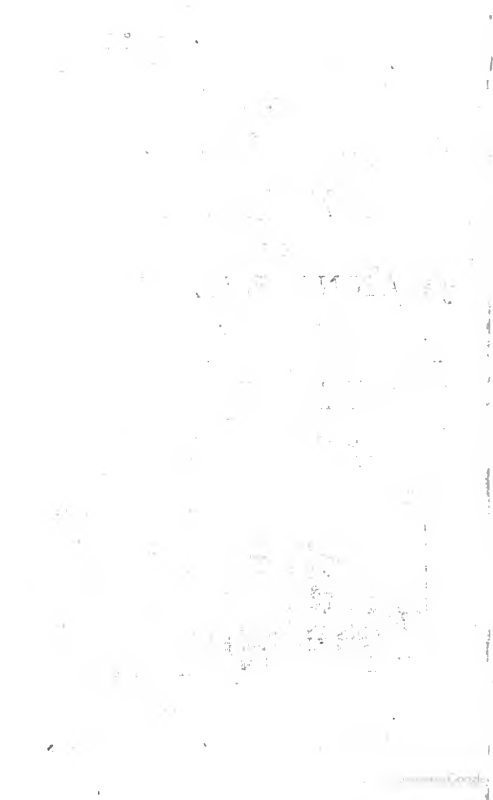
AUCTORE
JOANNE LELANDO
LONDINATE.

Ex Autographo *Lelandino* nunc primus edidit
ANTONIUS HALL Coll. Reg. *Oxon.* Socius.

TOMUS SECUNDUS.

OXONII,
E THEATRO SHELDONIANO, MDCCIX.

JOANNIS LELANDI
Commentarii,
 DE
 SCRIPTORIBUS
Britannicis.

CAP. CCXXXVI. *De Rogero Bacono.*

ROGERUS *Baconus*, *Franciscanae* sectæ imitator, ita diligenter in omnis generis autoribus versatus fuit, ut sui sæculi unicum plane miraculum diceretur. Quare juvat talem tantumque in nostro catalogo ponere; ejusque vitam, in studiosi gratiam lectoris, paucis perstringere. Primos adolescentiæ annos *Istaci* in rebus dialecticis exegit; unde ingenium, per se felix, quasi accepto à cote novo acumine, felicius reddidit. Maturior ætas philosophiam tentavit; nec tantum tentavit, verum ingressam ita totam penetravit & circumivit, ut nullum locum jam non excussum reliquerit. Accessit huc tanta in mathesi peritia, quantam ne nostra quidem tempora, quantumcunque aurea & felicia, consecuta sunt. Nota loquor; & hæc quæ sequuntur, doctis ignotiora non sunt: nempe *Baconum* ea, ut ita dicam, divinitate in magia naturali (nam procul esto à sani judicii viris infamis illa necromantia) exercitatum fuisse, ut *Cornelius Agrippa*, *Germanus*, homo eloquentiæ inexhaustæ, & eruditionis fere absolutæ, mihi videatur

deatur in sua *Occulta Philosophia* non accedere ad majestatem illam, quam noster *Baconus* præ se fert. Hic mihi optarem centum linguas & totidem ora, ut mysteria & miracula rerum, quæ ille in hoc scientiæ genere invenit & ostendit, pro dignitate declararem. Sed quorsum hæc vota? longe præstiterit tacere, quam pauca de re tanta loqui. Age igitur, quod instat, agamus. Jam magnis passibus ad sacras literas festinabat; quas ut plenius & purius hauriret, famosam *Parisiensium* academiam, id quod ego quibusdam conjecturis colligo, petiit. Evicit & hunc facile laborem, mira & insolita quadam ingenii dexteritate; usque adeo, ut domum reversus, qui nuper magnus, jam *Isacis* merito ter maximus esset.

Inter hæc tamen viderat, ut erat acerrimo judicio, quidam sibi ad orbem literarum deesse: nempe linguarum cognitionem. Quare statim non levi operam cum *Hebraicæ* tum *Græcæ* linguæ adhibuit. Porro *Eadmundum Abbotundensem*, qui postea archiepiscopus *Cantiorum* fuit, & *Richardum Fiacrum*, *Dominicanum*, amicos, & studiorum socios summe coluit. Denique ingentem librorum numerum scripsit, qui olim, in multa exemplaria diffusi, religiosissime per totam *Britanniam* in bibliothecis servabantur; nunc autem, pudet dicere, partim è suis forulis excisi, & furto, custodum negligentia, sublatis, partim mutili, direptis hinc inde quaternionibus, facti, tam raro comparent, ut facilius sit *Sibyllæ* folia colligere, quam nomina librorum quos scripsit. Hi tamen adhuc extant:

De Logica.

Commentaria in librum *Avicennæ* de Anima.

De septem Experimentis.

De Secretis.

Epistola instar libelli ad *Clementem Pont. Rom.*

De Utilitate Linguarum.

De Scientiæ perspectiva continenti novem distinctiones.

De Fluxu & Refluxu maris *Britannici*.

De Rebus Metallicis.

De Utilitate Astronomiæ.

De Cælo & Mundo.

De Impedimentis Sapientiæ.

Interrogationi tuæ.

Sanctissimo patri.

Multæ præclaræ radices.

Cupiens te.

Visis effectibus.

Post locorum descriptionem.

Commentarii in libros Sententiarum.

Super Psalterium.

De Aspectibus Lunæ ad alias Planetas.

De Operibus non occultis.

De Victoria *Christi* contra *Anti-* } Ne sum propheta.
christum.

De Copiæ vel Inopiæ Causis.

De Retardatione senectutis. Cogito & cogitavi.

Antidotarium.

De Gradibus Medicinalibus.

De Locis. Quoniam infinitum est.

De Arte Memorativa.

De Centris gravium vel Planis.

Parabolæ de Quadratura.

De Rebus Alchymicis, alias Speculum Alchymicæ.

De Communibus Naturalibus, lib. 4.

De Speciebus & Legibus multiplicationum.

De Forma in Speculo resultante.

De Vita *Edmundi*, archiepiscopi *Cant.*

Floruit sub *Henrico* tertio, *Anglorum* rege. Obiit *Oxonii* anno à *Christo* nato 1248. & ibidem sepultus est in ecclesia *Franciscanorum*. Catalogus eruditorum collegii *Mariunensis* meminit alterius *Baconis*, viri eruditi.

CAP. CCXXXVII. De Joanne Annevillano.

JOANNES *Annevillanus*, qui & corrupte *Hantvil-*
lensis & *Nantvillensis* dictus, ex *Annevilla Neustria*
oriundus, at in *Britannia* insula ortus, ita se in bonis literis
adhuc juvenis feliciter exercuit, & præcipue in poesi, ut vir
factus, vel miraculum eloquentiæ profluentis sæculo alioqui
tum barbaro visus sit, & quidem *Parisiis*. concinnavit autem
opus, ut ea tulit ætas, sane elegans, venustum, splend-
dum: in quo subinde encomiastes, aliquando etiam & sa-
tyricus. Nomen autem operi à *Græco* derivatum fonte in-
ditum est, videlicet *Architrenius*, ab insigni lamentatione.
Patriæ vero memor, *Bruti*, & *Britannorum* gratissimus
cum antiquitatem tum gloriam deprædicat. *Lodovicus Vi-*
ves libro tertio de *Disciplinis*, *Lilius Gregorius Gyraldus*
dialogo de *Historia Poetarum* quinto, & *Gesnerus* in *Scri-*
ptorum Catalogo præclaram *Annevillani* faciunt mentio-
nem. Illustrat nomen *Henrici* tertii *Annevillanus*, unde
& liquet, quo tempore floruerit.

CAP. CCXXXVIII. *De Aldruido.*

ALDROIDUS nomen mihi *Saxonicum* quiddam personare videtur, quod senem Drugonem *Latine* exprimit. Erat ille in penitioribus philosophiæ & magiæ exercitatissimus, ut manifeste apparet ex ejus libello, quem de *Quintis Essentiis* curiosulus composuit. quem & ego *Londini* in bibliotheca *Dominicanorum* aliquando extitisse novi. Cur autem hunc inter *Anglos* numerem, prius atigi; & nunc pronuncio, me ejus nomen inter *Scriptores Anglicos* deprehendisse.

CAP. CCXXXIX. *De Gulielmo Shirovodo.*

GULIELMUS *Shirovodus* prima literarum incrementa accepit apud *Isiacos* in collegio Universali, quod ab *Alfrido* Magno, *Anglorum* rege, devictis truculentissimis *Dacis*, in gratiam bonarum artium institutum fuisse constat. secunda vero, quæ & multo maxima fuerunt, *Lutetiae Parisiorum*, ubi longiuscule studuerat, accepit. Ita, utrimque comparata solidæ eruditionis supellectile bene splendida, in *Angliam* non sine fortuna comite reversus est. Nam statim *Lindensis*, vel *Lindocollinensis* ecclesiæ cancellarius designatus fuit. qua dignitate tam recte usus est, ut magistratui dedisse potius honorem, quam ab illo accepisse videretur. Non enim vulgus canonicorum sequebatur, qui, nacti fortunam uberiores, se totum luxui, splendori, ventri, nulla habita honesti ratione, committunt; quin potius virtutes, & purioris notæ disciplinas, quibus ante assueverat, tanquam res nullo morituras tempore, impendio promovebat.

Possent hic multa, & ea quidem non levia, in medium adducere, quæ fidem verbis meis facerent. brevitatis tamen gratia tantum unum, sed clarum, nobile, magnum, apponam. Florebant utcunque scholæ, ab *Alfredo* rege *Oxonii* institutæ, usque ad tempora *Haroldi* ejus appellationis primi; qui ut *Dacus* barbarus & immanis erat, ita ex nulla aut levi admodum occasione ædes scholasticis consecratas violavit, spoliavit, deturpavit: &, quod majus est, prædia omnia in

in honestissimos academix usus data, spreta antiquarum donationum autoritate, prorsus abstulit. Illud certe sibi visus est beneficii loco fecisse, quod scholasticis collegii *Universalis* nudam domum habitandam reliquerit. Torquebat hæc *Collegianos* jactura, qui præter male reparatas ædes usque ad imperium *Henrici* tertii *Angli*, ne unciam quidem certi stipendii habebant. Quo tempore *Shirovodus* tam durum paupertatis telum insigni sua liberalitate excussit, erogato auro, quantum novis agris coemendis sufficiebat. Atque hæc fuit hominis erga *Oxonienes* pietas, quam *Joannes Rossus*, alias *Rufus*, *Gaurovicensis*, in libello de *Academiis Britannicis* mirum in modum extollit.

Audivisti, humanissime lector, testimonium munificentix plane honorificum. Quod sequitur tamen de ejus eruditione elogium honorificentius est; cum quod literæ fortunis præferendæ, tum etiam quod magnum aliquid à viro excellentis judicii, qualis fuit *Rogerus Baconus*, approbari. Is etenim in libello de *Laudibus Mathematicæ Artis*, *Clementi* quarto, pontifici *Romano*, dedicato, quem ego nuper *Oxonii* in *Maridunensi* bibliotheca vidi, ita *Shirovodum* laudat, ut, quantum ad variam scientiarum cognitionem pertinet, facile illi palmam tribuat.

Sed hic in loco lector admonendus est, hujus sæculi scriptores negligentissimos in illustrium virorum cognominibus fuisse. usque adeo, ut frequenter à loco natalitio, non raro etiam à dignitate, suppresso proprio nomine, aliud mutuo, sed parum apte, adsumptum infarciverint. Qua parte *Rogerus Baconus*, vir alioqui inter doctos doctissimus, deliravit; qui pro *Gulielmo Shirovodo*, dignitati hominis applaudens, *Gulielmum Cancellarium Lincolnensem* inscripsit. Fuit hic error id temporis tam communis, ut veniam certe mereatur. Ego tamen per omnes musas sanctissime dejerare ausim, nihil in toto hoc esse opere, quod me magis torserit, quam scriptorum crassa in suppressendis cognominibus incuria. Et ne longius petatur exemplum, quid incertius quam *Gulielmum Shirovodum* in *Gulielmum Cancellarium Lincolnensem* transformasse? cum *Gulielmus* sit prænomen multis commune; cujus etiam appellationis præter *Shirovodum* in ecclesia *Lindensi* plures forsan fuerunt, atque adeo futuri sunt cancellarii. At totus hic, quantus quantus est, error

ror monachorum, & fraterculorum est; qui, non contenti suis nominibus, nova vocabulorum portenta excogitaverunt.

Vellem nunc quidem tantum uno contentus exemplo ad finem properare, nisi aliud me pallio apprehenderet, juberetque paulum pedem sistere. *Matthæus*, si recte memini, *Parisi*us in *Henrico* tertio accuratis verbis *Gulielmum de Dunelmo*, virum literatissimum, celebrat; quem scribit *Romæ* fuisse, atque quondam electum in archiepiscopum *Rothomagensem*. sed, in suo ab urbe reditu, anno à *Christo* nato 1249. obiisse, & *Rothomagi* sepultum esse. Hunc non ausim certo adfirmare eundem esse *Gulielmum*, de cujus vita nos in præsentia agimus: sunt tamen non pauca, quæ mihi conjecturam faciunt. Nam tempora primum conspirant; tum præterea facile adducor ut credam, *Matthæum Parisium* à *Dunelmo*, ubi *Gulielmus* archidiaconus fuit, cognomen, sed minus proprium, mutuo sumpsisse.

Sed sint hæc nudæ tantum conjecturæ. quare nos calamum alio transferemus, dicturi de uno & altero *Shirovodo*, scriptoribus non indoctis; memoriæ tamen recentioris. Quorum *Joannes*, qui prior ætate, floruit regnante *Edovardo* quarto; *Rochus*que, monacho *Cartusiano*, propter studiorum similitudinem (nam uterque musas amoeniores coluit, & carmina quam lubentissime cecinit) conjunctissimus erat. hujus crediderim versus esse, quos nuper *Shirovodi* titulo in *Fontensi* cœnobio legi. Fuit aliquamdiu in *Italia*, & *Angli* causas egit. quo etiam tempore *Græca* exemplaria, quorum studiosissimus erat, sibi comparavit, & in *Britanniam* advexit. Post multos vero annos *Cuthbertus Tunstallus*, doctissimus episcopus, doctissimi *Shirovodi* episcopi *Dunolmensis Græcos* thesauros *Acholandia* reperit.

Dixerit nunc aliquis satis exspatium esse me in hoc campo; at ne verbo quidem uno significasse, num *Gulielmus Shirovodus* aliquid librorum scripserit. Ergo, ut per omnia lectori etiam curioso satisfaciam, non recusabo aliis ostendere, quod in hac parte mihi cognitum. Fui duobus abhinc aut eo amplius annis *Isle Devoniorum*. ibi in bibliotheca *Dominicanorum* reperi librum super *Sententias*, *Shirovodi* nomine inscriptum. Vidi etiam *Grantæ* in publica bibliotheca *Distinctiones Theologicas*, ejusdem *Gulielmi* opus. Ecce jam sunt aperta omnia, quæ mihi cognita de hoc au-

tore;

tore. si quis tamen sit, cui plura aut certiora nota sunt, ea veluti colophonem huic nostro labori addat; tantumque aberit, ut gratias merito maximas non agam, ut me, siquem alium, promptum, facilem, benevolum auditorem habeat.

CAP. CCXL. *De Nicolao Græco, Albanensi.*

NICOLAUS *Græcus*, à fano *Albani*, clarum utriusque linguæ decus, quantum ego conjecturis non levibus colligere possum, bonis literis diligentissimus partim ad *Isidis Vadum*, partim *Lutetiæ Parisiorum* invigilavit. Erat *Robertus Capito*, *Lindisiorum* episcopus, suo sæculo non modo eruditus ipse, sed literatorum omnium cultor atque [fautor] assiduus. Unde factum, ut *Bacone*, *Basingo*, *Fizacrio*, *Shirovodo*, *Adamo Marisco*, *Blondo*, *Belloclivo*, & *Fernamio*, *Anglicæ* scholæ proceribus, familiarissime uteretur. Accersivit præterea *Græcæ* studiosissimus eloquentiæ *Nicolaum*, fani *Albani* tunc temporis incolam: cui ob insignem, variam, & expeditam *Græcæ* linguæ cognitionem, *Græcus* nomen inditum est. Hunc humanissime acceptum; tanquam comitem plane individuum, sibi suisque studiis arctissime conjunxit. De quo *Nicolao Matthæus Parisius* hæc scribit in ea parte historiæ suæ, cui annus D. 1242. inscribitur: "*Robertus* transtulit è *Græca* lingua in *Latinam* "*Testamenta* duodecim *Patriarcharum*, coadjuvante *Nicolao Græco*, clerico abbatis *Sancti Albani*." Hæc ille: unde & conjectura, *Nicolaum* non dissimilem exhibuisse operam *Capitoni* in *Damascono* & *Dionysio*, commentariis ejus illustratis.

CAP. CCXLI. *De Gulielmo Burgensi.*

GULIELMUS à *Petriburgo* loco natali, decurta-
to nomine, *Burgensis* dictus est. Fuit monachus *Rameseganus*, atque inter academicos versatus feliciter theolo-
gos, lauream ejus nominis facile sibi comparavit: ac partem, edito non contemnendo volumine, cui titulus *Distinctiones Theologicæ*, tam egregie illustravit, ut tandem vel inter theologorum lumina connumeratus sit. Scripsit etiam *Homiliarum* duo volumina, & *Commentarios* in *Cantica*.

tica. Extabant & *Euphrastica* & liber *Partium* eodem auctore in bibliotheca *Ramesegana*, antiquorum scriptorum conservatrice.

Multa mihi de hoc *Gulielmo* narravit *Joannes Infantius*, nuper *Rameseganus* monachus, cognitione trium linguarum doctus, ac reconditæ antiquitatis juxta ac veterum exemplariorum indagator longe curiosissimus. Si tales nostro multi fuissent monachi tempore, non tam subito ingentem passa essent monasteria ruinam. Meminerint igitur ministri ecclesiastici hujus non expectatæ cladis; & statim, relictis fordibus, puritatem vitæ & bonarum cognitionem artium imprimis necessariam sibi integre comparent. *Gulielmus* in ea incidit tempora, quæ *Henrici* tertii imperium agnoscebant.

CAP. CCXLII. De *Joanne Londinensi*.

JOANNES *Londinensis*, juvenis ad bonas artes & linguarum cognitionem felicem natus, relicta urbe natali, *Isidis Vadam*, sola studendi gratia, petiit: quo loco, fortunis destitutus honestis, duram ac parcam ducebat vitam. Contigit tandem, ut *Rogério Baconi* innotesceret; ille, adolescentis ingenio acri delectatus, tum præterea misertus ejus tenuitatis, in familiam susceptum utraque lingua, & imprimis mathesi erudiendum curavit. Discipuli in immensum accrevit alacritas, & jam *Lutetiam* usque præceptorem secutus est; quem postea laudatorem etiam habere meruit, ut apparet ex ejus ad *Clementem* quartum, episcopum *Romanum*, epistola; cujus & hæc verba sunt: "Non remansit unus *Parisis*, qui plus novit de philosophiæ radicibus, quamvis & fructus nondum produxerit propter juvenilem ætatem." Hunc *Romam* misit *Baconus* cum libellis & organis mathematicis, à se compositis, ad *Clementem* quartum pontificem, hoc omine, ut interpretis in rebus difficilioribus partes egregie præstaret.

CAP. CCXLIII. De *Rogério Vallothamensi*.

ROGERIUS *Vallothamensis*, fani *Pauli*, quod *Londini* celeberrimum est, canonicus, nihil prius habuit, quam assidue veterum scriptorum monumenta contrectare; sed

sed tanto cum fructu, ut laudem inde abunde magnam non modo sibi comparaverit, sed partam retinuerit quoque, ac insigniter auxerit. Utque autem præstaret se talem, qualem eum esse literati candide prædicabant, congesta suppellectile tum copiosa tum divite, ex amoenis antiquorum autorum campis, *Compendium Morale*, opus de memorabilibus dictis & factis, in volumen concinnavit; quod postea in multa transfusum exemplaria. Vidi præterea libellum de *Imaginibus & Picturis Oratorii*, quod in ecclesia D. Pauli Londini celeberrimum erat. Hactenus de *Rogero*.

CAP. CCXLIV. De Godvino.

GODVINUS, *Severianæ* præcentor ecclesiæ, non modo eruditione, sed & vitæ quoque simplicitate, castitate, integritate clarus erat. Theologiæ primas studiorum partes judicio quodam plane sano impendebat. Meditabatur etiam, idque frequentiuscule, cælum pia conscendens cogitatione. Sed neque hoc sibi solum præstitit; cupiebat maxime divinarum perpetuo amore rerum omnium delenire animos. Extat ejus liber cura conscriptus multa, nec impari felicitate, *Meditationum* inscriptione renidens; dedicatus quidem *Ranildæ* anachoretæ, sceminæ incomparabili. De tempore, quo claruit, nihil adfero; at conjectura interim fretus mea, substituo *Henrici* tertii regnum.

CAP. CCXLV. De Hugone Rheadingenensi.

HUGO, *Rheadingenensis* abba, theologiæ consultissimus fuit. hanc illi virtutem tum educatio, tum diligentia insignem fecit. Inter legendum vero multa mature discussit, multa annotavit, quæ parum cognita tenebras inexercitatis offundebant ingentis. *Quæstiones* igitur non paucas, aut de trivio petitas, sed potius ex sacræ penetrabilibus scripturæ in numeros redegit suos, & redactas tanto pertractavit acumine, ut dedisse illis lumen potius, quam aliunde petiisse videatur. *Petrus Blesensis*, archidiaconus *Badunensis*, aliquot epistolis, *Hugonis* cum literas tum virtutem eximie collaudat.

CAP. CCXLVI. *De Joanne Basingo.*

JOANNIS *Basingi*, viri non leviter eruditi, memoria tantum non interiiisset, nisi *Matthæi Parisii* honesta cura illam conservasset. Igitur, quoniam pauca admodum exemplaria *Annalium Matthæi* extant, quæ is de *Basingo* scripsit, communia faciam. Fundamenta disciplinæ philosophicæ *Oxonii* jecit. Deinde *Lutetiam*, studiosorum sui temporis morem impigre secutus, petiit. Nec sic contentus, ipsas etiam *Athenas*, omnium doctarum artium parentem simul & nutricem, non sine ingenti quodam discendi ardore, profectus est. Rarissimum inehercule spectaculum vidisse hominem *Anglum* in *Græcia*, idque *Athenis*, studentem. nam quantum ego ex lectione pæne infinita hactenus didici, paucissimi, in *Britannia* nostra nati, *Athenas*, literarum gratia, se contulerunt. Quanquam non me interim latet *Galsfredum Monensem*, *Britannicæ Historiæ* interpretem, adfirmare *Bladudum* regem *Athenis* philosophiæ incubuisse: *Platinamque* pronunciare, quod *Joanna Anglica*, quæ *Romanæ* ecclesiæ fœmina aliquando præfuit, ibidem cum profanis, tum sacris studiis operam adhibuerit. ita tamen, ut *Maguntinensem* fuisse scribat; cujus opinionis non me rivalem habebit. Ergo si olim magnæ gloriæ loco ducebatur studuisse *Athenis*, quid obstat quo minus & hic noster pretium inde suum ferat. certe quantum per me, tenuis facundiæ scriptorem, licebit, vel palmarium hac parte inter *Anglos* feret.

At argutulus aliquis objiciet non esse è re literaria *Athenas* invisere. Cui ego respondebo, idque cum judicio, ipsissimum esse ingenioso viro ad liberales artes compendium, ut urbem, doctissimorum *Græcorum* prælectionibus insignem, celebret, amet, colat. Annon credibile est maturæ ætatis præceptores illic magna potuisse præstare, ubi *Basingus Constantinam*, nobilem fœminam, vix annos viginti natam, de penitioribus operosæ naturæ causis disputantem magna cum autoritate audivit.

Sed ego doctas *Athenas* missas faciam, ac lectori significabo *Basingum* patriæ restitutum, & secum multa exemplaria *Græca* ferentem, apud collegium doctorum in sum-

mo honore fuisse. proinde etiam archidiaconi *Legeriani*, alias *Legrecaſtrenſis* munus accepiſſe. Hoc ego factum crediderim liberalitate *Roberti Groſſi*, epiſcopi *Lindenſis*, qui *Baſingum* arcta familiaritate ſibi conjunxerat, utpote hominem *Græcæ* linguæ peritum. Bene ſit ejuſmodi epiſcopis, qui doctos viros nepotibus ſuis, plerumque vere nepotibus, præferunt.

Interea quid domi fecit *Baſingus*? aſpirantem ad bonas literas juventutem, ut ego plane accepi, animavit; & præcipue ad *Græcorum* autorum lectionem. Quoque id facilius fieret, *Græcam* quandam *Grammaticam* in ſtudioſorum uſum tranſtulit, ac in lucem emiſit. Concinnavit inſuper opusculum de *Concordia Evangeliorum*. Denique quo loco fato functus eſt, aut ſepultus, penitus ignoro. At de tempore ejus obitus aperta apud *Matthæum Pariſium* mentio. Quare operæ pretium erit ipſa autoris verba, quamvis vernos eloquentiæ flores non ſpirent, in medium adducere: “Anno Dom. 1252. *Joannes de Baſingſtoke*, archidiaconus *Legrecaſtriæ*, vir quidem in trivio & quadrvio experientiſſimus, *Græcis* ac *Latinis* literis ad plenum eruditus, “viam univerſæ carnis ingreſſus eſt.” Hæc *Matthæus de Baſingo*, amico familiari ſuo.

CAP. CCXLVII. De Alberico Vero.

ALBERICUS *Verus*, ex nobiliſſimo cum *Iſiacorum* tum *Claranorum* comitum ſtirpe ortus, in *Bonaclea*, villa *Trenovantum*, tribus à fano *Oſithæ* milliaribus diſſita, talem à ſtudiis ſibi comparavit laudem, qualem vel noſtro tempore facilius ſperare, quam conſequi licet. Locum vero laboribus & vigiliis commodum ſuis *Chicenſi* in litore, fano *Oſithæ*, virginis regiæ, nominatiſſimo, prudens delegit. Fuit ille reſeſſus ſtudioſo quietus, placidus, amœnus. Tandem cum *Verus* maturos perveniſſet ad annos inter canonicos, canonicus & ipſe, cum eloquentia tum doctrina excellens ſecum cogitabat, quo potiſſimum memorabili officio ſpecimen ingenii, literarum beneficio, amplum orbi apertiſſime oſtenderet. Ecce autem loci, quem incoluit, & antiquitas & ſanctitas præ oculis obverſabantur, opem petentes, eamque præſentem, ne oblivione aliquando obſcurarentur. Perplacuit

placuit ratio. unde & brevi pulcherrimus plane & cedris dignissimus de *Genere, Vita, & Cœnobio D. Osiþæ* prodiit libellus: ex cujus lectione ingenue fateor didicisse me bonam partem antiquitatis *Ostrosaxonici* litoris, ac etiam *Boccaniæ*, qua vallis *Ællecuriana* subsidet. Illud non est silentio pertranseundum, scripsisse *Verum* interfuisse quidem se, quo tempore translatio reliquiarum *D. Hieronymi in Bethleem* facta.

CAP. CCXLVIII. De Adamo Marisco.

ADAMUS *Mariscus*, inter *Somurotriges* natus, operam adolescens philosophiæ inter *Isiacos* dedit; inter quos cruditionis postea calculo non levem sibi comparavit gloriam. *Franciscanæ* jam ætate aliquanto provectiori sectæ se adjunxit, qua urbs *Wicciorum* prima late elucet. Hinc & *Isidis* quoque *Vadum* repetiit, solito erga literas totus conflagrans æstu: ubi elegantis Professoris munere in publicis *Franciscanorum* scholis functus est. *Rogerus Bacon* in libro, si recte memini, de *Utilitate Linguarum Adami* mentionem fecit. *Thomas Franciscanus*, qui suorum res gestas scripsit, hæc de *Adamo* refert anno D. 1308. "Legit *Oxonii* primus frater *Adam de Marisco*." Libellus præterea est instar catalogi de *Eruditis Franciscanis*, quem olim vidi, atque adeo legi in collegio ei sectæ dicato propter *Isidis Vadum*: unde & apparuit scripsisse illum justum in sacram scripturam *Commentariorum* numerum. *Adamo* magna fuit cum doctis familiaritas; & præcipue cum *Rogero Bacone*, homine sui loci atque ordinis. *Robertum* quoque *Capitonem*, *Lindiorum* episcopum, eruditorum insigniter notum *Mecænatem*, religiose excoluit. Nactus est *Trivethum*, *Dominicanum*, encomiasten: nam & ille vitam *Marisci* artifex depingit.

Hic, quoniam in *Adami* nomen incidimus, lubet commode & opportune lectorem admonere, fuisse & alios treis *Adamos*, *Franciscani* imitatores instituti; & literis, ut illa ferebant tempora, egregie instructos: quorum qui primi duo *Adamum Mariscum* tempore aliquanto præcesserunt.

I. *Adamus Iscanus*, alias *Exoniensis*, cæteris ætate præcessit: de quo *Thomas, Franciscanæ* scriptor *Historiæ*, talia

lia memoriæ commendavit: "*Adam* de *Exonia* post ingressum profectus est ad *Gregorium* nonum, pontificem *Romanum*, à quo missus est ad prædicandum contra *Sacerdotes*. sed apud *Barlet* obiit."

II. *Adamus, Eboracensis* ab urbe natali, ordine secundus. de quo & *Thomas* quoque hæc refert: "Unde minister generalis *Helias* misit pro *Philippo Guallenfi*, & fratre *Adam* de *Eboraco*, ut *Lugduni* legerent." Hæcenus *Thomas*.

III. *Adam* vero tertius, *Odobarnus* dictus, recentiori quam *Mariscus* floruit sæculo. Catalogus illustrium *Franciscanorum* meminit *Commentariorum Odobarni* in librum *Sententiarum* & *Canticorum*; tum præterea *Determinationum* librum ei adscribit. ego præterea vidi ejus libellum de *Potestate Fraterculorum in foro pœnitentiæ*. Hoc interim auctario, ut

IV. *Adamus Buccenfeldus*, commentariographus in *Aristotelis Metaphysica*, ad numerum accedat. Sic quatuor *Adamos* suæ restituimus famæ.

CAP. CCXLIX. De Matthæo Parisio.

MATTHÆUS *Parisius, Albanensis* cœnobii monachus, meo quidem videre, dignus est, qui inter nostræ gentis *Scriptores* numeretur. Nostratem autem fuisse, quamvis *Parisius* dictus sit, mihi quidem constat. nam *Parisi* cognomen olim apud *Anglos* erat, quemadmodum & nunc, celebre. nisi quis sentiat illum à vulgo *Parisiensem* nominatum, quod aliquando *Lutetiæ Parisiorum* studuerit. Sed in hac re, utpote incerta, nihil volo statuere; multo rectius auspicaturus à re perinde memorabili ac certa, quæ præsens negotium belle ornet, ac illustret.

Canutus Magnus, Danorum simul & *Anglorum* princeps, duo præclarissima monachorum cœnobîa à fundamentis erexit. quorum unum apud *Fennicolas* octo, aut eo amplius, passuum millibus à *Nordovico*, principe non modo *Nordovigiæ*, verum etiam, excepto *Londino*, totius *Britanniæ* civitate, distans, hodie floret, & à vulgo fanum *Benedicti* appellatur: quanquam antiquitus *Holmus*, quod insulæ situm referret, dicebatur. cui cœnobio nunc præest

Repfius, episcopus *Nordovicenfis*, vir profecto candidiffimus, & mihi familiariter cognitus, tum præterea theologus ad unguem doctus. alterum vero ejusmodi nominis in *Noruegia* construxit. *Holmus Britannicus* religionis normam quam diligentiffime observabat, *Noruegiano* paulatim ad luxum declinante: id quod cum *Innocentio*, pontifici *Romano*, innotuiffet, studebat morbo quotidie invalescenti opem ferre. Jamque de medico cœpit folicite agere, quo tempore *Matthæus Parisius* cum literarum tum præcipue virtutis calculo ei commendatus est. Scripsit igitur ad *Albanenfis* cœnobii præfidem, ut *Matthæum* in *Nordovegiam* ad *Holmenfes* monachos transmitteret; quo illic religio conspurcata pristinae restitueretur puritati. Ille vero *Romani* mandata facere; & *Matthæum*, honesto instructum viatico, mari ac ventis commendare. Nolo hic longa oratione lectori, brevitatis forsan amatori, molestiam adferre. Pervenit ille quidem ad *Holmenfes* salvus & incolumis; religionis puritatem ad pristinum statum revocavit, magnamque merito gratiam apud monachos inivit. Posteaque patriam repetiit, exceptus magno cum *Albanensium* applausu.

His modis primus illi ad immortalitatem gradus adcrevit. Restat modo, ut de secundo gradu, qui totus ex literis consurrexit, aliquid dicam. Domum reversus assidue, quemadmodum & ante fecit, studiis vacabat; ac doctos viros, quotquot tunc temporis in *Britannia* claruerunt, impensissime coluit. Unde variam sibi multarum rerum cognitionem pariebat. Quid dixi, sibi pariebat? Immo patriæ potius & posteritati. Nam cum prudens vidisset historiam rem esse cordatis hominibus in primis necessariam, auspiciatus ab ultimo anno imperii *Henrici* secundi, *Anglorum* regis, acta nostræ gentis usque ad 37 annum *Henrici* tertii maxima cum diligentia, juxta ac fide perscripsit. cui & postea multarum rerum scientia auctus, appendicem titulo *Additamentorum* annexuit. Simili quoque diligentia in illustrandis memorabilibus viginti duorum abbatum *Albanensium* factis usus est: incipiens videlicet à *Vilogodo*, primo *Albanensis* cœnobii abbate, & in *Gulielmo*, cujus tempore calamum non segniter exercuit, operi summam manum imponens. Atque adeo hinc fateor me didicisse bonam partem antiquitatis *Verolamienfis* municipii. Scripsit etiam

Vitam

Vitam Eadmundi Ricbii, Cantiorum archiepiscopi, omnia tamen à Richardo Vicanio, & Rogero Bacone prius edoctus. Hic plura conantem me dicere de Matthæo Parisio materia deserit.

CAP. CCL. *De Radulpho Coleburgensi.*

RADULPHUS *Coleburgensis, Franciscanus*, causam strenuissime agebat literariam in scholis *Isiacis*; deinde etiam & *Lutetiæ Parisiorum. Adamus Mariscus*, antesignanus prælectorum collegii *Franciscani*, quasi miles jam emeritus, provinciam interpretandi sacras literas, tanquam per manus, *Coleburgo* tradidit. Ille alacer, & plane expeditus injunctum pulcherrime obibat munus, magno auditorum cum fructu, majorique gloria sua. *Thomas, Franciscanæ* scriptor historiæ, honorificam hujus *Radulphi* facit mentionem.

CAP. CCLI. *De Eustachio Normannovillano.*

EUSTACHIUS *Normannovillanus, Franciscanæ* illustrator sectæ, inter *Isiacos* non exiguam sibi ab eruditione egregia laudem peperit: quam ut numeris perpetuo integram omnibus sibi conservaret, quiescentis ab assidua lectione, *Coleburgi* vices reparavit. Unde fama illi plane immortalis parta, teste *Thoma Franciscano* his verbis fidelissimo: "*Eustachius de Normanville, prius magister artium, & doctor Decretorum, ac Cancellarius Oxoniensis.*"

CAP. CCLII. *De Gualterio Eveshamensi.*

GUALTERIUS, *Eveshamensis* cœnobii monachus, bonas horas in optimis recte collocavit studiis. Et, ne interim laboris aut vigiliarum severitas mentis vigorem, promptitudinem, alacritatem minueret, ad musicam, consilio peropportuno, se contulit: qua parte eousque tandem processit, ut concentibus harmoniæ omnibus vel ab ipsis artificibus instructissimus haberetur. Hanc ille dotem tam raram ne sibi conservaret uni, de *Re Musica* libellum consonantiæ vel suavissimæ edidit.

Concentus *Boetii* melicus à doctissimis collaudatur. *Guilielmus* à *Maildulpbi-curia Osburnum Duroverensem* primum in re musica facit. *Richardus*, abbas *Fontanensis* idemque *Clarovalensis*, summum quoque ab eadem tulit premium. Liceat igitur & mihi, candida eruditorum benevolentia, iustas & *Gualterio* quoque simili calculo attribuire laudes, nomenque scriptoris æternitati consecrare.

CAP. CCLIII. De *Richardo Legrocastrensi*.

RICHARDUS *Legrocastrensis*, alias *Grantebrigen-sis* ab illustri aliqua functione, qua in academia usus est, studiorum felici proventu famam & fortunam splendendam comparavit. Vivens ecclesiæ ornamento fuit *Anglicanæ*. Hanc laudem nec moriens perdidit, relicto libro egregio, cui inscriptio *Summa*, alias *Speculum Ecclesiasticorum*; quo mores ministrorum ecclesiasticorum ad vitæ exemplum honestæ illexit, animavit, confirmavit denique. Scripsit & *Homiliarum* opus cognitione, eruditione, pietate renidens.

Memini aliquando vidisse me libellum, cui titulus, *Summa Magistri Richardi de Wetheringseto*, Cancellarii *Grantebrigen-sis*. Hoc mihi nisi casus indicasset, proprium scriptoris nomen prorsus ignorassem. Catalogus illustrium *Carmelitarum* meminit *Joannis Legrocastrensis*, *Angli*, archiepiscopi *Smirmanensis*, hominis non ineruditi. Denique, memini me aliquando incidisse, dum forulos bibliothecæ *Regalis* collegii apud *Isiacos* excuterem, cujusdam *Legrocastrensis* mathematici libellum, *Computus* titulo editum.

CAP. CCLIV. De *Thoma Eboracensi*.

THOMAS *Eboracensis*, quartus inter prælectores *Franciscanos*, qui *Isidis Vadum* celebrabant, non minorem ex eliminata laudem lectione accepit, quam qui in eodem præcesserant munere. Id liquido ex ejus sæculi scriptoribus apparet; & maxime ex historia *Thomæ Franciscani*. Catalogus quoque illustrium *Franciscanorum* meminit ejus *Commentariorum* in *Ecclesiastem*. Senio postremo ingruente, *Eboracum*, insignem sodalitis *Franciscano* urbem, petiit;

petiit; ubi prius vitæ diem primum, postea vero supremum vidit.

CAP. CCLV. *De Gulielmo Montano.*

GULIELMUS *Montanus*, theologicæ cognitionis professor, inter canonicos supremæ *Lindiorum* urbis celeberrimus vixit; & cancellarii in eadem ecclesia dignitate functus est. Erat sæculum, in quod incidit, spinosis sophistarum argutiis miserrime obnoxium; inter quas tamen ille ita eluctatus est difficultates, ut si non eloquentiam profluentem illam, at nervos interim & pondus rerum sibi conquisiverit, ac aliis tanquam per manus studiose tradiderit. Tam honesti testes facti hi libri ab eo editi supersunt, videlicet *Similitudines & Distinctiones Numeri*, in quibus res tractat theologicas. Extat etiam libellus, cui titulus *Summa*; & alter nomine *Concordantiæ*.

Chronica, *Lindianæ* ecclesiæ res gestas referentia, adfirmant *Gulielmum* de *Montibus* successisse *Hugoni*, episcopo *Lindiorum*. Is an idem fuerit cum hoc nostro, de quo nunc agimus, doctorum iudicium esto. Est egregium de *Montano* epigramma in libro *Alexandri Nechainii de Laude Sapientiæ*, in quo videtur eum à fano *Genovesæ Lutetiæ Parisiorum* apud *Demetas* ejus dignitatis originem derivasse; quo titulo *Gallum* fuisse credibile est.

CAP. CCLVI. *De Gualterio Morganensi.*

GUALTERIUS, *Morganensis* abba cœnobii
 cognitione naturalium rerum præter communem enituit fortem. Musis quoque elegantioribus impendio favebat; unde, ut naturæ suum decus per elegantiam eo sæculo familiarem restitueret, librum de *Avibus & Animalibus* carmine conscripsit. *Frumentarius*, abba fani *Albani*, in libro de *Viris Illustribus*, hujus mentionem plane honorificam facit.

CAP. CCLVII. *De Richardo Anglico.*

RICHARDI *Anglici* frequens apud eruditos mentio. Crediderim studuisse eum *Ijaci & Lutetiae Parisiorum*. Notior mihi alia parte nulla est, quam ex libris editis. Constat eum suo sæculo in philosophiæ, matheſeos, & medicinæ cognitione imprimis eluxiſſe. Scripsit librum de *Signis Prognosticis*, alterumque de *Urinis*: tum etiam *Anatomiam*, *Galenum* ſecutus; & *Correctorium Alchymiae*.

Alia quoque multa scripſiſſe eum fama refert, quæ temporis obſcurat invidia. *Grantæ Giviorum* in bibliotheca *Petrina* extat volumen de *Re Medica*, autorem præferens *Richardum*; nec tamen pronuncio eundem eſſe cum hoc noſtro Alchymico. Conſtat *Richardum* edidiſſe volumen, cui *Repreſſiva* titulus; at nescio an idem opus ſit, quod & *Petrina* in bibliotheca eminet. *Symphorianus Camphertius Richardi Anglici* meminit.

Hic, quoniam in alchymiae mentionem incidimus, commodè lectorem admonebo fuiſſe quendam *Arturium, Anglum*, in alchymiae cognitione admirabilem; cujus de eadem opusculum olim in bibliotheca fani Servatoris *Duroverni* extitit. *Gesnerus*, conjectura ductus, addit libellum de *Signis febrium Baſileæ* impreſſum.

CAP. CCLVIII. *De Richardo Theologo.*

QUONIAM in *Richardorum Anglicorum* mentionem incidimus, lubet *Richardum Theologum* medico adjungere. Is diſcendi quodam ſtudio ardentiffimo, relicto natali ſolo, impiger *Parifios* petiit. ubi partim legendo, partim etiam docendo ac ſcribendo talem ſibi gloriam comparavit, qualem nec ætas hæc noſtra cantitare ceſſat. Collegium *D. Viſtoris*, quod *Lutetiae* nobiliſſimum eſt juxta ac antiquiſſimum, pietate excolebat vel rariſſima; unde factum, ut & ipſe *Viſtorinis* ſe adjungeret ſocium canonicis. Quæ fors vitæ tam fauſte ei illuxit, ut tandem inter ſuos proximum à primo locum acciperet. Multa *Viſtorini* de hoc *Richardo Anglico* etiam nunc prædicant; cum eruditionem, tum pietatem hominis deprædicantes. Multa ſcripſit

scripsit vir suo sæculo undecunque doctissimus. Ego vidi ejus de duodecim *Patriarchis* librum, testem luculentæ doctrinæ optimum.

CAP. CCLIX. De *Richardo Fizacrio*.

RICHARDUS *Fizacrius*, *Dominicanus*, *Iscanæ*, sive *Exoniensis*, diocesis alumnus, *Isiaci* operam literis strenuam navabat, nullo non genere eruditionis animum exercens; qui labor tam felix illi faustusque fuit, ut inter doctos doctissimus haberetur. Præter cæteros *Aristotelem* mirum in modum coluit; illum legebat, suspiciebat, in sinu gerebat. Inde ad theologos se transferens, uberimum utrinque fructum accepit. nam & insignis philosophus & theologus fuit, quibus nominibus tam charus erat *Rogero Bacono*, viro undecunque doctissimo, ut comes illi individuus adhæreret. Hinc facile crediderim *Fizacrium* una cum *Bacono Lutetiæ Parisiorum* studuisse, & ibidem ex eruditissimo eruditorem factum.

Porro neque hoc tacendum, quod scriptores nostrates, quoties illius ætatis fit mentio, *Fizacrium* semper *Bacono* adjungunt, tanquam *Bitum Bacchio*, id est, nobile par *Anglorum*, sive amicitiam spectes, sive literas. Quid quod ut in vita focii conjunctissimi fuere, ita ne morte quidem dividi potuerunt. nam ut turtur, ereptam sociam lugens, commoritur; ita, extincto *Bacono*, nec potuit, nec voluit superesse *Fizacrius*. O raram, & omnibus sæculis prædicandam amicitiam! Sed quo me rapuit oratio? Finem laudandi, & ornandi munus nostrum faciam, si prius indicavero, quibus se libris posteritati commendavit. Scripsit enim

Super quatuor libros *Sententiarum*.

O altitudo.

Super *Psalterium*.

Super *Solomonis Parabolas*.

Multiplici ratione.

Vixit regnante *Henrico* tertio, *Anglorum* rege. Obiit anno D. 1248. & sepultus est *Isidis* ad *Vadum* in ecclesia *Prædicatorum*; quibus omnium virtutum clarissimas imagines reliquit.

CAP. CCLX. *De Radulpho Dominicano.*

RADULPHUS, *Dominici* sectator strenuus, vir maximæ in legendis autoribus industriæ fuit; quam tantus suo tempore fructus secutus est, ut non modo eruditi, verum etiam elegantis nomine dignus censeretur. id quod illis temporibus rariuscule fuit, degenerantibus jam à sua puritate artibus fere omnibus, una cum *Latina* linguæ elegantia, & perstrepenste totis scholis nescio qua sophistica garrulitate. Inter cætera tamen bonam studiorum partem in re theologica collocavit; tam utiliter, ut & ipse postea insignis theologus ea scripserit, quæ posteritati & grata & utilia essent. Sed quid non audet, atque adeo facit tempus? quæcunque enim scripsit, tempore & negligentia conspirantibus, fere perierunt. Liber tamen, quem de *Vita Richardi, Ceicastroensis* episcopi, non invenustum scripsit, extat; & à *Cissensis* ecclesiæ canonicis religiose observatur. Claruit sub *Henrico* tertio, *Anglorum* rege.

CAP. CCLXI. *De Joanne Blondo.*

JOANNES *Blondus*, ut illa ferebant sæcula, inter doctos doctissimus, *Isiaci* primum, deinde *Lutetiæ Parisiorum* studuit; utrinque tanta cum felicitate, ut tandem unus ex multis dignissimus judicatus sit, qui publico stipendio inter *Isiacos* theologiam profiteretur. Quod cum aliquamdiu fecisset, accepit in ecclesia *Eboracensi* honestissimum virtutis suæ præmium. Nec multo post electus est *Cantiorum* archiepiscopus, quo nomine *Romam* petiit; ubi, quibus artibus sane nescio, causa & dignitate cecidit, atque in ejus locum subornatus est *Edmundus Divitius*, canonicus *Severianus*. Ita domum inglorius rediens, repulsam literis, ut sapientem decuit, consolatus est.

Sed inter hæc jam mihi in mentem venit, quod minime prætermittendum est: nempe *Blondum* *Lutetiæ* socios habuisse studiorum, *Alanum Bellocivum*, *Rodulphum Vageniacum*, *Gulielmum Dunum*, & *Nicolaum Fernamum*, *Anglos* insigniter eruditos. Hæc ego cursim, *Matthæi Parisii* *Angli* historiam, & *Joannis Ruffi* live *Roffi Gaurovicensis*

sis de Academiis Britannicis librum perstringens, notavi. De libris, quos elegantes scripsisse fertur, quæ mea est in hac parte infelicitas, nihil legi; quanquam & dubium num extent. Floruit, regnante *Henrico* tertio. Mortuus est anno 1248.

Petrus Blesensis, in libro *Epistolarum* suarum, *Rogeri* aut *Roberti Blondi* meminit, quem inter discipulos aluit. Hunc, quod dominum mutaverat, his verbis castigat: "Veruntamen indomita cervice ferorum post vocationis meæ literas nunc agere causas *Parisiis*, nunc reverti *Bononiam*, nunc *Lincolniam* proficisci, nunc morari *Oxoni* ordinas & disponis."

CAP. CCLXII. De Eadmundo Divitio.

EADMUNDUS, filius *Eadveardi Divitii*, alias *Kiche*, *Abbanduni* natus fuit; quod oppidum situm in ripa *Ochidis* flu. distat quatuor ab *Isidis Vado* milliaribus, & ab antiquioribus *Saxonibus* *Seukeshem* vocabatur. ubi educatus ad ipsos pubertatis annos, quo tempore parentum cura docendus *Isiacum* transmissus est, non sine felici, ut postea plane apparuit, omine. Nam ita ibi se cum omni literarum, tum etiam virtutum genere exercuit, ut brevi ingentem sui nominis famam late sparserit.

Erat illis diebus *Rogerus Baconus* apud *Oxonienſes* bonorum studiorum amatoribus signifer, cujus familiaritate & opera *Eadmundus* assidue utebatur; sed ut multis aliarum virtutum titulis *Bacono* superior fuit, ita, nisi ego plurimum fallor, eruditione inferior. Has utique virtutes honos, ut umbra corpus, secutus est. primus tamen fuit, cum thesaurarius collegio *Severianorum*, sive *Sarisburyensium* canonicorum designaretur. secundus, qui & maximus, statim successit. Mortuo etenim *Ricardo* Magno, archiepiscopo *Cantuarum*, communibus suffragiis, & *Henrici* tertii applausu archiepiscopus factus est: non ille, tanta auctus dignitate, principi blandiebatur, imo libere reprehendebat, quod *Leonoram*, sororem suam, parum juste, conjugem *Simoni Montfortio*, *Ligeriano* comiti, dedisset. unde factum est, ut principi parum gratus esset, & multis quotidie injuriis adficeretur; de quibus cum postea *Romæ* coram *Gregorio* nono, vel

vel *Cælestino* quarto pecunia corrupto conquestus fuisset, parum aut nihil profecit. Itaque in *Angliam* reversus, sensit adversa omnia, & maxime quæstores *Innocentii* quarti, qui tum strenue regem una cum plebe spoliabant, ut beatissimus pater *Nocentius Fredericum* imperatorem, comparata pecunia, bello fortiter impeteret. quare post aliquantulum temporis videns partes suas longe esse inferiores, *Pontiniacum*, *Galliae* cœnobium, quasi exul, adivit. Deinde *Sassiacum* monasterium, ubi etiam obiit, exactis in episcopali functione octo annis; sed corpus *Pontiniacum* delatum postea, & sepultum.

At nunc lector forsan oblitum me esse putabit librorum, quos scripsit. Non equidem; quanquam ego solum hæcenus ejus librum vidi, cui titulus *Speculum* est. Possem hic multa de ejus in Sanctorum numerum relatione & miraculis inferere, nisi *Robertus Divitius*, ejus frater, omnia etiam edito libello jam olim perscripisset.

CAP. CCLXIII. De Nicolao Ferenhamo.

NICOLAUS *Ferenhamus Isidis Vadum* florentis adolescens ætatis coluit; & bonæ indolis, ac ingenii præter communem sortem acuti, signa exhibuit illustria. Jamque vir maturus factus, & undecunque in philosophia instructissimus, animum ad rei herbariæ cognitionem nova quadam, sed vehementi, applicuit cura. *Hippocratem*, *Dioscoridem*, *Galenum*, medicorum clarissima lumina, hac ratione familiariter coluit. Inglorium tum putabat esse domi, totos desiderare diēs, nec florenteis alibi quoque artes disquirere. *Lutetia Parisiorum* eo tempore inprimis cognitione literarum enituit; cujus videndi ardore quodam accensus incredibili, eo se mature contulit; ac, philosophiæ fundamentis feliciter jactis, medicinæ studium suscepit. quod & inchoatum semel, in *Italiam* profectus, *Bononiæ* absolvit. Hinc secum reputans longe utilius ac dignius esse animæ, quam corpori laboranti præsentem ferre opem, divinam sanctus legem incredibili perdidicit diligentia. *Otho* legatus *Romanus* ad *Britannos*, de rebus magnis acturus, venit: ususque *Ferenhami* familiaritate, quem *Henricus* tertius, rex *Angliæ*, aulæ jam medicum suæ constituerat, sic cum rege

rege egit, ut *Ferenhamus*, refutato episcopatu *Castrensi*, paulo post *Dunholmensem* sedem, virtutis amplum præmium, acceperit. Hactenus *Matthæum Parisium*, egregium *Ferenhami* laudatorem, sum secutus.

CAP. CCLXIV. De *Richardo Ruso*.

RICHARDUS *Rufus*, *Corinianus*, non modo *Isidis* in *Vado*, sed in insula quoque *Parisiæ* tanta cum felicitate melioribus invigilavit artibus, ut late ejus orbi fama innotesceret. id quod luculente testatur *Thomas*, *Franciscanæ* collector historiæ. Notius est hunc profectum fuisse in *Franciam*, una cum *Haymone*, viro undecunque laudatissimo, quam ut in præsentia insinuatione indigeat ulla. Juvat tamen hic *Thomæ Franciscani* verba in medium adferre; non quod eloquentiam, sed fidem potius spirent: "*Richardus Rufus*, *Cornubiensis*, qui eo tempore, quo frater *Helias* religionem turbavit, *Parisus* ingressus est: ubi postea cursorie legit Sententias, & admirabilis philosophus judicatus est." Vidi aliquando commentarios *Cornubiensis* in sex Principia, Prædicamenta, & libr. *Phy.* & libros *Posteriorum*. Sed relinquo lectoris judicio, num à *Ruso*, an alio editi fuerint. Erat denique in pretio & *Gothofridus Cornubiensis*, *Carmelita*, ætate aliquanto recentior, at scriptor interim non contemnendus, ut ex his apparet, qui illustrium *Carmelitarum* vitas scripserunt.

CAP. CCLXV. De *Hugone Albo*.

HUGO *Albus*, jam annis maturus, vitæ studebat solitariae; unde & in *Benedicti* verba juravit: ita tamen ut eadem opera non modo religionem, verum etiam pro consuetudine quadam sua eruditionem mediis amplecteretur ulnis. Tam utile, honestum, ac undecunque sanctum invigilantis animi studium fructus, & quidem uberrimos, produxit. *Petroburgus*, nobilissimum juxta ac antiquissimum mediterraneorum *Anglorum* cœnobium, in quo ille vitam ducebat plane continentissimam, dictorum testis vel fidelissimus meorum.

Unum erat, quod *Hugonem* præter cætera detinuit, juvabat, delectabat; nempe rerum memorabilium & antiquitatis

tatis exquisita cognitio: quam ut aliquando consequeretur, nullum prorsus diligentiae locum reliquit. At erat interim cura hæc præcipua, ut historiam *Petroburgensis* ecclesiæ, nutricis suæ charissimæ, gratus perdisceret alumnus. Hinc, elaborata quadam industria, omnia diplomata à *Merciorum* regibus, tum aliis nobilibus *Petroburgensibus* collata conquisivit; & quicquid præterea chartaceæ supellectilis in forulis delituit, propensa excussit industria. Tum vero, ut herba excrescens fructum opportune produceret suum, originem sui cœnobii, successus felicissimos, ac tandem fortunæ per *Danos* crudelissimos, *Angerum* videlicet & *Ubbonem*, vicissitudinem accurata perscripsit diligentia. Nec minori cura in reparato per *Ethelwoldum*, *Ventæ Simenorum* episcopum, & *Adulphum*, *Eadgari* regis Archigrammateum, monasterio usus est. In quo opere tam multa de primitiva *Merciorum* ecclesia, à *Beda*, viro alioqui tum docto, tum diligenti prorsus intacta, ac præterea de cœnobiis ex *Petriburgo* enascentibus, collecta inferuit, ut merito sacrosanctæ antiquitatis thesaurus esse videatur. Perduxit autem historiam usque ad imperium *Henrici* tertii, regis *Angliæ*: quo tempore vixisse illum credibile est.

CAP. CCLXVI. De Haymone Favereſhamenſi.

HAYMO, ex *Favereſhamo*, celebri *Cantiorum* emporio, oriundus, relictis scholis patriis, contulit se ad famosam *Parisiſiorum* academiam, periclitaturus quantum non modo diligentia, verum etiam ingenio valeret. Quæ illi postea audacia tam felix faustaue fuit, ut spem, quam de seipſo plane bonam conceperat, infinitis modis vicerit. Nam inter *Aristotelicos* & dicebatur, & erat, si ita dicere licet, *Aristotelissimus*. Ad hæc theologorum labores sacrosanctos illos nocturna versarat manu, versarat & diurna. Ex quo studio tam undecunque sanctam animi puritatem hausit, ut, contempto fortunarum subinde ei adblandientium splendore, *Franciscanorum* gregi, solo prædicandi evangelium nomine, comitem se in ipſo *Dionysii* fano addiderit. Ab illo cœpit ejus fama *Lutetiæ* clarior esse: sed, quæ hominis modestia erat, famam non magni facere. Et jam vocatus à sui ordinis primatibus *Bononiam*, deinde & *Pata-*
vium,

vium, clarissimas *Italiae* civitates, venit: ubi multam, cum in scholis docendo, tum apud populum concionando, laudem adeptus est. Nec multo post in patriam reversus una cum *Gulielmo Colevillano*, homine & *Franciscano* & solide literato, virtutis suæ radios evangelica prædicatione late diffudit; quo titulo maximam certe non modo sibi, verum etiam omnibus *Chordigeris*, quotquot in *Anglia* erant, gratiam conciliavit.

At cum jam in medio evangelii opere totus ferveret, *Helias* nescio quis, perturbator totius *Franciscani* ordinis, in causa fuit, ut *Lutetiam* comitatus *Richardo Rufo*, *Cornubiensi*, viro sui instituti & sectæ, repeteret; deinde etiam vel *Romam* usque proficisceretur, ubi omnia ei ex voto successerunt. Nam *Helias* ille, celebrato *Romæ Franciscanorum* concilio, causa cecidit, & summo magistratu privatus est. Eodemque tempore *Haymo* præses provincialis *Angliæ* constitutus est: quem honorem post annum unum *Gulielmo Snotenbamo* tanquam per manus tradidit; ita tamen, ut non longo post tempore multo majorem acceperit, nempe primam totius sui ordinis gubernationem. Hinc ejus nomen laudesque coeperunt in immensum crescere, idque apud *Gregorium* nonum, pontificem *Romanum*, à quo in *Græciam* legatus missus est.

Romæ circiter hæc tempora fuit quidam *Richardus Somaridunus*, alias *Somertonus*, genere *Anglus*, magno pretio cum propter eruditionem non protritam, tum etiam ob eximiam in magnis rebus agendis dexteritatem. Hic, utpote unus ex purpuratorum patrum collegio, *Haymonem Innocentio* quarto charum, juxta ac familiariter cognitum reddidit; usque adeo, ut cum senex moriturus *Anagnia* decumberet, non gravatus sit pontifex illum invisere, & candidissimis verbis consolari, ac mortui denique manibus bene precari. *Trittemius* scribit *Haymonem* pervenisse ad tempora *Alexandri* quarti, atque ejus jussu *Breviarium* correxisse; tum præterea opus super *Sententias*, quod & ego vidi, edidisse.

CAP. CCLXVII. *De Nicolao Anglico.*

NICOLAUS *Anglicus* inter *Franciscanos* non modo doctrinæ, sed & pietatis quoque laudem tulit. Fuit, atque adeo nunc est, eritque innata quædam literatis cupido videndi exteras gentes, urbes, ac rerum miracula. Id quoque consilio quodam fit. nam hac itur recta ad sapientiam, vel ipso *Homero* in *Odyssæa* teste, dum *Ulysses*, sapientiæ exemplar absolutum, elegantissime juxta ac significantissime exprimit: id quod interpretes *Horatius* his versibus, ex *Græco* desumptis, *Latine* insinuat:

Dic mihi, musa, virum captæ post tempora *Trojæ*
Qui mores hominum multorum vidit, & urbes.

Nicolaus igitur & *Galliam* & *Italiam* discendi cupidus petiit: id quod illi postremo & fructum & gloriam contulit. Incidit enim familiaritas cum *Innocentio* quarto, pontifice *Romano*, cui & ab auriculari fuit confessione. Munus denique à liberali accepit patrono, episcopatum *Affisiensem*, ut refert *Thomas*, *Franciscanæ* scriptor historiæ.

CAP. CCLXVIII. *Rodulpho Vageniacensi.*

RODULPHUS *Vageniacensis*, Anglice *Medwægedune*, corrupte *Matdeston*, egregie profecit in bonis omnibus disciplinis, qua *Isidis Vadi* nomen academia celeberrima retinet. Amplior postea in eisdem homini fuit proventus *Lutetiæ Parisiorum*; ubi ingenii acrioris periculum frequens in scholis exhibuit publicis. Hujus insignem eruditionem *Matthæi Parisii* historia luculente exprimit. Reversus ille domum, fit *Henrico* tertio tandem cognitissimus, à quo & *Maisevetum* episcopus constitutus. Sextus jam ab accepta dignitate pontificia agebatur annus. ecce arctioris vitæ studium eum ab episcopatu ad collegium *Franciscanorum* deduxit. *Antoninus* in *Cronicis* suis facto hoc modestum addidit testimonium: "In tantum autem fratres
"illi in partibus illis fuerunt sanctitate famosi, ut non so-
"lum *Monachellus Abbandunensis*, qui fuit receptus ad or-
"dinem *Minorum*, sed & *Radulphus Herefordensis*, & qui-
"dam

“dam abba cum multis aliis ordinem intrarunt, & tam humiliter conversati sunt, ut & ipse episcopus & abba lapides pro constructione conventus portarent.” Hactenus Antoninus.

CAP. CCLXIX. De Roberto Capitone.

ROBERTUS *Capito*, patria lingua *Groutehebed*, Gallice *Groslest* dictus, ab externis vero autoribus *Rupertus Lincolnensis*, natus fuit atque adeo teneris annis educatus in *Sudovolia*, *Nordovicensis* parœciæ provincia, ut testis minime malus est *Nicolaus Trivetus*, *Anglus*, in sua historia. Cumque jam adolescentiæ annos attigisset, tam felici indole erat, tam naturali facundia, tam denique acri pro ætate judicio, ut *Bellofitum*, sive *Oxoniam*, academiam illo tempore literis florentissimam, à propinquis missus sit. ubi tanta dexteritate in studiis usus est, ut post annos non adeo multos in acutissimum dialecticum, & summum philosophum evaserit. Cui rei *Joachimus Vadianus*, illustris autor, in sua *Catechesi* perbelle subscribit his verbis: “*Rupertus* autem *Lincolnensis* summi ingenii & eruditioris minime protritæ philosophus.” Possum hic quoque & *Tritemii* in eadem re calculum adjicere. sed sit in præsentia unus *Vadianus* multorum instar.

Jam nova, honesta tamen, cupido *Roberti* animum subivit, ut linguarum cognitioni paulo subtilius studeret; ut *Galliam* inviseret, communi quadam consuetudine *Anglorum* fere omnium, qui illis temporibus paulo eruditiores erant. Petiit igitur *Lutetiam Parisiorum* felici plane fide, ut postea manifestissime apparuit. Nam præterquam quod ibidem in *Græca* lingua, quam antea gustaverat, multum profecerit; & linguam *Gallicam* dubio procul exactissime didicerit, ut liquido apparet ex ejus libro, cui titulus *Le Chasteau d'Amours*; theologos fere omnes exactissime evolvebat. unde & ipse talis theologus factus, qualem vel docta antiquitas surgentis *Christianæ* ecclesiæ pro suo agnovisset.

At quanta nunc cum laude & gloria ad *Anglos* suos reversus sit dicendum. Primus illi honor saltem splendidus apud suos *Anglos* fuit; cum pro virtutibus multa maximis electus

electus esset archidiaconus *Ligeriensis*. Mihi certe verisimile est hanc illi dignitatem ab *Hugone, Lindocolliniæ* ecclesiæ episcopo, collatam fuisse. Utcunque sit, non refert. Hoc sane constat illum fuisse admodum familiarem *Simoni Montofortio*, comiti *Ligeriano*, homini omnibus virtutibus ornatissimo; in hoc tamen improbando, quod cum *Henrico* tertio, domino suo, civile bellum gesserit. A quo num honore aliquo auctus fuerit, non habeo cognitum. Illud mihi cognitissimum, quod, mortuo *Hugone, Lindiano* pontifice, *Robertus*, annuente & merito quidem *Henrico* tertio, episcopus electus & consecratus fuit. Quam ille provinciam ita probe, sincere, & religiose gubernavit, ut ne *Momus* certe digne quidpiam in homine reprehendere potuerit. Exactis vero aliquot in episcopatu annis, ad *Synebaldum*, pontificem *Romanum, Innocentium* quartum vocatum, quo nescio casu, profectus est. Fuit per id tempus *Synebaldus*, nisi male colligo, *Lugduni*, ferventibus in *Italia* bellis, & venientem ad se cum literarum tum virtutis nomine honorifice accepit. Hic noster *Robertus* coepit *Romano* & suis charissimus esse, donec, quemadmodum fortem episcopum decuit, in familiaribus colloquiis & publicis concionibus fastum tyrannidemque ejus obiter, modeste tamen, castigaret. Mansit nihilominus *Synebaldi* erga *Lincolniensem* gratia utcunque integra. Ille domum reversus, de nocente *Innocente* eandem, quam *Lugduni*, cantabat cantilenam, & ulcus acre subinde per literas refricavit. id quod tam ægre tulit *Romanus*, si vera refert *Joannes, Edmundo-burgensis* coenobii abbas, in suis *Annalibus*, ut, mortuo *Lincolnienfi*, cogitaverit de exhumando ejus cadavere, sed morte præventum fuisse justo Dei judicio, ne cum larvis pugnaret.

Omitto *Synebaldum*, dicturus id quod nostri propositi ordo poscit, nempe ut librorum, quos *Robertus* scripsit, elenchum apponamus :

Commentarii In Prædicamenta *Aristotelis*.

In Libros Posteriorum.

In Libros Physicorum.

In Libros de Cælo & Mundo.

In Librum de Generatione & Corruptione.

In Libros Meteororum.

Quæstiones super Libros Ethicorum.

De Potentiis Animæ.

Multi circa animam erraverunt.

De

- De Iride.
 De Cometis.
 De Coloribus.
 De Natura Intellectus.
 De Computo Ecclesiastico. Computus est scientia numer.
 De Formis ad *Adamum Mariscum*.
 Calendarium.
 De Sphæra. Intentio nostra in hoc tractatu.
 Theorica de Planetarum Latitudine.
 Praxis Geometriæ.
 De Civilitate morum, car- } Stans puer ad mensam Domini.
 mine.
 De Utilitate Artium.
 De Lingua.
 De Oculo Morali.
 De Doctrina Cordis. Præparate corda vestra.
 De Resurrectione.
 De Templo Dei.
 De Veritatibus.
 De Veneno, id est septem } Ratio potissima veneni.
 peccatis.
 Summa Philosophiæ.
 De Potestate Pastoralis.
 Hexameron.
 De Confessione.
 De Libero Arbitrio.
 De Pœnitentia.
 De Cessatione Legalium. Fuerunt plurimi.
 De Pollutione nocturna.
 Commentarii in libros *Dionysii* de Hierarchia, lib. 4. } Non invenio in exemplari Gr.
 Annotationes in librum *Damasceni* de Orthodoxa Fide, male
 è *Græco* interpretatum.
 Commentarii in quatuor Evangelia.
 De Gratia.
 In decem Præcepta.
 Homiliarum iustum volumen.
 Commentarii in *Boetium* de Consolatione Philosophiæ.
 Tonitru contra Curiam *Romanam*.
 Conciones ad Pontificem *Romanum*.
 Epistolæ numero 127. Novit sanctitas tua.
 Meditationum libellus.
 Le Chasteau d' Amours. Ki bien Pense.
 Testamenta duodecim [Patriarcharum,] è *Græco* translata.
 Assertio Virginitatis D. *Mariæ*, è *Græco* translata.
 Dictorum liber unus.

Recollektiones in tractatus Pœnitentiæ.

Decreta Synodalia.

Gesnerus in catalogo meminit libelli de *Lineis Physicis*.

Vixit regnantibus in *Anglia Joanne, & Henrico*, ejus filio. Obiit anno à *Christo* incarnato 1253. *Bukduni*, & sepultus *Lindi*, sive *Lincolniæ*.

Non possum hic non admonere lectorem, quamvis ad alia properem, *Robertum* quam familiarissime usum fuisse *Adamo Marisco*, *Franciscano* theologo ad unguem erudito; in cujus gratiam moriturus ex testamento reliquit quotquot habuit libros, habuit enim ingentem numerum, cœnobio *Franciscanorum Oxoniensium*, cui *Adamus* præfuit. Quorum videndi desiderio plane maximo cum longiuscule detentus fuisset, nuper contigit, data justa occasione. nam id temporis fui *Oxonii*, ut copiam peterem videndi bibliothecam *Franciscanorum*; ad quod obstupuerunt asini aliquot, rudentes nulli prorsus mortalium licere tam sanctos aditus & recessus adire, & mysteria videre, nisi Gardiano, sic enim præsidem suum vocant, & sacris sui collegii Baccalaureis. Sed ego urgebam, & principis diplomate munitus, tantum non coegi, ut sacraria illa aperirent. Tum unus ex majoribus asinis multa subrudens, tandem fores ægre referavit. Summe *Jupiter*! quid ego illic inveni? Pulverem autem inveni, telas aranearum, tineas, blattas, situm denique & squalorem. Inveni etiam & libros, sed quos tribus obolis libenter non emerem. Sic mihi, quærenti thesauros, carbonem se obtulerunt. Atque adeo hæc sunt sacrosancta mysteria quidem illa, quæ tam religiose à *Franciscanis Oxonii* observantur. nam *Roberti* episcopi volumina & exemplaria omnia, ingenti olim pretio comparata, furto ab ipsis *Franciscanis* huc illuc ex præscripto commigrantibus, aut, ut verius loquar, vagantibus sublata sunt. Ite nunc pontifices, & hujusmodi fraterculis librorum thesauros conservandos ex testamento committite.

CAP. CCLXX. De Roberto Chiluardebio.

ROBERTUS *Chiluardebis*, non leviter jactis bonarum artium fundamentis, *Parisiarum* academiam felicibus avibus petiit. ubi post annos non admodum multos

tos clarum per literas nomen consecutus est, quod etiam ut per virtutem continentis vitæ clarius redderet enitebatur. Erat id temporis *Prædicatorum* secta famosa; illam igitur secutus, religiosissimæ vitæ exemplis effecit, ut tandem omnibus sui ordinis collegiis, quæ tum in *Anglia* erant, præficeretur: quam provinciam cum jam undecim annis prudentissime gubernasset, contigit litem esse, mortuo *Bonifacio Allobroge*, *Cantiorum* archiepiscopo, de novo antistite eligendo. Quare ad pontificem *Romanum*, *Gregorium*, nisi fallor, decimum, recta itum est. Ille non ignarus suam causam agere, monachorum neglecta aut contempta potius electione, ad veteres artes recurrit; & *Chilwardbium*, qua de causa nescio, nisi forte eum, tanto munere oblato, sibi & suis quæstibus audientem esse voluerit. Id quod verisimile est. nam & postea in tanto apud **Gregorium* honore fuit, ut ab illo vocatus sit in *Italiam*, ibique *Portuensis* episcopus factus, & rubro galero insignitus: ita tamen, ut idem *Gregorius Joannem Pecchamum*, *Franciscanum*, hominem *Anglum*, qui tum *Romæ* sacras literas profitebatur, in locum *Roberti* apud *Cantios* archiepiscopum subrogaverit.

Vides hic, lector, quam ambierint *Romani* pontifices *Cantianos* episcopos perpetuo suos facere. Causa erat, ut suas pompas, quæstus, imperia etiam, si diis placet, in *Anglia* strenue defenderent. Illud certe me latet, num *Chilwardbium* ante acceptum in *Anglia* episcopatum in *Italia* fuerit, num cum *Romano* familiaritatem contraxerit. Aliquid intervenisse certe necesse est, quod *Nicolaus* tertius illum ad *Portuensis* ecclesiæ fastigia subito extulerit.

Sed quid fecit *Robertus* jam maximam dignitatem adeptus? Hoc plane memoria dignum fecit. Cœnobium humile, & pro tempore confarcitum, quod *Prædicatorum Londini* non procul à ponte *Oldeburnensi* habebant, alio traduxit, coemptis ex *Roberto*, filio *Gualteri*, aliquot neglectis areis, sed amplis, & ruinis castelli *Baynardini* adjacentibus; in quibus novum templum elegantis operis, & ædes magnificas posuit.

Nunc superest, ut lectorem doceamus, quibus ingenti monumentis posteritati se commendavit. Nam, quamvis in gar-

* Vide num sit *Nicolaus* pro *Gregorio* legendus. *Leland*, in margine.

rulorum sophistarum inciderit sæculum, multa tamen scripsit; quæ ne nostro quidem tempore sua laude indigna sunt. Ago igitur indicemus librorum, quos edidit, nomina.

De octo Partibus Orationis.

Quæstiones Dialecticæ.

De Tempore.

De Universali.

De Ortu, alias Divisione Scientiarum; opus tum elegans, tum ingeniosum.

De Conscientia & Synteresi.

In Sententias, quarum & tabulam perscripsit;

In *Ezechielem*.

In Epistolas *Pauli* ad *Romanos*.

In Epistolas ad *Corinthios*.

Capitula diversorum Originalium.

Commentarii In *Porphyrum*.

In Prædicamenta.

In libr. *Perihermenias*;

In libr. *Priorum*.

In libr. *Posteriorum*.

In libr. *Elenchorum*.

In libros *Topicorum*.

In libros *Physicorum*.

In libros de *Cælo & Mundo*.

In libros de *Generatione & Corruptione*.

In libros de *Anima*.

In libr. *Meteororum*.

In libr. *Metaphysicorum*.

In *Boetium*.

Chronicon fani Albani, in anno D. 1272, hujus vitam & eruditionem breviter, at interim significanter, pingit. Vixit regnantibus in *Anglia Henrico* tertio, & *Eduardo* ejus filio. Obiit in *Italia*, & *Viterbii* sepultus fuit.

CAP. CCLXXI. De *Gulielmo Snotingamo*.

GULIELMUS *Snotingamus* propter *Isidis Vadum* juravit in verba D. *Francisci*, cujus vestigia religiose secutus est; hoc tamen incremento, ut ego quidem arbitror, non contemnendo, quod præceptorem suum scientiarum cognitione vel longo post se reliquerit intervallo. Quid enim aliud, si non literæ, tantum gratiæ, tantumque auctoritatis, non modo apud *Haymonem*, celebrem illum theologum; verum etiam apud universi ordinis *Franciscani* cœ-

tum, *Snotingamo* peperit. Certe, quæ fuit *Haymonis*, primi *Chordigeræ* sectæ in *Anglia* præsidis, sapientia, nunquam suas vices huic commisisset, nisi prius cognitissimum habuisset. Eventus etiam nostra planè confirmat verba: nam cum *Haymo* post annum unum, relicto provinciali honore, præsidis, ut vocant, generalis gradum conscendisset; hic noster ex multis unus dignissimus judicatus est, qui *Anglicanæ* provinciæ præesset. Atqui quid ille quæso fecit, ut honeste præesset? Profecto ad *Innocentium* quartum, pontificem *Romanum*, opportunius quam consultius se contulit, comitemque itineris sibi delegit *Petrum à Theocicuria*, hominem sui ordinis & literatum & probum. Quid multis moror? Quod voluit cum gratia impetravit; usque adeo, ut ab illo in pretio apud *Romanum* semper fuerit.

Exemplo frater ejus *Augustinus Snotingamus* esse potest, *Franciscanus* & ipse; qui postea à *Gulielmo*, non tam consilij, quam doctrinæ titulo, commendatus *Innocentio*, episcopatum *Laodicensem*, dignum virtutibus suis munus, accepit. Atque hæc quidem de *Augustino*.

Gulielmus autem, exacto in provinciali magistratu quatuordecim annorum curriculo, *Italiam* repetiit; & in concilio *Metensi* honorem & functionem alteri tradidit.

Jamque reditum in patriam maturabat, cum ecce pestis *Genuæ* sæviens illum è medio tolleret, salvis tamen libris, quos ille publicæ utilitati rite consecraverat. sed studiosus nomina ejus operum facile requireret, nec ego aperire dedignabor. Scripsit de *Concordia Evangelistarum*, *Commentariosque* operi adjecit. Porro omnes *D. Pauli* epistolas simili cura illustravit. Denique vidisse me olim memini *Gratiæ Girviorum* ejus de *Obedientia* epistolam sive libellulum. Catalogus scriptorum *Franciscanorum*, meminit ejus *Comment. in Longobardum*.

Tertius ad calamum venit *Snotingamus*, prænomine *Ragerius*, *Franciscanus* & ipse; quem catalogus eruditorum *Chordigerorum* à literarum excellentia prædicat, laudat, extollit.

CAP. CCLXXII. *De Joanne Veshamio.*

JOANNES *Veshamius*. inter *Isiacos*, studiorum gratia, multa fecit tulitque; adolescens cum optimæ indolis, tum spei longe maximæ. Unde & academiæ proceres singulari erga eum adfectu candore. Tantumque absuit, ut doctorum expectationem, ingentem quidem illam, de se conceptam falleret, ut pro magnis, quæ sperabant illi, vel maxima facile exhibuerit. Prælegerat in scholis *Franciscanis*, ab *Agnello Pisano* institutis, *Robertus Capito*, ornamentum clarum sui sæculi; jam rude donatus, tanquam emeritus, alio se contulit. Successit in ejus locum *Veshamius*, & recte confecto manere, *Capitonis* beneficio fit decanus *Lindianæ* ecclesiæ, ac tandem regis magnificentia episcopus *Coventrensis*.

CAP. CCLXXIII. *De Rodulpho Loccheslego.*

RODULPHUS *Loccheslegus* inter *Franciscanos*, quæ *Isidis Vadium* incolebant, celebris erat cum philosophiæ tum theologiæ calculo. Tantorum igitur in studiis laborum præmia accepit dignissima; relatus videlicet in classem theologorum supremam. Tum ille, ut novæ dignitati videretur belle respondere, *Longobardi*, præscripta consuetudine, libros *Commentariis* donavit. Deinde & libellum de *Paupertate Evangelica* publicum fecit; cujus & exemplum eodem tempore *Gualterus Chattodunus* secutus est, homo ejusdem locique ordinisque.

CAP. CCLXXIV. *De Gilberto, Monacho Cistertiensi.*

GILBERTUM monachum *Cistertiensis* ordinis fuisse scribit *Trittemius*; eundemque adfirmat non mediocriter in literis profecisse, ac tandem abbatem factum. Porro meminit ejus operis in *Cantica Canticorum*. In summa colligit hominem anno D. 1200. floruisse. Breviter hæc ille quidem; at tam obscure, ut illustri opus sit facula, quæ tenebras discutiat. Sed næ ego parum verecundus sum, qui *Trittemii* obscuritatem in re, quam ipse illustrare non possum,

sum, notem. Ne tamen omnino temere notavisse videar, non fenestram, sed rimulam, qua radiolus inluceat, aperire volo.

Fuit hic *Gilbertus Anglus*, ut ego nuper ex epistola *Oraculo Cyrilli, Carmelitæ*, præfixa didici; quæ licet nullius præ se ferebat nomen, habebat tamen nescio quid, quod *Joachimum, Florentis* cœnobii abbatem, sapiebat. Cujuscunque erat pro me loquatur ipsa: "Frater *Gilbertus Anglicus*, magnus ille theologus, *Cisterciensis* monachus, qui & ipse hunc libellum satis curiose exposuit." An non jam aliquantulum lucis promissi attulimus, cum & *Anglum* fuisse constet, & interpretem *Vaticiniorum Cyrilli*? *Anglicus*, ne hic ignarus sis, lector, *Gilberti* cognomen non fuit. solenne olim erat exteris *Anglici* cognomentum minus quidem proprium, at plausibile satis, nostris procul à patria studentibus indere. Hinc *Gilbertus Anglicus* dictus.

Fuit & alter *Gilbertus Anglicus*, professione medicus, sed memoriæ recentioris; cujus *Præctice* & *Compendium Medicinæ* multi ad quæstum properantes diligentissime legébant. Tertius quoque accedit *Gilbertus, Visumonafter*. abba, qui *Homil. 47.* super *Cantica* scripsit, & disputationem de *Anima*.

Quæret à me forsitan curiosus aliquis verum *Gilberti* monachi cognomen. Certe ita usus invaluit, ut nobis tam monachi quam medici propria nomina prorsus abstulerit.

Jam quod scribit *Tritemius Gilbertum* abbatem fuisse, nec probare nec improbare contendo; in utramque tamen partem quod dicam aliquid habeo: ex verbis epistolæ, cujus supra mentionem feci, nihil elucet, unde recte colligere possum *Gilbertum* abbatem fuisse. Nihilominus, cum nuper essem *Bellolanda*, monasterio *Eboracensis* agri, *Cisterciensibus* consecrato, incidi in *Theologicas Conciones* cujusdam *Gilberti*, abbatis, si vera fuit inscriptio, *Hoylandia*. sed quæ sit ista *Hoylandia*, nondum percognitum habeo. Scio *Batavorum* patriam vulgo appellari *Hoylandiam*, sive *Holandiam*: quo etiam nomine vocatur & apud nos regiuncula, quæ *Velandæ* & *Lindi* magnorum fluminum ripis inferioribus complectitur. Num tamen apud *Batavos* sive apud *Lindios* nostros cœnobium sit *Hoylandia* dictum, mihi plane incertum est.

Denique, ut paucis concludam, non mirum est, quod *Anglis Gilberti* vita obscura sit. nam, ut ego mihi persuasi, studuit, longum vixit, forsan & *Cistercii*, ac tandem procul à patria obiit. *Tritemius* ejus vitam designat anno D. 1200. *Joannes Balæus, Carmelita*, correxit numerum, ac annos octaginta superaddidit; at qua autoritate mihi plane incertum,

CAP. CCLXXV. De Rodolpho Frescoburno.

RODULPHUS *Frescoburnus*, solitudinis amator certe maximus, *Carmelum* montem prope *Ptolemaidem* voti causa petiit: ibique inter eremitas, carnis illecebras castigans, duriter & parce, una cum aliis *Anglis*, quos loci sanctitas eodem pellexerat, vixit. Circiter hæc tempora *Anglorum* exercitus dira bella contra *Saracenos, Christiani* nominis hostes, gerebant. Unde data fuit occasio bene opportuna *Joanni Vescio* & *Graio*, non infimis *Anglici* exercitus capitaneis, invifendi montem *Carmelum*. Quo cum pervenissent, ac suæ gentis homines præter spem omnem reperissent, præsidem loci enixissime rogabant, ut liceret illos abducere; tandemque exorabant, sed non alio nomine, quam ut fundamenta tam claræ religionis etiam in *Anglia* jacerent. Hujus rei meminit *Baptista Mantuanus*:

*Anglicus in Syrias veniens exercitus olim,
Achonem, Tyrii positam prope litora ponti,
Quæ prius occurrit, subitis oppresserat armis.*

Et rursus ibidem :

*Ista duces tanta intuiti miracula, secum
In patriam duxere viros, quibus arma negabant,
In laribus sedem Assyriis, & templa domosque
Construxere novas.* —

Relicto igitur *Carmelo*, *Frescoburnus* cum suis capitaneos ad patrios usque lares secutus est. Illi vero, sancti promissi non immemores, de locis eremitis designandis statim cogitabant. *Vescius* forte *Alaunovici*, oppido *Nortabrinæ* ditionis erat; à quo non longe distabat *Holmense* nemus,

nemus, locus solitudini aptissimus, tum præterea situ *Carmelo* non omnino dissimilis. Hic templum, hic ædes convictui eremitarum necessarias posuit. Venerat una cum *Rodulpho Ivo* quidam ex *Britannia Armoricana* oriundus. Hunc *Gravius* una cum eremitis aliquot, sed *Anglici* nominis, in *Cantia* fovebat; & condito, quanta potuit maxima celeritate ad *Alauni Vadum*, cœnobio donavit. Fuit hæc origo *Carmelitici* in *Britannia* nostra ordinis anno D. 1240.

At quid postea fecit *Rodulphus*? Certe virtuti strenue incumberebat, aliosque multos suo exemplo ad eandem incitabat. Scripsit etiam non contemnenda, ut fama est, opuscula; quæ per temporis sive negligentiae injuriam jam perierunt. De obitu ejus recte computare non possum. Certo tamen scio, quod sub *Henrico* tertio floruerit, quodque in *Holmensi* cœnobio sepultus sit. Plura, quæ cum autoritate de *Frescoburno* referam, non habeo. Adpingam tamen aliquid, quod à præsentī non alienum erit instituto.

Transfretaverat in *Britanniam*, dum hæc agerentur, *Rodulphus Alemannus*, vir magnæ cum continentiae tum eruditionis; & præterea gubernator summus totius *Carmeliticae* sectæ. Is, ante cognita per literas *Holmensium* celebritate, *Alaunovicum*, ut scribit *Trissa Nemetensis*, *Carmelita*, petiit: ubi, deposito magistratus sui onere, inter eremitas vixit, obiit, ac sepultus est. *Simon Stochus*, eremita vitæ planè castissimæ, hoc etiam tempore floruit, præfuitque universo *Carmelitarum* gregi. Quare conjectura est *Rodulphum Alemannum* cessisse *Simoni*, cujus vitam nos * proximo adponemus loco.

CAP. CCLXXVI. De Henrico Bracheduno.

HENRICUS *Brachedunus*, utriusque jûris professor, eo majestatis pervenit, ut, *Henrici* regis tertii beneficio, totos viginti annos præsidis justitiæ supremi munere fungeretur: quo tempore integritati & conservationi legum patriarum studens, egregium de *Legibus* librum, cui *Britto*-nomen dedit. Hæc ego ex inscriptione libri *Brannoensis* bibliothecæ.

* Sententiam mutavit.

CAP. CCLXXVII. *De Simone Stochæo.*

SIMONIS *Stochæi*, inter *Cantios* honesto loco nati, virtutes, illustria facta, denique totam vitam multi quidem *Carmelitici* nominis professores posteritati diligentissime tradiderunt. me tamen nunquam pigebit aliquantulum laboris in eadem re impendere, & pauca ex multis, tanquam è copię cornu, seligere. *Simon* igitur in ipsa adolescentia se totum solitudini & virtutibus consecravit. Silvestres illi fructus, ambrosiæ dapes erant; scaturiens ex horridis rupibus aqua, nectar; cavæ quercus & antra, purpureus torus. Unde etiam cognomen traxisse fertur. quod quamvis ego non omnino adfirmo, sic tamen *Laurentius Burellus*, *Divionensis*, de *Stochæo* verba faciens in libro de *Illustribus Carmelitis*, scribit:

Qui latuit quercu, celso nunc vivit olympto;
Nam populi ductor, doctor & ipse fuit.

Cumque jam longiuscule vastam coluisset eremum, accipit nuntium lætissimum; nempe *Anglos* paucos, at bene instructos, è *Carmelo* domum rediisse. Audiærat ille quidem antea multa de loci celebritate, & tacito ipsum apud se animo devenerabatur. itaque maturavit, ut sui, id est, eremici ordinis homines *Alauni Vadum* colenteis non modo videret, verum etiam conveniret. Quid longa opus est oratione? Vidit, convenit, dexteram dexteris conjunxit. denique se socium etiam crescenti, non sine *Anglici* orbis tunc applausu, religioni adjunxit. Casta certe & undecunque probata erat vita *Anglorum* è *Carmelo* venientium: collata tamen cum *Simonis* claritate, visa plane subobscura. Illuxit hæc claritas usque adeo in sociorum suorum oculis, ut divinum aliquod lumen coelitus in hominem delapsum, facile & dicerent & crederent. O tempora! O mores! Ubi nunc sunt ecclesiæ *Anglicanæ* lumina, quæ per totam late insulam veluti coelestia coruscarent fulmina. Cognita autem tam manifestis signis ejus, si ita dicere liceret, divinitate, curatum est, quibus tamen nescio modis, ut toti *Carmelitarum* religioni merito præesset. Tanta res est habere antesignanum, qui radiantem faciem præferat.

Jam

Jam senex fuit *Stochus*; nec puduit tamen colophonem literis, quas non mediocriter juvenis hauserat, addere. Ergo *Isidis Vadum* academiam, ut hac nostra ætate, ita & olim florentissimam se contulit; nomenque decusque inter literatorum proceres meruit. Sed hic res memoria digna occurrit, nam quo tempore *Stochus* apud *Isiacos* studebat, nullus erat in urbe nec in suburbio locus *Carmelitis* designatus. Ubi vero nunc est cœnobium *Carmelitarum* extra muros bene amplum, olim erat alta & magnifica principum regia; inque illa, ne sis ignarus, lector, natus fuit *Richardus*, ejus appellationis primus *Anglorum* rex. sic etenim didici à *Joanne Rosso, Verovicensi*, in libello de *Academiis Britannicis*. Cavendum igitur ne quemadmodum reges aliquando palatiorum, & antiquarum urbium usum monachis permiserint, ita rursus vicissitudine quadam pro palatiis & urbibus ipsa petant cœnobia.

Sed ad *Simonem* redeo; qui, relictis *Isiacis*, *Alanni Vadum* & gregem sibi commissum repetiit. Hic quoque aliquam nactus quietem, rem studiis apprime necessariam, calamo usus est, at præcipue in hymnis, & canonibus *Carmeliticæ* professioni convenientibus.

Inter hæc senio gravatus erat, agebat enim annum vitæ suæ centesimum; & communis causa religionis illius in *Gallia* præsentiam mirum in modum desiderabat. Quapropter *Burdegalam*, nobilem juxta ac antiquam *Gallia* civitatem, se contulit, multaque ibidem in rem publicam sui ordinis excogitavit, scripsit, edidit; ac non multo post obiit 16. die Julii, anno D. 1266. *Burdegalenses* vero funus honorifice sepeliendum curaverunt. Porro non longo ab ejus morte tempore per *Romanum* Divorum numero adscriptus est.

Nunc, sicut fabula fabulam trudit, ita *Simon Stochus* alium longe recentioris memoriæ *Stocham*, prænomine *Petrum*, à me laudandum evocat. Fuit hic *Petrus Carmelita Hicbiensis* collegii, & tanto apud *Isiacos*, cum eruditionis tum ingenii nomine, in honore, ut proximum à supremo academiæ magistratum gesserit. Factus igitur Commissarius, sic enim vocant, non modo summo ornamento, verum etiam commodo academicis erat. Nam eo sæculo, quo ille fuit in pretio *Stochus*, sparserat nova dogmata *Vigoclivus*, contra quæ acriter insurgebat, &, collatis signis, ut ex edi-

to libro apparet, pugnabat. Scripsit etiam contra *Philippum Repingdunum*, canonicum, *Oxonii* hæreseos accusatum anno D. 1382. quo tempore & *Nicolaus Henoforthus*, alias *Werford*, accusatus fuit; sed an hic sit *Repingdunus*, qui *Homilias* in *Evangelia Dominicalia* scripsit, non possum certo pronunciare. Extat præterea liber, in quo *Stochus* se clypeum hastamque pro *Holchamo* exhibet. Adde huc *Præconia sacræ Scripturæ*, opus non contemnendum. In summa multa alia scripsit, quæ sæculo sophistico valde placuerunt. Tandem, exuto magistratu, *Hichiam* reversus est, ubi diem clausit supremum 18. die Julii anno D. 1399.

Certe *Joannis Stochi*, nisi in tempore se mihi obtulisset, non meminissem. Erat ille *Dominicanus* & literatus; sed, quia parum candide sentiebat de *Carmelitis*, *Joannes Cornutus*, alias *Worneby*, edito libello, illum perstrinxit. Plura de *Joanne Stocho* in præsentia non occurrunt.

CAP. CCLXXVIII. De Joanne Cantiano.

JOANNES *Cantianus*, relicta patria & scholis, in quibus adolescens crevit, jam virileis attingens annos *Galliam Aquitanicam* petiit; ubi & placita legum causidicus non improbandus excutiebat. Fit postea canonicus *Andegavensis* in fano D. *Mariæ* sacro: quo tempore edidit duos de *Casibus* libellos, alias *Rubricas*.

CAP. CCLXXIX. De Thoma Dublinensi.

THOMAS, *Dublinensis* ecclesiæ primas, non modo ingenio, verum etiam calamo, utpote bonis instructus artibus, plurimum invaluit. Constituerat eum *Henricus*, ut ego conjecturam facio, tertius tanquam præsidem, qui nocentum colla jugo premeret. At *Hiberni* non immemores pertinaciæ ac fraudis, quibus naturæ quodam instinctu semper assueverunt, iniquis primatem urgebant conditionibus. Id ille ægerrime ferens, consilio non inepto, opem ab *Henrico*, patrono, per epistolam argutam juxta ac elegantem, carminibus centum & sex inscriptam, petiit; quam & ego aculeatam non sine voluptate quadam legi, memoriaque retinui.

CAP. CCLXXX. *De Gulielmo Alaunovicano.*

GULIELMUS *Alaunovicanus*, secta *Franciscanus*, à literarum apud *Isiacos* enituit dignitate. Illi, videntes maturo quodam judicio hominem in sacris studiis pulcherrime processisse, insignia theologi suprema omnibus suffragiis ei contribuerunt. Theologus, collati recte memor muneris, *Longobardum* de more *Commentariis* illustravit. Hic, ut ex catalogo eruditorum *Chordigerorum* didici, fuit aliquando episcopus.

CAP. CCLXXXI. *De Joanne Acheduno.*

JOANNES *Achedunus*, corrupte *Acton* dictus, utriusque juris insignia tulit. ac tandem *Lindianæ* canonicus ecclesiæ illustrandis *Othonom*, paulo ante in *Britannia* legatorum, *Constitutionibus Ecclesiasticis* studebat. unde & *Commentarios* in easdem edidit. Hæc succincte de *Acheduno* leguleio.

CAP. CCLXXXII. *De Joanne Redovallensi.*

JOANNES *Redovallensis*, è sodalitia *Franciscanorum*, humanioribus juxta ac divinis literis se totum vel lubentissime obtulit. Tanta non potuit suo carere alacritas successu. nam hominem gloriæ fugientissimum fama percelebravit. Hinc necesse habuit libros scriptitare, quibus, tanquam luculentissimis indicibus, specimen non protritæ cognitionis palam faceret. concinnavit igitur elaboratos in duodecim libros *Augustini de Civitate Dei Commentarios*. Edidit etiam *Commentarios* in *Fulgentii Mythologicon*. majora deinde aggressus, *Elucubrationes* in *Psalterium Davidis*, & *Pauli Epistolas* edidit.

CAP. CCLXXXIII. *De Roberto Turnhamio.*

ROBERTUS *Turnhamius*, *Franciscanus*, theologiæ professor insignis, *Lini*, celebri *Icenorum* ad ripas *Isidis* emporio, collegio suorum magnifice præfuit. Erat hic

hic *Robertus* patientissimus laborum, & eloquentia in concionibus sacris ad miraculum usque profluente. *Eadueardus* princeps, cognomento *Longus*, bellicam expeditionem contra *Saracenos*, *Assyriam* incolenteis, parabat. ad tantam quæsitus quoque orator vehemens, qui plebis in causa religionis animos excitaret. *Turnhamius* principi visus vel dignissimus, qui munus obiret. Sic, tanquam signifer constitutus, *Assyrios* una cum *Anglico* exercitu petiit, ac officium non sine laude suum præstitit.

CAP. CCLXXXIV. *De Thoma Franciscano.*

THOMAS, *Franciscanus*, *Isiacarum* cultor scholarum ingenuus, magnis ad literarum penetralia contendebat passibus; quo tandem & pervenit, ducibus experientia & prudentia. Tenebatur quodam ardore plane mirifico cognoscendi originem, incrementa, successus *Franciscane* societatis; & præcipue ejus, quæ in *Britannia* sedes posuit. Consultis igitur sui ordinis proceribus, omnia, quæ ad historiam jam conceptam pertinebant, edidicit. Hoc tandem confirmatus præsidio operi se accinxit, ac desumpto exordio ab adventu *Agnelli Pisani*, *Franciscani*, in *Britanniam*, perduxit historiam diligentia summa, cura sollicita, denique fide optima usque ad tempora *Gulielmi Snotingamii*, universi coetus *Franciscani* primatis; librumque absolutum *Simoni Eschebio*, *Franciscano*, erudito amico, dedicavit. Exemplar vero vel adhuc extat *Granta Girviorum*, in bibliotheca *Reginea*.

CAP. CCLXXXV. *De Roberto Plimmodunensi.*

ROBERTUS, *Plimmodunensis* canonicus, postremas famæ partes à literis non accepit. Hunc ferunt archidiaconum *Tutoneffinum* aliquando fuisse; & *Domnonios* suos evangelica doctrina sancte instituisse. Hujus vero pietatis exemplum vel adhuc apparet luculentum, cui nomen à *Pænitentia* inditum.

CAP. CCLXXXVI. *De Thomas Chebbhamio.*

THOMAS *Chebbhamius*, *Severianæ* ecclesiæ canonicus, idemque decanus vicarius. *Roberti Plimcodduni* vestigia secutum fuisse conjicio. nam & ille malorum vulneratus impotentia, pœnitentiæ præsentissimum phar-macum excogitavit; & chartis concreditum victuris commendavit.

CAP. CCLXXXVII. *De Thoma Spottæo.*

THOMAS *Spottæus* inter *Augustinianos* monachos, qui sunt *Duroverni Cantiorum*, celebris erat, non solum religionis, verum etiam solidæ doctrinæ titulo. Næ ego igitur essem parum candidus, si hominem tam clara dignum memoria silentio præterirem. Itaque pro mea consuetudine id ei dabo, quod aliis nostræ gentis *Scriptoribus* hætenus non inviderim; nempe lucem & famam, debita mehercule eruditorum præmia. Cum nuper per totam late *Cantiam* obequitarem, eruendæ antiquitatis gratia, cujus, ob frequentissimum *Romanorum* & in *Limonicum* & in *Rutupinum* portum adventum, plenissima est; ac, data opera, *Augustinianam* bibliothecam, id est divitem veterum exemplariorum officinam, inviserem, incidi, ut casus tulit, in *Gulielmi Thorni*, monachi *Augustiniani* historiam, qua ille abbatum suorum res gestas memoriæ commendavit. Tum ego statim, quæ mea fuit aviditas, legere incepi; cum ecco in ipso libri procemio testaretur se defloratorem fuisse *Spotti*, qui luculenter suorum abbatum historiam scripsit ab adventu *Augustini*, *Anglorum* apostoli, in *Britanniam*, usque ad annum à *Christo* nato 1272. Sed quam hic vellem *Thornum* minus diligentem fuisse. nam dum suum ornaret munus, alieno forsitan injurius erat. Nusquam etenim illic apparet *Spotti* historia, & verisimile est omnino periisse. extat tamen defloratoris *Thorni* volumen plane non contemnendum, in quo non solum abbatum *Augustinianorum* egregia facta, verum etiam regum *Cantianorum* subinde elucet. Sed de *Thorno* plura suo loco dicemus. Hæc sola in præsentia habui, quibus *Spottum* doctorum memoriæ commendatum relinquerem.

Quid

Quid si nunc & bibliothecam *Augustinianam*, cujus supra mentionem feci, posteritati commendem? An non hoc pacto antiquarum rerum admiratoribus gratum facerem? Accipite igitur, vos antiquarii, quæ vulgo incognita sunt. *Augustinus*, à *Gregorio Magno* in *Britanniam* missus, multa cum *Latina* tum *Græca* exemplaria per amicos in *Italia* comparavit, & ad se deferenda curavit; quæ omnia moriens, tanquam virtutis pignora, monachis suis reliquit. *Græca* partim violentia temporis, partim igne, partim etiam furto sublata sunt. Ex *Latinis* autem codicibus, majusculis literis *Romanis* more veterum scriptis, hi etiam nunc extant, incredibilem præ se ferentes antiquitatis majestatem: videlicet duo volumina quatuor *Evangelia* completentia; sed alius quam vulgaris interpretationis. *Psalterium* etiam ab ipso *Hieronymo Damaso*, pontifici *Romano*, dedicatum, quod quidem vel archetypum esse libenter crediderim. Insuper duo elegantissimi in *Psalms* commentarii, qui præ nimia vetustate lectorem non admittunt, nisi oculatissimum. Sed nusquam in illis comparent autorum nomina. Extant & ibidem *Philippi* in *Job* *Commentarii*, ut alios multos non protritæ notæ autores, qui jam mihi per suos non occurrunt titulos, omittam. Qui vero *Augustini* ætatem secuti sunt archiepiscopi *Cantiani* & abbates, hanc bibliothecam magnis studiis & impensis auxerunt. Inter quos tamen *Theodorus Cilix* & *Adrianus Afer* præcipui erant; uterque optimus, uterque plane doctissimus, & certe quibus tota restitutas linguas debuit *Britannia*.

Nunc ut de incremento *Augustinianæ* bibliothecæ commode diximus, ita & de ejusdem decremento, nam rerum omnium vicissitudo est, paucula quædam dicemus. Regnante *Ethelredo*, patre *Edvardi* tertii, depopulatores *Daci Cantiorum* metropolim immisericorditer devastaverunt: quo tempore quanquam utcunque parcitum sit *Augustinianis*; tamen in tanto tumultu desolatam fuisse bibliothecam verisimile est. Illud autem vel *Gulielmo Tborna* autore in confesso est, quod ecclesia *Augustiniana* conflagraverit anno D. 1168. quæ calamitas magnam vim bonorum autorum; ut idem est testis, abstulit. At quæ secuta est ætas multo majorem libris intulit injuriam. nam indocti monachi *Græcos* codices non intellectos, & *Latinos* præ senio ipsis pa-
rum

tum amabiles, in forulorum usus, ut nihil vilius dicam, discerpserunt. Ad nostra tamen tempora pars aliqua veteris bibliothecæ integra permansit. Satis etenim novi multos præclari nominis scriptores ab *Augustinianis* in *Palatinam* illustrissimi principis mei *Henrici*, ejus appellationis octavi, bibliothecam aliquot abhinc annis fuisse translatos. Atque ut in hac parte de meipso etiam pauca loquar. Sunt aliquot penes me exemplaria, non indocta ab *Augustinianis* sumpta, quæ propediem in lucem prodibunt. Sed quo nunc prorepſi? Jamdudum finem forsitan expectabas, lector. Finis ergo hic esto.

CAP. CCLXXXVIII. *De Thoma Monemuthensi.*

THOMAS *Monemuthensis*, professione monachus, vir suo sæculo inter literatos nomen laudesque emicruit. *Judei*, perfidum genus hominum, & sanguinem fitiens Christianum, in *Britannia* suæ stirpis radices alte fixerant. Horum grex pessimus *Ventam Icenorum* precario incolebant, ea urbis regione & insula, ubi *Abrahami* aula etiam nunc de nomine nota extat. inter cætera quæ ibidem scelera multa designaverunt, illud imprimis impium, quod *Hugonem* quendam, puellum ingenuum, morti in *Christi* contumeliam tradiderint; deprehensi sceleris conscii, & in crucem acti. Nec longo post tempore *Judei* urbe omnino expulsi. Claruit miraculis *Hugonis* sepulchrum. Ergo, ne *Hugonis* Martyris vita & mors obscura aliquando essent, posteritati, rogatus *Thomas Monemuthensis*, charum civibus *Ventanis*, & Deo pignus edito immortale fecit libello.

CAP. CCLXXXIX. *De Albricio.*

ALBRICIUS merito inter eruditos collocandus; sed ejus tenuis ad meas pervenit aures cognitio. Constat interim ex veteris codicis inscriptione fuisse eum urbis *Londinensis* alumnum. Diverterat amicus quidem in meam gratiam *Ventam Icenorum*, excussurus bibliothecas ibidem bonis libris refertas: hoc nomine ut mihi eo paulo post venturo labor in eadem parte tum expeditior,

tum

tum g̃tior effeť. Multos ille autores, à me non ante aut viſos aut lectos, exquiſivit, inter quos & *Albricius de Origine Deorum* comparuit. Conjecturis tantum ducor eum fuiſſe, temporibus *Joannis & Henrici* tertii regum *Angliæ*, celebrem.

CAP. CCXC. De *Thoma Bongeio*.

THOMAS *Bongeius*, apud *Icenos* ortus propter ripas *Avonæ* in emporiolo ſui nominis, quod tunc *Bigotianæ* ditionis erat, maturis ſtudit *Franciſcanus* annis in *Iſidis Vado*, & uſque adeo ſtrenue philoſophiæ ac theologiæ incubuit, ut ab opere gloriam vel æternam ſibi comparaverit. Crediderim & *Lutetiæ*, de more illuſtrium *Anglorum*, eum aliquando ſcholas frequentaffe publicas, cura quidem magna nec ſucceſſu minori.

Cedebat occupatiſſimus, ſed doctiſſimus *Hevedlegus* muneris interpretationis ſacræ ſcripturæ; non alia tamen ratione ulla, quam ut expeditum & in eadem parte exercitatum commodè ſubſtitueret. Erat ille quidem inter prælectores collegii *Franciſcani*, tum propter *Vadum Iſidis* celeberrimi, à primo notus. Loco vero ſuo ſtatuit *Bongeium* in primis doctum; cujus præter cætera tanta in matheſi & tam recondita cognitio fuit, ut præſtans arte multa ingenioque longe acerrimo majora quam ſimplex tenuiter literatorum turba, vel recte expendere, vel intelligere facile potuerit, crederentur cacodæmonum facta conſilio, & infami ſtudio. Adducor ut credam, eum in ejuſmodi naturalium rerum experientia uſum fuiſſe adprobato *Baconis* iudicio, qui eam magiæ partem libris accurate ſcriptis poſteritati conſecravit. De dignitate magiſtratus, quo inter ſuos functus eſt, ſatis conſtat. Erat enim *Franciſcanorum Angliam* incolentium, ut conſuetò utar vocabulo, Miniſter. Catalogus illuſtrium *Franciſcanorum* magnifice meminit libri à *Bongeio* in *Sententiarum* lucem ſcripti.

CAP. CCXCI. De *Joanne Durolenduno*.

JOANNES *Durolendunus*, *Dominicanus*, vir probatiſſimæ vitæ & maximæ in literis diligentiæ, ita probe ſe geſſit inter ſocios ſui loci & ordinis, ut multis ad bene vivendum,

vivendum, pluribus vero ad discendum incitamento esset. Quæ postea virtutes, fama duce, vel ad ipsius *Henrici* tertii, *Anglorum* regis, aures pervenerunt; à quo, jam ad senium vergente, vocatus fuit, non ut adulatoris partes præstaret, sed ut sanum, rectum, honestum consilium daret: & præcipue in illis rebus, quæ religionem, quæ fidem, quæ denique sanctam animæ curam spectarent. Tantumque abfuit ut suum non faceret officium, ut omnibus numeris principis de se opinioni satisfecerit; usque adeo, ut *Henricus*, qui ejus erat erga hominem adfectus, illum etiam ad confessionem auricularem admitteret.

Sed non diu supervixit *Henricus*; & *Edwardus* primus, ejus filius, in regno successit. Nusquam tamen *Durolunduni* splendor obscuratus, immo illustratus potius. nam id temporis quæstor *Romani* Pontificis in *Anglia* factus est. Nullo enim tempore defuerunt suæ artes *Romano* corradendi pecuniam; sive *Turca* aliquid novarum rerum, sive nihil in *Christianos* moliretur. Post hæc laborem honesta statim præmia secuta sunt. Nam à Pontifice *Romano* archiepiscopus *Dubliniæ*, primæ civitati *Hiberniæ*, designatus est.

Hactenus ex *Triveti* de *Edwardo* primo historia, quæ scripsimus, desumpta sunt; quemadmodum & hoc quod sequitur. nempe *Derlingtonum* inter alios ingenii sui foetus *Concordantias*, quæ vulgo magnæ & alias *Anglicanæ* vocantur, edidisse. Floruit regnantibus *Henrico* tertio & *Edwardo* ejus filio, victore longe fortunatissimo. Obiit quinto Cal. April. Anno Dom. 1284. & regni *Edwardi* primi 12.

CAP. CCXCII. De Joanne Beccoduno.

JOANNES *Beccodunus* juvenis *Londini* in collegiis *Forensium* operam dedit legibus *Anglicanis*; in quibus, si vera sunt, ut ego esse arbitror, quæ de illo scribuntur, insigniter profecit. quo nomine credibile illum postea in aulam ab *Henrico* tertio, *Anglorum* monarcha, vocatum fuisse; cui cum propter inexhaustam diligentiam, tum etiam ob raram in rebus gravissimis agendis dexteritatem, tam eximie charus erat, ut nihil supra. Argumento inter cætera multa tantæ principis erga hominem benevolentiae hoc esse

esse potest, quod illum *Henosforthæ Mageſetum* episcopum destinaverit. Sed hoc munere, quanquam honorifico, rex suo satis non fecit animo: nam ita fors tulit, ut serius ad se venientem majori dignitate, instante jam morte, adornare recte non potuerit. Ille tamen abunde sibi satisfactum putans continuo studere cœpit, quo potissimum modo regis erga se meritis responderet. Scripsit itaque librum de *Legibus Anglicanis*, qui *Edwardo Henrici* filio, tum præterea toti plebi longe utilissimus erat. Hæc sunt quæ ego de *Beſtono* in *Chronico Tinenſis* monasterii legi, & aliis per me communia esse volui.

CAP. CCXCIII. De Gulielmo Hereberto.

GULIELMUS *Herebertus*, vir *Franciscanæ* institutionis, philosophus idemque theologus inter *Iſiacos* floruit; usque adeo, ut prælegendo, concionando famam insignem late sibi comparaverit: quam ut & ampliorem quoque faceret, scripsit de *More Scholastico Quodlibeta*, *Commentarios* quoque in *Deuteronomion* & *Apocalypsin*.

CAP. CCXCIV. De Roberto Legrocastrensi.

ROBERTUS *Legrocastrensis* splendidam ex literis gloriam sibi comparavit; quo titulo inter *Franciscanos* totus eluxit. Scripsit *Commentarios Longobardum* illustranteis, *Quodlibeta* etiam, ac libellum de *Paupertate Christi*. Colligo hunc fuisse *Guil. Hereberti* synchronium, instructus serie catalogi de *Scriptoribus Franciscanis* editi.

CAP. CCXCV. De Gulielmo Vero.

GULIELMUS *Verus*, à *Trittemio Guarronis* corrupte dictus, à scriptoribus inter illustres *Franciscanos* numeratur. Sed, quoniam bonam vitæ suæ partem apud exterarum gentes egit, pauca admodum mihi de illo sunt liquide cognita. Quæliacunque tamen ea sunt, per me silentio non peribunt. Studuit *Lutetiæ Parisiorum* annis jam maturus; ubi in philosophia *Aristotelica*, & theologia in quæstiones pæne infinitas tunc temporis concisa, ita profecit, ut palmarium in scholis facile adeptus sit; id quod multo clarius lectori apparebit, postquam, me referente, intel-

intellexerit *Joannem Duns*, argutorum *Sophistarum* deum illum, *Vero* præceptore usum fuisse.

Nec hoc tantum *Gulielmi* nomen celebre facit. nam scripsit divinos *Commentarios* in *Sententias Petri Longobardi*, episcopi *Parisiensis*; quos illa ætas studio plane incredibili legebat. Denique, si *Trittemius* recte computat, fuit *Vuarus* in pretio circiter annum Domini 1270. quo tempore *Henricus* senex in *Anglia* regnavit.

CAP. CCXCVI. De Gualterio Hemengoburgo.

GUALTERIUS *Hemengoburgus*, canonicus *Gisburnensis* cœnobii, quod est prope *Cliviam*, *Eboracensium* provinciolum, *Thesi* flumini celeberrimo adjacentem, impendio studiosus erat literarum: quo tandem factum est, ut in eruditum evaserit, & non levem apud suos gratiam sibi pepererit. Ejusmodi enim res literaria virtus est, ut auctori gratiam, honorem, gloriam etiam facile conciliet. Quare virtutis præmio lætior factus, quanquam ipsa virtus per se satis illustris aliunde emicantibus splendoribus non eget, qua cœpit via perrexit, magnis plane passibus ad extremam sacre theologiæ metam contendens. In quo cum jam non infeliciter cursum longum continuasset, ecce cupido quædam ejus occupavit animum, ut historiam rerum *Anglicarum* posteritati dedicaret. Bonis igitur avibus ab ipso *Gulielmo Nortomanno* exordium sumens, ad tempora *Edovardi* ejus appellationis primi, *Anglorum* res gestas summa cura perscripsit. Hanc ego nuper historiam *Gisoburnæ Cliviensium* sedulo quæsi; non tamen inveni: alias semel vidi in *Fontana*, sive *Uuellenfi* bibliotheca. Cætera, quæ scripsit, nusquam comparent. Vixit regnante *Henrico* tertio, & *Edovardo* ejus filio. Obiit *Gisiburnæ*, ubi & sepultus est.

CAP. CCXCVII. De Roberto Grymæo.

ROBERTUS *Grymæus*, monachus *Berdenigæ*, cœnobii celeberrimi & antiquissimi *Lindisiorum*, in sacris literis, ut religiosum decuit virum, bonas horas recte collocavit. Defuit illi *Asiaticum* dicendi genus, profluum & luculentum, at non interim defuit solida eruditio, ut

apparet ex ejus in *Evangelia Commentariis*, stylo scholastico scriptis.

CAP. CCXCVIII. *De Gualtero Chattoduno.*

GUALTERUS *Chattodunus*, sectæ *Cbordigeræ* initiatus, philosophiam & sacras literas apprime coluit; quo nomine & famam non emorituram sibi peperit. Monumenta ingenii non infelicia reliquit, *Commentarios* videlicet in *Sententiarum* libros, & libellum de *Paupertate Evangelica*.

CAP. CCXCIX. *De Roberto Ottanfor do.*

ROBERTUS *Ottanfordus*, vir *Prædicatorii* ordinis, tanta cum eruditionis tum ingenii felicitate præditus erat, ut sive de disciplina *Aristotelica*, seu de sacris literis quæstio esset, copiose, graviter, doctè potuerit differere. Creditur autem hanc virtutem è fontibus *Thomæ Aquinatis*, cujus synchronus fuit, hausisse. Illud constat *Robertum* tam sanctè in ejus verba jurasse, ut in *Ægidium Romanum*, *Augustinianæ* sectæ professorem, *Aquinatis* dogmata subinde impugnantem, librum bene aculeatum scripserit. Præterea *Henicum Gandavensem* simili de causa mille telis confodere, quemadmodum ex edito libro apparet, non dubitavit.

CAP. CCC. *De Joanne Guallensi.*

JOANNES *Guallensis*, *Franciscanus*, relictis *Oxonien-sium* scholis, *Parisiarum* academiam petiit: ubi tantam curam, diligentiam, operam eruditis studiis adhibuit, ut tandem apud illos doctrinæ excellentis nomine ter maximus haberetur. Quoque major fides his nostris verbis accedat, mentiar, nisi *Trittemius* scribat hunc à *Parisiis Arborem vitæ* fuisse appellatum. Ea enim erat, ut tum ferebant tempora, facundia, ea ingenii promptitudine, acrimonia, felicitate etiam, ut de quacunque re non dicam ornate, eloquenter, splendide; sed acute, graviter, doctè potuerit differere. Quæ virtutes, si pleno copiarum cornu adsint, non video quin inter eloquentiarum flores, quamvis ad miraculum varias, suum, & merito quidem, vel hac nostra ætate locum habeant.

Quid

Quid si in nostrum incidisset *Guallensis* sæculum? Nam multum refert, ut inquit *Plinius*, in quæ tempora ingenia incidunt. Certe qui *Parisis*, apud quos literas profitebatur, maximus fuit, nobis, quantum ad linguarum puritatem pertinet, auream plane ætatem habentibus, major esset. Sed ne videar nimium munus ornare nostrum, tantum jam indicabo, quos libros scripsit:

Summam Collationum,	}	Cum doctor sive prædicator.
alias Communiloquium, lib. 7.		
Breviloquium Legiloquium.	}	Cum enim debeamus apes imitari.
Floriloquium Philosophorum.		
De Pœnitentia.		
De Relationibus.		
De Ente & Essentia.		
De quatuor Virtutibus Cardinalibus.		
De Cognitione veræ vi-	}	Quoniam omni negotio.
tæ, lib. 1.		
De Visitatione infirmorum, lib. 1.		
Commentarii in <i>Valerium</i> , de non ducenda uxore.		
In Fabulas <i>Ovidii</i> .		
In Mythologicon <i>Fulgentii</i> .		
Super Sententias, lib. 4.		
Breviarium præceptorum.		
Breviloquium de sapientia sanctorum.		
Manipulum florum, lib. 1. Abſtinentia bonum eſt.		
In Apocalypſin <i>Joannis</i> , lib. 1.		
In decem Præcepta.		
Sermonum lib. 1.		
Pastoralia, lib. 1.		

Sed dum hic nomina librorum recenseo, est quod me dubium tenet. nam erat alter *Guallensis*, *Thomas* dictus, longe recentioris memoriæ autor, qui à librariis, omisso prænomine, *Guallensis* vocatur. Ita ut pæne incertum quid *Thomæ*, quid *Joanni*,tribuendum. Nos tamen varietate exemplariorum hanc nebulam utcunque discussimus. Vixit, autore *Tritemio*, regnante in *Anglia* *Eadveardo*, cognomento *Longo*.

Hæc ego dum paulo subtilius discutio, ingerit se *Philippus Guallensis* Chordiger, qui una cum *Adamo Eboracensi*, viro non vulgariter erudito, ab *Helia*, summo sui ordinis præfide, accersitus, *Lugdunum* advolavit, ac ibidem cum philosophiam, tum sacras literas publice docuit.

CAP. CCCI. *De Joanne Pechamo.*

JOANNES *Pechamus*, *Franciscanæ* sectæ studiosus imitator, videns, id quod frequentiuscule accidere solet, paucos in sua patria illustres esse, etiam si merita accedant; multos vero foris cum per literas tum per alias virtutes plurimas clarissimos fuisse, fausto sidere *Lutetiam Parisiorum* petiit. Ibi tam diu studiis, quæ in *Anglia* recte inchoaverat, insistebat, donec à doctis & haberetur, & esset magnus philosophus juxta ac theologus. Quanquam non ea semper animi severitate fuit, ut nulla nisi sublimium rerum lectione mentem pasceret. Nam & poetas non raro, animi recreandi gratia, in manus sumpsit; &, quod magis est, ipse scriptitavit carmina, ad quæ, ut erat naturali facundia, tantum non natus videbatur. sed ea tum linguarum barbaries, florentibus interim ingeniis, ita in familiaritatem irrepserrat, ut majori arte quam eloquentia versus scripserit. Post hæc unde abiit, rediit, id est, ad suos *Anglos*; & in *Isidis Vado* publice prælegebat, proximus à *Bongeio*, excellentis famæ viro, non sine totius academix cum applausu, tum etiam admiratione. Hanc ejus virtutem *Franciscani* omnes libenter agnoscebant, &, facto conventu, collegiis suis, quotquot in *Anglia* erant, illum gubernatorem statuerunt. Non longum tamen apud suos mansit, quin accersitus *Parisiis* reviferet. Deinde, fama advocante, *Romani*, principem rerum urbem, adiit. ubi lector, ut vocant, *Palatinus* constitutus est.

Circiter hæc tempora *Robertus Chiluuarbius*, archiepiscopus *Cantiorum*, à *Gregorio*, pontifice *Romano*, factus est Cardinalis, & episcopus *Portuensis*. Quare *Romanus*, *Pechami* virtutes novis honoribus illustrare volens, autoritate sua, sed violenta, illum *Cantiis* archiepiscopum designavit. Hæc fere omnia, sed non tam dilucide, *Nicolans Trivetus*, in *Eadveardo* cognomento *Longo*, scripsit. Post acceptam vero pontificatus dignitatem nihil magis dignum memoria fecit, quam quod Synodum in *Anglia* celebraverit; in qua leges purioris vitæ sacerdotibus præscripsit.

Sed nunc quid librorum ediderit dicendum. Scripsit autem multos libros, de quibus hi, qui sequuntur, extant.

Quæstiones de vanitate rerum mundanarum.

Super sententias lib. 4.

Quodli-

Quodlibetum.

De vanitate, lib. 1.

De paupertate.

Quæstiones de Sacramento Eucharistiæ.

Hæreseon à se damnatarum lib. 1.

Itinerarium.

Confitebor tibi domine.

De Sphæra.

Corpora mundanorum.

Perspectiva,

Perspectiva cum sit una.

quam & *Gesnerus* in catalogo scriptorum collaudat, prelo *Venetii* commendatam, & à *L. Gaurico* illustratam.

Epistolarum lib. 1.

De mysterio Minorum.

Constitutiones provinciales.

Vixit regnante *Henrico* tertio, & *Edwardo* cognomento *Longo*. obiit, exactis in episcopatu annis 13. & sepultus apud *Cantios*.

CAP. CCCII. De Gulielmo Masseto.

GULIELMUS *Massetus*, inter *Prædicatorios* non postremus, vixit & in pretio erat, quantum ex *Leandro Bononiensi* colligere possum, eodem tempore, quo & *Robertus Otanfordus*. Crediderimque quandam inter illos cum propter morum, tum etiam studiorum similitudinem coivisse familiaritatem. Nam uterque *Thomæ Aquinatis* doctrinam totis defendebat viribus. Quare, amici secutus partes, *Henricum Gandavensem* stricto calamo aggressus est. Scripsit præterea, ut illius ætatis verbo utar, *Postillas* super aliquot veteris Instrumenti libros, & evangelium de *Decem Virginibus*. Item libellum contra *Corruptorium Corruptorii*, ac quasdam de *Angelis Quæstiones*.

CAP. CCCIII. De Roberto Anglico.

ROBERTI *Anglici* nomen recitat *Henricus Cornelius Agrippa*, in epistola nuncupatoria ad *Joannem Triterium* abbatem. Philosophiæ penetralia omnia tam anxie perscrutatus est, ut magiam nescio quam præstigi-
sam magnis ausis aggressus sit scribere, & in lucem emit-
tere; in quod opus & casu, haud scio an utili, incidit
Agrippa

Agrippa: quo autore, *Robertum* una cum *Gesnero* inter *Scriptores* nostrates connumerō.

CAP. CCCIV. De *Ricardo Mediodunensi*.

RICARDUS *Mediodunensis*, alias de *Media Villa*, patria autem lingua *Middleton* dictus, vir erat prompto, sublimi, magno ingenio; & qui omnem ætatem in eruditis artibus feliciter certe collocavit. Nam primis studiorum annis, saltem maturis, philosophiæ *Aristotelicæ* diligentissimam operam dedit, multumque in eâ profecit; at multo magis profecisset, nisi quæstiones de rebus philosophicis, argutiores quam utiliores, totas scholas tunc temporis late occupassent. mediis autem annis Canonibus pontificiis studium, ut tūm videbatur non inutile, impendebat; cui labori nec sua messis defuit. Postremo, jacta sacra anchora, oculos, mentem, sensus denique omnes ad theologiam convertit. Quod ut maximo quodam, sed plane sancto, animi ardore fecit; ita multo maximus proventus secutus est. Hæc vera esse omnia candidus lector facile videbit, ubi evolverit libros ab illo editos. Scripsit autem, ne ignores,

Super Sententias libros 4.

Abcondita produxit.

Super Dist. Decreti lib. 1.

Patres nostri omnes.

De Ordine Judiciorum lib. 1.

In Epistolas *Pauli* lib. 14.

In quatuor Evangelia lib. 4.

Quodlibeta etiam,

quæ anno Do. 1509. una cum *Commentariis* in *Sententias Venetiis* per *Lazarum Soardum* impressa sunt.

Claruit sub *Henrico* tertio & *Edovardo*, ejus filio, si *Trittemius* recte computat.

CAP. CCCV. De *Thoma Sudoduno*.

THOMAS *Sudodunus*, alias *Sutton*, *Dominici* sectator non inglorius, multa tulit fecitque, sudavit & alsit, ut scientiarum cognitionem paulo subtiliorem adsequeretur. Nec vana quidem messis tanto respondebat labori, si vera sunt, quemadmodum non esse dubito, quæ de eo *Leander Albertus*, *Bononiensis*, in libro quarto de *Viris Illustribus Prædicatorii Ordinis*, scribit. Secutus est autem

autem in studiis suis religiosissime *Thomam Aquinatem*; usque adeo, ut quæ ille doctissime, sed subinde obscure, commentatus est, hic non raro lucida oratione interpretatus sit. Non ita alte tamen in *Thomæ* vestigiis hæsit, quin & ipse pedem promoveret, & hæc suo Marte scriberet:

Commentarios super Psalterium.
Summam Theologiæ.
Super Prædicamenta.
Super sex Principia.
Quæstionum librum.
Quodlibeta duo.
De Relatione.
Super libros Priorum.
Super libros Perihermenias.
De Unitate Formæ.

Floruit regnante *Edovardo Longo*.

Volo hic lectorem scire me nuper vidisse in bibliotheca *Bucohestensi* Quæstiones & Quodlibeta *Joannis Suthoduni*; cujus nominis præses quidam provincialis *Carmelitarum* fuit, regnante *Edovardo à Gulielmo* primo quarto.

CAP. CCCVI. De Gulielmo Machelesfeldo.

GULIELMUS *Machelesfeldus*, *Dominicanus*, in *Coventrensi* diœcesi natus, vir magnæ eruditionis fuit; & tanti apud *Eadveardum Longum*, *Anglorum* regem, pretii, ut ab illo orator ad synodum vel *Bisuntium* usque missus sit. quo nomine *Benedictus*, pontifex *Romanus* ejus appellationis undecimus, illum in collegium Purpuratorum admisit: sed sero collatus honor. Nam in itinere rediens paulo ante immatura morte correptus est. Quod ubi *Romano* nunciatum fuit, *Gualterum Winteroburnum*, virum, ut illa sæcula ferebant, non mediocriter literatum, Cardinalem fecit, titulo *S. Sabine*.

Erat hic *Gualterus Severianæ*, alias *Saresbiriensis*, diœcesis alumnus, professione autem *Dominicanus*, tum præterea theologus tantæ gravitatis, judicii, doctrinæ, ut *Eadveardus*, rex, à *Gulielmo Magno* ejus nominis primus, illum sanctis consiliis, illum etiam confessioni suæ, quam auricularem vocant, præficeret. Non tamen nova dignitate magis gavisus est, quam *Cepiani* milites auro *Tolosano*. nam paulo

paulo post, mortuo *Benedicto*, *Perusium* petiit, daturus suffragium in electione novi pontificis; rediensque in *Gallia* fato functus est Cal. Sept. Anno D. 1305. ibique ad tempusculum sepultus, posteaque *Londinum* relatus.

Vixit eodem tempore *Thomas Joys*, alias *Thomas Anglicus*, *Dominicanus*, theologus clarissimæ famæ, & literaturæ minime protritæ, qui aurum hoc *Tolosanum*, aut, ut apertius loquar, rubrum galerum; Cardinalis insigne, à *Clemente* quinto accepit. Quam ego nunc vellem, si citra pœnam nunc liceret, dicere fraterculos id temporis religiosissimos dubio procul fuisse, sed ambitiosos, & gloriæ paulo appetentiores. Sed quid fecit *Thomas*, jam Cardinalis? certe *Italiam* petiit, fruiturus auro accepto. Illic, si quid præterea muneris aut honoris acceperit à *Clemente*, non satis scio; ut neque hoc, id est an diu supervixerit. certum est tamen in transmarinis obiisse illum partibus, corpusque postea delatum ad *Isidis Vadum*, & in collegio *Prædicatorum* fuisse sepultum.

Sic nos, *Tinensis* monasterii chronico & *Leandri Alberti* libro tertio de *Doctis Prædicatoriæ Sæclæ Viris* edocti, trium illustrium virorum perstrinximus vitas. Quod denique ad libros spectet, quos illi olim scripsisse feruntur; in præsentia à *Leandro Alberto* didici *Thomam Anglicum*, Cardinalem, egregium volumen super *Sententias* edidisse; & sex germanos ex eodem utero eductos comprædicatorios habuisse, viros religione, modestia, & virtute præclaros; quorum unus nomine *Gualterus* à *Clemente* quinto apud *Pictones* in *Gallia* archiepiscopus *Armacanus* anno D. 1306. declaratus est.

CAP. CCCVII. De Vincentio Coventriano.

VINCENTIUS *Coventrianus*, *Carmelita* imprimis celebris, *Grantæ Girviorum* studuit. eratque primus sui ordinis, qui ibidem bonas publice profiteretur artes. Exemplo & alii hujus recte admoniti, causam solícite promovebant literariam. inter quos & ii in magno plane erant pretio *Joannes Visidunus* proximus à primo, qui *Grantæ* inter *Carmelitas* sacram interpretatus est scripturam. In qua postea functione *Gallas* quidam, *Guhelmus Pictaven-*
sis

sis dictus, omneis docti viri partes exhibuit. Quartus accessit, videlicet *Hunfridus Nechodunus*, cujus vitam paucis perstrictam hic subjicio.

CAP. CCCVIII. *De Hunfrido Nechoduno.*

HUNFRIDUS *Nechodunus*, alias *Þekton*, patria *Nordovolgus*, vestem *Carmeliticam Nordovici* accepit; hoc animo, ut literas una cum virtute altius imbiberet. Tam honestum votum secuta est etiam & sua felicitas. nam cum collegiani viderent quam esset acri ac expedito ingenio, æquum putabant, ut recta ad publicas scholas proficisceretur. Lætus itaque *Grantam* venit academiam, felicitum ingeniorum altricem; nec ullum ante insigni diligentiae locum reliquit, quam, exhaustis liberalium scientiarum fontibus, lauream, studiorum præmium, consecutus fuisset, favente *Gulielmo Ludano*, episcopo *Anguillariano*, amico maximo.

Vos igitur, *Carmelitæ*, qui nunc *Grantæ* estis, & quot post aliis erunt in annis, *Hunfredum* candidis lapillis notate. Primus etenim vestræ sectæ fuit, qui pileum, quique annulum, sacra theologi nominis insignia, ibidem accipere meruit. Quinetiam concinite hoc carmen in vestrum modo gratia natum:

Laudibus *Hunfridum* meritis super astra feramus,
Cui data *Grantanæ* laurea prima scholæ.

Sed jam ne nimius in ornando munere videar, tantum significabo *Hunfridum* scripsisse *Quæstiones* quasdam & sacras *Conciones*, ut illa judicavit ætas, doctas. Vixit sub *Edovardo*, à regno *Gulielmi* primo; obiit anno D. 1303.

CAP. CCCIX. *De Petro Suavenduno.*

PETRUS *Suavendunus*, *Carmelita*, quantum ego conjicere possum, contemporaneus fuit *Hunfridi*, primusque sui ordinis fuit, qui suprema theologiæ dignitatis nomina suffragiis *Oxonienſum* adeptus est. Nam *Simon Stochus*, primus ejus sectæ tantum Baccalaurei nomine insignitus, apud *Isiacos* erat. Certe *Petrum* notæ eruditio-

nis

nis hominem vel hinc constat, quod cum *Burdegalam*, celebrem *Galliae* civitatem, studendi, ut ego interpretor, causa venisset, unus è multis dignissimus judicatus est, qui publice theologiam ibidem profiteretur. Quam licet ille provinciam primo detrectaverit: postea tamen, hortante simul & jubente *Gerardo*, homine *Gallo* & supremo *Carmelitarum* praefide, accepit. Deinde etiam scripsit super libros *Sententiarum* non indoctum volumen. Quae praeterea scripsit in obscuro sunt, quemadmodum ejus obitus & sepultura. nisi aliquis, conjectura ductus, *Burdegale* obiisse illum & sepultum esse dicat.

CAP. CCCX. *De Odenduno.*

ODENDUNUS, ut ego accepi, monachus *Eveshamensis* fuit, idemque philosophus ac mathematicus inprimis illustris. Ac ne quis de fide meorum dubitet verborum, malo æquus lector ab ejus libris, quam à nostra pronunciet oratione. Scripsit autem librum de *Motibus Planetarum*, qui & theoricam refert, ac Almanac reversionis eorum: quo opere & *Profacium Judæum* secutus est. *Bertholetus* medicus dixit mihi se aliquando legisse *Odenduni* elegantem de *Mutatione Aeris* libellum.

CAP. CCCXI. *De Thoma Dochingo.*

THOMAS *Dochingus*, alias, ut ego opinor, *Dochendunus* dictus, ex probatorum autorum lectione nondum ita liquide mihi est cognitus, ut ejus vitam tanquam per speculum aperte possim posteritati ostendere. Quae mihi tamen de illo constant, cum studiosis omnibus communia volo habere. *Franciscanam* juvenis secutus est institutionem, idque in *Isidis Vado*, ubi longo temporis usu tam multa feliciter didicit, ut, cessante *Joanne Guallensi*, homine sui ordinis impense literato, theologiam publice profiteretur.

Clarum mehercule fuit talem habuisse in lectione ducem; multo tamen clarius suum ita secutum fuisse ducem, ut si eum non superaverit eruditione, saltem æquaverit. Si autem quisquam sit, qui velit hoc dictum exquisitius trutinare mentem, is, inquam, ad ejus libros recta se conferat; inventurus meam in hac parte fidem haud dubiam. Vivunt adhuc ejus

Commen-

Commentarii in Evangelium *Lucæ* & Epistolas *Pauli*.

In Deuteronomion, *Esaïam*, & *Johannem*.

Denique super Sententias :

id quod & *Catalogus* illustrium *Franciscanorum* comprobatur.

Amplius quod in præsentia de *Dochingo* scribam, nihil est ; præterquam quod is numero septimus inter suos fuerit, qui theologiam in scholis *Franciscanis Oxonii* docuerunt.

At cur non ego hic, loco tam opportune oblato, nomina illustrium *Chordigerorum*, qui ante *Dochingum* in schola *Franciscana* publice bonas artes prælegebant, memoriæ commendo ; ut nomina, alias sparsa, nunc vero collecta, serie quadam eniteant. Primus erat *Adamus Mariscus*, è *Badunensi* diocesi oriundus, qui maturioribus annis apud *Vuiciorum* urbem juravit in verba divi *Francisci*. Qualis quantusque hic fuerit, malo studiosus lector à *Nicolai Trivethi* historia, quam à me, hæc tanquam in transcurso scribente, quærat. Successit *Rodolphus Coloburgus*, cujus doctrinam *Parisi* sæpius admirati sunt. Tertius fuit *Eustachius Normannovillanus*, qui, ante acceptam *Franciscanæ* sectæ vestem, liberales scientias coluerat, ac summum gradum inter *Pontificiæ* legis professores conscenderat : cui etiam accessit & archigrammatei inter *Isiacos* dignitas. *Thomas Eboracensis* proximus ab illo fuit. Quintus numerabitur *Richardus Rufus, Cornubiensis*, qui se *Chordigerorum* gregi focium *Lutetiæ* addidit ; ubi vel inter doctos primæ notæ locum obtinuerat. Supplevit *Rufi* absentis partes *Joannes Vualleius*, vulgo *Guallensis* dictus, quemadmodum & postea *Vuallei* munus pulcherrime executus est *Thomas Dochingus*, cujus vitam superius paucissimis perstrinxi.

Nunc tu finem expectas, lector ; sed ne pigeat quæ adjiciemus, quoniam pauca sunt, perlegere. *Dochingum* in publica prælectione secutus est *Henricus Brisinghamus*, & illum quidem *Gulielmus Hevedlegus*, quem *Eadveardus Longus* in *Assyriam* profecturus concionatorem delegerat. utrumque autem *Thomas Bongei*, quem postremus, ne longius te detineam, *Joannes Pecchamus*. Sic undecim egregie literatos viros, *Anglos* certe omnes, *Chordigeros* omnes, luci restituimus.

CAP. CCCXII. *De Eadmundo Albano.*

EADMUNDUS *Albanus*, vir ad optimas artes & natus & compositus, non modo naturæ causas curiosa diligentia; verum etiam divinitatis, inter superos feliciter versatus, peragebat. Utque operis tam recte collati pars melior orbi luculente innotesceret, *Boetii* sui, cultoris cœlestium rerum, libellam de *Trinitate* elegantem, conspiciuum, sublimem illum ejusmodi commentariorum genere illustravit; ut, si non eloquentia, interim tamen rei majestate parem se * *Manilio* ostenderit.

CAP. CCCXIII. *De Simone Gandavo.*

SIMON *Gandavus*, *Londini* natus, at à *Gandavo* urbe nobilissima oriundus, unde & paternum genus; liberalium artium, liberalis & ipse, cultor magnus fuit. nec tamen ita studebat linguarum puritati, ut nervos, vim, ac robur naturæ, & reconditæ sapientiæ postponeret: contentus interim doctior, quam eloquentior haberi. Ætas autem ubi maturior, jam eum nullis non virtutum titulis florentem persenserat, in medium duce virtute comite fortuna produxit, & principi ita commendavit, ut paulo post, mortuo *Nicolao Longospathario*, episcopo *Severiano*, orto ex clarissima comitum *Severianorum* stirpe, eidem ecclesiæ antistes præficeretur circa annum Dom. 1297. Ad otium igitur placidum honestis conjunctum negotiis se commodum transtulit; in quo multa per frequenteis conciones docendo, & libellos scribendo, exempla virtutis immortalia pius exhibuit. Edidit inter cætera libros septem de *Vita Solitaria* ad virgines *Terentinas*, *Duriæ* cultrices. *Paralipomena Gervasii Durovernensis* historiæ adjuncta, & *Chronica Severianæ* ecclesiæ honorificam faciunt de *Simone* mentionem.

CAP. CCCXIV. *De Radulpho Albano.*

RADULPHUS, fani *Albani* monachus, inter *Scriptores* illustres locum sibi designari poscit illustrem. Qua parte & si alias à *Joanne Frumentario* in libro de *Viris*

ris Illustribus, qui & vulgo *Granarium*, exquisite collaudetur, non me pigebit tamen meum in præsentia calculum apponere. Annis ab hinc plus minus decem *Verolanium* me contuli, municipii veteris *Romani* ruinas curiose inspeturus: quod cum fecissem, diverti ad fanum *Albani*, muris collapsæ urbis vicinum. Hic me quidem monachus eleganter eruditus, cui à *Regia Curia* nomen, vir antiquitatis omnis studiosissimus, thesauros pergamenicos monasterii ingentis officiosissimus mihi ostendit. Inter quos & *Radulphi* carmen, opus tersum, canorum, rotundum, ex heroicis constans de *Vita Albani* comparuit. *Matthæum Parisium*, monachum fani *Albani*, de *Radulpho* in historia sua nullam fecisse mentionem admirarer: nisi pæne constaret eum, *Matthæo* mortuo, à literis orbi inclaruisset. Hæc pauca habui quæ communia in gratiam *Radulphi* cum doctis esse omnino volui.

C A P. CCCXV. De Joanne Dunosteno.

JOANNES *Dunostenus*, vulgo *Dunstane*, contracte *Duns*, mediocri apud *Nordabrinus* loco ortus est, nomenque à villa natali de more illi sæculo consuetissimo accepit. Contendunt scriptores multi verbis multis, at rationibus paucis aut nullis, hunc *Scottum* fuisse, inter quos & *Tritemius*; cui ne posterì hac parte fidem habeant, certa ex hac ediscant inscriptione, quæ passim in codicibus bibliothecæ *Maridunensis* in *Isidis Vado* comparet: “Ex-
“ plicit lectura Doctoris Subtilis in universitate *Oxon.* super
“ libros *Sentent.* scilicet Doctoris *Joannis Duns*, nati in
“ quadam villula de *Emildun*, vocata *Dunstane*, in co-
“ mitatu *Northumbriæ*, pertinente domui scholasticorum de
“ *Merton Haule* in *Oxonia*, & quondam dictæ domus so-
“ cii.” Hactenus de nomine.

Isiacis in scholis studuisse eum tum ex inscriptione, tum aliorum constat autoritate. sectæ postea se adjunxit *Franciscanæ*. Mirata est ea ætas acce, sublime, divinum hominis ingenium, cujus non famam unquam ulla obliterabit posteritas. ut sileant ingrati, personabunt *Cygni Isiaci*.

Jam conscenderat *Dunostenus* supremum in theologia gradum, edideratque *Commentaria* in *Sententias*, quæ à loco studio-

318 JO. LELANDI COMMENTARIJ
studiorum *Isiaca* appellabat. Deinde & *Lutetiam Parisio-*
rum petiit, ubi rursus similia edidit; quæ & *Parisiaca* no-
minabat. Usus est *Alexandri Halefii*, olim præceptoris sui,
familiaritate: *Occhamumque Anglum* discipulum habuit sui
simillimum. Extant ejus præterea

Quodlibeta.

Quæstiones in Metaphysicam.

De Cognitione Dei.

Conciones.

Commentarii in Evangelia & *Paulum*.

Obiit & sepultus est, si vera refert *Trittemius*, *Coloniæ*
apud *Franciscanos*.

CAP. CCCXVI. De Henrico Iscæburno.

HENRICUS *Iscæburnus*, *Dominicanus*, philosophiæ
ac theologiæ monumenta eo loco sollicitis collustravit
oculis, quo *Isidis Vadum* eruditorum foveat, amat, cele-
brat numerum. Tam honestum expediti animi institutum
adeo non caruit suo successu, ut auctori splendorem insoli-
tum attulerit; qui, ne arctius domi includeretur, *Devam* us-
que radios extendit. Ibi tanquam in urbe celeberrima elu-
xit *Hesperus* inter minora lumina: talia collegio, cui præ-
fuit, exempla eruditionis conferens, qualia vel academia
ipsa pro suis facile agnosceret: quo nomine & ejus audito-
rium frequentissimum. Inter cætera, quæ dexteritate sane
multa scripserit, vidi ego ejus in *Parabolas Solomonis Com-*
mentarios; tum etiam *Ecclesiasten*. Conjectura tantum mea
est vixisse illum regnante *Eadveardo Longo*.

CAP. CCCXVII. De Henrico Brisingamio.

HENRICUS *Brisingamius*, celeberrimi nominis
Franciscanus, *Isiacos*, chorum eruditissimum, *Isia-*
cus & ipse coluit. Sæculum vero, in quod incidit, non
erat infelix, nisi quod infinita elenchorum vis, aliquanto
importunius, se in scholas ingessisset. *Franciscani* primas
in sacrarum literarum interpretatione cathedras sibi dari
poscebant. & erant certe dignissimi illa majestate. Præle-
gebat id temporis in schola *Franciscana* *Thomas Dochin-*
gus,

gus, philosophus, suorum opinione, atque theologus accurate doctus. Sed arcus intensus aliquando remittendus. sic & assiduus *Dochingi* in prælegendo labor quiete reficiendus. Aduit *Henricus*, & vices ejus multa industria, diligentia quoque, & alacritate plane expeditissima supplevit. *Isiaci* non inerudito applaudebant doctori; tum præterea & ejus merito assurgebant auctoritati, quæ una cum prælectione theologica, quam ille numero inter suos octavus exegit, in scholis insigniter aucta est *Franciscanis*.

CAP. CCCXVIII. De Roberto Cervino.

ROBERTUS *Cervinus*, alias *Carp*, *Isiacorum* raras admiratus cum virtuteis tum doctrinam egregiam illam, cœpit & ipse *Isiacus* esse, ac philosophiæ incredibili studio adhærere. Tandem emeritus eruditi nomen, exhibuit rem titulo plane non inferiorem: *Quæstiones* videlicet in libros *Posteriorum Aristotelis*, anno à Christo 1325.

CAP. CCCXIX. De Roberto Winchelfego.

ROBERTUS *Winchelfegus* adolescens *Isiaci* inter *Mariadunenses* philosophiæ operam dedit; in qua cum jam bene profecisset, animum ad altiora adjecit. Quæ ut facilius consequeretur, *Lutetiam*, urbem eruditis artibus florentissimam, profectus est; ubi multa industria, labore, vigiliis sacrarum literarum non vulgarem cognitionem affectus est: usque adeo, ut tandem ibidem, idque magna cum celebritate, theologiam profiteretur. quod cum aliquandiu fecisset, *Anglos* suos repetiit. Et ecce statim redeunti fortuna blande arrisit, honorificoque excepit munere. Nam archidiaconus *Ostrosaxonum* factus est, qua dignitate fortuna ad majora quasi præludebat. nihil mehercule fingo; si fingo, audacter me lector arguat.

Hoc tempore, aut non longo post, *Joannes Pechamus*, *Cantiorum* archiepiscopus, fato concessit; & *Eadveardus Longus*, *Anglorum* rex, quo erat animi adfectu, *Vinchelfegum* in archiepiscopum elegit. Ille maximo honore auctus, *Perusium*, nobilem *Italiae* civitatem, petere; ubi à *Cælestino* quinto pontificalibus infulis ornatus est. Dorsum post-

ea reverſus, *Joannem Monemutensem*, insignem theologum, ex præſcripto *Romani* pontificis in episcopum *Tavanum* confecravit. Deinde omnem curam impendebat, ut optimo principi ſuo quam optima conſilia daret; ut adulatores & quietis perturbatores procul à palatio abigeret. Sic nuſquam regi, plebi nuſquam, aut officio ſuo, quamdiu vixit, deſuit. Addo hoc ad coroniden, quod domi foriſque multa ſcripſerit; ſed quæ ego omnia hætenus non viderim. Sola etenim ſe mihi obtulerunt *Decreta Provincialia*, ejus nomine edita.

Sed hic lector admonendus eſt alium *Uvincheſegum* recentiorẽ, prænomine *Thomam*, fuiſſe ex nescio quo fraterculorum collegio, cujus nomine, niſi vitium ſit librarii, *Quodlibeta* vidi in *Giſoburnenſi* bibliotheca: *Commentarios* etiam ſuper *Logicam Ariſtotelicam* apud *Franciſcanos Londini*. ut omittam *Sermones* ab eodem autore editos.

Floruit regnante *Edovardo Longo*. Diem obiit circiter primos annos regni *Edovardi Arvonii*, exactis in epiſcopatu annis 19.

CAP. CCCXX. De Gulielmo Odone.

GULIELMUS Odo, *Dominicanus*, cujus *Leander Albertus* in libro tertio de *Viris Illuſtribus* meminit, vir ſolidæ eruditionis fuit. tum præterea tantæ apud ſuos exiſtimationis, ut ſemel atque iterum Præſes provincialis declaratus ſit. Nec interim tamen ejus honor à ſolis ſuis ſymmyſtis pendeat. nam vel apud ipſum *Edovardum Longum*, *Anglorum* principem ter maximum, in ſummo erat pretio. cujus rei illud argumento eſſe poteſt, quod *Romam* orator miſſus ſit: ubi, ut *Edovardo* pontifex maximus ſatisfaceret, archiepiscopi *Dublinienſis* tiara redimitus eſt. Sed non diu nova fruebatur dignitate, inter redeundum etenim *Divioni Burgundiorum* animam exhalavit tertio calendas Septembris. Inſtina ejus tumultuario ibidem ceſpite terræ mandata ſunt. reliquum vero corpus *Londinum* deportatum, & in collegio *Prædicatorum* cum celebritate ſepultum. Scripſit ſuper *Sententias*. Item de *Unitate Formæ* libellum.

CAP. CCCXXI. *De Richardo Clapolo.*

RICHARDUS *Clapolus*, *Dominicanæ* religionis professor, longo studiorum usu eo excellentiæ, quantum ad sacrarum literarum cognitionem pertinet, devenit, ut publicis doctissimorum virorum suffragiis lauream theologiæ nominis emeritus sit. Erat tamen rerum sophisticarum, quemadmodum omnes plerique omnes ejus ætatis, nimius æstimator. Excrevit hic adfectus, alioqui maximus, una cum lectione librorum *Thomæ Aquinatis*, cujus partes defendendas sibi desumpserat. Scripsit autem contra *Corruptorium D. Thomæ*; *Commentarios* etiam super *Sententias*. Libellum insuper edidit de *Unitate Formarum*, aliumque de *Immediata Visione Divinæ Essentiæ*. De tempore, quo vixit, mihi non satis constat. Libenter tamen numeratem illum inter contemporaneos *Otofordi* & *Masseti* Prædicatorum.

CAP. CCCXXII. *De Hugone Duttoduno.*

HUGO *Duttodunus* à *Leandro Alberto*, *Bononiensi*, libro quarto de *Illustribus Viris Prædicatorii Ordinis*, *Richardo Clapolo* socius socio adjungitur his verbis: "*Hugo de Ductona, Anglicus*, theologiæ doctor, vir literatura præditus; qui aliquando magna cum laude *Angliæ* rexerat provinciam."

CAP. CCCXXIII. *De Gregorio Venantodunensi.*

GREGORIUS *Venantodunensis* inter *Rameseganos* monachos, monachus & ipse ac abba vicarius, linguarum cognitioni assidue incubuit. At linguam præcipue excoluit *Hebraicam*, sacrarum literarum enarratricem. Tantum in ipsis tam clari studii principiis defuit incepto operi justus librorum numerus. Sors fortunæ hanc remoram procul excussit omnem. *Gulielmus Nortomannus*, *Anglorum* rex, ejus appellationis primus, *Judeis* permisit, ut à *Rothomago* commigrarent in *Angliam*. Unde brevi hæc gens per urbes, atque adeo oppida celebriora omnia regni, sparsa est, positis de more synagogis, in quibus accurate *Rabbino-*

rum suorum dogmata perlegebant. Excrevit infinite quantum *Judeorum* in *Britannia* numerus, atque una avaritia & amor fœnoris impurus. *Angli* eorum sordes aliquanto sustinebant tempore; tandem imperio *Richardi* ad manus perventum est; & *Judæi* insigniter multati. Postea, regnante *Eadveardo Longo*, fortunæ *Judeorum* fisco adjudicata regio, & eisdem exilium pœna proposita. Tum synagogis profanatis *Venantoduni*, & *Stenosfordæ* supellex omnis sub hasta venum exposita, una cum librorum thesauris. Ubi autem *Gregorius* hanc auctionem factam esse intellexerat, vicinus atque idem nummatus festinanter accurrit, ac, dato pretio, aurea pro æreis facile comparavit, & lætissimus domum rediit.

Quid tum ille? Nocturna versabat manu, versabat diurna *Hebræa* exemplaria, donec penitiorem linguæ cognitionem ex ipsis exhausisset fontibus. Reliquit autem suis symyctis multa egregie calamo annotata, quæ docta cum voluptate legeret posteritas. Librorum *Hebraicorum* ab eo diligentissime collectorum catalogus bibliothecæ *Ramesganae* luculentam juxta ac honorificam mentionem facit. Sed & idem catalogus accurate recenset *Hebraicos* thesauros divina volumina à *Roberto Dodesfordo*, monacho *Ramesgano*, religiose comparatos. Quare cum & ipse in sacra mirifice profecerit lingua, dignissimus plane est, qui Doctorum numero accedat.

CAP. CCCXXIV. De Thoma Stobæo.

THOMAS *Stobæus*, alias *Stolbez*, à *Leandro Alberti*, libro quarto de *Illustribus Prædicatoriæ Sæctæ Viris*, luculente celebratus est. Scripsit librum, cui titulus:

Statutum contra impugnantes Ecclesiasticas Constitutiones.
De Stipendiis Prædicatoribus verbi debitis.
De Perfectione Vitæ Solitariae.
De Arte moriendi.

CAP. CCCXXV. De Laurentio & Brixio.

LAURENTIUS & *Brixius*, *Angli* ac *Dominici* sectatores egregii, à literis insigniter commendati studio *Leandri Alberti*, quinto de *Illustribus Dominicanis* libro

bro. Mea certe interest ea in locum opportune hic redigere: ne quod ille externus scriptor candide obtulit, ego ingratus silentio præteriisse videar.

CAP. CCCXXVI. *De Gulielmo Ochamo.*

GULIELMUS *Ochamus* juvenis *Franciscanae* religioni adjecit animum, ut liber tandem à multis curis, libris toto pectore incumberet. Et quoniam futurum videbat, ut id rectius faceret, si paulo remotius à suis viveret. *Lutetiam* bonis avibus profectus est; ubi *Joanne Duns*, homine *Anglo*, philosopho illius ætatis juxta ac theologo doctissimo, præceptore usus est. à quo tam multa didicit, tam multa præterea suapte industria, dum omnis generis autores legeret, perquisivit, ut tandem *Scottum* ipsum, si non superaverit doctrina, tamen æquaverit: usque adeo, ut præceptoris adhuc viventis argumenta, disputationes, libros infringere, convellere, confutare solidis rationibus, idque publice in scholis, non sit veritus.

Dixerit hic forsitan aliquis audacius quam prudentius ab illo factum, ut doctoris sui auctoritatem vellicaret, elevaret, minueret. Cui ego respondeo veritatem, modo adsit modestia, longe præferendam auctoritati cujuscunque præceptoris.

Inter hæc secta quædam Fratricellorum orta est, qui paupertatem *Christi* & Apostolorum constanter prædicaverunt; inter quos & hic noster *Ochamus* postea signifer fuit. Nam librum de *Paupertate Christi*, strenui ducis officio functus, scripsit ad *Joannem* 23. pontificem *Romanum*. Ille videns, ni maturius tantæ pesti occurreret, suas opes, pompam, fastum perditum iri, totis viribus novam factionem radicitus extirpare contendit. Primumque universam sectam, & nominatim *Petrum Picenum*, quem *Ludovicus* imperator *Antipapam* erexerat; una cum *Ochamo* fulmine minime secundo ecclesiasticæ censuræ percussit. Territus hoc fulmine, sed, ut casus tulit, læsus nihil *Ochamus* in *Bavariam* ad imperatorem confugit; à quo humaniter acceptus est.

Hic ego, candide lector, nutrius partes approbo. Dicam tamen hoc unum libere & audacter, nunquam futurum, ut res *Christiane* bonæ procedant, quamdiu sacra fames auri sacerdotum animos possederit. Non hæc scribo, quod cum

malignis & invidis consentiam, qui presbyteros fortunis omnibus violenter & præter sanctas leges spoliatos vellent, quin potius aurea contenti mediocritate ac honesta munditie viverent. Nam ingentes thesauri rerumque splendor principum sunt, non sacerdotum; quibus sæpe causa luxûs fuerunt, continentiae vero nunquam. Sed per me non movetur hæc *Camarina*. quare ad *Ochamum* redeo, qui nobis multa præclara ingenii sui monimenta scripta reliquit; de quibus ego hæc vidi:

Commentarios In *Porphyrium*. Quoniam omne operans.
In *Prædicamenta*.
In libros *Perihermenias*.
In libros *Elenchorum*.
In *Sententias Petri Longobardi*.

De decem Generibus.

Summam Logices ad *Adamum*. Omnes logicæ tractatores.

De Pluralitate Formæ.

De Invisibilibus.

Defensorium Logices.

Defensorium alterum,

quo convellit violentum *Romani* episcopi imperium.

Investivum contra Possessiones *Rom. Pont.*

Vidi etiam tres libros *Ochami*, quorum primus de *Privatione*, de *Materia prima*, de *Forma*, quæ est principium, & de *Forma artificiali*; secundus vero de *Causis materiali*, *formali*, *efficiente*, *finali*; tertius de *Mutatione subita* tractat.

Super libros *Sententiarum*. Circa prologum quarto.

Quodlibeta.

Sermones.

De *Prædestinatione Sanctorum*.

De *Sacramento Eucharistiæ*.

Dialogos inter *Præceptorem* & *Discipulum*: justum volumen.

Disputationem inter *Clericum* & *Milem*.

Scriptis præterea (ut autor est *Trittemius*) hos libros, sed quos ego hætenus non vidi:

Contra *Joannem* 23. de *Paupertate Christi* & *Apostolorum*.
Apologiam.

Compendium Errorum *Joannis* 22. *Pont. Rom.*

De *Fautoribus Hæreticorum*, lib. 7.

Legi aliquando libellum, cui titulus *Quidlibeta Joannis Ochamii*, unde & aliis à *Gulielmo* fuisse videtur,

Et

Et quoniam in *Trittemii* mentionem incidimus, admonendus est lector *Ochamum* scripsisse contra *Joannem* 23. non 22. ut refert *Trittemius*, nisi vitium potius typographo imputandum. Floruit regnante *Edovardo Arvonio*. Obiit in *Germania*, & in quodam cœnobio *Franciscanorum* apud *Noricos* sepultus est.

Catalogus eruditorum *Franciscanorum* *Nicholai Ochami* meminit: cujus & deprædicat libros; *Commentarios* videlicet in *Sententias Petri Longobardi*, & opus cui *de Verbo* titulus. Scripsit etiam libellum de *Latitudine Oppositio- num*, ingeniosi *judicium astrologi.

CAP. CCCXXVII. De Joanne Dumbleduno.

DUMBLEDUNUS inter *Maridunenses* ad *Vadum* *Ifidis* subtilius rationes, non dialecticas modo; verum & philosophicas excussit. Hinc illi nomen, fama, laudes quoque accrevire. id quod cum intellexisset, prudenti usus consilio, naturalis & moralis philosophiæ libros ab *Aristotele* conscriptos *Commentariis*, ut tum quidem videbatur, doctis ac argutis elucidavit. Erat & *Dumbelegus* quidam, vir non indoctus, cujus super *Cantica* extant *Commentarii*. Hæc tantum in præsentia ob nominis vicinitatem.

CAP. CCCXXVIII. De Roberto Crucio.

ROBERTUS *Crucius*, *Chordigera* sectæ fraterculus, celebris suo sæculo non modo eruditionis sed & religionis quoque titulo. Nec caruit virtus ejus præmio plane honorifico. Fit promagister in *Anglia* sui ordinis; quod semel inunctum ei munus tanta pertractavit cum dextertate, ut laudem, quod raro accidit, sine ulla invidia magnam facile acquireret.

Neque moriens famam sui nominis tenuem aut obscuram doctæ reliquit posteritati. Scripsit enim aliquot libros, conspicuum animi erga sacras literas optime adfecti indicium: quorum unus *Commentarios* in naturalem *Aristotelis* philosophiam, alter in *Sententias Longobardi* continebat, teste *Illustrium Franciscanorum Catalogo*.

* Forte Indicium.

CAP. CCCXXIX. *De Joanne Bervicano.*

JOANNES *Bervicanus* synchronius fuit *Gulielmi Ocbami*, cujus & vestigiis studiose inhærebat, ex quo *Isis*, fluvius famosissimus, loco vadum patitur. Collaudat eruditorum Index *Franciscanorum* ejus in *Longobardum* elucubrationes. Scripsit insuper libellum de *Formis*. Hæc ego nunc alio properans, veluti in transcurso, attingi, ne lector aliquis iniquior tacentem me vel oblivionis, vel ignorantiae aliquando arguat.

CAP. CCCXXX. *De Gallofrido Buriensi.*

GALLOFRIDUS fani *Eadmundi*, monasterii apud *Sudovolas* celeberrimi, alumnus conspiciendus fuit. Nam otii contemptor iniqui animum sacrarum lectione rerum assidue exercebat, talemque ex opere tam sancto fructum accepit, qualem in *Homiliis*, quas edidit, videre & penitius intelligere pios certe juvabit omneis. præcipue vero in ea, quæ *Salutationem* depingit *Angelicam*.

CAP. CCCXXXI. *De Gualterio Viburno.*

GUALTERIUS *Viburnus* rectius mihi à libris, quam à tempore quo floruit, cognitus est. apparet enim eum probe, ut illa barbara ferebant tempora, in literis versatum fuisse; & præterea carminum cultorem magnum enituisse. Unde & *Encomium Christiparæ Virginis* carmine cecinit hexametris, illo sæculo plane non contemnendo; quod & postea rhythmicis præstitit versiculis.

CAP. CCCXXXII. *De Nicolao Triveto.*

NICOLAUS *Trivetus*, *Thomæ Triveti* equitis filius, in ipsa adolescentia *Dominicanis*, qui *Londini* habitabant, socium se adjunxit. Ubi cum primæ suæ professionis fundamenta recte jecisset, *Oxonium* nobilem academiam petiit, oculos, animum, sensus denique omnes ad literas convertens, quas postea ibidem, tanquam ex pleno fonte,

fonte, vel ad saturitatem usque hauriebat. Deinde, quæ est aviditas hominum videndi rerum juxta ac locorum varietatem, contulit se ad *Parisijs*, (ut ipse fatetur in prologo historiæ suæ, quam de sex regibus *Anglorum* scripsit, id est à *Stephano* ad ultimos annos *Edouardi Longi*) quo orbem disciplinarum, quem feliciter inceperat, felicius absolveret. Non ille equidem labor suo auctori vanus fuit, nam paucis annis affectus est id quod voluit, nempe cognitionem scientiarum mire variam. Tum, ut fieri solet, patriæ amor, & studium videndi propinquos illius animum occupabat. Quare mature *Londinum* reversus est, non sine publica *Dominicanorum*, quibuscum antea vixerat, lætitia; id quod manifeste apparuit, cum paulo post ab eisdem præses electus esset, non sine totius collegii sui cum utilitate tum honore. Exercebat enim adolescentes suæ curæ commissos per omnes gradus virtutis & literarum, partim docendo & scribendo, partim etiam honestæ vitæ exemplis.

Sed hic interim ne ignores, lector humanissime, fuit illud sæculum non usque adeo felix, si linguarum puritatem, si splendida orationis ornamenta, si vim eloquentiæ spectes. Non defuit tamen materia omnis gravitatis, ponderis, majestatis etiam plenissima; quæ virtutes, quamvis aureum illud eloquentiæ flumen pleno alveo secum non deferant, habent tamen quod studiosi laudent. Hæc ego prælusi, ne si quispiam delicatulus offendat in *Triveto*, quod apud *Latinitissimos* autores non legerit, autorem alioqui doctum prorsus repudiat.

Restat autem, ut sis sciens quot ille ingenii sui monimenta chartis & posteritati commendaverit. Scripsit enim hæc, quæ sequuntur:

Commentarios

In *Senecam* Tragædum. Rudis adolescentiæ &c.

In Transformationes *P. Ovidii*.

In Problemata *Aristotelis*:

In librum *Boetii* de Consolatione Philosophiæ. } Explanatio librorum.

In libros *Augustini* de Civitate Dei. } Gloriosa dicta sunt.

In *Valerii* libellum de non ducenda Uxore. } Mulier si primatum habeat.

Historiam sex Regum *Angliæ*, à *Stephano* ad ultima *Edwardi Longi* tempora.

Historiam

Historiam ab orbe condito ad *Christi* Nativitatem;
quam dedicavit *Hugoni* de *Engolisma*, archidiacono *Can-*
storum.

De Perfectione Justitiæ.

Insinuavit mihi nuper.

Commentarios in Genesin.

In Psalterium.

Humana natura.

In Regulam S. *Augustini*.

Quodlibeta.

De Officio Missæ.

Vixit regnantibus *Edovardo* primo, secundo, & tertio;
cujus imperii anno secundo obiit fere septuagenarius. Sc-
pultus est autem *Londini*, in collegio *Dominicanorum*.

CAP. CCCXXXIII. De *Radulpho Baldochio*.

RADULPHUS *Baldochius*, episcopus *Londinensis*,
vir multæ lectionis & experientiæ, præcipue in rebus
à nostris principibus gestis, putabat sibi gloriæ futurum, si
ea quæ à fide dignissimis didicisset, quæque ipse vidisset,
posteritati tanquam per manus traderet. Historiam igitur
Anglicam ab origine inchoavit, quam postea, ut erat in
hac parte instructissimus, magna cum felicitate absolvit.
Nuper enim cum studiose legerem *Joannis*, abbatis *Bur-*
gensis, *Annales* de *Rebus Anglicis*, & pervenirem ad an-
num D. 1292. incidi in locum, ubi honestam mentionem
fecit historiæ *Radulphi Baldochii*. Hinc ego, justam nactus
occasionem, quæsi librum non contemnendum, & tandem
Londini in fano *Pauli* inveni & perlegi.

Erat circiter hæc tempora, in quæ incidisse *Radulphum*
conjectura est, quidam *Robertus Baldochius*, vir mediocri-
ter literatus, sed invidiosissimus, quia magni pretii & no-
minis fuit apud *Eadveardum Arvenium*, *Anglorum* regem.

CAP. CCCXXXIV. De *Hugone Baldocho*.

ERAT & alius *Baldochus*, prænomine *Hugo*, reli-
gione *Franciscanus*, vir cum magnæ famæ tum etiam
eruditionis, & qui inter primos sui ordinis evangelium *Christi*
optimi maximi *Anglis* insolito ardore prædicavit. ætate ta-
men *Radulpho* & *Roberto* superior fuit.

CAP.

CAP. CCCXXV. *Do Martino Alaunovicano.*

MARTINUS *Alaunovicanus*, *Francisci* notissimi imitator fuit, tenuem rem fortuna dimetiens, quatumvis ampla, splendida, opima. Tantum est à primis annis aureæ assuevisse mediocritati, virtutum plane parenti, altrici, conservatrici denique. Scripsit, de more omnibus ejus sæculi theologis receptissimo, *Commentarios in Longobardum*. Catalogus quoque *Franciscanorum Scriptorum Chroniconum Alaunovicani* meminit; quæ tamen ego, nisi idem sit liber, qui vulgo titulo *Chroniconum Martini* circumfertur, & de pontificibus agit, non vidi.

CAP. CCCXXXVI. *De Richardo Stradelego.*

RICHARDUS *Stradelegus Duri Maisevetarum* juravit in verba *Bernardi Clarovallensis*; hac tamen proposita sibi lege, ut studium sacrarum quoque literarum religionis instituto adjungeret. Tanta virtus justo non potuit carere præmio. Ecce ita illuxit *Richardi* inter suos sodales gloria, ut uni illi totius collegii fortunas, honorem, gubernationem deferrent. Edidit *Commentarios in Evangelia*, & *Orationem Dominicam* ecphrasi illustravit.

Clivocurianus, vulgo *Clebyri*, nuper abba *Durenfis* monasterii, vir reconditæ antiquitatis non ignarus, mihi multa de *Stradelego* retulit.

CAP. CCCXXXVII. *De Manduito.*

MANDUITUS inter *Maridunenses*, qui ripas *Isidis* incolunt & jugem bonis literis operam adhibent, excrevit ad sublimem quandam rerum medicarum & coelestium cognitionem: unde & famam plane eximiam tandem sibi peperit. In confesso est eum illustrasse tum medicinam tum astronomiam libellis editis. Notæ vel adhuc sunt *Manduiti* studiosis *Mathematicæ Tabulæ*. Extat & ejus de *Chorda recta*, & *Umbra* libellus.

CAP. CCCXXXVIII. *De Nicolao Gorhamio.*

NICOLAUM *Gorhamium Gallum* fuisse scriptores aliquot contendunt: qui error hinc natus est, quod ille olim in pretio sane incredibili *Lutetiæ Parisiorum* fuerit; quo postea quam commigraverat, ad suos, quantum ego intelligo, rediit nunquam. Ego tamen conterraneum meum suæ restituam audacter patriæ, atque ejus breviter perstringam vitam, adjutus inscriptione libelli cujusdam ab eodem editi, qui mihi excutienti bibliothecæ pulverem *Dominicanæ* ad *Isidis Vadum* opportune se obtulit. Studuit igitur *Isidis* in *Vado* eo collegio, quod à *Mariduno*, episcopo *Rofensi*, fundatore nomen accepit: quo etiam loco philosophiæ lauream, præmium naturæ causas contemplantium assuetum, promeruit. Percitus inde *Dominicanorum* religione socium se eis adjanxit. Illi quidem, tanquam lumini coelitus demisso, venienti applaudere.

Paucis ab hinc annis *Lutetiam* non rediturus petiit; ubi tot egregia ingenii acerrimi monumenta scriptis libris commendavit, quot ætas nostra facile [in] eo admiratur; usque adeo, ut extent ejus *Commentarii* super bonam partem utriusque Instrumenti. Scripsit præterea *Concionum & Distinctionum* libros, ac *Distinctiones Thematum* à primo *Genesis* usque ad finem *Jobi*; super *Prophetas* & libros *Maccabæorum*, & à principio *Proverbiorum* ad finem *Baruchi*; præterea super *Psalterium*. denique, inter quos & hi passim leguntur, videlicet in *Matthæum*, *Marcum*, & *Lucam*.

CAP. CCCXXXIX. *De Joanne Burgeusi.*

JOANNES, *Burgensis* monasterii abbas, exercitationem literarum in primis familiarem juxta ac charam habuit, cœlesti theologiæ cultor assiduus adhæsit. Ita, ut nihilominus tamen & studia minus severa opportune aggrediretur. Inter quæ res à prioribus in *Britannia* nobiliter gestas perdiscebat; hoc tamen interim consilio, ut quæ sparsa legerat, in ordinem reducta, posteritati non inutile munus relinqueret.

Erat mihi cum *Gulielmo Monjoio*, viro in omni plane exercitatissimo, familiaritas maxima. Is, quod me antiquitatis

tatis amatorem etiam esse intellexerat, *Burgensis Collectanea* legenda generosissimus tradidit. Hinc ego instructus autorem suo loco catalogo illustrium virorum inserui.

CAP. CCCXL. De Thoma Castellofordo.

THOMAS *Castellofordus*, monachus cœnobii *Pontisfracti*, impensius antiquæ rerum *Anglicarum* studebat cognitioni. Cumque in eo felicissime pedem promovisset opere, huc animum intendebat totum, ut *Pontisfracti*, quod ego emporium olim ab *Antonino Legiolium* dictum crediderim, gloriam modis exornaret omnibus. Aggressus igitur opus præclarum, historiam ab *Ascheo Saxone*, nobili possessore loci, deduxit usque ad declinationem nominis *Lacciorum*, quo tempore hæreditas ad comites pervenit *Mediolanenses*. Addidit & eadem cura res gestas sui cœnobii. Tantum ego ex illius libro didici quantum vix sperare licuit: id quod ostendam in libro de *Civili Historia*.

CAP. CCCXLI. De Richardo Coveduno.

RICHARDUS *Covedunus*, *Chordiger*, *Isidis* in *Vado* doctissimorum usus est consuetudine. Taleis etenim illud genuit sæculum fratres, quales, si posteritas vidisset, amasset, celebrasset, supexisset. Sed rerum omnium est mutatio. Constat hujus tantam apud suos tum doctrinæ tum continentiae titulo exultationem fuisse, ut Ministri præficatur muneri. Edidit *Commentarios* in *Longobardum*, *Quodlibeta*, & de *Christi Dominio* libellum. Denique & *Quadragesimale Gregorii* commentariis illustravit.

CAP. CCCXLII. De Thoma Anglico.

THOMAS *Anglicus* *Gesneri* testimonio in *Catalogo Scriptorum* elucet; cui, aliorum opinione instructus, *Summam Logices Aristotelicæ*, quæ impressa circumfertur *Thomæ Aquinatis* nomine, attribuit. sunt & qui putent *Herveum Britonem* operis autorem fuisse. Quo autem floruerit sæculo, non hercule possum liquido exprimere. Tantum conjectura usus, temporibus *Edueardi Arvonii*, regis *Angliæ*, ascribo.

CAP. CCCXLIII. *De Simone Mephamo.*

SIMON *Mephamus*, celeberrimi nominis theologus, aliquandiu *Ciffæ*, alias *Ciceſtriæ*, inter canonicos, quos vulgo præbendarios vocant, canonicus & ipſe vixit. Sed quæ erat hominis virtus & eruditio, non potuit diutius latere, quin ab *Edovardo* ejus appellationis tertio, aut à principibus viris, qui regem adhuc annis tenerum gubernabant, ad majora munia obeunda evocaretur. Cumque jam, relicta *Ciffa*, aliquot annis palatinus fuiſſet, contigit, ut *Gualterus Reginoldus*, quem *Edovardus Arvonius* ex theſaurario ſuo, repulſo *Thoma Cobhamo*, viro doctiſſimo, *Cantiorum* archiepiſcopum fecerat, moreretur, in cujus locum ſubrogatus eſt. Quanquam non me fugit *Polydorum Italum*, qui præ ſe nos *Anglos* infantes putat, aliter ſcribere; nam loco *Mephami Joannem Stratoſfordum* pro ſua autoritate ſubſtituit. Sed fas per me ſit *Italo Polydoro* facere id quod multa cum libertate & frequenter facit: hoc eſt res *Anglicas* ſingulis fere pagellis ſuæ hiftoriæ peſſima fide poſteritati tradere.

Sed ad *Mephammum*, archiepiſcopum, redeo, qui honeſtati & caſtæ ſacerdotum vitæ optime conſultum eſſe cupiens, facto coventu, *Decreta* quædam *Provincialia* ſtatuit, & edito libro publica fecit. Cætera autem, quæ credibile eſt illum ſcripſiſſe, ad meos oculos hæcenus non pervenerunt. Quare, ne numerum *Scriptorum* adfectare videar, data opera *Cantianorum* archiepiſcoporum nomina in meo catalogo miſſa faciam, niſi aliud præter *Synodalia Decreta* ſcripſerint. Sic enim nec adfectator, nec moleſtus lectori, minutila toties inculcando, videbor. Superest, ut quod nuper in *Annalibus*, hiftoriæ *Joannis*, abbatis *Burgenſis*, adſutis, reperi adponam; nempe *Mephammum* obiſſe anno D. 1333. unde conjectura eſt illum quinque annos, & eo amplius, pontificatum gubernaffe.

CAP. CCCXLIV. *De Thoma Pontio*

THOMAS *Pontius*, monachus & abbas *Auguſtiniani* cœnobii, quod nuper *Duroverni* floruit, magnam ex eruditione laudem cum domi, tum foris ſibi comparavit.

Quare

Quare juvat tam præclarum virum aliquo virtutis exemplo, sed illustri, doctorum auribus quam commendatissimum tradere. *Romam* venerat tempore *Joannis* 22. & ibidem quod voluit accepit, nempe abbatis insignia. Talis etenim ejus ætatis servitus erat, ut pinguioris fortunæ abbates vel invitæ cogerentur *Romam* salutare. Hic illi magna fuit cum *Thoma Guallensi*, *Dominicano*, familiaritas; cujus & ingenium & literas *Romani* in magno fane habuerunt pretio. Peperit autem hæc familiaritas *Pontio* immortalem gloriam. nam cum pontifex *Romanus* in celeberrima disputatione afferuisset beatorum animas non visuras Deum ante supremi judicii diem, & *Guallensem* adversarium habuisset, adeo *Joannis* auctoritatem non est secutus, ut *Guallensis* partes defenderit, & de eadem re luculentum postea libellum ediderit. De *Pontio* qui plura cognoscere cupir, legat *Gulielmum Thornegi* de *Abbatibus Monasterii Augustiniani* historiam.

CAP. CCCXLV. De *Thoma Guallensi*.

THOMAS *Guallensis*, à *Leandro Alberto Bononiensi* *Thomas Anglicus de Malleis* corrupte dictus, sancto quodam religionis ardore in ipsa conflagrabat adolescentia. Quare *Dominicanorum* gregi mature socium se adjunxit, sed tam modestum, tam probum, tam candidum; ut magnum facile amorem sibi apud illos conflagraverit. Accessit huc etiam, id est, ad aliarum virtutum cumulum, quod tanta in literariis studiis diligentia usus sit, quantam illa ætas, & merito quidem, suspiciebat. Non illa tamen tempora pompam orationis, aut eloquentiæ phaleras curioso perquirebant labore: quærebant potius bonarum scientiarum nervos, qui non ori, sed animo ornamento essent. Quam rationem & hic noster *Thomas* in studiis suis secutus est, homo alias nec lucido dicendi ordine, nec mediocri destitutus facundia: id quod ex ejus operibus, quæ posteritati consecravit, liquet.

Dixerit hic aliquis, non esse illa vulgo eruditorum cognita. nos igitur, ne quid studiosus lector desideret, indicem subjiциemus. Scripsit enim *Commentarios*

In Pentateuchum.

In Exodum.

Signa legem in discipulis.

In

In Leviticum.	Masculum immaculati offeret.
In Numer.	Recensiti sunt filii.
In Deuter.	Vide terram.
In <i>Josue</i> .	Surge & transi <i>Jordanem</i> .
In Judic.	Post mortem <i>Josue</i> .
In <i>Ruth</i> .	Nota quod <i>Ruth</i> .
In <i>Esaïam</i> .	Beatus qui custodit verba prophetæ.

Hæc ego aliquando, *Budefordensem* lustrans provinciam, in bibliotheca *Verodunensi*, optimis refertissima exemplaribus, inveni. Quæ vero sequuntur, à *Leandro Alberto* libro 4. de *Viris Illustribus* celebrata sunt:

Commentarii In Psalterium.

In libros *Augustini* de *Civitate Dei*,

qui & editus anno D. 1332.

In Sententias.

De Statu Animarum post mortem.

Ego etiam legi ejus opus de *Modo prædicandi*; quod *Theobaldo* de *Ursinis*, archiepiscopo *Panormitano*, dedicavit. Meminit præterea *Trittemius* commentariorum in *Solomonem* & *Cantica Canticorum*. Extat in bibliotheca publica *Isiaci* liber, cui titulus *Campus Florum*, à *Guallensi* scriptus, copiosus videlicet Juris Canonici index. De tempore autem quo vixit, nec *Leander* nec *Trittemius* verbum unum. Ego conjecturam facio claruisse illum circa tempora *Eadveardi* secundi.

Sed jam commodissime mihi in mentem venit alter *Thomas Guallensis*, sive *Walleus*, qui & philosophiam & theologiam magna cum laude *Isiaci* in schola *Franciscana* professus est. id quod ibidem ante illum *Robertus Capito*, alias *Groslest*, *Petrus* quidam, postea inter *Scottos* episcopus, *Joannes Vesamus*, postea *Lindensis* ecclesiæ decanus & episcopus *Castrensis*, fecerunt. Et ne suus honos *Thomæ* desit, cognosce, lector, eum maturioribus vitæ suæ annis in episcopum *Menevensen* consecratum fuisse.

CAP. CCCXLVI. De Stephano Aquæduno.

STEPHANUS *Aquædunus*, vulgo *Eiton* dictus, canonicus *Warotrensis* cœnobii, quod non procul distat à *Crago*, *Eboracensis* provinciæ castello, dulce otium studiis

diis literariis miscuit, sed tam utilibus, atque adeo fere necessariis, ut laudem à posteritate meritus sit. Scripsit enim bona fide res gestas tempore *Edvardi Arvonii*, *Anglorum* regis; cujus tempore res *Scotorum* auctæ, nostræ, qui enim manifesta negem? insigniter diminutæ.

CAP. CCCXLVII. De *Thoma Bradowardino*.

THOMAS *Bradowardinus*, *Hertofeldiæ* natus in diocesi *Ceicastroensi*, ita à teneris annis diligentissimam bonis literis *Istiaci* inter *Maridunenses* operam navabat; ut jam in ipso adhuc adolescente cœperint quædam futuræ eruditionis, addo hoc etiam excellentis, indicia præluere: quæ postea tam clare in ejus matura ætate nituerunt, ut rādios per totam late *Britanniam* sparserint; usque adeo, ut *Edveardi* tertii oculos novo quodam fulgore tandem perstrinxerint. Unde, honestis à rege conditionibus propositis, ex Cancellario *Londinensi* fit aulicus; sed tantæ gravitatis, tantæ prudentiæ, tantæ denique & tam sanctæ simplicitatis, ut illum sacris suis confessionibus præficeret: quod genus officii reges, qui sunt paulo cordatiores, non committunt nisi selectissimis hominibus.

Ille vero, à principe in familiaritatem & secreta consilia vocatus, modis, quibus potuit, studebat omnibus, ne impar curæ sibi commissæ videretur. Dumque sic studeret, ecce *Joannes Uffordus*, *Cantiorum* archiepiscopus, diem obiit, pro quo, jubente gratissimo principe, substitutus est. Sed, pro dolor! *Thomas* longa dignissimus vita, exacto uno tantum in pontificatu annulo, mortem obiit plane immaturam, relinquens cum principi, tum toti *Cantiorum* parocciæ maximum sui desiderium.

Scripsit tres libros de *Causa Dei* contra *Pelagium*, in quibus se virum undecunque eruditum liquido probat: dedicavit autem, cum jam esset Cancellarius *Londinensis*, opus præfidi & societati *Maridunensi*. Edidit etiam de *Geometria* libellum, alterumque de *Arithmetica*, tertium denique de *Proportionibus*. Illud ad cumulum gloriæ accedit, divinum opus de *Causa Dei* contra *Pelagium* Romæ in *Vaticana* prænitet bibliotheca, teste *Gesnero*.

CAP. CCCXLVIII. *De Barptolemaeo Glanovillano.*

BBRPTOLEMÆUS *Glannovillanus* ex nobilissimo, ut ego colligo, genere Comitum *Sudovolkorum* ejusdem appellationis originem duxit. Adolescens professionem excolebat *Franciscanam*. Maturior annis factus, *Isidis Vadum*, *Lutetiam*, atque adeo, si vera conjectura, *Romam* ipsam celebravit. Primas studiorum partes prudens philosophiæ impendebat juxta ac theologiæ: illa ut naturalium rerum causas subtilius excuteret; hac ut mentem tanquam divino quodam illustraret radio. *Aristoteles*, *Plato*, & *Plinius* illi familiarium fuerunt loco; quorum fultus autoritate, librum de *Rerum Proprietate* concinnavit, & edidit: quem illa assidua terebat ætas manu, unde & ejus in justam excrevit fama magnitudinem.

Carolus quintus, rex *Galliæ*, delectatus hujus operis utilitate, jussit *Joannem Corbichonem*, *Augustinianum*, opus tam eruditum in linguam transferre *Gallicam*: id quod eleganter ille præstitit. Vidi hunc codicem in bibliotheca, quæ ad *Isidis Vadum* ab *Hunfredo*, duce *Claudiano*, viro plane incomparabili, posita est.

Erat & *Glanovillanus* alter, at ætate superior, *Gilibertus* dictus, vir feliciter eruditus, primo *Thomæ Becheto*, *Cantiorum* archiepiscopo, familiaris, ac postea episcopus *Rosensis*.

CAP. CCCXLIX. *De Osberto Pichonamo.*

OSBERTI *Pichonami*, *Carmelitæ*, vitam modis omnibus illustrare cupio. Tales etenim erant ejus virtutes, ut jure quodam optimo vel hac nostra ætate suas laudes poscant. Sed quoniam inter exteros bonam vitæ partem transiegit, multa, quæ ille immortalitate plane dignissima fecit, usque adeo nobis incognita sunt, ut pauca, eaque tenuia, tantarum rerum vestigia maneant. Quæ tamen illa sint, & me narrare, & vos cognoscere æquum est.

Osbertus non contentus domi obscure vivere, *Lutetiam Parisiorum*, academiam tunc temporis *Europæ* florentissimam, profectus est; ubi cum discendo, tum docendo tan-

tus non modo philosophus, verum etiam theologus evasit, ut ingens auditorum numerus ad ejus prælectiones, tanquam ad sacrosanctum oraculum, convolaret. Communibus igitur academici suffragiis pileatorum theologorum numero adscriptus fuit.

Videbuntur fortassis alicui hæc præconia ad adfectum dicta, sim bis & ter vanus, si *Laurentius Burellus*, homo *Gallus*, minora ulla scribat. Itaque ejus versus apponam:

Anglia quem genuit, sequitur sanctissima proles.

Carmeli, proprio jure vocata suo.

Hic est *Osbertus Anglus* cognomine dictus,

Quin certe potius Angelus ipse fuit.

Magnum est hoc *Burelli* testimonium. ego tamen aliquanto majus adferam: scripsit etenim libros ingenii ac eruditionis plenos, videlicet, *Quodlibeta*, *Replicationes*, *Questiones*, *Determinationes*, *De Conceptione D. Virginis*, *Sermones*, denique & in *Sententias*, elaboratum opus.

Cave ne temere contemnas nomina nostro eleganti sæculo parum usitata; nam licet ætas illa eloquentia, non item doctrina caruit.

Postremo, cum multos annos *Lutetia* studuisset, relicto *Parisiis* magno sui desiderio, in *Britanniam* reversus est. at quamdiu à reditu in patriam vixerit, aut quibus inter *Carmelitas* honoribus functus sit, non possum adfirmare. Unum hoc certo scio, quod *Londini* in collegio *Carmelitarum* sepultus est. Id ego ex ejus tumulo *Gallice* inscripto nuper didici. nihil tamen illic nec alibi de anno ejus obitus inveni. Quare, *Trittemium* secutus, *Osbertum Ostrovodi* synchronium facio.

CAP. CCCL. De Joanne Ostrovodo.

JOANNES *Ostrovodus*, à *Trittemio Estuvidæ*, sed corrupte, dictus, insignis philosophus fuit; tum præterea in mathesi tam exacte eruditus, ut nemo homo facile illis temporibus supra: inter cætera tamen primas studiorum partes astronomiæ dedit. Habet enim illa scientia nescio quid latentis virtutis, quod mentem ad sublimium rerum cognitionem anhelantem rapiat, & in æthera ferat. Qui mentis

ardor, ad secreta naturæ mysteria honesto impetu contentis, non modo tolerandus est; vero etiam, meo quidem iudicio, laudandus. Neque unquam certe adduci possum, ut credam *Joannem Picum, Mirandulanum*, virum cum doctissimum tum sapientissimum, eo animo fuisse, ut astrologiam radicitus è medio tollendam censeret; quin potius illos omnibus modis explodendos, qui tantæ scientiæ, ut ita dicam, divinitate abutentur. Cujus generis sunt specularii Necromantici & Chiromantici, qui vanissimis vanitatibus maria & montes dant simul, & auferunt. E quorum numero non fuit hic noster *Joannes*, qui tam religiose intra terminos suos semper se continuit, ut ne latum quidem culmum unquam præscriptos astronomiæ limites sit prætergressus; id quod liquido apparet ex libro, quem de *Astrologia*, ut vocant, *Judiciali* multo labore, sed quadam dexteritate conjuncto, scripsit. Hoc opus ab aliquibus *Summa Anglicana* appellatur. *Gesnerus* in *Catalogo Scriptorum* affirmat *Joannem Eschendenum* fuisse autorem *Summæ Anglicanæ*. Clauit autem sub *Edovardo* ejus appellationis tertio.

CAP. CCCLI. De Roberto Bassoduno.

ROBERTUS Bassodunus, *Carmelita* Scaroburgensis cœnobii, in orientali *Brigantum* litore siti, scripsit de *Bello Strivelino*, carmine parum erudito, in gratiam *Eadveardi* regis; & postea à *Scottis* captus, illorum cecinit victoriam. Habuit, ut quidam volunt, *Philippum* fratrem sed germanum *Carmelitam* quoque, in ditione *Snotingamensi* natum, olimque in *Ifidis Vado* educatum. Scripsit *Snotenhami* degens librum *Epistolarum*.

CAP. CCCLII. De Gulielmo Hanabergo.

GULIELMUS Hanabergus, *Carmelita*, palestram *Ifiacam* frequentavit; quo nomine cum jam sacras [literas] pleno hauisset vivis è fontibus ore, in theologorum numerum est relatus, & præses provincialis factus. Libellos *Determinationum* & *Quæstionum* eo tempore celebres in lucem emisit. Obiit anno D. 1311.

CAP. CCCLIII. *De Richardo Bellogrevo.*

RICHARDUS *Bellogreus Grantæ Girviorum* bonis se totum addixit artibus, unde & in theologorum numerum relatus est. Stylo usus est de more scholastico. *Determinationum & Quæstionum* libellos edidit. Floruit anno D. 1320.

CAP. CCCLIV. *De Ranulpho Higedeno.*

RANULPHUS *Higedenus, Castrensis* cœnobii monachus, in historiographorum lectione multa diligentia, opera, cura usus est. Collegerat enim in suam bibliothecam non modo autorum, qui de rebus externis scripserunt, ingentem numerum; verum etiam illorum, qui res nostras, id est *Britannicas*, posteritati commendaverunt. Quo nomine quantum sit de patria meritis, dici facile non potest. nam compendio quodam in unum redegit historiæ volumen ea, quæ ante sparsim & sine lucido ordine apud multos autores in obscuris delitebant bibliothecis. Neque ita contentus tamen, voluit præterea, ut decuit candidissimum hominem, unicuique nostrorum autorum, quos defloravit, suum honorem, nomine semper addito, servare integrum. Quanquam non tam religiose aliorum vestigiis inhærebat, quin suum iudicium, idque cum autoritate quadam, frequentiuscule interponeret.

Quanto nunc rectius illud factum, quam quod *Polydorus*, homo scilicet modestissimus, & gloriæ omnis contemptor plane maximus, fecit: qui tot ex nostris scriptoribus audacter, sed fœde & misere spoliatis, vix unius aut alterius, si *Gildam* forsan fictitium & *Bedam* demas, idque per contemptum meminit. Plura hic dicerem de *Polydori* arrogantia, nisi stomachum ejus timerem; quem tamen non usque adeo timeo, quin aperte ausim adfirmare *Ranulphum* in eruendis mysteriis antiquitatis *Britannicæ* sic diu nunc illo superiorem fuisse; si spectes provincias, in quibus versatus fuit: nempe *Salapiam, Devaniam, Luniam, Doroventaniam*. Hæc ego, ne homo *Italus* in nostris rebus titulo eloquentiæ nimium sibi tribuat. Sed hic finis esto, si prius cognoris *Ranulphum* vixisse tempore *Edvardi* tertii.

CAP. CCCLV. *De Sertorio.*

SERTORIUS, quē *Fortanerium*, autore *Tritemio*, nonnulli appellant, natus fuit in *Cambria*, sive, ut vulgo loquantur, *Wallia*; vir, ut ex ejus vita liquido apparebit, maximis fortunis destinatus. nam quamvis *Francisci* sanctiones humiles quidem illas juvenis profiteretur; tamen quæ erat ejus eruditio & virtus, ab universo *Franciscanorum* collegio *Massiliæ* in Ministrum, ut vocant, generalem electus. Quid parva loquor? *Romani* pontificis beneficio archiepiscopus *Ravennatensis* factus est. Deinde etiam, ut aliquid ad tantæ dignitatis cumulum accederet, fit patriarcha *Grandiēsis*. Sed nec hic fortuna extremam honori metam statuit. adscitus enim paulo post fuit in numerum Purpuratorum patrum, quos *Cardinales* vocant. Ecce blandientis fortunæ munera, quibus quos vult beat. Quamquam, si mihi liceret dicere citra offensam id quod sentio, tantum abest, ut hujusmodi fortis homines beatos putem, ut mediocritatem tutam & privatam longe præferam.

Illud certe satis admirari non possum, quod nihil unquam, quantum memini, de hoc *Sertorio* legerim, præterquam apud *Tritemium*. Quare conjectura est nomen à *Tritemio* corruptum, in quam partem, quoties de nostris scriptoribus mentionem facit, toties fere peccat. At jam superest, ut lector intelligat *Sertorium Commentarios* in libros *Augustini de Civitate Dei* edidisse: & vixisse quo tempore *Eadueardus* tertius *Angliæ* præfuit.

CAP. CCCLVI. *De Brichemoro.*

BRICHEMORUS scholis in *Isaciis* eximia felicis ingenii signa præ se tulit. Erat enim non modo acutissimus dialecticus, verum etiam naturalium rerum cognitione vel exercitatissimus. Extant ejus *Commentarii* in *Elenchos*, in *Topica*, & libros *Priorum Aristotelis*, philosophorum principis.

CAP. CCCLVII. *De Gulielmo Lullenduno.*

GULIELMUS *Lullendunus*, *Carmelita*, ex *Lindia* oriundus, vir maximæ famæ fuit. Quare operæ pretium erit cognoscere, quibus ad illam gradibus adscenderit. Principio viam sibi ad immortalem famam aperuit, quo tempore *Oxonium*, studiorum gratia, venit. Diligentia etiam aliquid addidit; nullis etenim pepercit laboribus, donec & nomen & decus theologi supremum accepit. Deinde à proceribus *Carmelitarum*, *Angliam* incoletium, pro communi religionis causa in *Galliam* missus, ita strenue, graviter, & prudenter se gessit, ut multos ex patribus *Carmelitici* ordinis, illic ex præscripto congregatis, in magnam sui admirationem traxerit. Itaque cum aliorum, tum præcipue *Gerardi*, totius ordinis præsidis maximi, calculo adprobatus, gubernator statim designatus est tribus provinciis, videlicet *Angliæ*, *Cypro*, & *Terræ Sanctæ*. Atque hoc quidem honore insignitus fuit anno à *Christo*, ut ego legi, 1312.

Antea tamen, quibus modis profecto nescio, lis orta est inter illum & *Gerardum*, summum *Carmelitarum* præsidem; eoque res devenit, ut iudicio coactus sit *Gerardo* potentiori cedere. Quæ res, ut ingenue fatear, ejus famam alioqui illustrem parum obscuravit. Nam *Lutetiæ Parisiorum* inter homines sui ordinis id palam, quamvis subinvitus, dixit simul & fecit, quod læso satisfaceret *Gerardo*. Denique conciliato præsidis favore, patriam suam repetiit, ubi ad multos annos postea in magna celebritate vixit. Extant vero ejus in *Matthæi Evangelium Commentarii*, locupletes nervosæ eruditionis testes. Diem obiit *Stenosfordæ*, & ibidem cœnobio *Carmelitarum* sepultus est.

Siste gradum, lector, aliud occurrit, quod te cognoscere volo: usus est familiariter *Thoma Illenio*, theologo *Grantano*, sed *Carmelita Gippovicensis* cœnobii, qui aliquando *Brugis* theologiam publice profitebatur, & non indoctos *Commentarios in Revelationem Joannis* edidit.

CAP. CCCLVIII. *De Joanne Goldesteno.*

JOANNES *Chrysolitus*, vulgo *Goldestenus*, *Carmelita*, in numero nostrorum *Scriptorum* ponendus est. Is etenim scholas *Istiacas* non parvo celebravit tempore, ut *Aristotelicam*, sed præcipue *Christianam* philosophiam altius imbiberet: tanti vero laboris & studii hic fuit successus. *Aristotelicum* acumen, quemadmodum illa judicavit ætas, ita exacte consecutus est, ut pauci exactius. Porro *Christi* optimi maximi disciplinam non male didicit, cum ad ejus regulam quam proxime vitæ suæ mores formaret. In summa solidæ eruditioni potius quam picturatæ eloquentiæ studebat; ita tamen, ut sui sæculi facundia non caruerit. In qua parte optimi testes ejus libri, vel me prorsus reticente, esse possunt. Scripsit enim

Determinationum lib. 1.

Quæstionum Ordinariarum lib. 1.

In Evangelium *Matthæi* duplices Commentarios.

In Canonicam *Joannis* Epist. Comment.

Comment. Morales in Psalterium. *Christus* est super omnia.

Disputationum in Sententias lib. 1.

Comment. Morales in Evangelium *Joannis*.

Quodlibeta.

Sacras Conciones numero 50.

Floruit regnante *Eadveardo Arvonio*, anno D. 1320 diem obiit, imperante *Eadveardo*.

CAP. CCCLIX. *De Joanne Schelmesduno.*

JOANNES *Schelmesdunus*, *Carmelita* & theologus supremæ inter *Istiacos* classis, insignem à literis famam consecutus est. Leguntur ejus libri *Determinationum*, *Quæstionum*, & *Quodlibetorum*. Floruit circiter annum 1320.

CAP. CCCLX. *De Nicolao Stenofordo.*

NICOLAUS *Stenofordus* plane dignissimus illustris titulo scriptoris; sed negligentia priorum obscuram ejus famam huic nostro reliquit sæculo: quo nomine profecto indoleo, utpote destitutus in causa honesta præsidio. Ne tamen lector omnino à spe decadat, quæ mihi de eo sunt cognita breviter expediam. Paucis abhinc annis cum per *Bedefordianam* obequitarem provinciam, intentus veterum librorum indagationi, veni ad *Isiburnam* coenobium *Bernardinorum*, ab *Hugone Bulbecco*, comite vicario, olim positum: nec inveniens thesauros pergamenicos paulo ante igne consumptos, contuli me *Verodunum*, ubi & monasterium quoque *Bernardinorum*, ac bibliotheca antiquis retertissima exemplaribus: inter quæ obtulit se mihi codex belle pictus, cui titulus *Moralitates Nicolai Stenofordi in Genesis*. Ne te displiceat, lector, qualiscunque inscriptio. Continebat insignem quandam & expeditam rerum divinarum cognitionem. Sed nec defuit mediocris operi eloquentia. inter legendum admirabar profecto hominem ejus ætatis tam argute, tam solide, tam significanter potuisse scribere. Hactenus de *Nicolao Stenofordo*.

Augustiniani suum deprædicant *Gulielmum Stenofordum*, virum cum fama tum doctrina celebrem. Erat autem synchronus *Valdebi Augustiniani*.

CAP. CCCLXI. *De Hugone Verolego.*

HUGO *Verolegus* togam *Carmeliticam Nordovici* accepit. postea bonis artibus *Isiaci* operam dedit; nomenque Theologi, nobile eruditionis præmium, ibidem meruit, & accepit. Consecravit autem hos libros posteritati:

Commentarios in Evangelium *Matthæi*.

Homilias super *Matthæum*. Reminiscamini.

Determinationum lib. 1. Ignorantia fuit causa.

Quæstionum lib. 1.

De Figuris Historiarum } Literalis sensus sacre Scripturæ.
libr. bene luculentum.

Fuit in pretio circiter annum D. 1344.

Hic

Hic manum de tabula tollere parabam, cum se mihi offerret alter *Verolegus*, prænomine *Thomas*; cujus sane perquam luculenti *Commentarii* extant in Divi *Pauli Epistolæ*. Cætera, quæ hujus autoris memoriam illustrarent, nondum mihi innotuerunt: ubi autem innotuerint sedulo quidem, ne intereant, curabo.

CAP. CCCLXII. De Joanne Æschendeno.

JOANNES Æschendenus, regnante *Eadveardo Vindelesorano*, philosophiæ *Ifici* inter *Maridunenses* mirifice studebat; deinde & rem herbariam Medicinæ cultor accuratius inspexit: postremo oculos & mentem ad sublimia ipsa erexit astra, cœlumque. Quantum vero in tam politis profecerit artibus, malo ut eruditus lector ex ejus opusculis, quam meo ediscat testimonio. Extat volumen cedro plane dignissimum summa *Astronomica*, alias *judicialis* de *Accidentibus Mundi* inscriptum, titulo eo sæculo plausibili, quam & absolvit anno D. 1348. Hactenus ex catalogo illustrium virorum *Maridunensis* societatis. Vidi aliquando apud *Thomam Grynæum*, insignem Mathematicum, libellum Æschendeni de *Conjunctione Martis & Saturni in Cancro*: & de *Conjunctione Saturni & Jovis in Scorpione cum permutatione triplicitatis*.

CAP. CCCLXIII. De Joanne Godardo.

JOANNES Godardus, sectæ professor *Bernardinae* idemque amator candidus bonarum artium, famam ab ingenii foetura claram meritis est. *Matheseos* etenim sublimiorem illam avido exhauserat ore cognitionem: ea vero quoniam sine *Arithmeticae* ratione non constat, & hanc quoque perdidit. Testis est & quidem illustris libellus, quem de triplici computandi modo scripsit, ac R. abbati *Coegefsaulici* monasterii dedicavit. Erant præterea duo Godardi, prænomine *Gulielmi*, *Franciscanae* sectæ professores, & theologi non inruditi.

CAP. CCCLXIV. *De Gulielmo Badunensi.*

GULIELMUS *Badunensis*, inter *Somurotriges* natus, scholas *Isiacas*, nescio an *Grantannus*, animo erga doctas artes flagrantissimo petiit. Jecit altiora principio in naturali rerum cognitione fundamenta; quo opere absoluto majestati divinarum rerum se addixit, pedemque ibidem fortius fixit. Postremo concionator fatundus idemque bonus simplicem perdocuit populum. Deinde & *Homiliarum* volumen elegans, aptum, rotundum, piumque à docta legendum posteritate in lucem protulit.

CAP. CCCLXV. *De Aquæduno.*

AQUÆDUNUS, vulgo *Waterton*, succedit, at nescio an justa temporis serie, *Badunico*. Hoc interim scio fuisse eum concionatorem celebrem, & eadem meditatum esse, quæ & *Badunicus*. Utque ego nullus accedam testis, *Conciones* ejus tum doctæ tum piæ abunde testantur.

CAP. CCCLXVI. *De Gulielmo Conventuensi.*

GULIELMUS *Conventuensis*, alias *Cobentre*, vir pius juxta ac studiosus erat. Pietatem ejus vel ex hoc colligo, quod, cum ad maturam usque ætatem candida usus fuisset libertate; servum cuidam *Carmelitarum* collegio se ultro obtulerit, ut tandem totis viribus castæ stude-
ret religioni. Hinc, & ex clauditis malo, quod læsa accepit coxendice, *Claudus Conversus* dictus est à vulgo *Carmelitarum*. Porro studiosum fuisse literarum, quas juvenis leviter admodum gustaverat, æquus facile judicabit lector, ubi cognorit illum, post acceptam vestem *Carmeliticam*, omnes diligentiae partes in evolvendis veterum autorum monumentis probe complevisse. Extant adhuc & libri ab eo scripti hujus rei testes multo fidelissimi. videlicet

De Laude *Carmeliticæ* Religionis lib. 7.

Annales sui Ordinis.

Defensorium *Carmelitarum*.

De Adventu *Carmelitarum* in *Angliam*.

Unum

Unum tamen *Gulielmo*, viro alioqui claro, defuit, id est eloquentia; quanquam illud vitium tunc temporis bene multis scriptoribus familiare erat. Vixit & in pretio fuit, ut *Joannes Baleus, Covenfis*, homo *Anglus*, refert, in quodam *Collectaneo de Carmelitis* tumultuaria opera confuto, circa primos annos *Edovardi* regis, ejus appellationis à *Gulielmo* Magno tertii.

CAP. CCCLXVII. *De Dorochevedo.*

DOROCHEVEDUS scholas percelebrans *Isiacas* tandem meruit utriusque juris dici consultissimus. Unum hoc certe præter cætera ejus tum famam, tum gloriam eximiam reddidit, quod librum exquisita scriptum cura, quem & *Summam Auream* appellavit, ediderit.

CAP. CCCLXVIII. *De Luca Bosdeno.*

LUCAS *Bosdenus, Carmelita, Isidis* in *Vado* bonis artibus invigilavit, tandemque theologi titulo supremo donatus est. Extat hujus libellus, videlicet *Commentarii in Sex Principia*.

CAP. CCCLXIX. *De Joanne Folsamo.*

JOANNES *Folsamus Nordovicensis* conventus, qui multos illustres viros nostræ dedit *Britannia, Carmelita* fuit; *Granta* vero, fecundissima liberalium scientiarum parens, illum erudit: tantumque abest ut alumni poeniteat, ut ne talis tantique viri præconem subornet, ne quod illa aliquando dedit, dedit autem quanta potuit maxima, nempe famam & theologiæ tituli decus, oblivione premeretur. Curabo igitur in gratiam parentis meæ, tam omnibus numeris disertæ, ut *Folsami* nomen volitet doctorum per ora virorum. Cumque id quidem nullo modo rectius fieri possit, quam si in medium adferam libros ab illo olim editos, juvat hic indicem adponere. Scripsit etenim

In Metaphysicam *Aristotelis* librum 1.

De Modo concionandi lib. 1.

De Naturis rerum lib. 1.

Sciendum quod à themate.

Triplex esse verum.

De

De Matrimonio.

Quæstionum Theologicarum lib. 1.

Flores *Chrysoſtomi*.

Sacrarum Concionum lib. 1.

Scriptit forſitan & alia, quæ *Nordovici* latent: nam illic poſtremis vitæ ſuæ annis, non ſine honore, utpote præſes provincialis, egit; obiitque anno Domini 1348.

CAP. CCCLXX. *De Nicolao Linenſi.*

NICOLAUS *Linenſis* doctorum *Carmelitarum* numero, & merito quidem, adjungendus eſt. Tantum etenim in ſtudiis, quibus animum appulit, proficiebat, quantum nemo unquam ſui ordinis, quod ego ſciam, in *Britannia* noſtra. Studiorum autem præcipuas partes in *Matheſi* collocavit, quæ quatuor diſciplinarum orbem complectitur, videlicet Arithmeticam, Geometriam, Muſicam, & Aſtrogiam. Poſſem hic pluribus verbis *Nicolai* eruditionem lectori commendare, ſed me laudatore non eget; non magis quam *Gallofrido Chaucero*, à quo in libro de *Aſtrolabio* citatur una cum *Joanne Somæo*, *Carmelita*, mathematicarum rerum ſcriptore. Satis laudabitur à ſuis libris, quos poſteritati conſecravit. Extant *Canones Tabularum*, clari argumentum ingenii. Superſunt etiam ejus libelli de *Natura Zodiaci*, & de *Planetarum Domibus*. Floruit circiter annum D. 1357.

Erat præter hunc alius *Linenſis*, prænomine *Alanus*, qui theologiam *Grantæ* profitebatur, & librum de *Quadruplici Scripturæ Senſu* edidit. Fuit autem in pretio circa annum à *Chriſto* nato 1424. quo tempore *Henricus* ſextus puerulus regnare cœpit. Obiit *Lini*, unde oriundus fuit, & ibidem inter *Carmelitas*, homines ſui ordinis, ſepultus eſt. Memini me etiam *Grantæ* aliquando viſiſſe *Æquatorium Joannis de Linneriis*, quod nomen à *Linenſi* non multum differt, opus eruditis dignum auribus.

CAP. CCCLXXI. *De Caſtro duno.*

CASTRODUNUS nomen à natali loco, apud *Icenos* famoſiſſimo, accepit: id quod ejus ſæculi monachis fere omnibus vel familiare fuit. Juravit *Ventæ Icenorum*

norum in *Benedictinas* functiones: quo loco templum Trinitati consecratum celeberrimum est. Theologiæ noctes atque dies incubuit: atque hic quidem labor hunc fructum peperit, ut illustres *Commentarios* in aliquot divini *Pauli Epistolas* & *Apocalypsin* autor scriberet.

CAP. CCCLXXII. De *Richardo Hampolo.*

RICHARDUS *Hampolus*, eremita ejus sectæ quam vocant *Augustinianam*, literas assidue colebat, una cum religione: unde non levem gloriam, si modo quid gloriæ in hac nostra mortalitate esse potest, sibi comparavit. At erat paulo eruditior, quam facundior. late enim id temporis ingens barbaries totam *Europam* occupavit; &, sensim declinante imperio *Romano*, decrevit etiam linguæ *Latinae*, corruptentibus eam barbaris, puritas. Præstitit tamen *Hampolus* quanta potuit maxima per temporis infelicitatem. Quo nomine certe sua laude non indignus est. nam quamvis ille omne punctum tulerit, qui miscuit utile dulci, perinde ac si diceret rem per se bonam accedente eloquentia illustriorem factam: tamen non ille suo munere fraudandus est, qui majori fide & labore, quam facundia & elegantia rem utilem tractat.

Sed ista alias rectius: ad libros igitur ab illo editos se nostra convertet oratio; non omnes, scripsit enim quam plures, sed ad illos, quos ego novi extare *Eboraci*, in bibliotheca *Mariana*:

Super Psalterium.

Super Lectiones Mortuorum.

Super Threnos.

Super aliquot loca Canticorum.

Super Orationem Dominicam.

Super Symbolum.

De Emendatione Peccatoris, alias Vitæ.

De Amore, sive Incendio Amoris.

Super Psalmum, *Judica me Deus.*

Super Apocalypsim.

Londini in Bibliotheca *Carmelitana*:

De Excellentia Contemplationis.

Carmen Rhythmicum nomine Meli.

Philomela, carmen rhythmicum.

Scripsit

Scripsit etiam libellum, cui titulus *Ab Exordio ne tardas*, & alterum hac inscriptione *Domine Deus meus*.

Vixit tempore *Edvardi tertii*, *Anglorum* regis; obiit anno Domini 1349. in festo *S. Michaelis*, ut scriptum erat in codice *Mariano*. Sepultus est honorifice in *Hampolensi* monasterio virginibus sacro, quod quatuor passuum millibus distat à *Dunocastro*, celebri *Eboracensis* provinciæ oppido.

C A P. CCCLXXIII. De Simone Breoduno.

SIMON *Breodunus*, *Maridunensis* collegii alumnus vel clarissimus, omnes liberales artes ex optimis autoribus tanquam è vivis hausit fontibus. In primis tamen excoluit mathesin, & medendi cognitionem utilissimam quidem illam; in quibus sic profecit, ut inde incrementum ad solidam gloriam magnum certe sibi comparaverit. Accessit ad laudis cumulum thesaurus veterum librorum, exquisitus cura multa & industria assidua, quem & postea *Maridunensi* contulit bibliothecæ. Extat ejus *Trifolium*, opus in re medica luculentum. nec è medio ejus sublata *Arithmetica*. Scripsit & *Commentarios* in *Almagestum Ptolemæi*, opus accurate elaboratum, quod *Grantæ Girviorum* adhuc comparet. Superfunt & ejus *Tabulæ* de *Rebus Astronomicis*, videlicet de *Latitudine quinque Planetarum*.

C A P. CCCLXXIV. De Joanne Baconthorpo.

JOANNES *Baconthorpus*, quem *Tritemius* corrupte *Bacon* appellat, oriundus ex *Baconthorpa*, humili *Nordvolgiæ* pago, à quo & nomen accepit, primis adolescentiæ suæ annis *Carmelita Nigeriensis* cœnobii factus est. *Nigeria* enim oppidulum *Nordvolgiæ* est, in ipso pæne litore situm, ab *Walsinghamio* plus minus quinque passuum millibus distans, quod à vulgo *Blakenega* vocatur, ubi *Carmelitarum* nuper collegium. Cumque illic per annos aliquot literis juxta ac virtuti studuisset, *Isidis Vadum* petiit: deinde etiam *Lutetiam Parisiorum*: ita tandem, & hinc & illinc, comparata multarum scientiarum copia quidem divite, domum rediit non sine magna nominis celebritate; quæ postea illi gradus fuit, ut summum gereret inter suos magistratum.

magistratum. Exactis enim aliquot ab ejus reditu annis, publicus à *Carmelitis*, qui *Angliam* incolebant, conventus factus erat, in quo præses provincialis omnibus suffragiis designabatur. At cum jam magistratu quatuor annos functus fuisset, per literas accersitus, magnis itineribus *Romam* venit; ubi inter disputandum vel sibilos semel passus est, non quod parum acute, aut facunde disseruerit; sed quia pontificis *Romani* auctoritati nimium in cancellandis divinis de *Matrimonio* legibus, fortassis sciens videntque, attribuerit: sed erroris à doctis admonitus palinodiam cecinit, ac magnam ab illo famam per literas ibidem sibi peperit.

Quid ego nunc commemorem, quot quibusque modis symmyctas sui ordinis toto, quo postea longo vixit, tempore auxerit, juverit, illustraverit? quid ejus variam & reconditam eruditionem accurata oratione depingam, approbem, extollam? Virtutes hominis tam per se illustres erant, ut pigmentis aliunde adscitis jam non egeant.

Ne tamen alicui videar velle tanti viri laudes circulo præter æquum angusto includere, illustria aliquot exterorum scriptorum de *Baconthorpi* eruditione testimonia in medium proferam. Sic enim veritati quam plurimum, adfectui autem minimum aut nihil potius dedisse judicabor. Accipe igitur quid cecinerit divinus ille vates *Baptista Mantuanus*:

Quis liber in lucem nuper qui venit ab umbris?

Hic est *Carmeli* gloria magna *Bacon*.

Nemo magis mentem cognovit *Averrois*, istum

Si sequeris, fies alter *Aristoteles*.

Iste tenebrosi damnat vestigia *Scoti*,

Et per sacra novis it documenta viis.

Hunc habeant, quibus est sapientia grata; redundat

Istius in sacris fontibus omne sophos.

Accipe rursus, lector, quo disticho *Paulus Panfa*, vir insigniter doctus, eundem cum à philosophia, tum à theologia percelebret:

Noscere vis rerum causas, ipsumque Tonantem,

Et sophiæ omne genus? fume *Baconis* opus.

Neque hic certe *Laurentii Burelli*, *Divionensis*, calculus subducendus est; ita etenim *Baconis* nomine scribit:

Cum

Cum cuperem sacros ex fonte haurire liquores,
Parrifios petii, plena fluentia, lares.
 Illic quod studium potuit, quod cura laborque,
 Præteritum ingenio nil volui esse meo.
 Nam non sacra fuit tantum mihi pagina curæ,
 Pontificum canones sed placuere mihi.

Annon jam parum æquus fuisset erga *Baconem*, si hujusmodi laudatores cum silentio præteriissem? immo certe sexcenties ingratiſſimus, & idem invidus dicendus essem; quemadmodum etiam si supprimerem librorum, quos edidit, titulos. Edidit autem in universum *Vetus* juxta ac *Novum Instrumentum Commentarios*; secutus industriam, qua prius in omnibus *Aristotelis* operibus, quæ sua ætate *Latine* versa erant, usus fuerat. Adde huc *Commentarios*

In universum Novum Testamentum, autore *Gesnero*.
 In libros *Augustini* de Civitate Dei.
 In libros ejusdem de Trinitate.
 In librum *Anselmi* de Incarnatione Verbi.
 In librum ejusdem, cui titulus *Cur Deus homo*.
 In Canones Pontificum *Rom*.
 In Regulam *Carmelitarum*.
 Speculum sui Ordinis.
 Defensorium sui Ordinis.
 In Sententias *Petri Longobardi*.

Scriptit præterea alia multa opuscula, ex quibus quæ sequuntur adhuc comparent: videlicet

Compendium Legis *Christi*.
 De Æternitate Dei.
 De Paupertate *Christi*.
 De Fide & Baptismo.
 De *Christiana* Pietate.
 De Perfectione Justitiæ.
 De Conceptu Virginis.
 De Dignitate Ecclesiæ.
 De Vocali in Cœlo Laude.
 De Sanctione Festivitatum.
 Contra *Judeos*.
 Contra Idololatriam.
 Contra Magicas Artes.
 Contra Vanitates.

Adde huc, tanquam ad cumulum ejus operum,
 Determinationes.

Quæstiones Ordinarias.

Quodlibeta.

Conciones.

Sophismata.

Speculum *Carmelitarum*.

denique & hi libelli ad indicis coronidem adjiciendi :

De Potentiis Animæ.

De Sphæra.

De Multiplicatione Specierum.

Fuit apud eruditos in summo pretio *Baconthorpus* circiter postremos annos, ut conjectura ducor, *Eadwardi à Gulielmo* Magno tertii. Sunt qui putant *Londini* fato functum esse, & in collegio *Carmelitarum* ibidem sepultum. Tumulus à me *Londini* solícite quæsitus, at non inventus. Alias lego *Blachenegæ* tumultum fuisse. *Laurentius Burellus* adfirmat illum in patria obiisse: quare, ut id liquido appareat, una cum palingenesia ejus librorum adponam ipsos *Burelli* versus :

Et tandem in patria terra post fata quievi,
 Dulcius est, patrium quod tegit ossa solum.
 Post jacui tanquam per tempora multa sepultus,
 Omnia sic tempus innovat atque fugat.
Franciscus medicus, sed relligionis alumnus,
 Vivere me rursus, & mea scripta dedit:
 Nam mea formari per multa volumina fecit,
 Causa fuit doctum quod legor ore virum.
 Debeo multa viro: tum debeo multa legenti,
 Multa & tu debes, dogmata quisquis emas.

Sed jam de *Baconthorpo* abunde satis dixi, & arundo mea alio vertenda est.

CAP. CCCLXXV. De *Gulielmo Redæo*.

GULIELMUS *Redæus Maridunense* illustravit collegium partim eruditione sua insigni, partim etiam collatis librorum thesauris, exædicata nobili bibliotheca. Inter cætera cura fuit illi mathesis maxima: unde & ejus *Tabulæ Astronomicæ* natæ sunt. Hæc juvenis. Imago ejus in muro bibliothecæ *Maridunensis* depicta est, addita hac inscriptione: "*Gulielmus Redæus, episcopus Cicesirensis, magister in theologia,*

“logia, profundus astronomus, quondam socius istius col-
 “legii, qui hanc librariam fieri fecit.” Maturior vero an-
 nis factus theologiæ impendio insudabat; ac ejus professio-
 nis dignitate suprema insignitus, fit tandem episcopus *Cei-*
castrensis: quo tempore *Ambrolegæ* propter ripas *Aruntis*
 fluvii castellum operis egregii erexit. Erat & *Robertus Re-*
daus, vir non indoctus, quartus à *Gulielmo* episcopus *Cei-*
castrensis.

CAP. CCCLXXVI. De Joanne Sacrobosco.

JOANNES *Sacroboscos*, à loco natali dictus, quod ego
 nomen *Saxonice* interpretor *Waligwalde*, vel *Waliser*,
 cujus appellationis & emporium apud *Brigantes* lanicio ce-
 leberrimum: unde & hunc, conjectura ductus, ortum fa-
 cile crediderim. *Thomas Gryneus*, mathematicorum *Brit-*
tanniæ nostræ decus, unicum idem sentit. Studuit ado-
 lescens, quantum ego colligere possum, in academia, quæ
 ad *Isidis Vadum* notissima est. Maturiorum illum annis
 accepit *Lutetia Parisiorum*, & usque adeo non modo di-
 lexit ac mirifice amavit, verum etiam coluit quoque: &
 quemadmodum viventem honoribus prosecuta est, ita & fu-
 neri sua iusta impendebat. Studebat autem in primis philo-
 sophiæ *Aristotelicæ*. Mathesin quoque coluit, tam expe-
 dito cognitionis successu, ut exemplum pæne inimitabile
 posteris se exhibuerit. Contendere quidem multi, & stre-
 nue, scopum ab eo propositum contingere. At nullus adhuc
 inventus, qui laudem cum eo parem recte sibi vindicer.
Joannes Regiomontanus, eloquentiæ præsidio, ad mathe-
 seos vel fastigia usque conscendit: ita tamen, ut suam relinquat
Sacrobosco dignitatem, nulla diminutam parte. *Philippus*
Melanchthon, mathematicarum rerum amator candidus,
 præfatus in libellum *Sacrobosci* de *Anni Ratione*, seu de
Computo Ecclesiastico, autorem fuisse, accurate, magnifice
 collaudat.

Sed quid ego laudatores, quorum numerus est, quæro?
 Liber, quem de *Sphæra* edidit, minutus quidem est. quid
 tum? ab universo quæritur, legitur, teritur mathematico-
 rum grege. Extat ejusdem de *Algorismo* libellus *Grantiæ*
Girviorum in bibliotheca *Petrina*. Obiit *Lutetiæ*. Elatus

est publico *Parisi*orum luctu, & sepultus in fano *Maturini*,
infulpto saxo sepulchrali astrolabio, signo mathematico.

CAP. CCCLXXVII. De Godofrido Cornubiensi.

GODOFRIDUS *Cornubiensis*, *Carmeliticæ* professor sectæ, *Isiacas* scholas excoluit; ubi & *Aristotelis* fontes degustavit. Edidit autem ille *Commentarios* in *Physica Aristotelis*. *Baleus* in *Collectaneis* florem ejus ætatis fuisse colligit, cum numerus annorum à *Christo* passo ad 1340. excrevisset.

CAP. CCCLXXVIII. De Gualtero Burlao.

GUALTERUS *Burlaus*, si quis è numero *Scotistarum* inter eruditos ponendus, magnum merito locum domi possidebit, qui foris, id est *Lutetiæ Parisiorum* disputandi acumine ingeniosissimus plane judicatus est. Testis optimus in hac parte mihi esse potest *Hermannus Schedellus*, *Noricobergensis*. nam & ille *Burlei* argutis argumentis non sine honorifica mentione assurgit. Studuit etiam *Isiaci* in collegio *Maridunensi*, ubi publico academix suffragio, quemadmodum & *Lutetiæ*, in supremam theologorum classem relatus est. Scripsit numerosos in *Opera Aristotelis Commentarios*. E quibus hi etiam nunc in bibliothecis cum *Grantanis*, tum *Isiacensibus* apparent:

In sex Principia & Prædicamenta.

In libros Posteriorum,

In libros Physicorum.

In libr. de Generatione & Corruptione.

In lib. de Cælo & Mundo.

In librum de Somno & Vigilia.

In lib. Meteororum.

De Sensu & Sensato.

In lib. de Anima; item de Potentiis Animæ.

In lib. Ethicorum, Oeconomicorum, & Politicorum, ad *Ricbardum*, *Dunolmensē* episcopum.

De Substantia Orbis.

De Motu Animalium.

De Formis.

De Sensibus.

- De Divisione Entis.
- De Toto & Parte.
- De Finito & Infinito.
- De duobus Principiis.
- De Tribus in toto universo per se agentibus.
- De Qualitatibus.
- De Divisione potentiae in activam & passivam.
- De Definitione & Modo definiendi.
- De Relativis.
- De Abstractis.
- De Memoria & Reminiscencia.
- De Longitudine & Brevitate vitae.
- De Fluxu & Refluxu Maris.

cujus & titulo extat libellus *Rogerii Baconis*, mathematicorum sui sæculi principis.

Præter hæc edidit librum de *Vita & Moribus Philosophorum*, atque adeo alia multa, quæ vel tempus obscuravit, vel incuria blattis & tineis erodenda reliquit.

De tempore, quo vixit, hanc conjecturam capio. Dedicavit lucubrationes suas in ethica & politica *Aristotelis Richardo*, *Dunensi* episcopo; hic si fuit *Richardus*, cognomento *Angravilla*, literatorum fautor plane maximus, ut certe fuisse arbitror, liquet *Burleum* in scholis claruisse regnante *Edovardo*, ejus nominis à *Gulielmo* Notho tertio.

Neque jam te aliud celabo. nempe alterum fuisse *Burleum*, prænomine *Joannem*. Is erat *Carmelita* & theologus non indoctus, at ætate superior; ut qui floruerit circiter primos annos *Edovardi Arvonii*. Obiit autem *Joannes Stenosfordæ*, *Lindensis* provinciae emporio, & ibidem sepultus est.

CAP. CCCLXXIX. De Joanne Gatifdeno.

JOANNES Gatifdenus, quem *Matthæus Sylvaticus* in *Lexico Joannem Anglicum* appellat, philosophiæ strenuissime incubuit in eo collegio, quod *Isiaci* à *Mariduno* nomen accepit. Cujus cum plenius cognitionem penitiorum illam imbibisset, se totum ad artem contulit medicam: in qua usque adeo postea effloruit, ut lumen sui sæculi facile crederetur. Scripsit opus luculentum juxta ac eruditum de *Re Medica*, cui & illustris ab excellentia titulus inditus est, videlicet *Rosa Medica*; quod & in quinque divisum libros.

Tres autem primi morbos tractant communis; sequentes vero pertinent ad morbos particulares. *Symphorianus Campegius*, alias *Champerius*, archiater *Lotharingi*, *Gadesdeni* meminit.

CAP. CCCLXXX. *De Joanne Bromeardo.*

JOANNES *Bromeardus* inter *Dominicanos* vir eximiae famae fuit. *Isidis Vadum*, urbem eruditorum nutricem, excoluit. Legum consultissimus fuit, & in theologia feliciter versatus. Scripsit duo volumina, quorum primum *Distinctionum* titulo inscribitur, alterum vero *Summae Praedicatorum*. *Gesnerus* tertium addit, *Summam Juris Moralis*. Neque est quod quisquam calumnietur, quia libri nominibus hujusmodi inscripti. Sic ea tulit aetas, quae doctioreis quam eloquentioreis tulit.

CAP. CCCLXXXI. *De Gilebertho Anglico.*

GILEBERTHI *Anglici*, medici, in vita *Gileberti Cisterciensis* sectae monachi, leviter memini. At hic opportunissimus locus nunc postulat, ut fusius de eo loquar. Excusserat admirabili diligentia omnes philosophorum juxta ac medicorum forulos, magnamque & divitem inde supellectilem domi forisque corraferat. quam ne inutiliter, aut obscure sibi uni ingratus retineret, rem herbariam vel plebi notam reddidit; aegrotos percuravit; fanis de tuenda valetudine consilia instillavit plane optima. Neque hic tantum suo saeculo profuisse satis amplum putabat esse officium. Scripsit in gratiam posteritatis hos libros; videlicet *Practicen Medicinæ*, & ejusdem *Compendium*. Illustravit praeterea *Aphorismos Hippocratis*. Plura de eo edita crediderim. at quae superius nominavi, tantum ad oculos pervenerunt meos.

CAP. CCCLXXXII. *De Gulielmo Britone.*

GULIELMUM *Britonem*, ex fraterculorum genere, nostratem fuisse tum ex nomine, tum alias conjecturam facio: at interim pronuncio certi nihil. Frequens erat ejus

ejus *Lexicon* in academiis, bibliæ videlicet interpres, quantum ad obscura vulgo literatorum vocabula pertinebat. Unde & famam eo tempore celebrem nactus est. Illud plane suo non caret sale, quod *Standicius*, fani *Asaphi* episcopus, *Erasmo* incomparabili æmulus *Britonis* auctoritatem objecerit.

CAP. CCCLXXXIII. De Galfrido Chilmenduno.

GALFRIDUS *Chilmendunus*, studio discendi conflagrans infinito, *Maridunenses Isidis Vadi* cultores coluit. inter quos cum philosophiæ, tum theologiæ titulis clarus eo pervenit, ut primæ theologorum classi, tanquam signifer, adscriberetur. Catalogus recensens claros *Maridunensis* collegii alumnos, egregiam *Chilmenduni* tum eruditioni, tum libris ab eo scriptis laudem attribuit.

CAP. CCCLXXXIV. De Joanne Deiro.

JOANNES *Deirus*, *Transfabrinos*, gentem borealem, relinquens, *Isiacas* scholas, studio quodam ardentissimo discendi percitus, petiit; ac tandem theologus factus, *Illustrationes* super *Historias Sacræ Scripturæ* concinnavit.

CAP. CCCLXXXV. De Rodolpho Acheduno.

RODOLPHUS *Achedunus*, vulgo *Acton*, philosophus juxta ac theologus olim celebris. Hujus vita mihi certe nondum satis cognita. At ex libris, quos publicos fecit, eruditio ejus non protrita clarissime elucet. Indicium manifestissimo sunt ejus elucubrationes, suum in antiquis bibliothecis locum retinentes. *Commentarii* videlicet in *Epistolas Paulinas*, *Homiliæ*, & præterea *Illustrationes* in divinum *Petri Longobardi* opus.

De tempore quo effloruit incertus, ex conjectura eum adscribo literatorum numero, qui claruerunt *Eadveardo Arvonio* regnum *Angliæ* gubernante. Superius etiam *Acheduni* cujusdam, leguleii, mentionem feci, quem verisimile est alium fuisse ab hoc *Acheduno* theologo. Catalogus *Balei*

lei de Scriptoribus Carmeliticis Richardi Acheduni, hominis non illiterati, meminit.

CAP. CCCLXXXVI. *De Joanne Polostadio.*

JOANNES *Polostadius Gippovici* togam accepit *Carmeliticam*. Sed est quod doctas artes, quas alte imbiberat, *Isiacæ* acceptas referat academix. Tam diu illic præceptis cum humanarum, tum divinarum rerum informatus fuit, ut, maturiores attingens annos, universo suo ordini magno fuerit ornamento. nam præses provincialis designatus, nullum locum diligentix reliquit, quo minus *Carmelitæ* omnibus virtutum coronis quam ornatissimi essent. Neque hic tamen laboris anchoram fixit: sed assidue calamo utebatur. Quæ scripsit in libros *Physicorum & Sententias*, ut alia minuscule omittam, adhuc extant. Diem obiit *Eboraci* quarto Idus Octobris anno D. 1341.

CAP. CCCLXXXVII. *De Hugone à fano Neoti.*

HUGO à fano *Neoti, Carmelita, Isiacis* in scholis magnam ex literarum solida cognitione sibi peperit laudem. Præmium eruditionis insignibus theologi dono datis accepit. Hinc ille elucubrationes in *Lucam* Evangelistam edidit. Obiit *Hichia* 6. Id. Septembris anno D. 1341.

CAP. CCCLXXXVIII. *De Joanne Lathebirio.*

JOANNES *Lathebirius, Franciscanus*, vir suo tempore eruditionis plane non contemnendæ: nam ita penetraverat & aditus & recessus rerum naturalium, ut philosophi titulum facile sibi comparaverit. Tum præterea sacra theologiæ mysteria tam alte imbiberat, ut hinc famam egregie claram merito sibi pepererit. Ille tamen hujusmodi abunde illustis nominibus non alium ex honestissimo labore, quem literis intenderat, fructum sperabat, quam ut ex editis magna cum diligentia libris, candorem, pretium operis spectabile, à doctorum choro reportaret. Scripsit autem librum, cui titulus *Distinctiones*, eo sæculo frequens. At palmam tulit in *Commentariis super Lamentationes Hierimianas*,

mianas, quos tunc *Istaca* schola nocturna versabat manu, versabat & diurna. At nunc, quæ rerum vicissitudo est, gloria tanti operis pæne obscura inter blattas & tineas delitet.

CAP. CCCLXXXIX. *De Richardo Eltelesgano.*

RICHARDUS *Eltelesganus*, parochus *Elteslegæ*, villæ rusticæ apud *Grantanos*, homo pius & mediocriter eruditus, putabat suas maxime partes esse, ut *Pandionæ* virginis, patris reguli *Scotiæ* tyrannidem fugientis, cujus & reliquæ *Elteslegæ* conquiescunt, vitam simul & virtutes orbi testatissimas facere: quo nomine locum in hoc catalogo *Scriptorum* mea cura obtinet.

CAP. CCCXC. *De Joanne Valsingamio.*

JOANNES *Valsingamius*, quem *Trittemius* corrupte appellat *Walsgram*, *Carmelitarum* professioni vel *Burnamiæ*, ut conjectura ducor, vel *Nordovici* initiatus fuit: deinde maturioribus annis *Isidis Vadum*, bonarum artium parentem certe fecundissimam, petiit; ibique ad paucos annos ingenii sui periculum faciens, alio se suaque studia transtulit, nempe *Lutetiam Parisiorum*. Nec id quidem fecit ille sine magno successu: nam, post justos labores in sacris studiis collocatos, ab illis in supremam theologorum classem receptus est. Tum vero eruditione & fama illustis *Avenionem*, una cum *Joanne Alerio* & *Petro de Casa*, se contulit, brevique cum literarum, tum prudentiæ nomine ita non modo *Joannis* vigesimi tertii, verum etiam *Benedicti* duodecimi, literatorum *Mecænatæ*, gratiam emernit; ut eorum familiaritate non raro uteretur. Attamen non constat *Valsingamium* ullis ab episcopis *Romanis* auctum honoribus; tantum legi illum præsidem provincialem sui ordinis fuisse. quanquam dignitatem viri ex literis potius, quam ex fortunæ honoribus æstimemus.

Scriptis

Super Sententias lib. 4.

Quæstionum lib. 3.

Determinationum lib. 1.

Utrum Theologia.

Utrum relationes.

Quodli-

Quodlibeta. lib. I.

In disputatione.

In Proverbia *Solomonis* lib. I. Viam sapientiæ monstrabo tibi.

De ejus obitu nihil certi pronunciare possum, sed aliud est, quoniam in locum opportunum incidimus, quod pronunciare volo. Præter hunc *Valsinghamium* duo alii ejusdem cognominis erant, quorum uterque eruditus; sed famæ minoris. Prior ætate *Robertus* fuit, *Carmelita Nordovicensis*, & ab *Isiacis* in supremum theologorum numerum electus. Extant adhuc ejus ingenii monimenta, videlicet quatuor super *Sententias* libri, *Quæstionum* libri quatuor, *Quodlibeta*, & in *Ecclesiasticum* Commentarii. Obiit anno D. 1310. Unde apparet illum *Joannem* tempore præcessisse, cum primos tantum *Eadueardi* secundi annos attigerit.

Supereft *Thomas*, qui mihi plane ignotus est, præterquam quod legerim in chronico *Tinensi* hunc duas historias, unam brevem, alteram quidem longiusculam posteritati tradidisse. At, ut ego taceam, loquatur chronicon *Tinense*: "Siquem scire delectat horum malorum nomina incentorum "sive ductorum" (*Joannem Straminium*, & *Gualterum Tegularium* significat) "una cum opinionibus, cur hæc mala "diversis provinciis uno eodem tempore, iisdemque fere diebus infra octavam festi Corporis *Christi* specialius acciderunt, in chronicis majoribus fratris *Thomæ de Walsingham* "apud sanctum *Albanum* poterit reperire." Sufficiant hæc in præsentia de tribus *Valsingamiis*.

CAP. CCCXCI. De Vetelego.

VETELEGUS, scholæ cultor *Isiacæ*, in omni genere liberalium artium strenue se exercuit. Erant eo sæculo, quemadmodum & hoc quidem nostro, *Boëtii* in magna *Lucubrationes* gloria: quare *Vetelego Boëtiano* operæ pretium visum est ejus libellum de *Disciplina Scholasticorum* commentariis in gratiam pubis illustrare. Frequens est in bibliothecis libellus, olim à multis curiose lectus: at nunc eloquentia eam excrevit fœcunda in magnitudinem, ut qualecunque opus sit, blattas & tincas modo pascat.

CAP. CCCXCII. *De Gulielmo Paganero.*

GULIELMUS *Paganerus*, *Carmelita*, corrupte à quibusdam *Gulielmus de Pagula* dictus, ex agro prodiit *Eboracensi*. Usus est non modo *Isiaci*, verum etiam *Lutetiae Parisiorum* familiaritate & docta consuetudine *Joannis Walsinghamii*, hominis sui ordinis, ad cujus exemplum ita se suaque formavit studia, ut gravis simul ac eruditus ab optimo quoque inter nostros *Carmelita* judicatus sit. Hinc data postea occasio, ut, *Genuam* pro publica causa missus, à concilio ibidem per *Carmelitas* celebrato præsens provincialis *Angliae* atque *Scotiae* redierit. Successit & huic honori, exacto triennio, alter, nempe episcopatus *Midentis*. Scripsit autem hos libellos :

De Perfectione Intellectus.

De Notitia Actuali.

De Veritate Formali.

Erant hæc plane argumenta divino digna ingenio, quale *Paganerum* habuisse credibile est. De ejus morte, tanquam in re mihi ignota, quod scribam non habeo.

CAP. CCCXCIII. *De Joanne Titelesaulo.*

JOANNES *Titelesaulus* à villa *Nordovolgiae*, *Lichamo* vicina, nomen accepit, à *Trittemio Tacephalus* dictus, è collegio *Carmelitarum*, quod *Nordovici* celeberrimum est, prodiit. At famæ suæ partem maximam *Isiacæ* debet academix, ubi vernantissimos doctarum artium flores, tanquam è copix cornu, selegit: selectos vero tantum abest, ut marcere permiserit, ut ex illis pulcherrimi operis corollas synchroniis suis & posteritati dedicaverit. Dixit aliquis, quos hic flores, quas narrat corollas? Certe nil ego aliud volo, quam ut candidus lector intelligat *Titelesaulum* hanc ingenii sui fortunam posteris reliquisse, nempe,

In Sententias lib. 4.

Determinationum lib. 1.

In Apocalypsin lib. 1. Est autem Apocalypsis *Græcus* sermo.

Sacrarum Concionum lib. 2.

In pretio fuit circiter annum D. 1354. Obiit *Romæ*.

CAP.

CAP. CCCXCIV. *De Thoma Oderoburno.*

THOMAS Oderoburnus, *Franciscanus*, imprimis philosophiæ ac theologiæ insudavit; in quibus cum pedem feliciter promovisset ille, putabat & suas esse partes historiæ cognoscendæ studere, quæ vitam facile rectam informet & à flagitiis alieno deterreat exemplo. Præstitit hoc integre inter alia severioris notæ negotia: atque ea quidem diligentia insigni, ut & ipse historiam rerum *Anglicarum* in seriem eleganter redactam conscriberet, atque una eodem opere in lucem produceret. Prologus *Scalæchronicorum* meminit historiæ *Otreburni*. Ego tamen, quod sciam, vidi eam nunquam.

CAP. CCCXCV. *De Costebio.*

COSTEBIUS, *Isiaci* gymnasii cultor, siquis alius, plane magnus, primas studiorum partes philosophiæ industrius dedicavit: postremas autem maturo quodam judicio divinis consecravit legibus. fructusque studiorum talis tantusque fuit, ut maturitate quadam commentarios in *Apocalypsin* Divi *Joannis*, Aquilæ incomparabilis, egregium plane foetum, pepererit.

CAP. CCCXCVI. *De Costesego.*

COSTESEGUS incredibili quadam industria circulum philosophiæ absolvit. Præstitit hoc idem in re theologica, habuitque pius labor suos successus. Nam dum ille *Davidis* psalmos studiosissime evolveret, multa super operis majestate cogitans, subiit ejus animum nova cura, sed utilis eademque sancta, ut *Davidis* immortale opus à sancto profectum spiritu commentariis exquisitis illustraret; id quod & præstitit, laboris famam non morituram, dignum mehercule præmium accipiens.

CAP. CCCXCVII. *De Gulielmo Lobbenhamo.*

GULIELMUS Lobbenham, *Carmelita*, philosophus & theologus, apud *Isiacos* rem promovebat literariam. Qua parte elucubrationem in libros *Posteriorum Aristotelis* edidit, ac *Questionum* insuper libellum scripsit. Obiit *Coventriae* anno D. 1361.

CAP. CCCXCVIII. *De Sanctofidensibus.*

SANCTOFIDENSES numero quatuor, omnes candiduli, *Carmelitæ* omnes, adfunt, & tacita modestia locum inter eruditos quodammodo petere videntur. Nunquam certe committam, ut rem tantillam per me desiderent; ideoque à *Joanne Sanctofidensi*, utpote cæteris seniore, auspicabor. Hic longo tempore in *Isiacis* studebat scholis, ac tantam sibi per literas famam peperit, quantam academici facile quidem approbabant; ut recte apparuit, quo tempore illum theologi insignibus exornaverunt. Deinde, collecta ex studiis messe plane copiosa, contulit se ad fratres *Burnamienses* sui loci atque ordinis, inter quos reliquo vitæ suæ tempore gubernator mansit: sed nunc quos libros scripsit, indicabimus. Extant ejus

In <i>Joannis</i> Evangelium Commentarii.	Cum jam de prologo.
Postilla in Evangelium <i>Joannis</i> .	Sicut dicit Apostolus.
Commentarii in <i>Matthæum</i> .	Liber Generationis.
Concordantiæ Operum <i>Thomæ Aquinatis</i> .	
De Locis Contrariis.	
Sermones 63.	Veritas de terra orta.

Obiit *Burnamii* anno Domini 1359. decimo octavo die Decembris.

II. Nunc de *Gulielmo* dicendum est; qui, relicto *Nordovicano* collegio, *Grantanas* scholas tamdiu coluit, donec eundem honorem, quem *Joannes Isiaci*, ibidem accepisset. Scripsit & hic libros aliquot sophistico acumine non destitutos. Diem clausit extremum *Nordovici*, Anno D. 1372.

III. Tertius est *Robertus*, quem tantæ non modo eruditionis, verum etiam ingenii in rebus maximis expediti virum fuisse constat, ut ab *Urbano*, ejus appellationis sexto, pontifice *Romano*, in *Hispaniam* & *Angliam* Nuncius magnæ autoritatis missus sit.

IV. *Petrus*,

IV. *Petrus, Nordovicensis* cœnobii alumnus, numero, non tamen eruditione postremus est. celebravit etenim *Grantanam* simul & *Lutetianam* academiam, sacraque docti theologi utrinque tulit. Porro nec in scribendo cesator fuit. nam in *Petri* canonicam non aspernandos *Commentarios* edidit. Omitto *Concionum, Determinationum, & Quæstionum* libros, quos illa ætas, & quæ proxime secuta est, in magno sane pretio habuit. Obiit mortem *Nordovici* octavo die Novembris anno D. 1452. regnante in *Anglia Henrico* sexto, principe meliori quam fortunatori.

V. Cum hæc perscripisssem, *Benedictus Sanctofidensis* obtulit se mihi. Fuit ille quidem vir cum doctus, tum insigniter prudens, & ad res agendas dexterrimus, quibus virtutibus *Romæ* multis præclaris viris innotuit, ac præsertim cuidam *Henrico Neapolitano*, Cardinali & Episcopo *Sabinensi*, cujus opera legationis munere in rebus ecclesiam *Romanam* spectantibus functus est. O sacrosanctum fanum *Fidei*! tibi certe multum debet *Carmelus*, & tu rursus *Carmelitis*. Tu doctis alumnis *Carmelum* exornasti; ille, quos à te accepit, ornatiores in tuam gratiam reddidit; usque adeo, ut quamvis per te sis non magni nominis oppidum, & *Nordovicum* dominam urbem agnoscas, ex alumnis tamen immortalem famam sperare possis.

CAP. CCCXCIX. De Rogero Infante.

ROGERUS *Infans*, in mathesi apprime eruditus, putabat inglorium esse thesauros multa lectione, industria, experientia etiam collectos ignobiliter abscondere. Quare, cupiens posteritati non modo gratus, verum etiam utilis esse, librum de *Computo* aptum, elegantem, ac undecunque excussum obtulit.

CAP. CD. De Joanne Rufo.

JOANNES *Rufus, Dominicanus*, ad calamum venit, sed minus expedire quam ego interim optarem. Illud constat studiorum fuisse, & lectione antiquitatis impendio delectatum. Unde ne frustra operam cognitioni rerum dedisse aliquando videretur, præclara quidem multa de imperatoribus,

ratoribus, nec minora de pontificibus *Romanis* in numerum sedulus collegit: ac collecta tandem sacrosanctæ posteritatis memoriæ magna plane cura, nec diligentia inferiori commendavit. Erat hoc *Chronicon* annis ab hinc paucis *Ventæ Icenorum* in bibliotheca *Carmelitarum*.

CAP. CDI. *De Joanne Paschali.*

JOANNES *Paschalis*, *Sudovolgus*, inter *Carmelitas Gippovicenses* collegii religioni operam dabat, inde ad scholas *Grantanas* fausto fidere translatus fuit. Longo vero post tempore, cum ex academix suffragio theologici nominis titulos accepisset, *Gippovicum* rediit, magnumque eruditionis suæ specimen palam ibi exhibuit. Jam fama viri ad aures *Gulielmi*, episcopi *Nordovicensis*, pervenerat. Is vero probum & doctum desiderans, quem sibi à suffragiis haberet, mature curavit, ut *Paschalis*, annuente *Romano*, episcopus designaretur. *Gulielmus* obtinuit, quod voluit, & *Paschalis* in episcopum *Scutariensem*, accepta sine re ulla dignitate, consecratus est. Parabat tamen illi qualiscunque dignitas aditum ad majorem. nam *Eadoveardus* à *Gulielmo* Victore tertius usque adeo ejus applaudebat concionibus, ut illum *Tavenfi* episcopatu donaverit. Senferat & ante conciones suas, quas frequentissimas habuerat, populo perplacuisse. Quare multas ex illis vehementis eloquentiæ plenissimas selegit, selectas *Latinitate* donavit, ac in tres distinxit libros. Tandem fato concedens anno D. 1361. in *Tavenfi* basilica sepultus fuit.

CAP. CDII. *De Gulielmo Pachenduno.*

GULIELMUS *Pachendunus*, scriba & à thesauris *Edovardo Nigello*, principi incomparabili, & filio *Eadveardi Vindelesorani*, tum etiam oculatissimus ejus rerum gestarum testis omnium, aggressus est magno facta maxima animo domini sui percelebrare, & publica orbi ostendere. Agebat vitam id temporis bellicosus Princeps inter *Vascones*, & studium *Gulielmo* de scribenda historia vehementer indies accrevit; unde, correpto alacriter calamo, historiam lingua *Gallica* sibi familiarissima conscripsit, splendori

splendori principis consulens : hoc tamen auctario luculento, ut præfigeret illustria quæque à nono imperii *Joannis* regis anno usque ad sui temporis progressum; quo opere & diligentiam expressit incredibilem, & fidem historiographo dignissimam.

CAP. CDIII. *De Thoma Shavestenus.*

THOMAS *Shavestenus* inter eruditos *Franciscanos*, qui *Isidis* incolebant *Vadum*, educatus evasit tandem eo loci in philosophicarum & divinarum rerum cognitione sublimi quidem illa, ut & ipse eruditus cum diceretur tum haberetur. Postremo, ut studiorum fructum suorum communem faceret, [operam dedit.] unde & liber enatus, [cui] titulus *Cursus Moralis*; alterque in *Lucam*, videlicet *Collectanea*.

CAP. CDIV. *De Gualterio Hessoduno.*

GUALTERIUS *Hessodunus*, *Carmelita*, *Granta-nae* alumnus scholæ fuit. Theologiam imprimis coluit, unde illi & nominis accrevit titulus hac accessione, ut præses tandem provincialis inter *Carmelitas Angliæ* incolae designatus sit. Edidit autem *Quæstiones* in libros de *Anima*. In pretio fuit circa annum D. 1350. Obiit *Stenesfordæ Lindiorum*.

CAP. CDV. *De Joanne Magnovillano.*

JOANNES *Magnovillanus*, alias *Mandeville*, vir equestris ordinis, ex fano *Albani* oriundus, ita à teneris, ut aiunt, unguiculis literis adsueverat, ut in illis bonam felicitatis suæ partem poneret. Nam generis sui illustria stemmata (erant enim *Magnovillani Ostrosaxonum* comites) nullo ufui sibi futura ducebat, nisi illa clariora doctis artibus redderet. Quare cum animum evangelica lectione rite instituisset, ratus proximam curam corpori jure quodam optimo deberi, transulit sua, ut ego accepi, studia ad rem medicam, artem cum liberali ingenio dignam, tum in primis necessariam.

Sed inter alia ingens quædam cupido videndi *Africam* & *Asiam*, orbis partes *Anglis* illo tempore de sola fere nominis

minis umbra cognitas, ejus animum invaserat. Erat certe illa, meo judicio, cupido longe honestissima, utpote quæ aliquando experientiam, sapientiæ parentem, allatura esset. An non *Flaccus Horatius in Arte*, imitatione *Homerica*, sapientem *Ulysses* his versibus circumloquitur:

Dic mihi, musa, virum captæ post tempora *Trojæ*,
Qui mores hominum multorum vidit & urbes.

Comparato igitur amplo viatico, peregre profectus est anno à *Christo* nato 1332. Quid ego hic longa oratione conarer lectori palam facere, quas terras, quæ maria, quas gentes, aut quæ naturæ miracula viderit; cum tanta certe sit rei magnitudo, ut vel iusta aliquot volumina impleat. Exegit enim in laboriosissima illa peregrinatione tot annos, ut longo antequam rediret tempore obiisse illum sui omnes constanter crediderint: usque adeo, ut domum, tanquam alter *Ulysses*, post triginta quatuor annos rediens à paucissimis quidem cognitus sit.

Scio equidem *M. Paulum Venetum*, *Ludovicum Vartmannum*, *Christophorum Columbum*, *Americum Vesputium*, *Pinzonum*, *Aloysium Cadamustum*, *Alphonsum Nigrum*, ac *Ferdinandum Cortesium*, ut alios multos omittam, magnos orbis circulatores fuisse. Nemo tamen illorum tamdiu labori insistebat, quam noster *Magnovillanus*. Porro ex omnibus, quos numeravi, unus *Paulus Venetus* aliquantum ætate præcessit. quo nomine noster *Mandovilla* illustrior, & laudandus magis, quod proximus à primo orbem posteritati aperuerit. Sed & longitudo temporis aliud laude dignissimum adjecit, cognitionem videlicet linguarum. Fuit etenim, si quis unquam alius, quasi *Mithridates*, ut *Græco* utar vocabulo, *πολύγλωττος*.

Denique, ne tot ac tantarum rerum varietates & miracula, quæ oculatus testis viderat, memoriæque diligentissime mandaverat, per otium aut negligentiam oblivione premerentur, scripsit *Itinerarium*, opus ipsa dignum immortalitate: quod, ut majori cum autoritate prodiret, *Urbano*, si recte memini, quinto, pontifici *Romano*, examinandum obtulit. Hæc habui cognita, quæ de *Magnovillano*, equite *Britanno*, doctæ posteritati traderem. Sunt qui putent illum *Hainville* prædium eo loco habuisse, quo *Thomas Lovell*

lius, eques maximi nominis, splendida nostra memoria ædes posuit. *Hartomannus Schedellus, Noricobergensis*, in suis *Chronicis Mandovillam Joannem de Monte villa* appellat. Certum est vixisse *Mandovillam* ad quadragesimum annum regni *Edoveardi* tertii. sed de ejus obitu non possum certa pronunciare.

Memini me puerulum multa de *Mandovilla*, referente quodam *Jordane* admodum sene, audivisse, non tam de rebus ab illo gestis, quam de ejus sepulturæ loco, quorum memoria nostra jam umbram tantum retinet. Illud recens est, quod *Duroverni*, principe *Cantiorum* urbe, crystallinum orbem, sed concavum, cum malo intus recondito inter munera *Thomæ Beccheto* consecrata repererim. Cumque à mystagogo rogassem, quid miraculi esset, respondebat, oblatum illud olim munusculum martyri à *Joanne Mandevilla*. Cujus cujus erat munus, mira res videre malum per tot annos à carie saluum. Fieri potest, ut spiritus omnino exclusus in causa sit.

CAP. CDVI. De Nicolao Duramo.

NICOLAUS *Duramus* inter *Isiacos* philosophus, idemque theologus fuit, & primi nominis. Hæreticorum opiniones invictus plane pugil contudit. Unde & ejus *Determinationum* liber enatus est. Scripsit etiam *Commentarios in Longobardum*. Clauit circiter annum à Christo nato 1360.

CAP. CDVII. De Gualterio Chellavo.

GUALTERIUS *Chellavus, Carmelita*, inter theologos *Isiacos* nomen decusque suum retinet. Scripsit librum *Determinationum*. Obiit *Alveroduni Brigantum*, ubi & *Carmelitarum* eo tempore cœnobium eluxit, anno D. 1367.

CAP. CDVIII. De Simone Favereſhamensi.

SIMON *Favereſhamensis* suo sæculo vir non contemnendæ eruditionis fuit. Incubuit doctis studiis *Isiaci*; philosophiæ videlicet & theologiæ. unde tandem supremo theolo-

theologorum choro tanquam lucidum accessit ornamentum. Concinnavit *Quæstionum* numerum ex libris *Ethicorum*, *Meteororum*, & *Animalium Aristotelis*, & in volumen redegit.

CAP. CDIX. De Joanne Cornubio.

JOANNES *Cornubius*, à vulgo *Worneby* appellatus; suos *Carmelitas* celebres laudatores habet: inter quos *Laurentius Borellus*, *Divionensis*, non infimus est. Is etiam in libro de *Illustribus Carmelitis Cornubii* memorizæ tetrastichon dedicavit. Ego nihilominus curabo, ut, una cum tot suffragiis, & meus qualiscunque prodeat calculus. Quæ igitur cognita habeo, dicam.

Græcæ nostræ, de bonis literis optime meritæ, studuit; ibique titulos erudito theologo debitos accepit. Fuit illi magna cum *Joanne Stoccho*, *Dominicano*, cujus in *Simone Stochus* aculeato calamo sectam *Carmeliticam*, ita ut in albis illorum palliis rubras notulas reliquisset. Non tulit tam insignem *Cornubius* contumeliam, & exerto statim calamo, adversarium confodit. Sic ille symmystas suos edito libro à calumniatore liberos fecit.

Scriptit præterea *Sacras Conciones*, & *Quæstiones*, quibus illa applausit ætas. Præfuit anno D. 1374. *Carmelitis Botolphodunum* incolentibus. Est autem *Botolphodunum* celebre emporium, princepsque *Hollandiæ* superioris oppidum. vulgus locum, truncato & corrupto vocabulo, *Boston* appellat. De tempore, quo fatis concessit, nihil certi habeo.

CAP. CDX. De Gulielmo Thornæo.

GULIELMUS *Thornæus*, monachus *Augustinianus* in *Cantiorum* metropoli, ita religioni operam dedit, ut in doctis tamen studiis multum temporis, idque feliciter, collocaverit. Qua una virtute, quanquam & ille quidem multis aliis suspiciendus, à me in præsentia laudabitur. Cognoscite igitur, candidi lectores, eum tanta usum fuisse diligentia in illustrandis cœnobii sui, quo vix clarius aut antiquius ullum habet *Britannia* nostra, monumentis, ut

res gestas abbatum *Augustinianorum* ab ovo ad annum Domini 1375. historia donaverit. Sed hic non prætereundum censeo, quod in tam longo opere autoritate *Thomæ Spotti*, monachi ejusdem cœnobii, qui de eadem materia scripsit, usus sit. Non tamen ejus vestigia usque adeo curiosus præsit, quin alia compendia subinde quærens, multa invenerit, quæ *Spottum* hominem non segnem subterfugerant, multa-que egregia, quæ, illo mortuo, intervenerant, sacrosanctæ posteritati dedicaverit. Jam audivistis, quæ vos de *Thorno* cognoscere volui. quare ego alio calamum, quo & vos oculos convertite.

CAP. CDXI. De Roberto Haldecoto.

ROBERTUS *Haldecotus*, *Dominicanus*, *Avonia* borealis alumnus, nunquam aut labori aut oleo perepercit, quo literas tandem, quarum amore totus conflagrabat, assequeretur. Quanquam, quæ illa fuerunt tempora, partim barbaries, quæ tum late dominabatur, partim etiam veterum autorum inopia, qui in remotis bibliothecis pulvere & situ obducti, imo, quod magis est, incogniti jacebant, non parum retardaverunt honestum hominis impetum, quo ille ad extremum scientiarum scopum maturabat. Nunquam tamen vel horulam unam cessavit, quo minus voti compos esset. Unde effectum est, ut si non facundiam undecunque luculentam, redundantem, variam, rerum saltem comparaverit sibi sublimium cognitionem altam, certam, exactam: quæ nisi accedat, quid aliud est eloquentia, quam purpureus fucus distorto corpori male conveniens. Sed neutrum in præsentia sultiliter agam; aliud tamen agam, ne lector ignoret illum hos libros posteritati consecrasse:

Super Sententias lib. 4.

In librum Sapientiæ.

De septem Peccatis Mortalibus.

Moralizationes.

De Immortalitate Animæ.

In Cantica Canticorum.

In Ecclesiasticum imperfecte.

Super duodecim Prophetas.

Sermones de Temporibus.

Sermones de Sanctis.

Utrum quilibet viator.

Dominus petra mea.

Hæc est via.

Theodosius de vita.

Scriptit

Scriptit & alios libellos, qui etiam nunc apparent in bibliotheca *Balliolensi* ad *Isidis Vadum*.

Floruit, ut ait *Trittemius*, regnante *Edovardo* ejus appellationis tertio. Sed aliter supputat *Leander Albertus*. Obiit, autore *Trittemio*, ex peste, sepultus est *Avonæ* mediterraneæ.

CAP. CDXII. De Gallofrido Alienanto.

GALLOFRIDUS *Alienantus*, *Carmelita*, theologus *Isiacis* cognitus, scripsit *Commentarios* in *Lucam*, & *Sententias Longobardi*: addidit ad coronidem *Syllabum Originalium*.

CAP. CDXIII. De Thoma Ringostadio.

THOMAS *Ringostadius*, *Dominicanus*, sui sæculi clarus Theologus, relictis scholis *Britannicis*, *Gallicam*, atque adeo ipsam petiit *Italiam*, quo facilius orbem scientiarum consummaret: & ne lapidem omnem non movisse in re literaria videretur, *Romam*, uberrimum eruditionis fontem, invisebat. Ubi tandem à pontifice *Romano* cognitus, & in familiaritatem vocatus, non levia virtutis suæ munera accepit. Primo etenim magistratu donatus est, quem vulgo *Pœnitentiarium* vocant: deinde etiam, crescente erga illum *Romani* benevolentia, episcopus *Banchorenfis* factus est. Ille vero, tanta lætus fortuna, pontifici *Romano* gratias, quantas potuit, maximas agebat. pauloque post patriam repetiit, humanissimis *Romani* literis *Edovardo* tertio, *Anglorum* regi, commendatus. Scripsit autem super *Parabolas Solomonis*. quanquam ego illud opus *Isacæ Devotionum* vidi, nisi vitium sit librarii, sub nomine *Richardi Ringostadii*. Illud certe satis admirari non possum, quod *Leander Albertus*, qui diligentissime de *Illustribus Viris Prædicatorii Ordinis* scripsit, nullam de *Ringostadio* faciat mentionem.

CAP. CDXIV. De Georgio Chedolego.

GEORGIUS *Chedolegus*, honesto quidem loco natus, honestissimam vitæ rationem inibat, quo tempore *Isidis Vadum*, academiam literarum bonarum & virtutis

parentem fama excellentem, petiit. Adfulsit venienti fidus quod illi rerum cum humanarum, tum divinarum, lumen conspicuum, quo veluti radiis quibusdam ejus animum illustrabat. Unde ille æthera præpeti conscendens penna, mysteria D. *Joannis* & Revelationes edoctus apernit, & libro edito factum immortale constituit.

CAP. CDXV. *De Richardo Filoradulpho.*

RICHARDUS *Filoradulphus Isiaci* liberalibus artibus operam dedit, in quibus, ut erat diligentia certe inexhausta, tantum profecit, quantum illa facile admirabantur tempora. Nam præterquam quod exactus dialecticus & philosophus esset, in theologia etiam tam feliciter versatus fuerat, ut tota academia ad ejus prælectiones, tanquam apes ad alvearia, convolaret. Cœpit circiter illa tempora *Fraterculorum Mendicantium* numerus, una cum insigni quadam arrogantia, in immensum crescere; omnes enim tunc ex æquo *Mendicantes* erant, cum quibus pessime illi conveniebat, quod in publicis lectionibus in ejusmodi novas factiones, & sectas non usque adeo necessarias falsiuscule luderet. Quam tamen, quia recte corrigere non poterant, injuriam ad tempus tacite devorabant.

Ille interim, nomine eruditionis & aliarum virtutum, vel apud ipsum *Eadoveardum* tertium, qui tum *Anglis* dominabatur, in magno pretio fuit: à quo etiam non longo post tempore archiepiscopus *Armacanus* in *Hibernia* designabatur. Id ægre tulerunt *Mendicantes*, qui occasionem lædendi sedulo quærebant; atque adeo, si fieri posset, è medio tollendi hominem. timebant enim fratres, ne fame, si ejus autoritas locum haberet, perirent. O ventres! O gulam! O perniciem macelli! Tandem, quo casu nescio, ita hoc ulcus recrudit, ut *Armacanus* non modo aperte fugillaverit *Mendicantes* in concionibus suis, verum, quod majus erat, editis libris sectas illas tantum non explodendas adfirmaverit: & illi vicissim *Armacanum* apud *Clementem* sextum, pontificem *Romanum*, & *Innocentium*, ejus successorem, hæreseos accusaverint; à quo postea *Avenionem* vocatus erat, ubi causam dixit. Nolo hic plura de hac tragœdia loqui, ne me *Fraterculi* putent in illius verba jurasse;

rasse; habeo enim quod lectori paulo forsitan plausibilis erit. Quid illud obsecro? Certe ut ostendam, quam ille ingenii sui foeturam posteris reliquit. Scripsit autem

Contra *Frates Mendicantes* justum volumen, id est 16. libellos.

De Paupertate *Christi* ad *Innocentium* 6.

Sermones 89. Cum jejunas.

De *Quæstionibus Armenorum*.

De Potestate Spirituali.

Illustrationes Evangeliorum.

Quæstiones de audienda Confessione contra Archidiaconum *Armacanum*.

De Passione Dominica.

Sunt qui putant hunc *Filium-Radulphi* fuisse in *Hibernia* natum. *Raphael Volaterranus* tertio de *Geographia* libro, ubi de *Britannia* agitur, illustrem cum doctrinæ, tum librorum *Armacani* mentionem facit.

Claruit sub *Eadoveardo* tertio. Obiit senex admodum *Avenioni*, ubi & sepultus fuit anno Domini 1359. postea-que in numerum Divorum relatus est, ut scribit *Joannes Rossus, Verovicensis*, in libro de *Academiis Britannicis*. Postea ejus ossa in *Hiberniam* delata sunt, & apud *Dunodalchum*, ubi natus fuit, sepulchro traduntur.

CAP. CDXVI. De *Suineshevedo*.

SUINESHEVEDUS inter *Maridunenses* tam eximie clarus erat, quam illius sæculi vel ratio, vel felicitas quenquam reddere potuerunt. Philosophiam vero in primis charam habuit; cujus dum ille recessus penitioris multa disquireret indagine, eo tandem pervenit, ut auctoritate & judicio quodam obscuris naturæ mysteriis lucem, dubiis fidem, denique in speciem dissonantibus acumine quodam insolito consonantiam addiderit. Extant ejus in *Petrum Longobardum* elucubrationes.

CAP. CDXVII. De *Richardo Angravilla*.

RICHARDUS *Angravilla Bederici* natus fuit, quæ civitas totius *Sudovolgæ* prima est. sed à recentioribus, propter fanum magnificentissimum ibidem D. *Edmundo, Ostroanglorum* regi, à *Danis Aquiloduni* impie trucidato

dato consecratum, *Eadmundi Curia* dicta. Unde cum à *Trittemio*, tum ab aliis autoribus *Richardus de Wury*, truncato vocabulo, appellatur.

Rossus Verovicensis, diligentissimus scriptor, vero nomine *Angravillam* vocat, cujus & ego auctoritatem secutus sum. Dederat hic *Richardus Oxonii* operam & philosophiæ & theologiæ, magnusque post longos studiorum labores in utraque evaserat, cum ecce *Edovardus à Gulielmo* Magno tertius celebri ejus fama captus jussit, ut, relicta academia, Palatinis se accingeret negotiis. Ille vero, ut erat singulari quadam in omnibus publicis muniis obeundis dexteritate, impigre causas sibi commissas aggressus est: easdemque tanta cum prudentia tractavit, quanta ipsum facile principem ad propensissimum favorem excitavit.

Non opus erit in præsentia recitare, quibus fortunæ primitiis à *Mecenate* suo ornatus sit. immo fastigia quæ conscendebat honoris indicemus. Primus gradus erat, cum *Dunholmensi* ecclesiæ episcopus designaretur. Secundus, qui & multo maximus fuit, cum totius *Angliæ* Archigrammateus, vel, ut cum vulgo loquar, Cancellarius factus esset. Postremo, qualis ille judicandus, quem utrique prætulit. Honorem etenim ex re literaria partum usque adeo sane præ aliis rebus omnibus magni fecit, ut à clientibus suis non equos, non pretiosas vestes, non aurum, non denique gemmas de more acciperet, quin potius veteris notæ autores, è pulvere, situ, & squallore bibliothecarum erutos, à quocunque vel rogato amplissimi muneris loco duceret. Nec defuerunt, qui id temporis omnes forulos in ejus excuterent gratiam. Quo tandem pacto ingentem quidem numerum veterum autorum congeffit; opes, meo plane judicio, *Cræsi* & *Mida* divitiis majores.

Fuit hæc maxima cura investigandi antiqua monimenta. major tamen erat, ne inventa cito deperirent exemplaria. Decretum itaque ab illo, ut *Oxonienfibus* librorum thesauros, posita in hoc bibliotheca, publicos faceret. utque tam egregii facti memoria aliquando non obscura esset, libellum emisit, quem *Philobiblon* inscripsit. Illud certe prætereundum non censeo, quod apud *Petrarcham*, poetam & oratorem præstantissimum, extet epistola ad *Angravillam*, in qua de *Thule* insula certior fieri percipit. Quam hic nunc vellem

vellem longa, sed accurata, oratione exspatiari in dicendis tam clari viri laudibus, nisi tempus & lector calamum alio distraherent.

CAP. CDXVIII. *De Thoma Bromio.*

THOMAS *Bromius*, *Carmelita*, per omnes literarum gradus *Oxonii* conscendebat, donec ad lauream theologi nominis perveniret. Tum quoque, ut honorem merito accepisse videretur, publice ibidem theologiam profitebatur; idque cum auditorum, ut illa credidit ætas, non parvo fructu. Postea, orbe studiorum suorum non infelicitè circinato, *Londinum* petiit, ubi *Carmelitarum* collegio præfuit: sed tam modeste, sapienter, recte, ut tandem præses provincialis sui ordinis factus fuerit. Ita enim honor individuus eruditionis comes esse debet; quam ille semper tam bene charam habuit, ut ex ea tantum non ausus sit aliquam sibi apud posteros laudem polliceri: id quod apparet per librum, quem *Lectura Theologiæ* titulo inscripsit. Edidit etiam *Commentarios* in *Epistolam Pauli ad Romanos*, ac sacrarum *Concionum* librum unum. Floruit regnante *Edovardo* tertio. Obiit *Londini*, & apud *Carmelitas* sepultus est, ut nuper ex ejus epitaphio intellexi.

CAP. CDXIX. *De Joanne Bromio.*

PRÆTER hunc fuit alter *Bromius*, cui *Joannes* prænomen erat, homo sectæ *Augustinianæ*, & primæ theologorum classis; cujus sepulchrum *Gorloduni*, coenobio è regione ostiorum *Garieni* fluminis posito, comparet inscriptum anno D. 1449. Nolo hic adfirmare hunc esse *Joannem Bromiardum*, qui scripsit *Summam Prædicantium*, & *Summam Juris Moralis*, quia à *Trittemio* pro *Dominicano* censetur. Quanquam *Leander Albertus*, *Dominicanorum* illustrator, de *Bromiardo* ne verbum quidem, si recte memini, unum.

CAP. CDXX. *De Gallofrido Hardebio.*

GALLOFRIDUS *Hardebius*, *Augustinianus*, quæ ad philosophiam & sacras literas pertinent, *Oxonii* didicit; magnamque ibidem ex magno labore famam sibi compa-

comparavit. Eo etenim loci in sublimi illa divinæ theologiæ cognitione pervenerat, ut utriusque instrumenti libros publice interpretaretur. ob quam rem in supremam eruditorum classem ab *Isiacis* receptus est. Auxit hic honos ejus famam, quemadmodum & magistratus provincialis, quo publico *Augustinianorum* consensu donatus fuit. Multum etiam ad famæ cumulum addidit *Eadoveardus*, rex ejus appellationis tertius, cui non modo ab auriculari confessione, verum etiam à consiliis fuit. Nihil tamen usque adeo hominem in altum extulit, quam libri, quos sacrosanctæ posteritatis memoriæ dedicavit. Cujus rei inter alios bene clarus testis est ejus liber, quem de *Perfectione Evangelicæ Paupertatis* scripsit. In illo certe opere paupertatem ita mediis amplexus est ulnis, ut impugnantes fraterculorum mendicitatem stricto audacter rationis gladio infecutus sit. Floruit circiter annum D. 1360. sepultus est *Londini* apud *Augustinianos*.

Roberti Hardebii, Carmelitæ Lindocollinensis, & ejus libri de Maria Assumpta in Cælum meminit *Balæus*.

CAP. CDXXI. De Radulpho Strodae.

RADULPHUS *Strodeus Maridunensi* choro ornameto vel maximo fuit. Coluit enim flagrantissimo amore eloquentiam & musas canoras. Illæ rursus cultorem usque adeo redamabant suum, ut veneres, gratias, & lepores in ejus abunde instillarent osculum. Vates autem, tantis donatus muneribus, cantionem elegiacam voce sonora, liquida, arguta cecinit; cui & *Phantasma* nomen à re inditum, teste *Catalogo* illustreis *Maridunensis* societatis viros percelebrante.

CAP. CDXXII. De Joanne Ventano.

JOANNES *Ventanus, Cambriæ* alumnus, celeberrimas *Franciscanorum* scholas, in *Isidis Vado* sitas, tanto animi ardore coluit, ut suis omnibus in penitiori reconditæ prudentiæ cognitione se vel admirabilem ostenderit. Electus tandem publico in promagistrum *Franciscanorum, Britanniam* incolentium, consensu literas sacras egregie interpretatus

tatus est, ac *Longobardi* libros communes explicuit, ditavit, illustravit.

CAP. CDXXIII. *De Rogero Conovio.*

ROGERUS *Conovius Camber*, ex *Conovio* antiquissima urbe litorali, quam vulgus *Contwey* vocat, unde originem traxit, nomen sortitus est. Hic, dum adhuc adolescens esset, adsumpto pallio *Franciscano*, incepit sollicita exercitatione viam ad doctas artes aperire. Qui labor usque adeo illi vanus non erat, ut opinione citius per latissimos cum philosophiæ tum theologiæ campos libero pede spatiatum sit. Jamque eo devenerat, ut quas ipse non longo ante tempore vias dubius prætentaverat, aliis, tanquam dux & signifer, sumpta in manus lucida facce, ostenderet. Senserant hanc in homine virtutem *Isiaci*, &, qua pergebat, per amœnissimos literarum campos secuti sunt. præcipue tamen fraterculorum factiones, qui illum pro semideo habebant. Unde & postea, in publico *Chordigerorum* conventu, in præsidem provincialem, magistratum apud illos multo maximum, electus est. Quod certe sine magna ratione factum non fuit. nam *Richardus Armacanus*, circiter hæc tempora, ediderat famosum volumen contra fratres *Mendicantes*, è quo numero *Franciscani* strenuissimi erant. Ad præsidem igitur provincialem, tanquam ad sacram anchoram, itum est. Ille vero, ut pestem imminentem, id est famem, procul à suorum cervicibus pelleret, ad armarium se statim contulit, ingentem telorum vim proferens, quibus communem hostem opprimeret. Fuit pugna cruentissima, ut ex edito libro apparet. Cui tamen victoria cessit, theologi certant, & adhuc sub iudice lis est. Mortuus est *Londini*, & sepultus in choro fani *Francisci*.

CAP. CDXXIV. *De Adamo Odohamo.*

ADAM *Odohamus*, *Franciscanus*, philosophiæ & theologiæ professor celebris, inter *Isiacos* famam ex libris editis illustrem sibi comparavit. Extant ejus *Commentarii* in *Cantica*, opus, ut tum quidem videbatur, non sine laude in lucem emissum. Illustravit *Petri Longobardi Sententias*, ac librum *Determinationum* edidit.

CAP. CDXXV. *De Eadmundo Bromesfeldo.*

EADMUNDUS *Bromesfeldus*, fani *Eadmundi* monachus, tam insigniter eruditus fuit, ut facile crediderim nullum unquam in illo collegio fuisse eruditorem. Si quæras unde id sciam, non gravabor justam, humanissime lector, rationem tibi reddere. Nuper, cum *Tinense* monasterium, loci antiquitate illectus, inviserem, incidi in *Chronicon*, à quodam monacho *Albanensis* cœnobii scriptum, cujus tamen nomen, quamvis à me diligentissime quæsitum, nusquam elucebat; statimque cœpi, quæ mea fuit aviditas, *Annalium* seriem cita lectione percurrere. Inter percurrendum vero cum alia multa, vulgo literatorum incognitissima, tum hoc etiam didici, nempe *Bromesfeldum Romæ* studuisse, & eo doctrinæ pervenisse, ut apud Palatinos Palatinus & ipse in maximo honore esset, quod publice prælegeret. Insuper ipsum *Romanum* pontificem tanta illum gratia prosecutum fuisse, ut non prius in *Anghiam* reversus sit, quam *Tavenfis* episcopus ab eo designatus esset. *Tava* autem antiqua & celebris urbs est *Cambriæ*, à *Tava* flumine, in cujus ripis sita est, sic dicta. Quid ego hic tempus accussem, per cujus invidiam factum est, ut ne pagella quidem, quod sciam, librorum, quos scripsisse fertur, extet. Vixit regnantibus *Eadveardo* tertio & *Richardo* secundo.

CAP. CDXXVI. *De Joanne Hulhetho.*

JOANNES *Hulhethus, Carmelita*, ut conjecturam facio, non tulit *Armacani* iniquitatem, qui fratrum mendicitatem aperto impugnabat Marte. Quare novem ejus *Quæstiones* omnibus animi viribus aggressus est, quibus & fortiter concussis sibi visus est de hoste profligato victoriam reportasse.

CAP. CDXXVII. *De Joanne Wicoclivio.*

JOANNES *Wicoclivus*, vir magno & excellenti plane ingenio præditus, in collegio . . * . . quod *Isiaci* celeberrimum est; omnes eruditæ artes tanta cum felicitate perdidit.

* Labet hac de re verba T. Barlovii, viri infinitæ lectionis, subjicere: *John Wickliffe* was Communar of *Queen's College*, after that Probationer of *Merten*, and Head of *Canterbury College*.

cit, quanta sui temporis nemo facile alius. Nam in philosophia illa scholastica, acuminis ostentatrice, principem locum obtinebat. tum præterea in theologiæ recessus penitiores, & sacrosanctos quidem illos, tam alte descenderat, ut à theologorum vulgo pro deo tantum non habitus sit: quo tandem calculo, summis honoribus & insignibus, quæ in eruditos academia conferre solet, donatus est. Ille vero, ut se vidit ejusmodi auctum titulis, suamque tanti in scholis esse auctoritatem, ut omnia, quæ doceret, tanquam è tripode dicta, crederentur; primum fraterculorum mendicantem cute tenus stringere cœpit: nec multo post altis plagis vulnerare. Ut tamen bona pars scholasticorum in hominem adfecta erat, ad hæc præludia connivebat. Deinde in publicis prælectionibus, atque alias privatim, vellicabat *Romani* pontificis astum, avaritiam, ambitionem, & tyrannidem; sic putans futurum, ut *Christiana* ecclesia, cognitis erroribus, resipisceret. O factum bene! si intra hos prudens se continuisset limites.

Publica fama est illum postea perperam de eucharistia sensisse, aliaque virulenta dogmata domi potius chartis inscripsisse, quam in concionibus pronunciasse. Quid tamen de hac re *Tinensis* monasterii annales sentiant, in medium adducam: "*Vicoclivus*, doctor theologiæ, incepit docere "errores suos anno D. 1376. Fuit ille annus ultimus imperii *Edvardi à Gulielmo* Magno tertii." Hæc ille. At non possum his verbis elicere an ejus de eucharistia errores, an de aliis ritibus ecclesiæ adprime necessariis, intellexerit. Illud certe in animum inducere non possum, illum sub tam severis iudiciis, eo sæculo, potuisse impune quicquam in sacramentum altaris dicere: impunitum vero illum non modo *Isiacum* reliquisse constat, verum etiam, sacerdotio non contemnendo munifice donatum, *Luterovertum*, *Ligerianæ* provinciæ emporiolum, petiisse; ubi, exactis quiete paucis annis, fato functus est & sepultus. *Chronicon Tinense* testatur his verbis paralyfin cum cita morte abstulisse: "Anno octavo *Richardi* secundi, die *S. Thomæ* martyris, "Wiclif per omnia membra tactus est paralyfi; die autem "S. *Sylvestri* obiit.

Quid hic respondebo vanissimis *Polydori Virgilio* vanitatibus, qui, in *Edwardo à Gulielmo* Magno tertio, disertis
&

& accuratis verbis asserit *Vicoclivum*, ut alia somnia præteream, voluntarium exilium petiisse, ac magno postea apud *Boëmos* in pretio fuisse? certe non aliud, quam ut historiæ suæ telam nodosam, impexam, impeditam, confusam, denique informem retexat: nam aliter qui possit honestam operi tam malis avibus incepto faciem inducere, mehercule non satis video; quantumvis suas *Italicas* cristas attollat.

Nil hic amplius mihi cum *Polydoro*, quandoquidem lector expectat, ut consueto more meo autorem ab editis libris notiozem reddam: id quod facile facere non possum. Quis enim nescit pontifices *Romanos* in omnes ejus lucubrationes dira execrationum fulmina contorxisse? usque adeo, ut plus quam capitale senserint vel gry quidem à *Vulcano* liberum servare. Non defuerunt tamen, qui confidentissime *Vicoclii* libros sibi retinebant, & in varia exemplaria transcribi curabant. unde factum est, ut non modo in *Britannia* nostra, verum & in *Germania* etiam nunc legantur. Quamquam, ut casus tulit, ego plane ex multis paucos vidi. Vidi autem de *Rebus Sophisticis* tres libellos, opusculum de *Mandatis*, item aliud de *Legibus*, & *Veneno*, de *Paupertate Christi*, de *Cæna Domini*; in quo opere non defuerunt, qui putarent illum subscripsisse errori nescio cujus *Ambrosii Ausberti*. Insuper memini me aliquando incidisse in ejus *Trialogum*, & librum de *Realibus Universalibus*, cujus mentionem facit *Aeneas Silvius* 35. cap. historiæ *Bohemicae*. Multa præterea scripsisse fertur & *Latino* sermone & vernaculo, quæ à quibusdam vel hac nostra ætate cum religiose servantur tum leguntur, & præsertim illa vernacula in plebis gratiam scripta.

De ejus libris quod ultra scribam, non habeo; ut neque an digni sint, qui à *Christiana* religionis veris cultoribus perlegantur. Doctorum theologorum in hac re judicium, potius quam nostrum valeat. Ego, quod reliquum est, docebo: nempe *Boemos* quosdam *Isiacum* studiorum causa venisse, posteaque in patriam *Vicoclii* libros secum transtulisse, quibus ita docti juxta ac indocti delectabantur, ut subito magno schismati, seditioni, tumultibus, denique & bellis fomenta ministrarent. Hinc nata est occasio, ut placita cum provincialis tum generalis Concilii severe decer-

decernerent *Vicocliui* ossa exhumanda & igni committenda: cujus tragœdiæ catastrophē ne hæc quidem nostra ætas vidit. qualis autem futura sit, solus Deus novit, cui *Vicoclivum* judicandum relinquo.

CAP. CDXXVIII. De Gulielmo Binhamo.

GULIELMUS *Binhamus*, monachus, incertum cujus cœnobii, incidit in ea tempora, in quæ & *Whitoclivus*; cum quo etiam una *Oxonii* studebat, pari usus, ut tum multis videbatur, felicitate. At erat *Whitoclivus* ingenio ardentij, vario, & novarum rerum cupido. *Binhami* vero ingenium quietum, constans, & antiquorum rituum observantissimum. Quare, cum *Whitoclivus* inciperet veterum theologorum auctoritatem convellere, iniquo animo tulit. Ad tempus tamen connivebat, futurum sperans, ut resipisceret; sed cum jam videret hominem eo audaciæ processisse, ut nulla palinodiæ spes esset, primus, ni fallor, fuit, qui vel edito libro ejus factioni medium se opposuit. Tum vero apparuit, quid *Whitoclivus* posset in literis præstare. Nam ita in adversarium fulminabat, & intonabat, emissio vicissim libello, ut monachus vix respondendo esset; non quod partes omnino inferioreis sibi desumpsisset, sed quia eruditione inferiori, acumine disputandi impari, denique orationis impetu inæquali: quanquam ego hic nutrius causam tutabor, quando habeam quod utrique merito objiciam. Erat enim alter plus æquo superstitiosus; alter doctior quam melior. Hæc habui quæ in præsentia de *Binhamo*, *Vicoclivomastige*, dicerem.

CAP. CDXXIX. De Henrico Cnitioduno.

HENRICUS *Cnitiodunus* solo *Joannis Rossii*, *Vero-vicani*, testimonio mihi cognitus est. quare quod ab illo didici, me non pigebit hic docere. Totum se dedicavit *Knighiodunus* lectioni autorum, qui de rebus *Anglicis* scripserunt; hoc consilio, quod præstantius esse duxerit historiam suæ gentis, qualicunque editam stylo, pernoscere, quam alterius cujusvis remotæ nationis originem, ac fortia facta vel ab ipsis *Livii* scripta. Sed posteaquam in incepto pulchre

pulchre processisset opere, venit illi in mentem, ut recentiorum temporum res gestas in ordinem redigeret. Itaque multa selegit ex libris, quos in consilium vocavit, multa etiam privatim ex illis, quorum longa domi militiæque claruerat experientia, didicit, ac posteritati tanquam per manus tradidit. Non possum aperte adfirmare, à quo tempore historiæ suæ initium sumpsit: mea tamen conjectura est à *Gulielmo* Magno exorsum fuisse. Illud liquido constat, quod historiam suam usque ad imperium *Richardi* secundi perduxerit, cujus tempore *Knighodunum* floruisse credibile quidem est.

CAP. CDXXX. De *Gulielmo Coccofordo*.

GULIELMUS *Coccofodus*, *Carmelita Linensis*, *Grantæ Girviorum* studuit, & theologici nominis dignitate insignis erat. *Enarrationem* in *Cantica* scripsit, & *Longobardi Sententias*. Edidit & *Conciones*, ac præterea *Commentaria* quædam. Floruit anno D. 1380. obiit *Lini*.

CAP. CDXXXI. De *Rogero Suiceto*.

ROGERUS, alias *Rugerus*, *Suicetus* mihi leviter cognitus per *Joannem Picum*, *Ludovicum Vivem*, & *Conradum Gesnerum* indices. *Anglum* fuisse illi uno confirmant ore. *Catalogus* etiam *Scriptorum* à *Gesnero* editus, hæc in ejus memoriam recitat: "*Rugerus Suicetus, Anglus*, "*maximum dedit incrementum calculationibus, quæ sunt* "*cavillationes stultarum subtilitatum, quas iccirco Jan-* "*nes Picus quisquillas Suiceticas solitus erat aptissimo no-* "*mine nuncupare.*

CAP. CDXXXII. De *Richardo Blithoduno*.

RICHARDUS *Blithodunus*, *Carmelita*, cultor *Isiaci* gymnasii celebris, lauream theologici nominis tandem accepit. Admiratus est aliquando *Richardus Burdegalensis* hujus & eloquentiam, & nervos in sacris concionibus. Ergo ex multis unum illum, qui præesset auriculari suæ confessioni, delegit. Scripsit *Concionum* librum, & alterum *Epistolarum*, tertium etiam cui nomen *Repertorium*.

CAP.

CAP. CDXXXIII. De Joanne Lillebullenſi.

JOANNES, *Lillebullenſis* cœnobii præſes, vitam miſericordie ſtudebat continentem deducere. utque negotio tam undecunque ſancto accurate invigilaret, per amœnos divi-
næ ſcripturæ campos expatiatus, late oculos paſcebat: & apium induſtriam admirabilem illam imitatus, ex floribus delicatiſſimis mel merum exugerat; quo pius aliquando mor-
bos hominum, ad ſcelera properantium, opportune percu-
raret. Hoc igitur prudens conſilio uſus eſt. ſenſerat enim primas miniſtrorum eccleſiæ partes eſſe, ut exemplo, & verbi evangelici inſinuatione, corruptos plebis mores extir-
parent. Quare, ardore quodam conflagrans ille totus, non modo recte faciendi, ſed & admonendi quoque, deſumpto calamo, vel ipſos miniſtros verbi ſolicite inſtruxit; edidit-
que *Enchiridion*, opus in quinque diviſum partes, quo illi probe inſtructi, reliquos pari diligentia, cura, gratia de-
nique conſolarentur, & dejectos ſpe ampliffima officioliſ-
ſime erigerent. Cætera de autore mihi incognita. Exem-
plar tamen manuſcriptum conjunxerat ſub eiſdem aſſcribibus,
autorem alterum, de quo pauca hic ſubjiciam.

CAP. CDXXXIV. De Thoma Vigenbalo.

THOMAS *Vigenbalus*, ſectæ *Præmonſtratenſis* imi-
tator, eo loco literis incubuit, quo majorum religio
cœnobium, *Divæ Virgini & Matri* ſacrum, *Deirami* apud
Nordovocas poſuit. Collegerat hic neſcio quam narratiun-
cularum farraginem, viſam potius quam à me lectam.

CAP. CDXXXV. De Gregorio Ripolego.

GREGORIUS *Ripolegus*, *Carmelita*, jactis ſtudio-
rum fundamentis, tandem ſanum *Botolphi* excoluit,
emporium propter *Lindi* fluminis ripas celeberrimum. ubi,
majeſtate & gloria patroni illius loci commonitus, *Botolphi*
vitam, quanta potuit diligentia maxima, perſcripſit.

CAP. CDXXXVI. *De Radulpho Spauldingio.*

RADULPHUS *Spauldingius*, *Carmelita Stenensfordensis*, *Græcæ Genuiorum* theologiam profitebatur. Ejus libellus, *Aristotelis Elenchos* subtiliter discutiens, olim in pretio fuit.

CAP. CDXXXVII. *De Petro Patesbullo.*

PETRUS *Patesbulla*, *Augustinianus*, prima studiorum suorum tempora inter *Oxonienſes* satis feliciter collocavit. At postquam *Whitoclivus* de *Realibus Universalibus* librum, ut tum bonis videbatur, pestilentem edidisset, manum alio vertebat, curiose evolvens famosos libellos, qui tum veluti ab orco cœperunt prodire. Nec contentus tantum legere, sed laudare etiam quantum temporis opportunitas patiebatur. Eoque tandem crevit hominis infania, ut, *Whitoclivus* paralyſis violentia è medio jam sublato, palam inceperit novas res prædicare, antiquorum rituum auctoritatem convellere, mysteria & usus sacramentorum in dubium vocare.

Contigit autem, ut hujus tragœdiæ proœmium caneret circiter nonum annum imperii *Richardi Burdegalii*, *Anglorum* regis; quod illi pessime cecidit. nam paulo post sibi timens in *Boëmiam* profugit, ubi inter *Huffitas* non parvo tempore plane antesignanus erat. Valebat enim plurimum disputandi acumine, & ingentem telorum vim ex veterum autorum armariis desumpserat, quibus catholicos non raro, sed per dolum, feriebat. Accessit huc præceps audacia, commune fraterculorum malum; qua tam temere ferebatur, ut non dubitaverat miscere cœlam terra, & mare cœlo: & libellis famosissimis *Augustinianas* stringere, convellere, lancinare. Hic ipſus est, quem *Aeneas Sylvius* 49. capite historiæ *Boëmicæ* *Petrum Anglicum* appellat, hominem in elenchis plurimum confidentem.

Sed nunc, ut æqui judicis partes agam, dicam aperte, libere, audacter, quid de *Petro* sentiam. Principio bonum fuisse virum nec possum, nec volo adfirmare; quandoquidem parum reverenter, ne dicam absurde, de aliquot ecclesiæ

clesiæ sacramentis sentiebat. Totis tamen adfirmabo viribus bene factum ab illo, quod pontificem *Romanum* avaritiæ, superbiæ, tyrannidis admonuerit.

Habes, optime lector, idque paucis, meum qualecunque de *Petro* iudicium. Superest, ut scias multos olim ab hoc *Petro* libros in lucem emissos; postea tamen edictis principum ac pontificum severissimis *Vulcano* consumptori traditos fuisse. Hinc est, quod jam nusquam, quantum ego sciam, compareant. Hoc interim constat *Gualterum Dissum*, *Anglum*, legatum *Urbani* sexti, pontificis *Romani*, *Petrum*, diplomatis beneficio, liberaffe à iugo *Augustiniane* sectæ: à quo tempore ita *Londini* concionatus est, in fano *Christophero* sacro, atque adeo alibi, ut ejus auditores comminarentur collegio *Augustinianorum* faces. Tantum audet præceps seditiosi vulgi temeritas.

CAP. CDXXXVIII. De *Richardo Cunetio*.

RICHARDUS, *Cunetius*, vulgo *Henet*, *Carmelita*, philosophiæ in *Isiacorum* gymnasio operam dedit. Deinde ad rem medicam, & sacras se contulit literas. Scripsit libellum de *Virginitatibus Aquarum*.

CAP. CDXXXIX. De *Adamo Muremuthensi*.

ADAMUS *Muremuthensis*, canonicus *Paulinæ* ecclesiæ, quæ *Londini* celeberrima est, res gestas apud *Anglos* suo tempore multa diligentia memoriæ commendabat. Et si quid erat, de quo dubitabat, id à fidelissimis quibusque didicit. Deinde, ut erat candidissimo pectore, quod longo rerum usu in cumulum congefferat, publicum facere voluit. *Historiam* igitur scripsit sexaginta annorum, id est ab anno D. 1320. usque ad annum 1380. sed, ut ingenue fatear, manus suam multo majori fide, quam elegantia ornavit: quanquam fuit illud plane vitium temporis rectius, quam hominis. Quid de hac nostra dicendam ætate, quæ elegantiam in historiis religiosius, quam fidem observat. Vixit *Adamus* sub *Edouardo tertio* & *Richardo* secundo.

CAP. CDXL. De Joanne Cuningamo.

JOANNES Cuningamus, Sudovolgus, alias Kiningham dictus, Gippovici Carmeliticae sectae initiatus fuit. Paucos tamen ibi vixerat annos, cum ingens studiorum ardor, quo totus conflagrabat, illum alio deduceret, id est ad *Isidis Vadum*. Postea, tanquam cupito potitus loco, pedem altius fixit, multumque olei simul & operæ impendit, ut ad metam, quam sibi proposuerat, perveniret. Non hæc ille quidem frustra. nam & gravis philosophus, & sanctus theologus evasit; quo utroque nomine præles tandem provincialis cum *Hiberniæ* tum *Angliæ*, à primatibus *Carmelitici* ordinis, constitutus fuit.

Accessit etiam ad ejus famam, quod in testem auricularis confessionis non raro vocatus sit à *Joanne Gandavo*, duce *Mediolanensi*. Est autem *Mediolanum* antiqua *Britanniæ* nostræ civitas, à *Lano* fluvio præterlabente sic dicta, cujus & *Ptolemæus*, Græcus scriptor, meminit. Quid quod Cuningamus, vel ipso *Thoma Valdeno* teste in *Fasciculo Zizaniorum*, inter primos *Vicoclivum* impetum fregit. Sed nunc libri ab eo editi in numerum redigendi sunt. reliquit enim in usum posteritatis

Super Sententias lib. 4.

Commentarios in *Ezechielem*.

In Threnos *Hieremiæ*.

In Epistolam *Jacobi*.

Sacrarum Concionum lib. 2.

De Angelis lib. 1.

De Nativitate *Christi*.

De ejus Passione.

De Spiritu Sancto.

Contra *Vicoclivum*, lib. 3.

De Esse intelligibili.

Mirabilis facta e. s. t.

Iste liber sicut & alii.

Refert *Seneca* in declamationibus.

Circa hanc Epistolam.

Veritas de terra o. e.

Pace morieris.

Spiritus Sanctus dabat.

Ut ait *Cassiodorus*.

Obiit *Eboraci* postremis annis *Richardi* secundi.

CAP. CDXLI. De Rogero Dymmocho.

ROGERUS Dymmochnus, vir exacti judicii, non modo in rebus, quæ philosophos spectant, verum etiam in ipsis theologiæ mysteriis, quæ ad fidem pertinent, mul-

tos annos in *Isidis Vado* non sine gloria exegit; è quibus ille fuit maxime celebris. quo publico academix suffragio pugil invictissimus designatus est, qui *Wicoclii* sectatores, in deos instar gigantum tela exercentes, debellaret. Erant adversarii omni armorum genere instructissimi: tum præterea ad dandos ictus tam expediti, & ad vitandos rursus tam cauti, ut cuivis viro, quantumvis forti & in præliis non leviter exercitato, justum timorem incuterent. Tantum abfuit tamen, ut degeneri animo pugnam detrectaret, ut postea, tet maximis usus viribus, claram de inimicis victoriam reportaverit. Id vero qui sciam, si me nunc roges, cande lector, non pigebit, quoniam memoria dignum est, referre.

Cum aliquot abhinc annis essem *Glessoburgi Somwotrigum*, *Fontanetum* divertebam, ut aliquid penitioris antiquitatis eruerem. Intravi igitur bibliothecam, quæ ab episcopis & canonicis ejusdem urbis non parvo librorum numero olim magnificentissime perornata fuit, ubi immensos venerandæ antiquitatis thesauros inveni: nempe *Eucherii* librum de *Interpretationibus Nominum Hebraicorum*, *Proterium Alexandrinum* de *Questione Paschali*, librum *Hermeneuticon* incerto autore, *Rabanum* de *Naturis Rerum*, *Isidori* etiam librum non indoctum eodem titulo, ut alios multos brevitatis studio omittam. Sed & ibidem recentioris memoriæ autores celebres quidem reperi; inter quos enituit *Dymmochus*, qui edito libro pugnx, quam contra *Wicoclivum* prospere gessit, modum & rationes omnes *Richardo* secundo, *Anglorum* monarchæ, declaravit. Hæc sola habui, quæ scriberem de victoria *Dymmochi*, quare nunc stylus alio vertendus.

CAP. CDXLII. De Simone Dunostadio.

SIMON *Dunostadius*, *Franciscanus*, tantæ vir famæ suo fuit sæculo, ut unus visus vel dignissimus, qui universo *Chordigerorum Anglicorum* conventui præesset. Philosophiam, quæ reliquis adminiculatur artibus, multa industria, cura, labore etiam perdidicit. qua parte, *Aristotelis* admiratus *Meteora*, expeditus *Commentariis* opus alioqui illustre illustrius reddidit.

CAP. CDXLIII. *De Joanne Sharpæo*

JOANNES *Sharpæus*, ut veteres testantur bibliothecæ, inter philosophos & theologos sui sæculi illustris habitus est: sed & controversia, quæ illi magna fuit cum *Vicolivianis*, aliquid ad splendorem nominis attulit. Nam *Lernas* teterrimas quidem illas, nova virulentarum dissertationum de *Eucharistiæ Sacramento* capita alte exerentes, gladio evangelico acerrime infectatus est. Cætera, quæ fecit, in obscuro sunt. Ex libris autem, quibus se posteritati commendavit, ego tantum vidi

Universalia super libros Physicorum.

Determinationem de Sacramento Altaris.

CAP. CDXLIV. *De Thoma Colbio.*

THOMAS *Colbius* prodiisse fertur è collegio, quod *Nordovoci Carmelitæ* sacrum est. At num *Granta*, an *Isidis* in *Vado* disciplinarum circulum absolverit, mihi certe nondum satis constat. Illud vero in confesso est donatum illum aliquando prima theologi tituli dignitate; tum præterea tantæ facundiæ hominem in concionibus, *Christianam* religionem spectantibus, fuisse, ut plebi & nobilitati quod voluit sæpe persuaserit. Quæ res effecit, ut *Richardus secundus*, *Anglorum* rex, illum *Lismorensis* & *Guaterfordensis* ecclesiæ episcopum designaret anno Domini 1406. Erat hic honor à candido principe collatus magnus; majorem tamen *Colbius* cepit, & posthac capiet, ex doctis operibus, quæ victuris chartis commendavit. Scripsit autem

In Decalogum lib. 1.

In Orationem Dominicam. Septies in die laudens. d. t.

In Psalmum *Miserere mei* } Legitur 2 libro Regum.

Deus.

De Sinceritate Ecclesiæ lib. 1. Dux virginitatis.

Questionum lib. 1.

Sacrarum Concionum lib. 1.

De ejus obitu & sepultura nihil certi pronunciare possum.

CAP.

CAP. CDXLV. *De Joanne Suafamo.*

JOANNES *Suafamus*, *Carmelita*, *Grantanae* academiae theologus, eo tempore claruit, quo *Vigoclivii* sectatores bellum saevum, immane, cruentum orthodoxis patribus indicebant. Quare suum esse officium putabat, lupos à *Christiano* grege quam longissime arcere. Sola cura restabat, ut commoda id quamprimum fieret ratione. Sed in illa non diu haesit cura: nam, evangelicis armis munitus, in medios fortis hostes inruit; hos docto confodiens calamo, illos sacrae eloquentiae fulmine proterens. Extant adhuc ejus libri, invictae virtutis testes multo fidelissimi: quorum unus manifesto titulo contra *Vigoclivianos* inscriptus est; alter vero nomine *Sacrarum Concionum* prodiit. Tam sanctos hominis labores suos honor non multo post sequebatur. *Bannochoro* etenim, famosae *Venetorum* urbi, episcopus adsignatus fuit.

Videor hic forsitan longiusculus *Nicolao Suafamo*, dubitanti num ejus meminerem. Itaque haec de illo lectorem volo cognoscere; nempe *Grantanum* theologum fuisse, tum praeterea *Carmeliticam* cohortem ibidem gubernasse; &, quod aliquanto clarius, toti academiae Cancellarii nomine praefuisse: denique duos de *Rebus Theologicis* libellos scripsisse; ac *Granta* anno D. 1449. fato concessisse.

CAP. CDXLVI. *De Gulielmo Sladæo.*

GULIELMUS *Sladæus*, *Bernhardinae* sectae imitator strenuus, vitam religiosam duxit inter monachos *Buchofestens* coenobii, quod in *Devonia* positum est, & *Derento* flumine alluitur. Sed, quae tum fuerunt tempora, non erat pars religionis infima literis assiduam dare operam. id quod liquido apparuit, cum ex aliis multis, tum etiam ex hoc *Gulielmo*, qui nullum laborem, qui nullas vigilias detrectavit, quo minus vel ad ipsa eruditionis fastigia conscenderet. Incidit tamen casu parum secundo in solum, quod ingenium, quantumvis expeditum, acre, vividum exerceret rectius, quam divitem unquam fructum produceret. Ecce coluit enim spinosos sophistarum agros, qui ægre suis cultoribus

toribus justum fructum promittunt: recepit nihilominus tantam ab illa cultura messem, quantam facilius est sperare, quam habere. Et si quid messi defuit, aliunde accepit, quod proventus cumulum faceret. namque, ne tam sollicitus labor suam frugem desideraret, pro fructu honorem messuit, quo tempore à suis in abbatem non alio certe, quam literarum calculo, electus est.

Næ illa dies inter faustas felicesque à *Buchofstënsibus* semper numerabitur, quæ talem ac tantum virum extulit. Solus etenim est, qui cœnobium illud, quo te cunque verteris, illustravit: & cujus ibidem memoria etiam nunc recentissima est; cum ex ædificiis, tum etiam ex libris editis. Scripsit enim

Universalia super libros Physicorum.

Quæstiones de Anima.

Super Sententias.

Flosculos Moraliū.

Vixit regnante *Richardo* secundo.

CAP. CDXLVII. De *Richardo Vageniacensi*.

RICHARDUS *Vageniacensis*, lingua nostra vernacula *Haydeston*, sed corrupte pro *Medewegeton* dictus, inter *Carmelitas Alainosfordensis* conventus in honore plane maximo fuit. Quare à nostro non alienum erit instituto, paucis indicare, quibus ad illum gradibus conscenderit. Primus certe ex diligentia, quâ literas assidue colebat, natus est: proximum vero dedit *Isaacorum* academia, ubi non modo doctorum virorum consuetudine utebatur; verum etiam theologi insignia accepit. Porro & tertius accessit ex gratia, quam sibi magnam apud principes viros, ac præcipue *Joannem Gandavensem*, ducem *Mediolanensem*, comparavit. Supremus autem, qui *Richardum* vel ipsis aquavit fastigiis, per editos libros excrevit. Scripsit ille, ut, lector, sis sciens,

Super Sententias lib. 4.

Contra Hæreticos lib. 1.

De Paupertate lib. 1.

Sacrarum Concionum lib. 3.

Commentariis in Cantica Cant.

Dux virginitatis tu es.

Fluat ut ros eloquio.

Refulsit fol.

Exhauriri nequit.

Contra

Contra Præpositum Collegii *Mariani*.

Quæstionum lib. 1.

De Concordia regis *Richardi* & civium. *Tullius* in laudem.

Flosculorum ex opere *Augustini* de Civitate Dei lib. 1.

Claudit diem vitæ suæ ultimum *Alamovadi* anno Domini 1396. & ibidem tumultatus est.

CAP. CDXLVIII. De *Marsilio de Ingen.*

MARSILIUS *de Ingen*, sola *Trittemii* auctoritate mihi cognitus, philosophus maximus, nec minor theologus fuit. Quo utroque nomine *Parisiis* non mediocriter charus erat: utpote qui illorum academiam florentem suis studiis florentiorem reddiderit. Unde fama ita ejus virtutes per varias late regiones sparfit, divulgavit, prædicavit, ut brevī multis, idque principibus viris, in pretio esset: è quibus *Rupertus*, *Bavariæ* regulus, non minimus fuit. Is vero, bonis literis quam optime cupiens, decreverat *Heydelbergæ* novi gymnasii fundamenta jacere: tantum desiderabat illustrem aliquem virum, quem tam honesto operi præficeret. Quare transmisit *Lutesiam Parisiorum*, qui *Marsilium* accerterent. Ille, optimo principis accensus instituto, advolavit; nec antea labori finem fecit, quam *Heydelbergensem* academiam omnibus rebus, quæ ad liberales artes pertinent, rite perornasset. Atque hæc fuit scholæ *Heydelbergensis* origo.

Præterea scribit *Trittemius*, *Wimpelingi* testimonium secutus, *Marsilium* canonicum fuisse *Andreanæ* ecclesiæ, quæ est *Coloniæ Agrippinæ*: adjicitque non deesse autores, qui illum *Germanum* fuisse adfirmant. Utcunque vero sit, non potui non numerare hominem in meo catalogo, quem *Trittemius* Anglum fuisse testatur. Denique, ut ex archetypis apparet, scripsit libros quatuor *Quæstionum* super *Sententias*, de *Re* etiam *Dialectica*, & plures *Commentariorum* libros in *Aristotelem*. Floruit sub *Richardo*, secundo, *Anglorum* rege.

CAP. CDXLIX. *De Utrredo Boleduno.*

UTREDUS *Boledunus*, ex *Transfabrina* gente oriundus, togam *Benedictinam* in *Dunolmensi* monasterio, principe totius *Cuthebertinæ* ditionis loco, accepit: cum qua etiam postea per omnes castæ religionis numeros tam bene crevit, ut à lociis suis unice diligeretur. Erat præterea in illo ingenii alacritas, promptitudo, felicitas, quæ quicquid aut diceret aut faceret, mirifice commendavit. Accessit ad hæc animus literarum appetentissimus. His & similibus virtutum scintillis abbatis sui erga se benevolentiam provocavit; à quo non leve munus consecutus est: nempe, ut inter accolæ *Isidis Vadi* bonis disciplinis liberius operam daret.

Quid ego hic accuratis verbis coner lectorem docere, quam acutus dialecticus, aut gravis philosophus tandem evaserit; aut quo studiorum insolito successu ad palmam theologi nominis pervenerit? Unum certe, quod & verissimum est, audacter dicam (absit procul invidia) nunquam fuisse monachum in collegio *Dunholmensi*, quantum ad sacras literas pertinet, illo doctiorem. Eruditum tamen virum fuisse *Laurentium*, ejusdem cœnobii Priorem, novi; & fateor itemque *Simeonem* Præcentorem. at si cum *Utrredo* conferatur, æquo judici facundior quam doctior videbitur. Porro non me latet *Graigodanum*, alias *Greystonum*, theologiæ candidatum, ejusdem loci monachum, probe, ut tempora sinebant, literatum fuisse; & *Commentarios* scripsisse in *Sententias*. Sed neque obscurus erat *Gulielmus Ebbecastrensis*; verum cum hoc collatus autore, tantum non sordet. non quod *Asiatico* dicendi genere, id est, florulento, & copioso, *Utrედus* usque adeo valeat, sed quod sententiarum pondere & gravitate polleat. Mentiar, nisi idem dixerit, quisquis ejus libros cum judicio perlegerit. Et ne ignores, incidit in tempora; quæ docti viri calamos abunde potuerunt exercere. Nam quo floruit tempore *Wicolliviana* hæresis late per mortalium grassabatur pectora; invalescenti factioni, tanquam athleta invictus, medium se opposuit, ut ex hoc indice librorum, quos scripsit, liquido apparebit:

De Eucharistia.

De Divina Prædestinatione.

Contra Blasphemos in *Christum*.De Regia Dignitate *Christi*.

Pro Dotatione Ecclesiæ.

De Esu & Abstinencia Carnium.

De Variatione Professionis Monachorum & aliorum.

De Perfectione vivendi.

De Regali & Sacerdotali Officio.

De non auferendis Ecclesiæ Possessionibus Ministris abundantibus.

Missus est inter alios postremis annis *Edueardi* tertii, regis *Anglorum*, orator ad pontificem *Romanum*, ut ei collatione sacerdotiorum *Anglicorum* interdiceret.

CAP. CDL. De Gualtero Disso.

GUALTERUS *Disso*, à *Disso Sudovolgicæ* oppido, ubi natus fuit, sic dictus, adolescens magnæ spei exempla monasticæ vitæ suspiciebat, coluit, venerabatur. Quare *Nordovicum* petiit, civitatem nobilem, ubi sacris *Carmelitarum* ritibus initiatus, ita omnes religiosi viri partes implevit, ut ne curiosus quidem aliquid in illo recte potuisset desiderare. Nam præterquam quod esset maxima vitæ puritate, ea diligentia, studio, cura in literis usus est, ut à sui collegii symmystis unice diligeretur; & merito quidem, quando doctrinæ talis est virtus, ut religionem suis quodammodo ornet coloribus. Sed sint hæc fatis de ejus dicta adolescentia.

Quæ vero de ejus virili ætate sequuntur, non usque adeo mihi nota sunt, cum hætenus non legerim quæ loca, relicto *Nordovico*, studendi gratia adiverit. Conjectura tamen est studuisse illum *Grantæ*, *Lutetiæ*, atque etiam *Romæ*. Illud certe notissimum, quod evaserit tandem in virum, ut tunc ferebant tempora, literatissimum: atque ea autoritate fuisse apud *Bonifacium* nonum, pontificem *Romanum*, ut Nuntius & Legatus ad sex aut septem regna transmissus sit; ut contra schismaticos & quandam hæreticorum sectam, quos ab albis vestibus, quibus induebantur, *Platina Albo*s appellat, prædicaret, principesque una cum gentibus suis dehortaretur evangelica autoritate, ne novis rebus studerent. Quæ omnia tam diligenter, tam strenue, tam denique prudenter fecit

fecit, ut pontificis *Romani* res paulo quietiores reddiderit. Sed quod demum laboris pretium à *Bonifacio* receperit, non habeo cognitum: ut neque quo tempore in *Angliam* reversus sit. Ideoque restat, ne ignoretis quos libros posteritati reliquit. Scripsit enim

Commentarios in aliquot Psalmos.

Contra *Lolhardos*.

De Schismate.

Sermonum lib. 2.

Obiit in *Anglia* circiter quintum annum regni *Henrici* quarti; & *Nordovici*; apud *Carmelitas*, honorifice sepultus est.

CAP. CDLI. De Joanne Valdebio.

JOANNES *Valdebius*, *Augustinianæ* cultor sectæ, rem literariam domi forisque summa coluit industria; ita futurum putans, ut non modo sibi, verum etiam patriæ suæ aliquando utilis esset. quæ opinio adeo illum non fefellit; ut magno usui nostræ insulæ fuerit. Non igitur alienum erit à præsentī negotio, si ostendam, quibus modis patriæ profuerit. Anno à *Christo* nato 1392. Concilium publicum celebratum fuit *Stenfordæ*, oppido *Lindensis* provinciae non obscuro. in quo adeo *Vicoclivianorum* infirmabat, enervabat, infringebat vires, ut hæreticam pravitatem è multorum pulmonibus radicitus extirpaverit. Extat liber, quem in ipsum *Vicoclivum* atque ejus sectatores omnes scripsit, tam memorandæ testis victoriæ. Sed & præterea edidit luculentæ *Interpretationis* libellos in *Orationem Dominicam*, *Salutationem Angelicam*, & *Symbolum Apostolorum*. Dignitatis à *Richardo* secundo munus magnum accepit, archiepiscopatum videlicet *Dublinensem*. Quantum autem ad annum ejus obitus, aut sepulturæ locum Ignarus tacebo. Est nihilominus mea conjectura obiisse illum in *Hibernia*, & *Dubliniæ* sepultum esse.

Erat circiter & hæc tempora in pretio *Robertus Valdebius*, vitæ scientiæ titulo clarus, idemque *Augustinianus*, & theologiæ professor; cui amplissimæ, beneficio regum, fortunæ oblata: videlicet *Adurensis*, *Dublinensis*, *Ceicastroensis*, *Eboracensis* episcopatus; qui ut honor supremus illi collatus est anno D. 1397.

CAP. CDLII. *De Roberto Ivoro.*

ROBERTUS *Ivorus, Carmelita*, inter *Iſiacæ* academix alumnos non infimus, tam bene in doctis artibus adolescentiæ suæ annos collocavit, ut postea, cum vir maturæ ætatis esset, vel inter literatorum proceres nomen decusque meruerit. In illum præcipue tamen scopum omnes studiorum labores intendebat, ut rerum theologicarum cognitionem paulo subtiliorem consequeretur. Qui certe labor suum tandem fructum habuit. nam publicis academix suffragiis theologi titulo & insignibus donatus est. Tum vero, studiorum cursu non infeliciter consummato, à primatibus sui ordinis collegiò *Carmelitarum*, qui *Londini* sunt, gubernator datus est. Deinde etiam, decernente id publico conventu, præses provincialis constitutus fuit. In quo magistratu ita egregie se gessit, ut nihil prorsus loci diligentix aut prudentiæ reliquerit. Nec tamen interea refrixit pristinus ille ardor, quo erga literas incalebat. nam hinc & illinc partim pretio, partim etiam precibus magnum plane numerum veterum exemplariorum corrasit; usque adeo, ut bibliothecam sui cœnobiî rum in modum auxerit. Quanquam in hac parte pia quadam invidia à *Thoma Valloduno*, viro eruditissimo, postea longe superatus, ut suo loco declarabimus.

Sed nunc, ne te longa detineam oratione; lector, hoc unum adjiciam: nempe vidisse me aliquando *Ivori* in *Ecclasticum*, & *Apoçalypsin Joannis* discipuli *Commentarios*, præterea vero nihil. Claruit regnante *Richardo Burdegalo*. obiit anno 1392. & *Londini*, ut ex inscriptione apparet, sepultus est.

CAP. CDLIII. *De Nicolao Radoclivio.*

NICOLAUS *Radoclivus*, fani *Albani* cœnobiî celeberrimi monachus, noctes atque dies libris incumbebat; reputans secum, neque id quidem male, omne tempus funditus perire, quod studio non impertiretur aliquo. Ex qua longe honestissima industrii animi opinione, hinc voluptas, illinc secuta est utilitas. Quæ enim, obsecro te, candide lector, voluptas major vel optari unquam potest, quam

quam ut mentem divina rerum optimarum lectione pascas, informes, illustres? aut quæ major rursus utilitas, quam ut cum ipse sapias, alii multi, per te probe instructi, simili etiam perfruantur felicitate?

Quorsum hæc? certe non alio quam ut ostendam *Radoclivum* non majorem ex studiis suis voluptatem, quam rem publicam utilitatem accepisse. Namque, cum vidisset perfidum *Wicoclivum* de eucharistiæ sacramento dogma in lucem produsse, non putabat satis esse, quod sibi saperet, nisi plebem etiam indoctam, & vulgus literatorum (illam frequente divini verbi declamatione, hunc edito per dialogos invictæ veritatis libro, cui titulus erat *Viaticum* salubre animæ immortalis) à tanta & tam periculosa peste averteret. Hæc ego *Fontaneti Somurotrigum*, cum nuper inter veterum autorum thesauros versarer, de *Radoclivio* didici. Illud certe ægre fero, quod apud monachos *Albanenses* ita ejus gloria oblitterata sit, ut ne de nomine quidem istic, quamvis olim archidiaconus, jam cognitus. Utinam per me aliquando tam illustris sit, quam fuit regnante in *Anglia Richardo* secundo.

CAP. CDLIV. De *Harchelego*.

HARCHELEGUS in scholis disputavit frequentissime *Isiacis*: fuitque ex ea philosophorum secta, qui elenchis freti subtilius argumenta implicant. Superfunt ejus *Quodlibeta*, opus varium & excussum, ut illa ferebant tempora.

CAP. CDLV. De *Joanne Tiffenduno*.

JOANNES *Tiffendunus*, homo magnæ inter *Franciscanos* autoritatis, idem fecit *Isiaci*, quod *Radoclivus Verolamii*. At quanto *Isiacum*, fructuosa urbs, bonarum artium exercitatione *Verolamio* præstat, tanto clarior mihi quidem videtur esse *Tiffendunus*: ut qui magno animo, nec judicio minori ausus sit suam de sacramento altaris assertionem, præsentem numerosa eruditorum corona, pronunciare; nec multo post, arrepto calamo, publicare. Quod certe ab illo non alia factum crediderim ratione, quam ut sciolis aliquibus,

aliquibus, id temporis novo dogmati ibidem studentibus, frenum divini verbi maturius imponeret. Neque *Tiffenduni* longe pulcherrimum consilium, mea opinione, cordatos fallebat theologos. Constat enim senatum *Ifiacensem* illum communibus calculis, utpote invictum eucharistiæ assertorem, prima statim academix classe anno D. 1381. donavisse. Vellem ego nunc plura de hoc scriptore dicere, sed conantem materia deserit. Male igitur sit temporis rerum edaci, quod reliquam ejus famæ partem indigne obscuraverit.

CAP. CDLVI. De Joanne Mardelego.

JOANNES *Mardelegus*, veluti signifer inter *Chordigeros* omneis, alacerrimi juxta ac promptissimi erga virtutem animi partes complevit. Jamque in provincia sua prima fungebatur autoritate, cum ecce ingens orta controversia de conceptione D. Virginis. *Dominicani* in hac lite gravi suspitione non carebant. *Gulielmus Jordanus*, ejus sectæ cultor, & erroris cum fautor tum adjutor quoque, iniquam modis omnibus sollicitè promovebat causam. Non tulit *Mardelegus* hostis insolentiam nimiam illam, effrenem quoque, & petulantem; & edito nervoso victor libello adversarium tantum non infamem reddidit.

CAP. CDLVII. De Britho.

BRITHUS *Maridunenses*, chorum doctissimum propter ripas *Isidis*, coluit: unde & ipse merito eorum numero adscriptus est. Accrevit illius in immensum fama, parta illustri ab eruditione terfa existimatione. Mathesin arcta sibi devinxerat copula: quo connubio lætus, non modo numeros & rerum symmetriam; verum etiam ipsos astorum motus sedulitate plane mirifica perscrutatus est. Hinc, posteritati gratus atque utilis esse percipiens, *Theoricam omnium Planetarum* exquisitissime edidit.

CAP. CDLVIII. De Joanne Chilmarcio.

JOANNES *Chilmarcius*, *Maridunensis* & ipse idemque mathematicus insigniter doctus, ac *Brithi* synchronus fuit. Scripsit egregium plane de *Elementorum Accidentis*

dentiis libellum, quem & nostra non sine applausu legit ætas; autoremque tam elegantis operis justis candide extollat præconiis.

CAP. CDLIX. *De Richardo Lavenhamo.*

RICHARDUS *Lavenhamus*, è *Sudovolia* oriundus, cum adhuc adolescens esset, obtulit se comitem *Gippovicensis* cœnobii *Carmelitis*. Causa vero prima fuit; ut pietati operam daret; altera, ut doctis studiis libere vacaret. laudabilis profecto utraque in quavis ætate, tum præcipue in juvenili. A pietate igitur auspicatus, tam illustris evasit, ut omneis, quotquot habuit convictores, in sui admirationem facile quidem pertraxerit. Nec interea loci studium erga literas propensissimum defuit; usque adeo, ut tandem præsidem suum exoraverit hoc unum: nempe. liceret sibi *Oxonium* bonarum artium fontem petere.

Non hic opus erit longa ambage, ut lector intelligat, quantum in philosophia & penitiori sacrarum literarum cognitione profecerit. Tantum apponam illustria ejus ingenii monimenta, quæ etiam nunc fulgent. Edidit autem hæc, quæ sequuntur:

De decem Prædicamentis lib. 1.

} Tactaturus de decem prædic.

Quæstiones super 8. lib. Physicorum.

De Proportionibus.

De Potentiis Activis & Passivis lib. 1.

} Cum potentia.

De Eventu Futurorum lib. 1.

} In materia de eventu.

De Natura Instantium, & primo Instanti lib. 2.

De Anima lib. 1.

Anima est actus corporis.

De Terminis Naturalibus, lib. 1.

De Causis Naturalibus, lib. 1.

} Deus & natura.

Compendium Meteororum.

Compendium Cœli & Mundi.

} Summa cognitionis naturæ.

Speculum Naturale, lib. 8. Ne tædiosum sit.

De Scientia & Sensu lib. 1.

De Distantia Planetarum lib. 1.

} Nota quod secundum astronomos.

De Identitate & Distinctione lib. 1.

} Distinctiones sunt septem.

De Finito & Infinito.

Defensorium Pauperum, lib. 3.

De Inventoribus rerum lib. 1. Quoniam de rerum inventoribus.

Commentarios in Ethica Aristotelis. } Sicut in dictis Pythagoras.

In Esaiam.

In Pauli Epistolam ad Titum. } Influentia spiritualis.

Super Sententias lib. 4.

In Revelationes Brigide lib. 1.

Quæstionum Ordinariorum lib. 1.

De Origine Carmeliticæ Ordinis.

Contra Hæreticos lib. 1.

Contra Hæresin Joannis } De Sacramento altaris.
Purveii lib. 1.

Sacrarum Concionum lib. 1.

Dictionarium sacræ Scripturæ.

Ecce quæ tibi, lector, sum pollicitus, præstiti; & tanto accuratius, quanto *Tritemius* nostri *Lavingarhii* causam remissius egit. Diem clausit supremum *Ventæ Belgarum* anno D. 1383.

CAP. CDLX. De Nicolao Pontio.

NICOLAUS Pontius in *Maridunensi* museo bonis literis ac virtuti impensius studebat. præcipua vero ejus studiorum omnium cura in theologia sola quidem commode reposita fuit. Seditio *Vicostruiana*, malo tum invalescente, *Istiacas* infecerat scholas, & animos multorum ad res novas procliveis illexerat. Non tulit hanc injuriam tam apertam in catholicos factam, & inita cum *Richardo Flemingo* nobili contentione in schola *Isidis Vadi* publica, sic causam egit communem, ut victoriam ab hoste facile reportaret. Prodiit tandem liber excussæ testis contentionis, & vis hostilis sensim diminutionem patiebatur. In pretio fuit Pontius regnante in *Britannia* *Henrico Bulenbrocho*.

CAP. CDLXI. *De Gulielmo Anglico.*

GULIELMUS *Anglicus Gesnero, Scriptorum* collectori diligentissimo, vitam & famam debet. Philosophiam & medicinam profitebatur: tandemque librum de *Urina non visa* edidit, qui & nescio quid Magiæ sapiebat.

CAP. CDLXII. *De Thoma Lombæo.*

THOMAS *Lombæus, Carmelita Linensis* conventus, cujus fama ne exteris quidem obscura scriptoribus, in hoc albo erit. Id virtus ipsa hominis, id eruditio, id denique poscunt *Isiaci*; qui omnibus illum suffragiis in doctorum theologorum gregem aliquando receperunt. Sed nolo, quisquam à me jam expectet, ut accurata oratione ejus vel vitam, vel laudes ab ovo repetam. Meum certe munus pulchre exequar, si lector cognoverit, quibus libris orbi innotuit. In numerum igitur, quos vidi, colligam. vidi autem

Super Sententias lib. 4.

Contra *Vicobrevienses* lib. 1.

Quæstionum lib. 1.

Sacrarum Concionum lib. 1.

De Incarnatione Domini 1.

Fuit apud *Isiacenses* in pretio circa annum à *Christo* nato 1390.

CAP. CDLXIII. *De Roberto Gentili.*

ROBERTUS *Gentilis*, theologus, idemque concionator vehemens: quo calculo repressit luxuriantia alioqui hominum vitia, & virtutes mentibus auditorum altius infixit. Comparuit nuper codex *Homiliarum* hoc autore in bibliotheca monasterii *Pontisfracti*. Hoc enim antiquitus emporium, ut ego ex autore *Antonino* in *Itinerario* colligo, *Legeolium* dictum. Huic operi adjunctum & alterum non dissimile, cui titulus *Homiliæ Dameporti*, hominis, ut videtur, ejusdem loci & ordinis, cujus & *Gentilis*. Conjectura est utrumque monachum *Pontisfracti* fuisse.

CAP.

CAP. CDLXIV. *De Gulielmo Angerio.*

GULIELMUS *Angerius*, non exiguæ famæ *Franciscanus*, cum jam longiuscule scholas frequentasset *Isiacas*, decreto procerum suæ religionis, gubernationi collegii, quod ad *Pontem Gualteri*, oppidum *Somurotrigum*, institutum fuit, præficitur: quo loco, quæ ante plureis annos apud *Isiacos* scripserat, ad limam revocavit. Placuerè autori suæ elucubrationes in *Lucam* evangelistam: quas &, maturo quodam recte usus consilio, publicas non sine laude fecit. Immortuus est studiis, & *Pontigualteri* non sine publico elatus luctu: maxime vero eorum, qui consuetudine, vitæque præscripto instituto illi fuerant conjuncti. Tam grave absentis candidi nuper præceptoris desiderium discipulis bene adfectis fuit.

CAP. CDLXV. *De Joanne Thomæsono.*

JOANNES *Thomæsonus*, quem *Trittemius*, nomine prodigiose corrupto, *Campscen* appellat, inter *Carmelitas Blachenegani* cœnobii, ut ego accepi, educatus fuit: donec per ætatem licuit prodire, & ad altiora literarum studia contendere. Ut autem cito prodiret, facile quidem faciebant cum ejus erecta indoles, tum expedita ad musas alacritas. Itaque *Oxonienſibus* commendatus est, ne virtutes, quæ tam clare elucebant, ex otio nebulas contraherent. Tum ille, ut ad scopum, quo properabat, compendio perveniret, totos dies, menses, annos strenue laboravit. tandemque inter philosophos & primæ notæ theologos locum obtinuit. Dedicavit autem suo sæculo, immo & nostro, hæc non spernenda literarum monumenta: videlicet

Quatuor super Sententias lib.

.. Moralia sacre Scripturæ.

Commentarios in Ecclesiasticum.

In Evangelium *Joannis*.

In Mythologias *Fulgentii*.

Sacrarum Concionum lib. 3.

Ut recitat D. *Augustinus*.

De verbo materialiter.

Denique, quantum ad tempus quo vixit, colligo *Thomæ Lombæi* synchronium fuisse.

CAP. CDLXVI. *De Joanne Vicario.*

JOANNES, vicarius fani *Magdalene* in *Vado Isidis*, philosophiæ & theologiæ plane studiosissimus erat. Scopus autem, ad quem & oculos & animum intentus dirigebat, non alius erat, quam ut *Isiacam* plebem frequenti concione à vitiorum sordibus ad virtutis munditiem recta perduceret. Hoc etiam ad cumulum candidus idemque pius adjecit; videlicet *Homilias*, quibus ad pietatem perpetuo colendam *Isiacos*, eruditos quidem illos, *Isiacus* & ipse modis omnibus incitaret. Postremo collectione facta eandem, posteritati recte consulens, in volumen redegit; quod & publicum fecit.

CAP. CDLXVII. *De Gulielmo Widofordo.*

GULIELMUS *Widofordus*, accepta toga *Franciscana*, ita strenue operam dabat cum rebus philosophicis, tum etiam theologicis, ut tandem, idque merito, inter literatorum proceres recenseretur, quanquam hæc laus alicui videri potest ab adfectu potius quam judicio proficisci, nisi verba illustri probem argumento. Itaque in medium adducam, quod judicium bene confirmet in hac parte meum. *Joannis Wiclivi* hæresis jam late, ipso mortuo, serpsit, altasque in multorum pectoribus radices egerat. Quare pernecessarium visum est *Thomæ Aruntovallensi*, *Cantiorum* archiepiscopo, ecclesiasticos patres *Londini* in concilium vocare: ubi, cum multa in utramque dissertassent partem, *Wiclivi* factio communibus suffragiis carbone notata est. Et, ne illud autoritate magis quam ratione factum diceretur, decretum est, ut famosus *Vicochlvi Trialogus* vel solidis argumentis, & edito in hoc publice libro, convinceretur. Cui provincie cum ab aliis multis, tum præcipue à *Cantiano Widofordus* pugil invictus designatus est.

Quid ego coner longa oratione præ oculis ponere; qua virtute aut quibus telis adversarium vulneraverit, prostraverit, denique jugulaverit? prodiit enim, aliquot abhinc annis, ejus liber, quem *Aruntovallensi* dedicavit, typis *Germanicis* excusus: ideoque publicum esto eruditorum omnium de opere judicium. Scripsit præterea

Librum 72. Quæstionum.

De Sacramento Eucharistiæ.

Determinationum quatuor libros contra Hæreses *Wicoclivæ*.

De Dominio Civili tres libellos.

Obiit *Londini*, ubi & sepultus est in choro templi *Francisco* consecrati.

CAP. CDLXVIII. De *Thoma Winteroduno*.

THOMAS *Winterodunus*, *Augustinianus*, ex illo theologorum numero, qui *Isiacis* scholis quæstiones subtilius agitabant, non minimus; videns antiquos ecclesiasticæ dignitatis ritus quorundam novis dogmatibus pessum ire, & præcipue venerabile illud *Dominici* corporis pignus à malæ fidei hominibus, qui *Wicoclivæ* insanam ac à bonis omnibus in hac parte merito detestandam doctrinam, labefactari: non censuit ulterius expectandum, quin statim ingrassanti pesti se opponeret. Utque maturius malo succurreret, aut totum potius tolleret, ipsum jugulum, id est, *Wicoclivæ* de eadem re distorta argumenta petenda primum judicavit. Edidit itaque librum de *Eucharistiæ Assertionem* contra *Wicoclivum*, veterum hæresiarcharum sopitos cineres refocillantem; quem quoniam nuper in *Paulina* bibliotheca *Londini* reperi, putabam meas esse partes, ut in hoc catalogo justum tam sancti operis autori honorem tribuerem. Vixit regnante *Richardo Burdegalo*.

CAP. CDLXIX. De *Joanne Bloxhamo*.

JOANNES *Bloxhamus*, *Carmelita*, *Isidis* in *Vado* & philosophiæ humanæ & divinæ noctes atque dies invigilavit: eoque ejus accrevit fama, ut supremum inter *Anglos* & *Hibernos* sui loci magistratum gereret. Passim comparent ejus *Commentarii* in *Longobardum*. Extat præterea ejus libellus de *Septem Signaculis*, & farrago *Epistolarum*. Ferunt hunc *Isiaci* obiisse, ac sepultum esse.

CAP. CDLXX. *De Richardo Valingofordo.*

RICHARDUS *Valingofordus*, ab oppido ejusdem nominis in ipsa *Tamesis* ripa posito, ubi natus fuit, sic dictus, cujusdam *Gulielmi*, fabri ferrarii in sua arte peritissimi, filius erat; à quo ad ludum literarium transmissus, non levia, dum adhuc puer esset, acris ingenii indicia dedit. Quare postea, curante id patre, *Isiacum*, vicinam academiam, petiit: ubi, in collegio *Maridunensi*, pro ætate impendio profecit. Jamque exegerat in bonis literis bonam adolescentiæ partem, cum cœlestis quidam monasticæ vitæ amor in ejus animum inrepserit. Ille igitur tempus non differendum ratus, continuo D. *Albani* monasterium famosissimum, quod ruinis *Verolamii* municipii olim nobilissimi adjacet, adivit, & in *Benedicti* verba juravit. Quod sanctum hominis propositum adeo studium, quo erat mirifice erga literas adfectus, non retardavit, ut multum certe promoverit. Nam, à curis solutus omnibus, per otium licuit liberrime vacare libris; quibus cum abbas, non malus rerum æstimator, videret illum omnino deditum, jussit, ut mature *Isidis Vadum* repeteret: id quod fecit, atque lubens.

Quid ego hic loquar, qua postea usus sit industria, ut rerum causas penitus scrutaretur? Quid ejus labores & longas vigilias, quas arithmeticæ, astronomiæ, & cæteris id genus artibus impendebat, commemorem? Certe hoc constat, tam numerosè doctum fuisse, ut, cum post paucos annos ad coenobium suum reverteretur, solus ex tanto monachorum numero visus est dignus, qui titulo scientiæ in mortui abbatis locum succederet. Electus itaque in monasterii præsidem, dignitatem potius quam animum, quem habebat literarum appetentissimum, mutavit. Namque cum jam per amplas licebat fortunas, voluit illustri aliquo opere non modo ingenii, verum etiam eruditionis ac artis excellentis miraculum ostendere. Ergo talem horologii fabricam magno labore, majore sumptu, arte vero maxima compegit, qualem non habet tota, mea opinione, *Europa* secundum; sive quis cursum solis ac lunæ seu fixa sidera notet, sive iterum maris incrementa & decrementa, seu lineas una cum figuris ac demonstrationibus ad infinitum pæne variis confideret.

ret. cumque opus, æternitate dignissimum, ad umbilicum perduxisset *Canones*, ut erat in mathesi omnium sui temporis facile primus, edito in hoc libro, scripsit, ne tam insignis machina errore monachorum vilesceret, aut incognito structuræ ordine fileret. *Albion*, si recte memini, hoc genus organi dictum est ab autore; de quo *Joannes Stubius* mathematicus multa refert. Inciderat ille in exemplar, sed mutilum, unde quod deerat in *Albione* supplevit. Pars *Albionis* instrumenti *Sapbe* dicta, *Noremburgæ* impressa est.

Scripsit præterea quadripartium de *Simibus Demensuratis*, &c, ut ego accepi, alia opuscula cum de *Rebus Arithmeticis*, tum *Astrologicis*. atque adeo conjectura est libellum de *Computo*, quem ego titulo *Rogeri*, abbatis *Albanensis*, nuper vidi in bibliotheca *Vimundensis* cœnobii, quod à *Nordovico*, urbe celebri, . . . millibus passuum distat, hujus *Richardi*, quanquam corrupto nomine, opus fuisse.

Sed, heu casum & sortem miserabilem! inter studia incidit *Vualingofordus* in pessimam corporis habitudinem, quæ postea illum fœda & inamabili lepræ scabie perfudit. Unde, à suis tantum non derelictus, coactus est monasterii septa deferere, & intra muros *Verolamii* tumultuario opere domum sibi ædificare: ubi, non multo post tempore, ingrassante morbi contagione, diem obiit. Extat adhuc domus in similes, si casus tulerit, servata usus. Vixit regnante *Richardo* secundo.

CAP. CDLXXI. *De Alaunoduno.*

ALAUNODUNUS, theologus doctior quam facundior, incidit in ea tempora, quæ semisopitas *Isiacorum* mentes acriter ad studia incitabant. Nam *Wiclivi* factio, editis in lucem bene multis famosis libris, ita invaluerat, ut cogerentur, nisi tanquam victi supplices dare manus prius habuissent, venienti malo occurrere. perinde atque hac nostra ætate non pauci fecerunt, qui, fulminante *Lutbero*, non modo omnem calami torporem prorsus excusserunt, verum etiam magnum numerum theologorum, idque vetustissimorum, inter pulverem & blattas delitescantium, in prælium secum evocaverunt. Classicum ergo cecinerunt duces, & *Wiclivianos* duro Marte undique urgebant.

bant. Inter quos qualis quantusque fuerit *Alingtonus*, malo æquus lector ex ejus libro, quem, triumphato hoste, de *Veneratione Sanctorum* scripsit, quam à me discat. At nunc an ab adversariis aliam præterea ullam victoriam reportaverit, certe non satis scio. Hoc unum, quod solum addam, bene novi; nempe scripsisse illum præterea *Commentarios* cum in *Sex Principia*, tum in *Prædicamenta Aristotelis*. Vixit regnantibus *Richardo* secundo, & *Henrico* quarto.

CAP. CDLXXII. De Joanne Edeo.

JOANNES *Edeus*, *Chordiger*, & quidem illustris fama, eruditione, religione. Florentis ætatis annos in scholis exegit *Isiacis*. quo tempore, teste catalogo eruditorum *Franciscanorum*, scripsit in logicos & philosophicos *Aristotelis* libros non sine cura *Commentarios*. Idem præstitit in *Longobardum* & *Apocalypsin*. Tandem gubernationi collegii *Franciscanorum*, quod *Henosforthi* *Maisevetum* sacrum erat, adscriptus est; ubi vitam finivit & sepultus est.

CAP. CDLXXIII. De Guelpedalo.

GUELPEDALUS, philosophiæ alumnus, mathematicas excoluit artes, quæ hominem altiora petentem sublimem evehunt. Quare, ne operi atque adeo instituto tam undecunque honesto desit testimonium luculentum, certiorum lectorem facio hunc aliquando duos edidisse libellos elegantis: quorum unus de *Aggregatis*; alter de *Compositione Continui ex non quantis*. præter hæc & librum, cui titulus *Universalis*, edidit.

CAP. CDLXXIV. De Milverlego.

MILVERLEGUS, notissimæ famæ philosophus, in scholis *Isiacis* disputandi acumine plurimum valet; usque adeo, ut literatorum chorus universus ejus in rebus dubiis judicium magni facerent. Id quod postea quam intellexerat, animum ad scribendum appulit, ut posteritati cognitionem, maxima industria partam, majori cura consecraret. Hinc prodierunt *Universalis*, & *Commentarii* in *Sex Principia*, libri eo sæculo in pretio plane summo.

CAP.

CAP. CDLXXV. *De Joanne Longoduno.*

JOANNES Longodunus *Istiacas Carmelita* scholas frequentavit, & inter supremos theologos merito connumeratus est. *Quæstiones* ejus *Ordinariæ* olim in pretio fuerunt; atque adeo libellus, quo hæreticam *Crumpæi* cujusdam pravitatem correxit.

CAP. CDLXXVI. *De Philippo Rhependuno.*

PHILIPPUS *Rhependunus*, à literis suo sæculo commendatissimus, in numero *Scriptorum* merito quidem ponendus. Sic fama, sic memoria, sic virtus jubet, quibus pro dignitate obtemperandum certe. Scholis in *Istiacis* sub ipsum adolescentiæ florem multa tulit fecitque, diligentia plane admirabili usus: quam nec ante intensam remittebat, quam scopum attigisset destinatum. Tum vero instructissimus philosophus idemque theologus, doctorum sedulo imitatus exemplum, ad scribendum se totum contulit, multaque non infeliciter commentatus est; è quibus extant in *Evangelia Lucubrations*. Non caruit virtus suo præmio. nam principis benevolentia, translato à sede *Lindisforum* episcopali *Henrico Bellosortio*, viro nobilissimo, ad *Ventam Simenorum*, *Lindo* præficitur *Philippus*.

Hic non pigebit eruditum admonere lectorem me aliquando incidisse in velitationem, quæ hinc *Alexandri Nechamii*, hinc *Philippi Rhependuni* ingenium exacuit. Ferunt hoc distichon ab *Alexandro* editum fuisse:

Phi nota foetoris, lippus malus omnibus horis;
Phi, foetor lippus. semper malus ergo *Philippus*.

Ad hæc profecto argutissime, relicto aculeo, molesto, urgenti, alteque infixio, *Philippus* sic respondit:

Es niger & nequam dictus cognomine *Necham*,
Nigrior esse potes, nequior esse nequis.

Scrupulus nunc suboritur, quis hic *Rhependunus* sit. Constat *Nechamum* abbatem fuisse *Coriniensem* circiter annum D. 1225. At *Rhependunus*, de cujus vita hic agitur,

tur, *Richardo Burdegalensi* imperante in *Anglia*, floruit. Tantum hoc lectori, sed non è tripode, significabo accepisse me aliquando quendam fuisse *Philippum Rhependunum*, cœnobii *Loegrini* abbatem, synchronium familiaremque *Nechamii*: cujus & ego distichon falsum illud, de quo superius, fuisse arbitror. *Baleus* in *Collectaneis* suis meminit *Philippi Rhependuni*, canonici, hæreseos accusati anno Domini 1382.

CAP. CDLXXVII. De Gilberto Segrevo.

GILBERTUS *Segrevus Isiacarum* scholarum aliquando ornamentum fuit, hoc titulo quod in naturali rerum cognitione instructissimus eximium philosophi nomen, doctorum suffragio, comparaverit. Comparent passim cum in bibliothecis *Isiacis*, tum alibi frequentiuscule, ejus & *Questiones* & *Quodlibeta*.

CAP. CDLXXVIII. De Martino Schuldorpio.

MARTINUS *Schuldorpius*, *Carmelita Suiterleganus*, alias *Blacheneganus*, *Granta Girviorum* theologi titulo donatus est; cujus & *Conciones* sacræ, *Latine* loquentes, extant. Claruit circiter annum D. 1430.

CAP. CDLXXIX. De Joanne Staffordio.

JOANNES *Staffordius*, *Franciscanus*, consummato severiorum studiorum cursu, putabat non inglorium esse historiarum cognitionem penitiorum illam excutere. Perplacuit igitur ei *Anglorum* res gestas ediscere; hac tamen conditione, ut & ille, illustribus edoctus exemplis, *Historiam* quoque aliquando conscriberet. Id quod tandem lucido præstitit ordine, ut ex *Rosso Verovicensi* historiographo abunde liquet.

CAP. CDLXXX. De Gulielmo Botelero.

GULIELMUS *Botelerus*, *Franciscanus*, inter doctos enituit, quo loco *Isidis Vodum* bonis artibus consecratum est. Fama tandem honesta eum vel instructissimum

eo perduxit, ut universo suorum in *Anglia* gregi præesset. Nolo ego in præsentia accurate hominem laudare, contentus Catalogi *Franciscanorum* iudicium quaecunque subijcere: "*Gulielmus Botelerus*, Minister, flos Universitatis " temporibus suis." Hæc ille. Maturior annis factus *Rheadingum* elegit, nobile emporium, quietis sedem; ubi & vita tandem defunctus, ac sepultus. Legi scripsisse eum libellum, *Determinationis* nomine, contra translationem sacræ scripturæ in linguam vulgarem.

CAP. CDLXXXI. *De Joanne Saliduno.*

JOANNES *Salidunus*, alias *Seton*, *Isiacis* frequens in scholis penitiores *Aristotelis* recessus curiose perscrutatus. Id quod cum fecisset, motus titillantis gloriæ fama, ab assidua lectione animum alacer ad calamus adjecit; ac *Commentarios* in præceptoris sui *Metaphysicæ* elaboratos concinnavit, & in lucem emisit. honestum hoc de *Seduno Isiaco* testimonium.

CAP. CDLXXXII. *De Blencoido.*

BLENCOIDUS, amore sapientiæ totus inflammatus, à nugis ad seria & philosophos se contulit. Et quoniam, ut ego ex nomine colligo, *Camber* erat, voluit à barbarie ad eruditas artes se conferre. Fuit eo sæculo, quemadmodum & nunc plane est, academia *Isiacorum* celeberrima, quo & equis velisque contendebat. successus in literis ex alacritate ingenii, ad altiora conscendentis, felix provenit. *Longobardi* opus aureum, si rem potius, ut certe decet, quam eloquentiam quis æstimet, deamavit. argumento, & quidem manifesto, sunt *Commentarii* in idem opus editi.

CAP. CDLXXXIII. *De Thoma Maloduno.*

THOMAS *Malodunus* in *Ostrosaxonia* natus fuit, nomenque à *Maloduno*, oppido non incelebri, sumpsit; in quo adolescens maturæ ætatis *Carmeliticam* professionem toto devotebat pectore: ita tamen, ut eadem opera nullum sibi prætereundum diem putaverit, in quo non aliquam saltem

saltem lineam in tabulis literariis duceret. Amabat enim ille tantum libros argute, docte, eleganter scriptos, quantum pictores *Romani* effigies, modo non spirantes, *Apellis* & *Parrhasii*. Solum profecto tempus, quod tum rude & semibarbarum erat, homini ad felicitatem defuit. Præstitit nihilominus quæ per diligentiam potuit omnia. Hoc illi collatus à theologis *Isiacis* honos, hoc libri quos *Angliæ* nostræ, immo quos orbi universo, consecravit satis testantur.

Utinam hic ex animis quorundam delicatorum pravam & male sanam opinionem eradicare possim. Quid manifesta negem? Non defunt hac nostra ætate, qui, leviter gustato utriusque linguæ nectare, audent theologos solida, copiosa, nervosa eruditione præditos præter modum mensuramque omnem fortiter contemnere. At, aut ego plurimum fallor, aut illi toto errant cœlo, qui vim bonarum artium ex sola metiuntur eloquentia. Sed valeant ista. Vos, candidi lectores, cognoscite *Malodunum* hos libros posteris commendavisse; videlicet Commentarios

In Genesin.

In Epistolam *Jacobi*.

Super Sententias lib. 4.

Commentariorum super aliquot psal-

mos lib. 1.

Quæstionum lib. 2.

Sacrarum Concionum lib. 2.

Exemplum accipite.

} Beati immaculati.

Obiit *Maloduni* anno Dom. 1404. Tumulatus est ibidem inter *Carmelitas*, quibus aliquando præfuit.

CAP. CDLXXXIV. De Joanne Marego.

JOANNES *Maregus* à villa natali, *Dunocastro* vicina, nomen accepit, à *Trittemio* autem *Joannes Maronis* corrupte dictus, *Carmeleticæ* religioni *Duni* alias *Dancastri* operam dedit. Ad splendorem tamen ejus nominis multa quidem contulit academia *Isiaca*; utpote quæ illum non modo literas humaniores, verum etiam philosophiam una cum theologia perdociuit. Inter cætera & illud *Marrei* famam non parum extulisse videtur, quod *Vicoclivianos*, sacrosanctæ ecclesiæ & fidei mysteria absurde tractantes, evangelica virtute compresserit. Extat autem liber tam

claræ

claræ testis victoriæ. Scripsit præterea super *Sententias*, *Petri Longobardi* opus, quatuor libros, & in *Valerium Martialem Commentariolos*. Diem clausit extremum *Duni* 18 die Martii anno à *Christo* nato 1407. sepultus est ibidem inter sui ordinis Symmystas.

CAP. CDLXXXV. De Nicolao Falconio.

NICOLAUS *Falconius*, *Chordiger*, & philosophus & theologus in primis eruditus fuit; ulque adeo, ut eo nomine Promagister *Franciscanorum* totius *Angliæ* designatus sit. Ille vero, dignitate simul ac auctoritate hujusmodi auctus, omneis animi cogitationes huc intendebat, ut suis exemplar se virtutis exhiberet, ac quieti catholicæ ecclesiæ jam dissolutæ aliquo salutifero opem ferret pharmaco. Contendentibus igitur vi summa ambiciosus aliquot de primatu *Romano*, edidit luculentum, nec minus utilem, de *Unitate Ecclesiæ* libellum; schismatis tunc late graffantis remedium plane præsentissimum,

CAP. CDLXXXVI. De Joanne Coleduno.

JOANNES *Coledunus*, vir probe admodum in literis exercitatus, incidit in illa tempora, quæ diutino schismate catholicam ecclesiam tam miseris affligebant modis, ut etiam bonis viris incertissimum esset, quem post *Christum* in terris ducem sequerentur. Ambitio enim & sacra fames auri novos subinde pontifices *Romanos* excitavit, qui se veros *Christi* Vicarios assererent. Ita ut aliquando duo vel tres simul de primatu contenderent, inter quos ille pro præcipuo habitus est, cujus factioni major principum numerus subscripsit. Ubi olim erat hæc ambiciosa pontificum turba, sese in *Petri* Cathedram ingerentium, cum imperatores in præsules urbis sævirent? Forfan apud *Antipodes*. Sed hoc genus hominum, qui tantum fulmine valent, à me nullo carbone notandi sunt. Ad rem igitur.

Senferat hanc ingentem schismatis calamitatem *Coledunus*, & putabat sui officii esse (nam ab *Anglo* paulo ante archiepiscopus *Armacanus* designatus fuerat) ut morbo adhuc curabili manum admoveret. Quare calamum continuo arripuit,

arripuit, scripsitque luculentum de *Causa* juxta ac *Remedio Schismatis* librum. In qua parte boni episcopi munus executus est. Quanquam majore id quidem fecit pietate, quam fructu. nam diutiuscule post editum libellum discordia illa duravit. Ejus tamen diligentia multos excitavit *Anglos*, ut de eadem re docte, argute, graviter, copiose scriberent. Vixit regnantibus in *Anglia* *Richardo* secundo, & *Henrico Bullenbroco*, *Joannis Gandavensis*, ducis *Mediolanensis*, filio.

CAP. CDLXXXVII. De Gulielmo Sudavonduno.

GULIELMUS *Sudavondunus*, inter feliciter collata in bonis artibus studia, eo tandem totum facile convertebat animum, ut divinarum literarum majestati in primis assurgeret. Unde factum, ut in doctorum theologorum [classē,] cognitione jam clarus cœlesti, pro dignitate reciperetur. Tum ille eximie suo munere functus est simplicem plebem perdocendo, & via rectissima æternam felicitatem præmonstrando. Addidit & ad cumulum pietatis insigne aliquid: nempe sacrarum *Concionum* libellum, testem eruditionis suæ locupletissimum, cujus luculento indicio literatæ posteritati consuleret.

CAP. CDLXXXVIII. De Thoma Palmario.

THOMAS *Palmarius*, *Dominicanus*, inter theologos sua non caruit laude. Erat enim maxima in literis exercitatione; tum præterea ingenio felicissimo, & ad nodos disputationum solvendo expeditissimo. *Romanæ* schismæ ecclesiæ tunicam *Christi* inconsutilem quidem illam dividebat. Quare *Palmarius*, nobile *Coleduni* secutus exemplum, libro elaborato, divisionem refarcire pius contendebat. Hinc famæ pars non postrema ejus, suffragio eruditorum hoc etiam agente, accrevit. Scripsit etiam libellum de *Veneratione Imaginum*.

CAP. CDLXXXIX. *De Nicolao Riscoduno.*

NICOLAUS *Riscodunus*, cum literarum tum quietis amator plane maximus, misertus calamitatem, quæ ecclesiam sua institutione sibi undique recte cohærentem in partes disciderat, modis agebat omnibus, ut eam rursus fartissimam, tectissimamque efficeret. quo nomine, divini armatus verbi fulmine, librum edidit, illustre animi erga concordiam optime adfecti specimen.

CAP. CDXC. *De Joanne Urothamo.*

JOANNES *Urothamus Carmeliticæ* sectæ, ac bonis artibus se totum dedicavit. sed in quo primum collegio religioni assueverit, mihi plane incertum. Quo tamen in loco literis insudaverit, cognitum est. Namque tot annos *Istiaci* in *Aristotele* collocavit, quot illi ad naturalium rerum cognitionem fuerunt necessarii. Reliquum temporis, quod ibidem exegit, sacræ interpretibus theologiæ adhibuit. Postremo, cum è studiorum labore felicissimo quidem illo honorificum sibi nomenque locumque inter theologos peperisset, gubernator designatus fuit *Carmelitis*, *Icium* portum, vel, ut cum vulgo loquar, *Caletum* incolentibus.

Non hic mihi, quamvis properanti, omittenda sunt erudita monimenta, quæ nobis ita inscripta reliquit:

Super Sententias.

In Cantica Cant. lib. 1.

Sacrarum Concionum lib. 4.

Viam Sapientiæ monstrabo.

Quoniam rationi consonum.

Apparuit benignitas.

Diem obiit in portu *Icio* 11. Cal. Mart. anno D. 1407.

CAP. CDXCI. *De Richardo Ulleroduno.*

RICHARDUS *Ullerodunus* nondum tam aperte mihi est cognitus, quam optarem. Nihilominus operæ pretium erit hominem posteritati, tanquam in transcurso, commendare. In confesso enim est illum cum in philosophia, tum etiam in theologia adprime eruditum fuisse; & in *Isidis Vado* doctis invigilasse artibus. Nam ejus volumen de *Articulis Fidei*, sive de *Symbolo Ecclesiæ*, quod edidit

edidit anno D. 1409. manifeste probat, quam feliciter olim versatus sit in sacrosancta quidem illa veterum theologorum lectione.

Sed, heus tu! verum illud equidem, quod & vulgo dici solet, omnium rerum vicissitudo. *Ulleroduni* opus plane doctum in paucis bibliothecis tantum non neglectum, & pulvere oblitum, autore mortuo, longiuscule delituit: quod tamen primo partus sui tempore in magno fuit pretio. At hanc non tulit calamitatem *Joannes Stenobrigus, Carmelita*, vir cum aliis multis nominibus, tum hoc præcipue clarus, quod *Ulleroduni* symbolum non modo in lucem revocaverit, verum etiam commentariis suis anno D. 1463. illustraverit. Adeo non potest virtus & doctrina longum obscuro carcere claudi. Scripsit etiam illustreis in *Psalmos Davidis Commentarios*, quos *Henrico Chichelego, Cantiorum* archiepiscopo, dedicavit. superest & *Defensorium Dotationis Ecclesiasticæ*,

CAP. CDXCII. De Acheduno.

ACHEDUNUS, *Dominicanus*, in re theologica jam longum versatus, eo pervenit, ut inter sacræ scripturæ interpretes non infimum teneret locum. Laborabat ecclesia *Romana* schismate, quo orbis perturbatus est. Huic pesti ingravescenti *Achedunus*, præsentî remedio occurrere volens, rationibus justis, exemplis persuadentibus, denique argumentis solidissimum in libellum collectis ac editis, manum medicam adhibuit: quo tempore *Richardus Burdegalanus* imperium *Angliæ* tenuit.

CAP. CDXCIII. De Joanne Govero.

JOANNES Goverus, vir equestris ordinis, ex *Stitenbarno*, villa *Eboracensis* provinciae, ut ego accepi, originem ducens; ita in doctis studiis florescentes adolescentiæ suæ annos exegit, ut inter nobiles *Anglos*, literatos quidem illos, suæ ætatis facile antesignanus fuerit. Coluit forum & patrias leges, lucri causa; præter cætera tamen humaniores literas: multumque in poësi sudavit. Hoc ejus testantur carmina, quæ multa *Latine* scripsit, studiosius quam felicius

cius *P. Ovidium* imitatus. Nec mirum illud videri debet, præsertim in semibarbaro sæculo; cum vix hæc nostra tam florenti ætate inveniatur, qui redundantem illam *Nasonis* in carmine felicitatem belle exprimat. Quanquam *Eobanus Hessus* in hac parte tam se industrium, quam qui maxime, nostro tempore exhibuit: sed primam ante ejus tempora palmam tulit *Jovianus Pontanus*, mel merum & Musarum deliciæ. Conniveamus igitur ad hanc *Goveri* qualemcunque infelicitatem, & ostendamus illum omnium fuisse primum patriæ linguæ expolitorem. Nam ante ejus ætatem *Anglica* lingua inculta, & fere tota rudis jacebat. Nec erat qui opus aliquod, vernaculo idiomate, eleganti lectore dignum scriberet. Itaque operæ pretium esse duxit, diligentem adhibere culturam, ut sic extirpatis tandem rudibus herbis, pro carduo & paliuro, mollis viola & purpureus surgeret narcissus. Patrio multa scripsit sermone, non solum rhythmis, verum etiam soluta oratione; quæ vel hoc nostro florentissimo tempore à doctis studiose leguntur. Inter majuscula ejus opera primum est *Speculum Meditantis*, proximum *Vox Clamantis*, tertium *Confessio Amantis*.

Non videbuntur delicato forsan lectori hæc nomina libris per elegantiam imposita. est tamen nescio quid in nominibus mysterii, & quædam, ut ita dicam, conspiratio, utpote unius ab altero pendentis. Sed hæc nemini nisi legenti liquido apparebunt.

Floruit *Goverus* regnante in *Anglia* *Richardo* secundo, cui libros suos dedicavit; & cui de *Laude Pacis* cantionem, plenissimam consilii & virtutis, etiam cæcus obtulit. Vixit ad justam usque senectutem, ut ex ejus versibus, quos subscribam, apparet:

Dum potui, scripsi; sed nunc quia curva senectus
Turbavit sensus, scripta relinquo scholis.

De tempore ejus obitus non possum recte computare. Hoc interim constat, quod honorifice sepultus sit *Londini* apud canonicos *Marianos* in ipsa *Tamensis* ripa, ubi etiam & ejus uxor sepulchro, sed humiliori, conditur. Habet ibidem statuum duplici insignem nota, nempe aureo torque, & hederaea corona rosis interfecta. illud militis, hoc poetæ ornamentum. Quod autem sepulchrum apud *Marianos* sibi

L

posuerit,

posuerit, hoc in causa fuisse arbitror. conflagravit bona pars suburbii, quod ponti *Londinensi* adjacet, anno D. 1212. regnante rege *Joanne*. Ex quo casu *Marianorum* cœnobium igne correptum est, & fœde deturpatum; nec pristino decori restauratum fuit ante primos annos *Richardī* secundi. Tunc *Goverus*, misertus tantæ calamitatis, partim per amicos suos, quos multos & potenteis habuit, partim propriis impensis basilicam una cum ornamentis reparandam curavit. Ipsi hodie *Mariani* agnoscunt *Goveri* erga se liberalitatem; quamvis non ita magnam, ac ego prædico. Hæc meo judicio causa fuit, quod suas *Marianis* reliquias commendaverit. Sed de *Govero* plura in *Chaucero* dicemus.

CAP. CDXCIV. De Adamo Hemelenduno.

ADAMUM *Hemelendunum* qui non cognoscit, me legat, & qualis fuerit statim intelliget. *Carmeliticis* ab ipsa adolescentia ritibus studebat. Nec defuit in tanta religione adfectus quidam erga doctas artes plane ardens; cui ut omnino satisfaceret, & *Isidis Vadum* & *Lutetiam Parisiorum*, florentissimas academias, diutiuscule coluit, gloriamque non levem utrinque reportavit; utpote in collegium theologorum adscitus. Scripsit etiam, ne ulla ex parte tanto & tam claro nomini non respondere videretur, præter alios libros, quos oblivio delevit,

Sacrarum Concionum lib. 1.

Quæstionum lib. 1.

Videbitur forsitan eruditulis noster *Adamus* hujusmodi librorum titulis parum illustris. Mihi tamen sciolorum aliquot tanti non erit autoritas, ut gravis philosophi, & theologi memoriam impressa spongia obliterem. Diem vitæ suæ clausit extremum *Nordovici*, anno à *Christo* nato 1410, ejusque sepulchrum à *Carmelitis* ibidem ostenditur.

CAP. CDXCV. De Galfrido Aspaldo.

GALFRIDUS *Aspaldu*s inter *Isiacæ* scholæ *Scriptores* merito connumerandus. erat enim felici quadam dexteritate in eruendis naturæ mysteriis, quam etiam vel confirmatissimam, *Aristotele* philosophorum facile principe

cipe præceptore assidue usus, reddidit. Extat ejus opusculum concoctum, & curiose defæcatum in *Aristotelis de Generatione* librum; quem ego aliquando apud *Isiacos* in museo *Dunolmensi* vidi, atque adeo avida versavi manu.

CAP. CDXCVI. *De Shiroburno.*

SHIROBURNUS philosophiæ & theologiæ cultor plane sedulus, & in scholasticis disputationibus tam acer, expeditus, acutus erat, ut laudem facile à studiosis omnibus emeretur. Extant hujus *Quodlibeta*, opus eo sæculo memorabile, quale & *Harchelegus* circa hæc tempora edidit.

At *Shireburnus*, *Ceicæstrensis* episcopus, vir longe alius notæ; ut qui bonis artibus climatam eloquentiam terse adjunxerit, & in rebus, quas præclare gessit, nescio quid *Italicum* expresserit: unde & merito his nostris temporibus justam nominis gloriam consecutus est.

CAP. CDXCVII. *De Penbichillo.*

PENBICHILLUS, *Isiacus*, & frequenter, & argute in scholis philosophicis disputabat. Poterat id quidem pro suo quodam jure facere; nam & fontes dialectici acuminis prius exhauserat. Extat libellus ab eo ingeniose compositus de *Divisione Entis in Prædicamenta*.

CAP. CDXCVIII. *De Aldococcio.*

ALDOCOCCIUS, feliciter in rebus philosophicis exercitatus, sublimiora magno aggressus est animo, videlicet rerum divinarum contemplationem; qua parte nec frustra elaboravit, parta tandem eximia industria sacrosancta utriusque instrumenti cognitione. Fuerat longo ante tempore, atque adeo tunc erat in maximo *Longobardus* sane pretio, sed hoc præcipue munere, quod divinarum rerum *Sententias* in volumen concinne rede-gisset. Senferat *Alcoxius* difficultatem cum majestate quadam operi conjunctam; quam ut posteritati aliquanto leviorẽ faceret, scripsit in eadem quasi *Commentariorum* genus: unde obscuris lucem, controversiæ certitudinem, ac eadem opera dubiis fidem etiam inferret.

CAP. CDXCIX. *De Rovelo.*

ROVELUS fraterculus, at interim nescio cujus sectæ, non dissimilem ab *Alcoxio* in studiis methodum secutus est, paremque cum famam, tum laudem, publico doctorum suffragio, adeptus est. quo tempore locis exquisitis delectis majestatem operis *Sententiarum* promovit, auxit, illustravit.

CAP. D. *De Rogero Herefordo.*

ROGERUS *Herefordus*, ut ego colligo, *Grantæ Girviorum* philosophiæ & mathematicis rebus operam dedit assiduam, quam & successus felix secutus est. Metallorum indagator erat plane maximus; unde, jam artifex factus, de *Rebus Metallicis* elegans contexit opusculum: quod & *Grantæ*, in bibliotheca *Petrina*, vidi. Erat autem sub eisdem asseribus *Alphidii* de *Creatione Metallorum* libellus.

CAP. DI. *De Sneteshamo.*

SNETESHAMUS *Istiacas* adolescens scholas petiit; ubi multa discendo, partim & docendo, ad eam tandem pervenit felicitatem, quæ ei laudem vel immortalē peperit. Functus est primo inter *Istiacos*, literarum & prudentiæ titulo, munere; Cancellarius videlicet factus circiter annum D. 1412. In acumine disputandi nemini concessit: & præterea, ut ea ferebant sæcula, facundiæ videbatur torrens inexhaustus. Scripturæ mysteria sacræ in scholis publicis assidue multa cum eruditione interpretatus est. Hinc coaluit justum, cui *Lectura* titulus, volumen.

CAP. DII. *De Philippo Aubino.*

PHILIPPUS *Aubinus*, philosophus & mathematicus insignis, luculenta præclari ingenii exempla multa *Isidis* in *Vado*, non sine laude, exhibuit. Inter quæ & illud non erat minimum, quod, *Alphonfi* exemplum secutus honestissimum, *Canones Tabularum* perscripserit.

CAP.

CAP. DIII. *De Gulielmo Holmo.*

GULIELMUS *Holmus*, *Chordigeræ* sectæ imitator, dum viveret, honestam aliquam è benefactis apud posteros gloriam sperabat: quam ego si nunc illi inviderem, profecto candidi hominis nomine indignissimus essem. Atqui rogaret hic à me aliquis, quid is vivus laude dignum fecerit? cui non gravate quod didici per manus, idque fideliter, tradam. Primum virtuti, rerum omnium facile principi, studebat. Accessit ad hanc prompta quædam felicitis ingenii alacritas. unde & enata occasio, ut per latos bonarum artium campos exspatiaretur. Quod annis non paucis cum fecisset, domum secum attulit salubria multa, quibus non modo suæ animæ morbis, verum etiam proximorum, mederetur. Nec sic contentus, quæ ejus erat pietas, una tulit divitem rerum medicarum copiam, ut corpora intemperie languentia percuraret. Et ne tantus fructus, tam solícite quæsitus, ac tandem utiliter inventus, brevi cum illo moreretur, scripsit, maxima usus diligentia, egregium de *Simplicibus Medicamentis* volumen circiter annum à *Christo* nato 1415. Nunc ejus benefactorum ratio liquide reddita est. utinam per me, quam à posteris speravit, famam consequatur.

CAP. DIV. *De Gulielmo Blachenego.*

GULIELMUS *Blachenegus*, *Carmelita*, *Granta-næ* cultor scholæ eximius fuit; & ibidem, publico suffragio, in theologorum relatus numerum. Scripsit in *Cantica Canticorum*. In pretio fuit circa annum D. 1490. Obiit *Sniterlegæ Volcarum Aquilonarium*.

CAP. DV. *De Gallofrido Chaucero.*

GALLOFRIDUS *Chaucerus*, nobili loco natus, & summæ spei juvenis, *Isiacas* scholas tam diligenter, quam qui maxime, celebravit: id quod ut faceret, academiciæ vicinitas quodammodo invitavit. Nam quibusdam argumentis adducor ut credam, *Isiacam* vel *Berochensem* provin-

provinciam illius natale solum fuisse. Hinc acutus dialecticus, hinc dulcis rhetor, hinc lepidus poeta, hinc gravis philosophus, hinc ingeniosus mathematicus, (qua parte & à *Joanne Somæo*, & *Nicolao Carmelita Linensi*, viris in mathesi eruditis, quos in libro de *Sphæra* nominat, instructus fuit) hinc denique sanctus theologus evasit. Maxima equidem sum locutus; at quisquis ejus libros curiosa manu evolverit, me bonæ fidei præconem facile judicabit. Ingenue tamen fatebor sic eum *Isiaci* studuisse, ut & alibi etiam longo studiorum usu multa ad scientiæ cumulum adjecerit. Constat utique illum circa postremos *Richardi* secundi, cui non incognitus erat, annos in *Gallia* floruisse, magnamque ex assidua in literis exercitatione gloriam sibi comparasse: tum præterea eadem opera omnes veneres, lepores, delicias, sales, ac postremo gratias linguæ *Gallicæ* tam alte coimbibisse, quam cuiquam vix credibile. Laus ista *Gallofridum* in *Angliam* reversum sequebatur, tanquam comes ejus virtutis individua. Ejusmodi igitur lætus successibus forum *Londinense* & collegia leguleiorum, qui ibidem patria jura interpretantur, frequentavit, ut & ante *Galliam* cognitam forsitan fecerat.

Illis temporibus inter forenses clarissimus erat *Joannes Goverus*, cujus vitam præscripsimus, homo venerandæ ætatis, & qui mirum in modum *Anglicæ* linguæ politiei studebat. Hic, perspecta indole & examinata *Gallofridi* probitate, illum in familiarem sibi accivit, illum ulnis amplexus est, illum etiam in honestis deliciis habuit, illum denique tanquam *numen aliquod* modo non veneratus est. Ut ego taceam, ipsemet *Goverus* in libro, qui titulo *Amantis* inscribitur, abunde satis declarat, quanti suum *Chaucerum* fecerit; quem acuratissime prius laudatum, eximium vocat poetam, & sui operis quasi *Aristarchum* facit. Ecce tibi, lector, pulcherrimum virtutis certamen. nam ut *Goverus*, homo parum sibi tribuens, lucubrationes, quas consummaverat *Gallofridi* judicio modeste submitit; sic rursus *Chaucerus* Amores *Troili Goveri* & *Strodae* calculis subjecit. Sed quis hic *Strodeus* fuerit, apud autorem nullum hætenus legi. At memini interim legisse me illustria de *Strodeo*, *Maridunensis* societatis ad *Isidis Vadum* alumno, in poeti eruditissimo, qui & in catalogo *Maridunensium* postremis

Eadueardi

Eadueardi tertii annis adscribitur. Tantum apparet ex *Gallofridi* versiculis philosophiæ studiosum fuisse. Adde huc, quod quemadmodum *Chaucerus* admirator simul & sectator *Goveri*, ita . . . *Schoganus*, cujus sepulchrum *Visimonasterii* extat, vir ad omnes facetias & sales compositus, *Chauceri* admirator ac imitator fuit. At rursus, quanto discipulus *Chaucerus* major *Govero* præceptore suo, tanto minor erat *Schoganus Chaucero*.

Nunc vero orationis series postulat, ut aperte doceamus quem scopum *Gallofridum* studiis præfixerit. Profecto ejus scopus unicuique fuit, ut linguam *Anglicam* numeris omnibus quam ornatissimam redderet. viderat enim *Goverum* in eodem negotio belle processisse. Quare nullum non movendum sibi lapidem putabat, quo ad supremam felicitatis metam perveniret. Et quoniam poesim præter cætera semper dilexit, amavit, coluit; visum est ei vel commodissimum per illam ad ipsa eloquentiæ culmina viam patefacere. Tale etenim est poesis, ut tropos, elegantias, ornamenta, copiam, & quicquid venerum & leporum est, non modo admittat, verum, quod multo majus, suo quodam jure poscat. Adde huc, quod *Italos* & *Gallos*, qui plurima suis linguis terse, nitide, ac eleganter scripserunt, in partem operis evocaverit. Tantum est inclytos habere duces, quos sequaris. *Petrarcha* circa hæc tempora in *Italia* clauit, cujus opera lingua ibidem vernacula eo elegantiae perducta est, ut cum ipsa *Latina* de eloquentiæ palma contenderit. Quidam etiam *Alanus* linguam *Gallicam* infinitis modis expoliebat. Uterque istorum (multos alios clarissimæ notæ homines, qui eadem fecerunt, omitto) calcar *Chaucero*, alioqui sua sponte satis currenti, addidit. Bonis igitur avibus incepto operi incubuit, nunc libellos *Gallica* lingua compte, ornatè, diserte scriptos in patrium sermonem transferens; nunc *Latinos* versus *Anglicis*, sed doctè, sed aptè, sed canore exprimens; nunc multa è suo capite nata, & *Latinorum* felicitatem æquantia, victuris chartis commendans; nunc lectori ut prodesset nervis omnibus contendens, & vicissim ut eundem delectaret sedulo curans: nec antea finem fecit, quam linguam nostram ad eam puritatem, ad eam eloquentiam, ad eam denique brevitatem ac gratiam perduxerat, ut inter expolitas gentium linguas posset rectè quidem conu-

connumerari. itaque in libris meorum *Epigrammaton* his versibus ejus gloriæ assurgo:

Prædicat *Aligerum* merito *Florentia Dantem*,
Italia & numeros tota, *Petrarche*, tuos:
Anglia Chaucerum veneratur nostra poetam,
 Cui veneres debet patria lingua suas.

Et rursus:

Dum juga montis aper, frondes dum læta volucris,
 Squamiger & liquidas piscis amabit aquas:
Mæonides, Græcæ linguæ clarissimus autor,
Aonio primus carmine semper erit.
 Sic quoque *Virgilius Romanæ* gloria musæ
 Maxima, vel *Phæbo* judice, semper erit.
 Nec minus & noster *Galfridus* summa *Britannæ*
Chaucerus citharæ gratia semper erit.
 Illos quis nescit felicia sæcla tulisse,
 Hunc talem & tantum protulit hora rudis.
 Tempora vidisset quod si *florentia* musis,
 Æquasset celebres, vel superasset avos.

Neque hic pigebit in medium adducere Hendecasyllabos,
 ex eodem fonte petitos, quos aliquot abhinc annis, orante
Thoma Bertholeto, typographo cum diligenti tum erudi-
 to, scripsi:

Cum novum brevis *Atticus* leporem
 Invenisset, & undecunque *Græcam*
 Linguam perpoliisset, insolenter
 Barbaros reliquos vocare cœpit.
 Cujus vestigia impiger *Quirinus*
 Ter certo pede persequens, *Latinum*
 Sermonem bene reddidit venustum;
 Et cum *Græco* alios rudes vocavit.
 At quanto mihi rectius videtur
 Fecisse officium suum disertus
Chaucerus, brevitate primus apta
 Linguam qui patriam redegit illam
 In formam, ut venere & lepore multo,
 Ut multo sale, gratiaque multa

Luceret,

Luceret, velut *Hesperus* minora
 Inter fidera; nec tamen superbe
 Linguae barbariem exprobravit ulli.
 Quare vos juvenes manu *Britanni*
 Læta spargite nunc rosas suave-
 Spirantes, violasque molliores,
 Et vestro date, candidi, poetæ
 Formosam ex hedera [citi] coronam.

Sed jam satis nostrarum nugarum adposuimus. Alius ille fortis homo erat, quam ut meæ præconio musæ meritas laudes accipere queat. O quanto citius sub æquo iudice à suis operibus justam consequetur laudem. Ideoque optarem quidem nostram linguam poetis *Latinis* familiarem esse: tunc facile inquam, facile in meam sententiam irent. At quoniam quod opto vix fieri potest, tantum exoratos volo, ut mihi *Latinarum* literarum amatori aliquid in hac parte fidei habeant. quo auspicio non gravabor ejus lucubrationum inscriptiones *Latinitate* donare; ut sic saltem leonem, quemadmodum in proverbio est, ex ipsis æstiment unguibus.

Quamquam priusquam id, quod modo sum pollicitus, præstitero, non alienum meo erit instituto palam facere *Gulielmum Caxodunum*, hominem nec indiligentem, nec indoctum, & quem constat primum *Londini* artem exercuisse typographicam, *Chauceri* opera, quotquot vel pretio vel precibus comparare potuit, in unum volumen collegisse. Vitcit tamen *Caxodunicam* editionem *Bertholetus* noster opera *Gulielmi Thynni*; qui, multo labore, sedulitate, ac cura usus in perquirendis vetustis exemplaribus, multa primæ adjecit editioni. Sed nec in hac parte caruit *Brianus Tucce*, mihi familiaritate conjunctissimus, & *Anglicæ* linguae eloquentia mirificus, sua gloria, edita in postremam impressionem præfatione elimata, luculenta, eleganti. Sequar igitur codicem paucis ab hinc annis impressum, & promissum adponam syllabon.

Fabulæ *Cantianæ* XXIV.

quarum duæ soluta oratione scriptæ; sed *Petri Aratoris* fabula, quæ communi doctorum consensu *Chaucero*, tanquam vero parenti, attribuitur, in utraque editione, quia malos sacerdotum mores vehementer increpavit, suppressa est.

De

De Arte amandi, alias *Romaunce of the Rose*.

Amores *Troili* & *Chrysidis* lib. 5.

Testamentum *Chrysidis*, & ejusdem Lamentatio.

Amores Heroidum.

De Consolatione Philosophiæ, soluta oratione.

Somnium *Chauceri*.

Chorus Avium.

Flos Humanitatis,

qui libellulus à multis, tanquam nothus, rejicitur.

De Pietate mortua, & ejus Sepultura.

Chorus Heroidum.

De Astrolabio ad *Ludovicum* filium suum, prosa.

Querela Equitis cogn. *Nigri*.

Encomium Mulierum.

De Fama lib. 3.

Testamentum Amoris, lib. 3.

Threni *Magdalene*.

De Remedio Amoris.

Querelæ *Martis* & *Veneris*.

Epistola *Cupidinis*.

Cantiones.

Hactenus de nomenclatura ejus librorum, qui hodie passim leguntur. Præter illos tamen, quos ego recensui, ipsemet in prologo, *Amoribus Heroidum* præfixo, fatetur se scripsisse libellum de *Morte Blanchæ* ducis: tum etiam *Origenis de Magdalena* opusculum transtulisse: quod ego, (si modo *Origenes* tale quidquam scripsit) idem esse arbitror cum *Lamentatione Magdalene*; de qua superius in syllabo mentionem feci.

Forſitan hic aliquis finem dicendi à me expectaret, sed ego pauca adhuc habeo, quæ *Chaucerum* posteritati magnifice commendabunt. Nam, quemadmodum *Richardo Burdegalsi*, *Anglorum* regi, cognitus, & virtutum nomine charus fuit; ita etiam *Henrico* quarto, & ejus filio, qui de *Gallis* triumphavit, eisdem titulis commendatissimus erat. Quid quod & tota nobilitas *Anglica* illum, tanquam absolutum torrentis eloquentiæ exemplum, suspexit. Accessit insuper ad ejus gloriam, quod sororem habuerit, quæ *Guilielmo Polo*, (nisi me nomen fallit) *Sudovolgæ* duci, nupsit, ac magno in splendore *Aquelmi* vitam egit: ubi postea, factis sic volentibus, diem quoque obiit, &, ut ego aliquando accepi, sepulta est.

Inter hæc *Chaucerus* ad canos devenit, sensitque ipsam senectutem morbum esse; qua ingravescente, dum is *Londini* causas suas curaret, mortuus est, & *Visimonafterii* in australi insula basilicæ, D. *Petro* sacrae, sepultus. *Ludovicum* autem reliquit fortunarum suarum, quas utcumque amplas habebat, hæredem, & præcipue villæ suæ *Vodestochæ*, regiæ admodum vicinæ. Aliquanto post tempore *Gulielmus Caxodunus Chauceri* monumentum hoc disticho inscribi fecit:

Galfridus CHAUCER vates, & fama poësis
Maternæ, hac sacra sum tumulatus humo.

Hi duo versus desumpti fuerunt ex quadam nœnia, quam *Stephanus Surigonus, Mediolanensis*, poeta suo tempore clarus, rogante *Gulielmo Caxtono*, scripsit. Quare juvat totam ipsam nœniam, quoniam tersa, canora, & rotunda est, in præsentia recitare. Sic enim *Chaucerus*, qui re vera maximus fuit, nobili testimonio externi scriptoris major videbitur:

Peirides musæ, si possunt numina fletus
Fundere, divinas atque rigare genas,
Galfridi CHAUCER vatis crudelia fata
Plangite; sit lacrymis abstinuissse nefas.
Vos coluit vivens, at vos celebrate sepultum:
Reddatur merito gratia digna viro.
Grande decus nobis est docti musa *Maronis*,
Qua didicit melius lingua *Latina* loqui:
Grande novumque decus *CHAUCER* famamque paravit,
Heu quantum fuerat prisca *Britanna* rudis!
Reddidit insignem maternis versibus, ut jam
Aurea splendescat, ferrea facta prius.
Hunc latuisse virum nil, si tot opuscula vertes,
Dixeris, egregiis quæ decorata modis
Socratis ingenium, vel fontes philosophiæ,
Quicquid & arcani dogmata sacra ferunt:
Et quascunque velis tenuit doctissimus artes
Hic vates parvo conditus in tumulo.
Ah! laudis quantum præclara *Britannia* perdis,
Dum rapuit tantum mors odiosa virum,

Crudeles

Crudeles Parcæ, crudelia fila sorores,
 Non tamen extincto corpore fama perit.
 Vivet in æternum, vivent dum scripta poetæ,
 Vivant æterno tot monimenta diæ,
 Si qua bonos tangit pietas, si carmine dignus,
 Carmina qui cecinit tot cumulata modis.
 Hæc sibi marmoreo scribantur verba sepulchro,
 Hæc meneat laudis sarcina summa suæ:
Galfridus CHAUCER vates, & fama poësis
Maternæ, hæc sacra sum tumulatus humo.
 Post obitum *Carton* voluit te vivere cura
Guilbelmi, CHAUCER clare poeta, tui:
 Nam tua non solum compressit opuscula formis,
 Has quoque sed laudes jussit hic esse tuas.

Habes nunc, humanissime lector, elegos in nivea tabella depictos, quos *Surigonus Visimonafterii* columnæ, *Chauceri* sepulchro vicinæ, adfixit. Tu sæpe eisdem in nostri vatis gratiam legas. Sic tibi, quisquis eris, faveat suadela, leposque.

CAP. DVI. De *R. Marchaulo*.

R. MARCHAULUS *Grantæ Girviorum* inter *Petrinos* egregium non modo industriæ, verum etiam ingenii specimen se exhibuit. Tentabat omne studiorum genus; at philosophiam & mathesin in primis coluit. Extat ejus de *Cata & Apodiatis* liber non sine judicio editus. Erat porro veterum librorum indagator vel curiosissimus. unde & opima præda parta, quam, ne temere collata inter privatos ingloria deliteret, publicam fecit, erogato bibliothecæ *Petrinæ* thesauro undique spectabili.

CAP. DVII. De *Gainoburgo*.

GAINOBURGUS leviter mihi cognitus; ita tamen, ut intellexerim eum in gymnasiis non infeliciter versatum esse, & famam à literis, ingenio, & sophistico acumine comparasse. id quod indicat *Quæstionum* liber subtilem ab eo concinnatus, & in lucem emissus. Crediderim hunc in *Lindia* ortum superiori, ubi *Gainiburgus* nobile oppidum,

CAP. DVIII. *De Roberto Mareſcallo.*

ROBERTUS *Mareſcallus* pro ſuis virtutibus certe digniſſimus eſt, qui locum in noſtro catalogo honorificum obtineat. Itaque memoriam hominis altius repetamus. *Carmeliticæ* religioni *Luddoloci* adoleſcens incubuit. Annis vero paulo maturioribus, totum ad literas animum convertens, *Oxonium* ſe contulit; ibique, *Ariſtotele* minime malo præceptore aliquamdiu uſus, ad ſacroſancta theologiæ ſtudia, tanquam ad perennem divinæ ſcientiæ fontem, properabat. Rectiſſime quidem illud, & quemadmodum religioſum decuit virum. Sed qui fructus honeſtum ſecutus eſt laborem? Certe non potuit non bonus ſequi. Pervenit enim eo quo voluit: id eſt ad genuinam, ſinceram ac rectam evangelicæ doctrinæ cognitionem. Deinde omnes viæ ſuæ actus ita temperavit, ut acceptis *Chriſti* præceptis belle reſpondere viderentur. O quam vellem noſtri temporis theologos *Mareſcalli* nunquam ſatis laudatam imitari induſtriam! Nam niſi adulatio, avaritia, ambitio, & pellices illæ impudicitæ ſirenes, procul ab animis theologorum, nullis concionibus, quantumvis facundis, elaboratis, doctis plebi puram ſequendam vitam perſuadebant. Sed hæc *Lerna* in tantam caputem excrevit multitudinem, ut niſi Deus optimus maximus inſulanum quendam *Herculem* à cœlo demiſiſſet, jam ſupra humanas vires ingens bellua capita alte extuliſſet. *Mareſcallus*, qui olim huiusmodi beſtiam ſtriſto acerrime inſecutus eſt gladio, ſi nunc viveret, ſine *Hercule*, inglorius omnino machæram deponeret. Non tamen deſuit illi ſuus *Hercules*, ſed virtutis longe inferioris.

At miſſam faciamus *Lernam*, & ſignificemus *Mareſcallum* fuiſſe *Henrico* quarto, *Anglorum* regi, cum propter ejus eruditionem non vulgarem, tum etiam vitam inſigniter caſtam, commendatiſſimum. Utque ego in hac parte taceam, ſatis loquitur benevolentia principis; qui illum ſuæ auriculari conſeſſioni adeſſe voluit; qui illum in magnis negotiis ad exteros reges oratorem miſit; qui denique illum *Henſforthi* *Mageſetum* episcopum designavit.

Nunc

Nunc restat, ut testatum faciam *Mascallum* scripsisse librum unum in *Joannem Oldocastellium*, hominem hæreticum & seditiosum; alterum vero sacrarum *Concionum*. Fato functus est *Luddoloci* 21 die decembris anno D. 1417. & magna ibidem celebritate inter *Carmelitas* tumultus.

Hic, quoniam in *Joannis Aldocastellii* nomen incidimus, non ab re nostra erit *Rogeri*, monachi fani *Ivonis*, meminisse, nam & is contra eundem *Joannem*, tanquam hominem hæreticum, libere scripsit.

CAP. DIX. De Gulielmo Badecomo.

GULIELMUS *Badecomus* juvenis philosophiæ strenuam quidem adhibebat operam. At in mathesi studiorum primas posuit partes: cui quantum accurata contulerit ille diligentia, malo curiosus lector ex libris ab eo feliciter concinnatis, quam ex mea ediscat oratione. Scripsit enim libellum titulo *Conclusionis Operationis Astrolabii*. Edidit præterea opuscula de *Sphæra Solida*, & *Conclusiones Sophiæ*.

CAP. DX. De Petro Russellio.

PETRUS *Russellius*, *Chordiger*, *Isidis Vadum*, urbem longe celeberrimam, parentem & altricem studiorum habuit. Ille vero, ne tam claræ parentis pietati, juxta ac expectationi de se magnifice conceptæ aliquando non responderet, cogitabat suas esse in primis partes bonas horas omneis in literis collocare melioribus: id quod ingenuus præstitit, eximiam à factò laudem tandem consecutus. Fit enim virtutis nomine *Chordigerorum* in *Britannia* Primas; à qua dignitate non tam laudem sibi peperit, quam eidem dedit. Postremo, admonitus titulo prænominis sui, D. *Petrum* & ipse *Petrus* celebrare cupiebat. Jamque animo volutanti, qua id potissimum efficeret ratione, succurrit statim *Petri Epistola* canonica: quam ille, tanquam mnemofynon sui patroni, *Commentariis* illustravit non indoctis. Floruit circa tempora imperii *Henrici Bullenbrocani*, regis *Angliæ*.

CAP. DXI. *De Gualterio Elvedeno.*

GUALTERIUS *Elvedenus* *Granta* *Girviorum* inter *Gundovillanos* sapientiæ divinæ rudimenta addiscebatur; quibus, tanquam ad coronidem, rerum astronomiarum eximiam cognitionem adjecit. Extat ejus *Calendarium*, cum tribus cyclis decemnonalibus, & argute, & significanter compactum.

CAP. DXII. *De Joanne Vatao.*

JOANNES *Vataeus* circiter hæc tempora, homo ejusdem ordinis ac instituti, cujus & *Elvedenus*, in pretio fuit. id quod ut perpetuum sibi faceret, & nomen suum non modo memorabile, sed & gratum quoque posteritati redderet, *Tabulam* in *Aequationes Domorum*, præfixo *Canone*, concinnavit: rara mehercule usus cum industria, tum proportionem; usque adeo, ut omne in ea descriptione punctum tulerit.

CAP. DXIII. *De Brichemone.*

BRICHEMON acute in scholis disputabat. hanc sibi ex dialectica *Aristotelica* quidem illa laudem non morituram peperit. Utque intellexerat auditores acumine suo tum captos, tum detentos, quæ *Aristoteles* dialectice scripsit, ille *Commentariis*, eo sæculo commendatis, sedulus illustravit.

CAP. DXIV. *De Stephano Patrenduno.*

STEPHANUS *Patrendunus*, *Carmeliticae* sectæ professor, multa cum gloria lauream theologi nominis apud *Isiacos* accepit. Deinde *Londinum*, civitatem multo celeberrimam, petiit; facturus in sacris coram plebe concionibus utile aliquod cum literarum, tum ingenii sui specimen. Certe facile credi non potest, quanta hominum turba ad præsentiam novi prædicatoris convolaverit. Unde usque adeo in immensum ejus excrevit fama, ut paulo post vel

vel à principibus viris ad regiam *Henrici* quinti vocatus sit; ne ipsa nobilitas tam claram evangelii interpretationem desideraret. Princeps autem, audita ejus eloquentia, statim hominem deamare incepit: ac, cognita à fide dignissimis ejus vitæ integritate, consultore simul & monitore illo in auriculari confessione usus est. Porro, ne virtus suo caret munere, *Stephanum Meneviæ Demetarum* episcopum designavit.

Accessit & alius honos. nam in *Ceicastroensis* ecclesiæ pontificem electus fuit; qua tamen dignitate, causa licet mihi incerta sit, non gavilus est. Profecto adducor ut conjectionem importunam in causa fuisse mortem, vel animum minime ambiciosum.

Summe coluit *Thomam Vallidenum*, sui ordinis ac loci hominem, non magna tum quidem ætate, sed eruditione plane maxima provectum. Quare percipiens rem gratissimam tam singulari amico facere, ita eum principi suo commendavit, ut & prædicandi & auricularis confessionis munia doctus doctissimo, tanquam per vices, tradiderit.

Sed lector forsitan elenchum ejus librorum opportune hic expectat. cognoscat igitur *Stephanum* hos libros posteris reliquisse; videlicet

Determinationum lib.

Contra *Vicoclivum*.

In Epistolam *Pauli* ad *Titum* lib. 1.

Hanc epistolam scripsit.

Super Sententias lib. 4.

Commentarios In *Theodolum*.

In Fabulas *Æsopi*.

Quæstionum lib. 1.

Sacrarum Concionum lib. 2.

Epistolarum lib. 1.

Obiit diem extremum *Londini* vigesimo secundo die septemb. anno D. 1417. sepultus est ibidem, non sine celebritate, inter *Carmelitas* suos.

CAP. DXV. De Roberto Castrensi.

ROBERTUS *Castrensis*, rerum mathematicarum candidus amator atque idem illustrator, nomen decusque à studiis suo sibi peperit sæculo, quæ nec adhuc quidem elanguerunt. Extat enim ejus de *Astrolabio* libellus, judicio scriptus plane acerrimo. Conjectura tantum mea est, hunc autorem

autorem circiter *Richardi Burdegalensis* imperium in pretio stetitisse.

CAP. DXVI. *De Joanne Somario.*

JOANNES *Somarius*, *Franciscanus* ex eo collegio, quod apud *Gualteri Pontem*, emporium *Somurotrigum* frequens, propter *Iveli* fluminis ripas situm est, *Isiacis* in scholis gloriam ab eruditione partam etiam nunc conservat. Studuit philosophiæ, & matheseos recondita mysteria omnia, felicitate quadam insolita, significanter aperuit. Extant ejus opuscula *Grantæ Girviorum* in bibliotheca *Petrina*. Vidi privatim ejus libellum de *Quantitate Anni*.

CAP. DXVII. *De Joanne Ventosfluctu.*

JOANNES *Ventosfluctus*, *Carmelita* & *Grantanæ* alumnus academiciæ, theologiæ prudens studebat; cujus & celebri titulo ab eruditorum choro donatus est. Ejus liber *Determinationum Theologicarum* famæ incrementa dedit. Floruit tandem in collegio *Carmelitano*, quod in principe *Lindiorum* urbe situm est.

CAP. DXVIII. *De Thoma Piperello.*

THOMAS *Piperellus*, *Carmelitici* instituti sectator, *Isiacas* scholas celebravit; unde & theologi sacrum nomen adeptus est. Virtutem hominis & dignitas secuta est: videlicet episcopatus *Lantavanus*, deinde & *Bravonienfis*. *Baleus* meminit *Quæstionum Theologicarum*, à *Piperello* editarum. Obiit cal. Mart. anno D. 1418.

CAP. DXIX. *De Roberto Ventamio.*

ROBERTUS *Ventamius*, monachus *Cernelii* cœnobii apud *Durotriges* tum antiqui, tum celebris, *Latinos* non infeliciter versabat autores. & eadem opera vocabulorum origines, ac significationes eorum, judicio doctissimorum grammaticorum, maxime proprias exquisite discussit, & discussas in numerum eleganter redegit: ita ut,

M volumine

volumine jam confecto & perpolito, opus maturum orbi legendum emiserit. Quod, dedicatum suo patrono & abbati *Richardo Sinvello*, pervenit, quo casu nescio, ad *Hunfridi*, ducis *Claudiani*, manus, ac postremo ad augustam *Isidis Vadi* bibliothecam.

CAP. DXX. De Roberto Rosso.

ROBERTUS *Rossus* è famoso illo *Carmelitarum* sodalities, quod est *Nordovici*, prodiit: ac inter bonarum artium professores, qui illo sæculo in *Isidis Vado* floruerunt, non minimus fuit. Nulla etenim philosophiæ penetralia erant, ad quæ ille partim labore, partim ingenii felicitate aditum non fecerat. Rursus nulli in theologia recessus tam abditi, quin, accepta boni spiritûs face, curiose indagaverit. Denique, ut ego de ejus virtute nihil amplius addam, extant *Commentarii*, quos in librum *Aristotelis de Animalibus*, & in *Genesin*, in *Exodum*, in *Leviticum*, ac in *Ecclesiasticum* & *Pauli ad Titum* epistolam scripsit, luculentissimi solidæ eruditionis testes. Hæc ille quidem & alia multa *Isiaci* meditatus est, ac tandem deprompsit.

Interea *Nordovicum* alumnum suum tam longo tempore absentem esse indoluit, nec dolori modum imposuit ullum, quam revocatum & præsentem lætis oculis vidisset. Ille vero, parenti redditus, inter libros & studia consenuit; ac demum moriens 16. die decembris anno à *Christo* nato 1420. inter sui ordinis primates tumulatus est.

CAP. DXXI. De Gulielmo Fontano.

GULIELMUS *Fontanus*, communi appellatione *Wells* dictus, inter *Augustinianos* homines sui ordinis olim clarus erat. Hanc illi claritatem imprimis peperit virtus literaria; quam usque adeo coluit, ut cæteris magnum equidem inexhaustæ diligentiae exemplum ostenderit. Quod si & facundia etiam diligentiae ex æquo respondisset, vel nostræ ætatis scriptoribus, ad ipsa eloquentiæ fastigia totis nervis contendentibus, jam plane in honore esset. At hoc per sæculum suum, quantum ad puritatem linguarum, rudiusculum, præstare non potuit. Calamo tamen ea præstitit, quæ ego

ego ingrato silentio præterire nolo. Exaravit enim (cur non utar vocabulis eo tempore vulgo receptis?) *Distinctiones* in *Psalterium*, ut nihil loquar de acutis *Disputationibus*, & argutis *Concionibus*, quas ille chartis, ingeniorum fervatricibus, commendavit. Vixit non incelebris *Lini*, ubi etiam quarto cal. aprilis anno D. 1421. mortuus est, & sepulchro conditus.

CAP. DXXII. De Joanne Besoduno.

JOANNES *Besodunus*, *Carmelita* conventus *Linen-sis*, vir erat rerum naturalium peritissimus, & idem divinarum literarum non malus æstimator. Meam fati in hac parte sententiam non modo *Granta*, felicitum ingeniorum altrix, verum etiam ipsa *Parisiarum Lutetia* confirmare videtur. Utrunque etenim in theologorum collegium receptus fuit. Scripsit & libros, quos illa ætas doctos judicavit; videlicet

Super Univerſalia.
Compendium Theologiæ.
Determinationum lib. 1.
Sacrarum Concionum lib. 1.

Obiit *Lini*, celeberrimo *Nordovoliæ* emporio, annis Domini 1428.

CAP. DXXIII. De Roberto Colemanno.

ROBERTUS *Colemannus* *Isiacorum* aliquando delictum dulce fuit: inter quos eloquentia, eruditione, ingenio, denique judicio vel rarissimo eluxit. Tantarum felicitatem dotum academici, quot *Isidis* adcolebant ripas, non modo diligebant, sed & adamabant quoque, ac affectu quodam gratissimo suspiciebant. Hinc factum; ut Cancellarii vices ei contribuerent. Auctus dignitate nova novum literis splendorem attulit. Illud non est silentio prætereundum, catalogum illustrium *Franciscanorum* accurate *Colemannum* laudare, ac peritissimum carminis pronunciare.

CAP. DXXIV. *De Alano Linenfi.*

ALANUS, *Linenfis* collegii alumnus, *Grantae Girviorum* operam cum philosophiæ, tum theologiæ strenuam impendebat. Insignia doctoris adeptus tandem *Linum* repetiit, ubi & diem clausit supremum. Scripsit *Elu cidationes Aristotelis*, de *Quadruplici Sensu Scripturæ*, *Con ciones*, *Indices* etiam in omnes fere veteres theologos.

CAP. DXXV. *De Joanne Bato.*

JOANNES *Batus Carmelitis*, *Eboracum* incolentibus, aliquando præfuit. ut autem præesset, hæc in causa fuerunt. Natus inter *Transabrinus*, & *Eboraci* religiose educatus, totum ad eruditas artes animum adjecit: nec defuerunt, qui sua sponte currentem incitarent. quorum etiam tandem opera curatum est, ut vel inter *Istiacos* bonis autoribus legendis libere operam daret. Non ille certe suorum opinioni de se conceptæ male respondebat. nam, exacto in studiis justo temporis spatio, evasit non modo in clarum philosophum, verum etiam theologum: quo utroque nomine titulos erudito viro plane dignos, non sine totius academici suffragio, accepit. Tum præterea, ne immerito hujusmodi accepisse insignia videretur, voluit doctrinam suam vel editis libellis testatissimam facere. Labet itaque inscriptiones ejus operum in medium adferre. Commentatus est

De Constructione Partium, lib. 1.

Super Universalia, lib. 1.

Super Prædicamenta, lib. 3.

In Sex Principia, lib. 1.

De Anima, lib. 1.

Præfationem in Bibliam.

De Assumptione Virginis.

Sacrarum Concionum lib. 1.

Viderant hæc primates *Carmelitici* ordinis. viderant & eadem collegæ sui, cum quibus *Eboraci* adolescens convixerat. Quare utrisque visus est *Batus* maxime dignus, qui collegio, in quo à teneris educatus fuit, præesset. Quid multis moror? provinciam sibi oblatam accepit; acceptam rectissime

rectissime gubernavit; ac postremo, violento gravatus morbo, ibidem occubuit, circa primos annos imperii *Henrici sexti*.

Hic ego, alio festinans, pæne præterieram, quod vel maxime in *Bati* laudem dictum esse oportuit. erat enim *Græcæ* linguæ studiosus; in qua pedem utcunque promoverat.

CAP. DXXVI. *De Thoma Vascone.*

THOMAS *Vasco*, *Hunstetæ* inter *Brigantes* nobili loco natus, amore quodam conflagravit vehementissimo videndi, ac cognoscendi musas *Isiacas*, bonarum cultrices artium. Nec mora, easdem invisit; tandemque ex longa familiaris habuit consuetudine. Alia ætas alia poscebat studia. A musis venustis quidem illis ad severam philosophiam, & sacrosanctam theologiam se contulit: ac laudem in utraque una cum laurea sibi peperit. Inter divinæ scripturæ interpretes *Hieronymum Stridonensem*, virum ad miraculum cum eloquentem, tum doctum mirifice coluit. Utque adfectus magnitudinem sui apertissimam faceret, diligentia, industria, cura multa *Hieronymi Vitam*, edito libello, posteritati consecravit. Collegerat præterea exemplaria *Latina*, thesaurum ingentem, quorum partem non contemnendam *Lindianæ* apud *Isiacos* bibliothecæ dono liberalis dedit.

CAP. DXXVII. *De Michaelæ Tregorio.*

MICHAEL *Tregorius*, è *Corinia* oriundus, qui suo sæculo vel clarissimus erat, hoc tempore nostratibus tam obscurus est, ut de sola nominis umbra, idque paucissimis, cognitus sit. At quanto nunc domi obscurior, tanto foris illustrior. *Cadomum* etenim, civitas non parvi apud *Gallos* pretii, ejus cum literas tum alias virtutes multas sacrosancta memoria vel hodie laudat, prædicat, extollit. Næ ego igitur essem homo omnium, quos terra sustinet, ingratisissimus, nisi talem ac tantum accurata oratione commendatum, & ab injuria oblivionis vindicatum, patriæ communi nostræ restituerem. Itaque necesse habeo paulo altius causam repetere, quæ *Tregorium Cadomum* usque perduxerit.

Henricus quintus, *Gallorum* domitor, aucto jam in immensum imperio, *Nortomanniam* prius ditionis suæ provinciam frequentabat; ubi ab eruditis quibusdam admonitus deesse gymnasium, rem felicibus ingeniis summe utilem juxta ac necessariam, solícite curavit, ut locus omnibus opportunus modis deligeretur. Curanti vero succurrit *Cadomum*, urbs cum antiqua tum celebris, & præterea aliquot regum *Anglorum* sepulchris nobilitata. Quare ibidem, quæ surgenti bonarum artium palestræ necessaria erant, omnia mature fieri præcepit. Deinde etiam, ne quid omnino operi tam pulchre inchoato deesset, de gubernatore designando, cujus & eruditio & gravitas insignis esset, cœpit agere. Quò tempore didicit quendam esse *Tregorium Isiaci*, virum omni disciplinarum genere instructissimum, ac gravitate eximium. Illum igitur per literas accersitum munifice, ut regem decuit, donavit; academiæque suæ præfecit.

Hæc fuit origo *Cadomensis* scholæ, quam aliquot pontifices *Romani* suis privilegiis celebriorem reddiderunt. *Tregorius* autem injunctum sibi à principe munus optime cum publice legendo, tum multa scribendo, quæ *Gallis* potius quam nobis nota sunt, administravit. De ejus obitu nihil hætenus accepi, quod certo referam.

CAP. DXXVIII. De Bartremio Fizalano.

BARTREMIUS *Fizalanus Lindi*, urbe celeberrima, in *Carmeliticæ* professionis ritus juravit. Cumque per annos maturos licuit, *Isidis Vadum* studendi gratia profectus est, tanta certe animi ad scientiarum mysteria contendens alacritate, ut brevi non leve ex literis nomen sibi pepererit. Habuit autem cum eruditionis suæ tum reliquarum virtutum *Mecænatem*, si recte memini, *Gulielmum Quaplodum, Carmelitam*, episcopum *Dirensem*, cujus familiaritate assidue utebatur. Scripsit super *Sententias* libros quatuor. Insuper *Quæstionum Theologicarum* librum unum. Floruit regnante *Henrico* quinto. Diem vitæ clausit supremum *Lindi*, ubi & sepulchro conditus est.

CAP. DXXIX. *De Gulielmo Becolego.*

GULIELMUS *Becolegus*, *Carmelita*, *Grantæ Girviorum* studuit, ubi publico suffragio in societatem theologorum merito accitus est. Tum ille, ingenii periculum vehementissime cupiens facere, *Quæstiones* & *Quodlibeta* scripsit, ut mittam librum *Concionum*. Postremis vitæ annis *Sabulovicum*, *Cantiorum* urbem, incoluit; quo loco & sui ordinis collegium erat: & hic moriens anno D. 1438. terris relictis, cœlos petiit.

CAP. DXXX. *De Joanne Frumentario.*

JOANNES *Frumentarius*, vulgo *Walthamstede*, monachus fani *Albani*, ad variam artium potius cognitionem, & antiquitatem è tenebris eruendam, quam ad eloquentiam compositus, in pretio fuit regnante *Henrico* quinto, *Gallorum* domitore. Senferat, hoc præside, fanum *Albani* suas fortunas, splendorem, gloriam denique auctam. Magni ergo symmystæ lumen demissum sibi faciebant, & bonas literas, ducem talem ac tantum nacti, redamare cœperunt:

Fervet opus, redolentque thymo fragrantia mella.

Solebat huc non raro divertere, tum religione loci captus, tum animi recreandi gratia, *Hunfridus*, nobilitatis omnis & eruditionis phoenix plane unicus; qui alioqui sua sponte currenteis stimulis quibusdam virtutis ad incrementa excitabat magna. Volupe & illis quidem, tam bene erga politas artes adfectis, hujusmodi calcar perpeti. Sic inter *Hunfridum* & fani *Albani* monachos, præcipueque *Frumentarium*, quo usus est tanquam bibliothecario, insignis orta est & amicitia, & familiaritas.

Abba vero contendens modis omnibus satisfacere expectationi principis de se conceptæ, vetera undique exemplaria conquirere, atque in numerum referre, denique *Mecænati* dono dare. Addidit & ad cumulum librum de *Viris Illustribus*, à se elaborata quadam scriptum diligentia: cujus archetypus bibliothecam propter *Isidis Vadum Hunfridi-*

nam nunc incolit. Cum nuper divertissem *Durovernum*, *Tuinus* pædagogus ostendit mihi *Frumentarii* libellum de *Situ Terræ Sanctæ*.

CAP. DXXXI. *De Gulielmo Carmelita.*

GULIELMUS quidam fraterculus, scholis assuetissimus & disputandi acumine valens, his temporibus floruit; habuitque *Thomam Vallidenum*, *Carmelitam* plane memorabilem, discipulum. Hic *Vigoclivii Trialogum* libro, ut referunt, aculeatissimo, preffit, convulsit, protrivit. *Balaus* in *Collectaneis*, quibus illustria *Carmelitarum* facta deprædicat, hujus *Gulielmi* nomen celebrat.

CAP. DXXXII. *De Thoma Vallideno.*

THOMAS *Vallidenus* inter clarissimæ memoriæ *Carmelitas*, quos nostra produxit *Britannia*, numerandus est. Altius igitur ejus vitam & virtutes repetamus, ne ulla unquam temporum oblivio nomen tam undecunque illustre obscuraret. In primis certe exordii loco literæ se offerunt, quas ille in *Isidis Vadi* gymnasio, tanquam è pleno quodam scaturientis scientiæ fonte, ita hausit, ut sublimium cognitione rerum contemporaneos suos facile omnes non modo æquaverit, verum etiam longo superaverit intervallo. Quis illo in re dialectica acutior, quis inter philosophos gravior, quis denique inter theologos sanctior? Sed nec ejus acumini, aut gravitati, aut sanctitati defuit judicium, nervosæ eruditionis pars merito maxima. Porro & justam ad circulum addidisset eloquentiam, nisi in amœnioribus disertorum autorum campis expatiantem illum alio medium retraxissent ingens hæreticorum numerus, qui multa plebem quotidie strage premebant; eoque facilius, sed violentius, quod jam tum navis *Christianæ* ecclesiæ inter varias longi schismatis procellas fluctuasset. Itaque ne virtuti, ne docti hominis officio non respondere videretur, statuit impios religionis hostes omnibus telis impetere. Principio tamen cum illis manum conferuit, qui in sectis religiosorum mendicantem nimium insolenter, ut tum videbatur, vellicabant. Deinde cum *Oldcastellanis*, pravo & seditioso hominum genere,

nere, in ipsis *Angliæ* visceribus excrecente, bellum gessit, tandemque victoriam reportavit. sed non prius quam principem ipsum, idque publice in suggestu, socordiae in tam periculoso malo admonuisset. Volo hic, candide lector, ut tecum iterum atque iterum nunquam satis laudatam *Henrici* regis modestiam expendas. Adeo certe liberam ac apertam concionatoris admonitionem ægre non tulit, ut ab illo gratia sua dignissimum duxerit. Tanti res est momenti principes, in loco, errati cum iudicio admonere.

Erat id temporis *Stephanus Paterendamus, Carmelita*, in maximo apud regem pretio: is omnibus modis curavit, ut *Vallideni* fama per regiam quam clarissima esset; & tandem, quod voluit, effecit. Acceptus est hoc pacto à rege in concilii partem, five de re publica, seu de religione quæstio esset. Solusque à tota nobilitate pugil electus est, qui fulminante gladio evangelicæ doctrinæ perfidas *Vigocli-viensium, Hussitanorum, & Pragensium* turmas multaret, premeret, protereret.

Commodum profecto id factum, nam tum *Constantiæ* indictum erat concilium, & rex necesse habebat illuc mittere insignem aliquem pietate virum, qui multorum animos dictis regeret, & pectora mulceret. Orator igitur tam arduo negotio designatus est à rege *Valledenus* (una cum *Joanne Clynto*, non parvi nominis theologo, atque *Gulielmo Sturmio & Hartongo Clux*, equitibus, qui eadem fungebantur legatione) & per literas concilii proceribus commendatus. Longum hic esset recensere quid ille in concilio egerit, quam multa cum copiose, tum graviter de rebus ad fidem pertinentibus disseruerit. At si quem juvat illa cognoscere, clarissima in ejus libris omnia inveniet.

Hic locus valde opportunus se mihi offert, ut palam faciam, quos principes circiter tempora concilii ex præscripto *Henrici*, ejus appellationis quinti, adiverit. *Udislaum Poloniæ* regem, *Alexandrum Lituaviæ* ducem, & *Michaelem Prussiæ* gubernatorem ad publicum pacis bonum, ut in mandatis acceperat, strenue exhortatus est. Non fuit ejus apud tantos viros levis autoritas: nam, præterquam quod persuaserit illis pacem esse rerum omnium optimam, impetravit etiam, ut *Carmelitici* nominis honos in tam remotis à suo orbe regionibus in pretio esset. Nam ante *Vallideni* adventum

adventum *Carmelitæ* in illis partibus de sola nominis umbra cogniti erant. Facta sunt in gratiam, & preces oratoris nobilium collegiorum fundamenta, quæ vel etiam nunc exant. Quid quod ipsum etiam *Sigismundum* imperatorem honorifica legatione petierit, magnamque ex causa bene acta gloriam sibi pepererit.

Aliud est, quod pæne præterieram: nempe *Vallidenum* in concilio *Pisano* non modo de fidei mysteriis coram *Cæsare*, & magno primatum numero, disputasse; verum etiam conciones habuisse. His atque aliis hujusmodi negotiis non sine summa cum felicitate, tum prudentia peractis, reversus est ad suum principem; qui non longo post tempore in *Vincentiano* nemore, quod *Lutetiæ parisiensium* adjacet, diem clausit supremum. Sed nec sic *Vallideni* fama obscurata est, nam tenello *Henriculo* regi, quamdiu supervixit, & notus & charus fuit.

Nunc eo pervenimus, ut operæ pretium sit, quoniam scriptorem optimæ notæ ornamus, librorum seriem connumerare, quibus æternitati se consecravit. Edidit autem

De Re Grammatica lib. 1.

Commentarios in *Porphyrium*.

In *Prædicamenta Aristotelis*.

In libros *Physicorum*.

In libros de *Cælo & Mundo*.

In libros *Meteororum*.

In lib. de *Anima*.

In *Metaphysica* ejusdem.

In libros *Ethicorum*.

Introductionem ad *Naturalia*.

Quæstionum *Naturalium* lib. 1.

Sophismatôn lib. 1.

De *Evangelica Veritate* lib. 1.

Super *Sententias* lib. 4.

Defensorium *Pacis*.

Commentarios in *Genesin*.

In *Exodum*.

In *Leviticum*.

In *Proverbia Solomonis*.

In *Acta Apostolorum*.

In *Epistolas Pauli*.

In *Canonicam Epistolam Petri*.

Doctrinale *Ecclesiæ* in tres divisum libros,

quos *Martino* quinto, pontifici *Romano*, dedicavit, tanquam opus elaboratum & excussum.

De

- De Fide per dialogos lib. 7.
 Fasciculum Zizaniorum.
 De Indulgentiis.
 Quæstionum Ordinariarum lib. 1.
 Determinationum lib. 1.
 De Præscientia & Prædestinatione.
 De Paupertate *Christi*.
 De Divinatione lib. 1.
 De Religione Perfectorum lib. 1.
 De Corpore *Christi* lib. 1.
 Sacrarum Concionum lib. 1.
 Epistolarum lib. 1.
 Orationum ad Principes lib. 1.

Hactenus de libris ab illo editis: superest vero, ut pauca quædam de ejus morte adjiciam. Jam fere ad justam pervenerat ætatem homo nec fortunæ nec honoris præter modum appetens, cum illum res publica sui ordinis ex *Anglia* in *Galliam* evocaret. Transfretavit igitur, ac pervenit *Rothomagum*, civitatem bene sibi notam, ubi morbo correptus acutissimo, è vita migravit secundo die novembris anno Domini 1430. & ibidem inter *Carmelitas* honorifice tumulatus est.

Denique tot nobilium autorum volumina, majusculis literis *Romanis* scripta, *Carmelitis* nostræ urbis ex testamento reliquit, quot illa ætas duobus ad minimum aureorum millibus æstimavit. Unde, quamvis jam insigniter diminutus sit librorum numerus, nulla tamen est *Londini* bibliotheca, quæ, vel multitudine vel antiquitate exemplariorum, cum *Carmelitana* conferri possit.

CAP. DXXXIII. De Joanne Cuningalo.

JOANNES, alias *Petrus*, *Cuningalus*, *Carmelita*, locum in nostris tabulis *Vallideno* proximum ambit: id quod ut faciat, familiaritas certe in causa est. Liqueat enim illum *Vallideno* multis modis conjunctissimum fuisse. At ego, ne singula prolixè sequar, unum tantum arctæ inter eos consuetudinis exemplum, sed celebre, sed clarum, sed memoratu dignissimum, in præsentia adducam. Scripserat *Vallidenus* opus eruditum juxta ac pium, & catholicis necessarium, cui titulus erat *Doctrinale Ecclesiæ*: idemque *Martino* quinto, pontifici *Romano*, dedicaverat. at hoc consilio

filio usus est, ut munus tam undecunque egregium ab aliquo insigni viro vel *Romam* usque deferendum curaret. Vixit autem huic negotio *Cuningalus* maxime utilis; ut qui non modo è supremo illo theologici ordinis collegio esset, verum etiam inter expertes rerum expertissimus, & præterea diligentia, dexteritate, fideque tam bona, quam quicquam facile optare posset. Quare provinciam *Cuningalo* non male delegavit. Ille vero sui præsidis iussa capebat, & munus sibi injectum tanta cum modestia & gravitate curavit, quantam in homine, apud extremos *Britannos* cum nato tum educato, *Martinus* vehementer suspiciebat: in cuius rei argumentum etiam luculentum ab eodem sedis apostolicæ Nuntius designatus est. qua etiam functione multa præclare, multa ingeniose, omnia quidem dexterrime egit.

Deinde domum rediens, meritas è *Vallideno* gratias tulit; ac postremo, præsidis provincialis honore insignitus, *Nordovicum* petiit, ubi reliquos vitæ annos exegit. quo tempore, *Vallideni* nunquam satis laudatam sedulitatem imitatus, longe pulcherrimam bibliothecam, eandemque optimis autoribus refertissimam, posuit. Scripsit *Conciones Paschales*, atque alia minuscule. Vivendi finem fecit vigesimo octavo die aprilis anno D. 1451.

CAP. DXXXIV. De Hunfrido, Duce Claudiano.

HUNFRIDUS, Dux *Claudianus*, vir regii generis, filius, frater & patruus regum, à me pro dignitate sua in *Commentariis*, *Cycneam Cantionem* illustrantibus, accurate laudatus est. Non tamen committam, ut suus hic ei locus inter eruditos desit. Qua parte tantum breviter attingam, quid ille in re literaria præstiterit. Adolescens optimæ indolis, operam *Isidis* in *Vado*, qua floret collegium *Baleolense*, diligentissimam non modo eloquentiæ; verum etiam naturalium rerum cognitioni, ut ego accepi, adhibuit. Vir autem postea maturus annis, adeo pristino studiorum ardori remisit nihil, ut illum etiam inter aulæ strepitus, & belli insanos tumultus insigniter auxerit. Excoluit universum chorum candidus eruditorum sui temporis, quos vel *Britannia*, vel *Gallia*, vel *Italia* produxit. Nec quenquam literatum unquam ad se venientem non egregie donatum

Mecenas

Mecenas unicus dimisit. Hinc contentio ardens inter eruditos celebrandi ejus nomen, decus, gloriam denique.

Leonardus Aretinus captabat *Hunfridi* amicitiam, unde pollicebatur dedicaturum se ei *Aristotelis Ethica Latinissime* loquentia: id quod, ut in exemplari meo manuscripto apparet, edita præfatione præstitit. At postea avaritiæ itudens, *Romanum* pontificem operi præfixit. *Petrus Candidus*, vir cum elegantissimus tum doctissimus, *Aretini* factum improbens, *Platonis Politiam*, apte, significanter, accurate in *Latinam* conversam orationem consilio *Piccolpassi, Mediolanensis* episcopi, *Hunfrido* consecravit; cujus & hæc in operis elimata præfatione verba sunt: "Is cum multa de
"virtute, de humanitate, de prudentia tua nobis retulisset;
"tum mirum in modum extulit diligentiam & amorem tuæ
"claritatis erga literarum studia. Qua de re profecto gau-
"dent hi, qui bonarum artium studiis solent oblectari, quod
"ætate nostra non omnino extincta sint simulachra princi-
"pum optimorum. quippe cum talis *Cæsar* fuerit, talis *Au-*
"*gustus*, tales multi præclari viri, quorum fama immor-
"talis." Hactenus ille, & magnifice & vere.

Hunfridus fanum *Albani* summe coluit, & *Joannem Frumentarium*, ejusdem loci abbatem, politæ eruditionis amatorem, habuit familiarem; cujus cum industria tum liberalitate in bibliotheca sua non modo ornanda, sed augenda quoque usus est. Præterea & in *Italia*, & *Gallia* antiquissima comparata exemplaria ad numerum addidit. utque posteritas tantis perfrueretur thesauris, bibliothecam infiniti splendoris *Isidis* in *Vado* inchoavit, collatis codicibus 129. sed selectissimis. quod opus *Campanensis*, archiepiscopus *Cantiorum*, absolvit. Inter cætera nec astronomiam intactam reliquit: *Tabulæ Directionum* adhuc extantes argumento sunt.

C A P. DXXXV. De Gulielmo Lindovodo.

GULIELMUS *Lindovodus* feliciora studiorum suorum tempora in lectione juris *Cæsarii* & *Pontificii* collocavit; doctusque non vulgariter in utroque evasit. Hinc famam, hinc opes, hinc honorem in foro sibi comparavit *Cantiano*. Sed ut fortuna ampla arridere cœpit, relictis clientibus, à foro utili quidem, at laborioso, ad aulam se contulit,

contulit. Hic quoque felicissimos rerum successus invenit: namque in tanta erat apud *Henricum* quintum, *Anglorum* regem facile invictissimum, gratia, ut ab illo non modo ad *Hispanum*, verum etiam ad *Lusitanum* principes potentissimos de causis maximi momenti orator missus sit. Nec dubium, quin magnam merito tanti laboris mercedem rediens accepisset; nisi immatura mors talem ac tantum imperatorem orbi abstulisset.

Perculit usque adeo non expectatus principis ille casus *Lindovodi* animum, ut ab illo de augenda forte nunquam plane cogitaverit; & se totum antiquis, citra tamen lucrum illud famosum, studiis dedicaverit. Sed inter cætera, quia archiepiscoporum *Cantianorum* decreta cognitissima habuit, mirifice cupiebat patrias leges illustrare. Accinxit se igitur operi longe honestissimo, & *Constitutiones*, sive *Decreta Provincialia*, quatuordecim archiepiscoporum (videlicet à *Stephano Longoduno* ad *Chichelegum*) recentiorum *Cantiæ*, quæ sine lucido ordine sparsa circumferebantur, in unum *Volumen* pulchre redegit; ita tamen, ut multa parum ad religionem conducentia cum judicio medium refecaverit. Quanquam nec sic finem operi fecit. adjecit etenim *Commentarios*, solidæ suæ eruditionis clarissimos testes, qui totum opus, veluti quædam stellæ, interpolarent. Cumque extremam pulcherrimo libro manum addidisset, novum munus *Henrico Chichelego*, *Cantiorum* archiepiscopo, consecravit: quod & primum *Isidis* in *Vado* typis excusum est.

Præterea an aliquid scripserit, mihi plane incertum. Sepultus est, nisi me fallit memoria, *Londini* inter canonicos *Stephanianos*. Tu jam, lector, oculos à *Lindovodo* avertis tuos; sed te rogatum volo, ut tantisper expectes, donec intelligas illum suo à secretis sigillis principi fuisse. Hoc ego nuper à *Fordo*, viro cum mihi familiarissimo, tum etiam doctissimo, didici.

CAP. DXXXVI. De Nicolao Uppoduno.

NICOLAUS *Uppodunus*, juris-consultus, *Cæsarem* ac Pontificum *Romanorum Decreta* exquisita legebat, excutiebat, ediscebat industria: tandemque, *Severianæ* & *Fontanæ* factus ecclesiæ canonicus, ad scribendum animum

mum appulit. Erat tunc temporis in pretio *Hunfridus*, dux *Claudianus*, literatorum decus plane maximum, cui & *Uppodunus* eruditionis nomine gratus. Cliens igitur justam gratulandi patrono quærens occasionem, concinnavit libros quatuor de *Re Militari & Factis Illustribus*, quorum qui ultimus est, de *Insignibus Anglorum Nobilium* tractat.

Joannes Uppodunus, *Carmelita*, tempore *Nicolao* antiquior, theologiæ calculo insignis, aliquando in scholis *Isiacis* claruit: postea vero *Thomæ*, ducis *Clarani*, ab auriculari confessione. Fertur hic multa scripsisse: at ego nihil interim eorum vidi. Obiit *Coventriæ* anno D. 1442.

CAP. DXXXVII. De Joanne Lelando, Grammatico.

JOANNES *Lelandus* inter *Lanicolas*, ut ego accepi, ortus est. *Isiacorum* academiam celeberrimam coluit: ubi non sine admiratione, ut illa ferebant tempora, ludum grammaticum aperuit, nobiles pueros ac plebeios non parvo tempore docuit. Propensus *Isiacorum* erga hominem amor eo successit, ut hoc encomiastico frequenter carmine illum collaudarent:

Ut rosa flos florum; sic *Lelande* Grammaticorum.

Vidi ego aliquando ejus *Grammaticam* certe, ut ea ætas tulit, non contemnendam. Docuit apud *Isacos* è regione, sic prædicant, collegii *Vitiferi*, non procul à fano *Fredisvide* virginis, ubi diem obiens supremum, sepultus est anno D. 1428. penultima aprilis. Tumulo superadditum marmor, & marmori epitaphium *Latinum*, æræ laminæ insculptum. Sub eodem marmore & postea anno D. 1472. 15. octobris *Joannes Cobous*, discipulus *Lelandi* & ejus hypodidascalus, ac postremo præceptor, emoriens sepultus est.

CAP. DXXXVIII. De Joanne Aquæduno.

JOANNES *Aquædunus*, *Carmelita Lindensis* collegii, literas non parvo tempore in celeberrima *Isiacorum* academia coluit. Culturam vero copiosa messis secuta est. nam in *Aristotelica & Christiana* philosophia tantum profecerat

cerat, quantum illius sæculi promittebat felicitas. Quid autem promiserit, quanquam doctus lector per se satis intelligat, modeste pronunciare volo. Talis certe ejus ætatis felicitas erat, ut homines eruditiores, quam eloquentiores; meliores, quam elegantiores redderet. Hoc meum est judicium, quod qualecunque sit, citra ullius offensam dictum esto. Mæx profecto partis erit, illum in albo doctorum virorum ponere, quem *Isidus Vadi* cultores ex libris editis dignissimum theologi insignibus judicaverunt. Scripsit *Commentarios*

In Evangelium *Matthæi*. *Augustinus* 13 libro Confessionum.

In Evangelium *Lucæ*.

In Evangelium *Joannis*. Lux in tenebris lucet.

In Epistolam *Joannis* } *Joannes* Apostolus & Evang.
 duplices Comm.

In Epistolam *Pauli* ad } Gratia Dei sum quod sum.
Corinthios.

In Epistolam ejusdem } Dominus adsumpsit me.
 ad *Hebræos*.

In Apocalypsin. Beatus qui legit verba.

Collectaneorum lib. 1. *Hebraica* namque locutio.

Sacrarum Concionum l. 2. Principis populorum.

Quæstionum Theologicarum lib. 1.

De Virtutibus lib. 1. Circa cardines cœli.

Clauit circa annum D. 1428. De ejus morte nihil hactenus legi, quod certo referam.

CAP. DXXXIX. De *Richardo Vinchelego*.

RICHARDUS *Vinchelegus*, ut colligo, *Dominicanus*, ex ea *Scriptorum* lecta fuit, qui res philosophicas & theologicas subtilius, quam fidelius discutiunt. Extat ejus volumen *Quæstionum*, ut vocat, *Opinabilium*.

CAP. DXL. De *Joanne Tillonego*.

JOANNES *Tillonegus Carmeliticam* togam accepit *Garieni*. Est autem *Garienum* litoralis *Nordovolgæ* civitas in ipsis *Garieni* fluminis ostiis, à quo nomen accepit, sita. Locum vero studiorum suorum nobiscum communem *Grantam Girviorum* habuit; ubi non levia felicioris ingenii signa inter bonarum artium professores partim docendo, partim

partim disputando, partim etiam scribendo ostendebat. Extant adhuc ejus sacræ *Conciones*, cordatæ eloquentiæ indices. Superfunt & quæ in *Sententias* & in *Apocalypsin* scripsit. *Gratiæ* in magno fuit pretio, ne tempora ignores, circiter annum D. 1430.

CAP. DXLI. *De Thoma Becchenduno.*

THOMAS *Becchendunus* adeo accurate à *Joanne Candelario* laudatus est, ut nullus mea indigeat in hac parte diligentia. Quare, ne videar solem lucerna accendere, tantum in præsentia, quæ virtutem ejus literariam spectant, tractabo. Ab adolescentia ad maturos annos *Isiacas* celebravit scholas. Aulicus deinde factus, ac *Balneorum* urbi episcopus designatus, sic rem literariam fovit, juvit, auxit quoque, ut diceretur sui temporis *Mecenas*. Sentit, sentietque novum *Isiaci* collegium ejus singularem erga literas amorem. Idem quoque sentit *Balneodunum*. Quo tempore floruit, agebatur de jure hæreditario *Angli* penes *Galliam*. *Becchendunus Angli* causam ratissimam esse volens aperte, lucide, manifeste jus sui principis libello corroboravit edito, repudiata non sine judicio lege *Salica*. Memini hæc me legisse, quæ & *Becchenduni* videntur referre calamum:

Beckingtona mihi dedit ortum; *Balnea*, *Fontes*
Fasces. ———

Quin nunc omitto in præsentia amplius ornare munus. Meminero *Becchenduni* pro ejus dignitate in libro de *Pontificibus Britannicis*.

CAP. DXLII. *De Joanne Heinoduno.*

JOANNES *Heinodunus*, *Lindensis* collegii *Carmelita*, liberales artes apud *Isiacos* edidicit: unde & tandem theologi titulo enituit. Calamum feliciter, his in publicum emissis libellis, exercuit. Scripsit autem *Commentarios* in *Matthæum*, *Lucam*, & *Joannem*, & *Apocalypsin*. atque adeo in *Epistolam D Joannis*. Insuper & *Pauli* ad *Hebræos* *Epistolam* commentariis elucidavit, idemque fe-

cit in Epistolam ad *Corinthios*. Edidit præterea *Collationes*, *Collectanea*, *Conciones*, ac *Quæstiones Theologicas*, & postremo libellum, cui titulus *Summa Virtutum*, edidit. *Balaeus* hunc floruisse colligit circiter annum D. 1429.

CAP. DXLIII. De Thoma Dandone.

THOMAS *Dando*, eximio probatæ vitæ & eruditio-
nis nomine, sodalitus *Carmelitarum Cunetionem*, alias
Marloburgum, vetus *Severianæ*, sive *Vilugianæ*, provin-
ciæ oppidum, incolentium præfuit. Sed tantum abfuit, ut
ex illa functione, quamvis honesta, memoriam aliquam sui
apud posteros speraret, ut longe alia ratione sibi quæren-
dam putaret. Ad calamum igitur, inter immortalitatis af-
sertores non minimus, se contulit; ac *Historiam* sive *Vitam*
Ealfridi Magni, alias *Aluredi*, *Visifaxonum* regis, victu-
ris chartis commendavit. Hæc pauca habui de *Dandone*
Marloburgensi, *Henricianæ* ætatis scriptore, dicere.

CAP. DXLIV. De Nicolao Boteleshamo.

NICOLAUS *Boteleshamus*, *Carmelita*, *Grantæ Gir-*
viorum philosophiæ & theologiæ operam dedit. Tan-
tum felicitas etiam secuta est laborem. Proinde & ipse, vir-
tutis incremento studens, *Lutetiam Parisiorum* bonis flo-
rentem literis petiit; ac tandem *Sorbonicus* factus, intel-
lecto ejus inter disputandum acumine, theologi titulo in-
signitus est. Postremo, ad *Grantanos* rediens, famam ex-
tendit suam, editis in *Petrum Longobardum Commentariis*,
ac libro *Theologicarum Quæstionum*.

CAP. DXLV. De Joanne à Fano Eadmundi.

JOANNES à fano *Eadmundi*, *Carmelita Gippovi-*
canus, adjunxerat virtuti studium literarum: in quo stu-
dii cursu ita maturavit, ut braveum non leve hinc sibi com-
paraverit. *Lucam Commentariis*, periculum ingenii facere
volens, illustravit.

CAP. DXLVI. *De Gulielmo Bintreo.*

GULIELMUS *Bintreus* in numero doctorum *Carmelitarum* ponendus est. is enim in ipsa adolescentia inter *Burnamenses* prima bonarum literarum fundamenta jecit. Deinde cum eo pervenisset, ut prope ripas levi aut nullo cortice natare posset, tandem voluit sui periculum facere, & vasto liberalium scientiarum pelago se committere. Itaque *Grantam*, quasi spatiosum & profundum quoddam circularis eruditionis mare, petiit. Quid ego hic commemorem, quam secundis ventis usus sit, aut quot rerum formas, ad infinitum fere varias, inter navigandum, non sine jucunda quadam admiratione, notaverit? Tanta certe naturæ, mirifice ludentis, varietas est, ut nova curiosis oculis miracula semper ostendet.

Noluit tamen *Bintreus* in illo naturalium rerum æquore consenescere. Altius quiddam tentavit; ac, relicto *Neptuni* elemento, æthereas *Jovis* sedes ipsaque altra, ingenii quadam divinitate, veluti præpeti penna conscendit. Sim vanus, nisi libri ab illo editi eadem manifeste probent. ob quam rem cognoscite, studiosi lectores, hæc vobis ab eo relicta fuisse monimenta:

Quæstionum Theologicarum lib. 1.

In Cantica Cant. lib.

Determinationum lib. 1.

De Laude D. Virginis lib. 1.

Scriptis præterea de *Ornatu Latine Linguae*, ac *Apologiam* contra *Impugnantes* suæ sectæ *Mendicitatem*: in quo opere secutus est *Galfredum Hardebium*, *Augustinianum*, cujus vitam præscripsimus, & *Joannem Hulhetbum*, nescio cujus sectæ fraterculum, qui, libro accurate scripto, novem *Armacani* in *Mendicantes* Propositiones confutavit circiter annum à *Christo* nato 1370. *Bintreus* autem obiit *Nordovici* undecimo die augusti anno D. 1440.

CAP. DXLVII. *De Nicolao Cantolupo.*

NICOLAUS *Cantolupus*, ex *Cambria* oriundus, genus commune habuit cum *Thoma Cantolupo*, sancto quidem illo *Henoforthensis* ecclesiæ pontifice; à cujus

sanctitate adeo non degeneravit, ut, accepta in ipsa juventute veste *Carmelitica*, non leve surgentis virtutis specimen ostenderit. Insuper doctis artibus, & præcipue sacræ theologiæ, tanquam virtutem virtuti accumulans, diligentissimam operam adhibuit. Studebat etiam mirum in modum ornando suæ sectæ nomini. Scripsit autem non contemnendum opus

Super primum librum *Sententiarum*.

De Laude sui Ordinis.

Præterea *Historiolam* edidit; sed ego illam, ut ingenue fatear, non vidi. Florenti ætate *Claudiana* urbis *Carmelitis* præfuit. Postremis vitæ suæ annis collegio, quod *Avonæ* mediterraneæ *Camelitis* sacrum est, gubernator designatus fuit. Obiit ibidem 27 die septembris anno D. 1441.

CAP. DXLVIII. De Stenoduno.

STENODUNUS leviter, & tanquam per transennam, mihi cognitus: at ita interim tamen, ut eum intellexerim non modo philosophum melioris notæ fuisse, verum etiam mathematicum, & quidem insignem, quod eruditionis genus multa felicia ingenia antiquitus commodissime plane exercuit. Extant ejus in *Tabulas Arfachelis Canones*, opus non de trivio petitum, erutum potius ab ipsis sapientiæ recessibus.

CAP. DXLIX. De Joanne Holebroco.

JOANNES *Holebrocus* easdem artes & instituta, quæ *Stenodunus*, summa prosecutus est cura. at an ejus synchronus fuerit, non temere pronuncio. Hoc interim certissimum scripsisse eum, idque accuratissime, novas *Tabellas Mediorum Motuum*, & *Aequationes Dierum*. Concinnavit præterea libellum de *Reductione Tabularum Alphonsi* ad annos *Christi*, menses, dies, & horas.

CAP. DL. De Joanne Gualterio.

JOANNES *Gualterius*, alumnus collegii, quod *Gulielmus Perottus*, *Vicanus*, celeberrimum *Ventæ Simeonorum* posuit, solidam sibi ab assidua in studiis industria laudem

laudem comparavit; quam & auxit maxime, quo tempore, *Venta* relicta, *Isidis Vadum* petiit, museumque *Ventanae* societatis magnificentissimum ab eodem *Perotto*, viro incomparabili, constitutum celebravit. Hic generosus ardentis animi erga bonas artes impetus eo hominem plane diligentissimum provexit, ut naturalium rerum penetralia ipsa ingrederetur, avidisque collustraret oculis. Inter hæc & matheseos cura maxima ejus detinuit animum, ac detentum vel ad altra perduxit. Lætissimus ille vero, nova jam exactus cognitione, *Canones in Tabulas Aequationis Domorum*, opus rotundum juxta ac argutum, magno labore, at successu majori, edidit. Hinc postquam degustatis probatissimarum artium fontibus, sitim multo nectare restinxerat, veteres sodales *Ventanos* repetiit; inter quos consenuit.

CAP. DLI. De Vicaniis.

VICANI quatuor, alias *Vichingamii*, ad numerum nostrorum *Scriptorum* accedunt, *Carmelitæ* omnes, *Nordovicensis* collegii alumni omnes, theologiæ candidati omnes, denique quasi synchronii omnes. Sed ego hoc unum pro jure meo faciam, ut *Henricus Vichingamius* primum obtineat locum.

I. Studebat ille *Oxonii*, ubi tandem theologi nomine donatus fuit. Dedicavit posteritati *Commentarios in Efsaiam & Apocalypsin, Quæstionum Theologicarum* librum unum, *Sacrarum Concionum* libros tres. Obiit *Nordovici* decimo-quarto die martii anno D. 1447.

II. *Simon* proximus erit, qui totus disputationum acumen insistebat. id quod facile apparet ex ejus *Quæstionibus* ordinariis, & *Quodlibetis*.

III. Esto tu tertius, *Richarde*, qui diceris inter *Carmelitas Burnammenses* aliquando floruisse; postea tamen venisse *Nordovicum*. Utcunque sit, lectori satis in præsentia erit cognoscere, quod primum & secundum *Sententiarum* librum tuo illustraveris calamo: quodque sacras *Conciones* 106. scripseris.

IV. *Thomas* hic non dedignabitur se postremo positum loco; quando eruditionem nec tribuat locus, nec adimat. Literas procul à patria *Coloniæ Agrippinæ* quæsit, & invenit.

venit. At quo à suis remotior fuit, hoc jam mihi, quæ fecit, obscuriora omnia. Nihil unquam ab illo scriptum vidi; scio tamen quis adfirmet illum autorem aliquot librorum fuisse. Sunt hæc pauca quidem de *Vichingamiis*, sed quæ vera esse pernovi.

CAP. DLII. *De Henrico Parchero.*

HENRICUS *Parcherus*, *Carmelita* ex societate *Dunocastrensi*, famam ab eruditione sibi peperit. Hic anno D. 1464. sacram in suggestu *Paulino* *Orationem* habuit, qua *Christi* paupertatem insinuavit, & scriptam postea edidit. Comparent & hujus in libros *Meteororum Aristotelis* *Commentarii*, ut mittam libellum *Concionum*.

CAP. DLIII. *De Laurentio Holbecco.*

LAURENTIUS *Holbeccus* à *Girois*, paludes incolentibus, genus deduxit; quod per se humile bonarum non poenitenda accessione literarum illustravit. Erat enim monachus *Rameseganus* vitæ continentia laudatissimus; tum præterea, inter cætera, *Hebrææ* studiosissimus linguæ. Quibus autem persuasus rationibus huc animum deflexerit, breviter, at opportune interim, significabo. Inciderat in exemplaria quædam *Hebraica*, synagogæ veteris majestatem eximiam illam referentia, comparata quidem, & ab interitu olim conservata, insigni industria *Gregorii Venantodunensis*, monachi *Ramesegani*, cujus & nos vitam superius scripsimus. Cum hoc scriptore fuit pia quædam *Laurentio* invidia: ut quod ille videlicet in *Hebræa* lingua feliciter inchoasset, hic feliciter absolveret. Habuit sancta æmulatio plenissimos successus: & autor operis palmæ præmium tulit magnum, eleganter concinnato *Dictionario Hebraico*, opere tum elimato, tum docto; quod annis abhinc paucis *Roberti Wachefeldi* polypi nimia diligentia sublatum est. *Joannes Infantius*, nuper monachus *Rameseganus*, qui & libros *Hebraicos*, corridente una cum nobili bibliotheca cœnobio, ab interitu conservavit, ea mihi de *Laurentio*, *Henrici* imperio quarti florente, retulit; quæ ita in præsentia animo, tanquam memorabilia, insiguntur meo, ut oblivionem nunquam apud me patiantur ullam.

CAP.

CAP. DLIV. *De Joanne Barningamo.*

JOANNES *Barningamus Gippovici*, clara *Sudovlgie* civitate, *Carmeliticæ* vitæ ritus sacrosanctos coluit. Sed *Oxonium* eruditione non vulgari & insigni fama illum decoravit: quæ ne violenta temporum injuria aliquando deperirent, modis curavit omnibus. Unus tamen præ cæteris & expeditior visus est, & commodior; nempe si impigro calamo aliquid memoria dignum chartaceis tabulis commendaret. Itaque scripsit,

Super Sententias libros 4.

Quodlibeta.

Quæstiones Ordinarias.

Sacrarum Concionum lib. 1.

De Enormitate Peccati.

Obiit *Gippovici* 22. die januarii anno D. 1448.

CAP. DLV. *De Joanne Capogrevo.*

JOANNES *Capogrevus*, inter *Augustinianos* πικλὸν ἀντιτίξιος ἄλλων, à me doctorum auribus commendabitur. Is vero vel ab ipsa pueritia libris, perinde ac concha suis scopulis, adhæsit. *Granta*, fœcunda eruditorum parens, quæ illum, ut ego conjectura colligo, juvenem docuit, idem testabitur. nec deerit *Hunfridus Claudianus*, vir regii generis, cujus in hac parte clarum mehercule testimonium habebitur. Nam bonus princeps, quoties de animæ cura cogitabat, frequentissime autem cogitabat, toties literatissimi *Capogrevi* prudentissimo consilio utebatur. Porro adest universus *Augustinianorum* chorus, testis multo locupletissimus, qui illum, excellenti eruditionis nomine, gubernatorem provincialem constituerunt. Sunt hæc plane illustria ejus doctrinæ testimonia; obscura tamen, si cum pulcherrimis monumentis, quæ ille orbi scripta reliquit, conferantur. Quare inscriptiones ejus operum mox subjiciam: *Commentarii*

In Pentateuchon, *Hunfrido*, duci *Claudiano*, dedicati.

In libros Regum, ad *Joannem Lovum*, *Asaphensem* episc.

In Acta Apostolorum, ad *Gulielmum*, episcopum *Eliensem*.

Symbolum Fidei, ad eundem.

In Psalterium.

In Sententias *Petri Longobardi*.

Vita Divi *Augustini*, ad *Joannem Gauterosfordum*, abbatem
fani *Joannis*, quod *Avonæ* mediterraneæ celebre est.

Vitæ Sanctorum *Anglorum*.

De Illustribus *Henricis*, ad *Henricum* sextum, *Angliæ* regem.

Sis ipse lector, si quando hæc opera ad tuas manus pervenerint, *Capogrevicæ* cenfor eruditionis. Ego interea loci, quod sentio, libere dicam; hoc est, me nullum ex *Augustinianis* scriptoribus, quos nostra produxit *Britannia*, hactenus legisse, quem merito per omnia cum illo conferam. Obiit *Lini*, populosa *Nordvolgiæ* civitate, duodecimo die augusti, anno D. 1464. & ibidem inter *Augustinianos* sepultus fuit.

CAP. DLVI. De Joanne Talaugerno.

JOANNES *Talaugernus*, monachus *Bravonienfis*, *Isiaci* assiduam theologicis rebus impendebat diligentiam: unde & collegio theologorum primo adscriptus est. Excitavit mirifice hic honos ejus animum, ut literarii aliquid monumenti posteritati consecraret. Aggressus igitur prælectionem publicam in *Isidis Vado*, ea, quæ inter legendum accurate annotaverat, in volumen, anno à *Christo* nato 1448, redegit.

CAP. DLVII. De Adamo Molendino.

ADAMUS *Molendinus*, nobilis parentum stemmate, ingenio nobilior, virtutum vero calculo nobilissimus, bonas, ut fama prædicat, literas incredibili quodam candore fovebat. Quare operæ pretium erit, *Hermanni Schedelii*, historiographi, de eo judicium subjicere: "Inter quos & amicus noster *Adam de Molineux*, secreti regis signaculi & custos, & literarum cultor, amisso capite, truncatus jacuit." Hæc ille. Causa ejus mortis civile bellum, hinc *Henricianis*, hinc *Eadveardinis* de imperio contendentibus.

CAP. DLVIII. De Davide Boscho.

DAVID *Boschus*, qui & vernacula lingua *Boys* dictus est, *Carmeliticæ* religionis professor, *Oxonii* in re theologica sudavit & alfit; neque id quidem vel sine gloria,

gloria, vel fructu. Gloriam hinc fatis æstimare licet, quod hujusmodi ab *Oxonienſibus* titulos acceperit, quales primæ notæ theologis deferri ſolent. Porro fructum vel ex hoc facillimum eſt judicare, quod non modo ſuum ipſius animum, verum etiam aliorum multorum mentes, cognitione rerum vel ad miraculum varia, pulcherrime informaverit. Non deſunt libri ab illo doctiſſime ſcripti, qui hæc eadem abunde teſtentur: inter quos, & qui ſequuntur, non poſtremi nominis ſunt. viz.

De Duplici hominis Immortalitate.

Adverſus *Agarenos*.

Contra varios Gentilium Ritus.

Præfuit *Carmelitis*, *Claudiam* incolentibus, circiter annum D. 1451. ac ibidem, ut ego didici, obiit & ſepultus eſt.

CAP. DLIX. De Joanne Chillenvortho.

JOANNES *Chillenvorthus* inter *Maridunenſes* politis artibus curam, operam, diligentiam incredibilem adhibuit. Illud vero commune habuit cum aliis multis ibidem educatis, genuinum videlicet matheseos ſtudium: in quo ſuo ſæculo palmam facile adeptus eſt, laudandus maxime, etiam ſi hac noſtra aurea viveret ætate. *Algoriſmus*, liber argute, ingenioſe, & ſignificanter ab eo compactus, extat. Vidi & *Tabulas Aſtronomicas* ab eodem editas. Hujus induſtriam imitati ſunt *Cervinus*, alias *Hartæus*, *Curio*, *Joannes Stacius*, fama celeberrimus, denique & *Blachæus*, *Maridunenſes* omnes, matheseos admiratores, & amatores certe maximi omnes.

CAP. DLX. De Richardo Chillenduno.

RICHARDUS *Chillendunus* ex numero *Iſiacorum* *Chillenvortho*, ob nominis vicinitatem, ambit eſſe ſocius vel conjunctiſſimus. Neque interim agit mecum, ut ejus vitam fuſa oratione poſteritati commendem, contentus ſi vel ſignificavero tantum *Ariſtotelicum* fuiſſe, & de *Generatione* ac *Corruptione*, præceptoris ſui induſtriam alacriter ſecutum, ſcripiſſe.

CAP.

CAP. DLXI. *De Joanne Dedeco.*

JOANNES *Dedecus* in scholis aliquando floruit *Isiacis*, & liberales artes jugi excoluit cura; philosophiam inter cætera studiorum genera plurimi fecit. Edidit in *Ethica Aristotelis Quaestiones*, quæ illi sæculo ita placuerunt, ut tandem *Isiaci* illas, publico, ut tum quidem videbatur, commodo, prelo tradiderint. Non satis mihi constat, quo tempore floruerit.

CAP. DLXII. *De Joanne Chenningaulo.*

JOANNES *Chenningaulus*, *Carmelita Nordovicanus*; *Isiacorum* gymnasium celebravit, & tandem in præsidem electus provincialem. Illud nec sua caret laude, quod designatus sit Legatus Apostolicus in causis ecclesiasticis. quemadmodum neque hoc, quod sequitur, nempe fuisse illum *Richardi*, ducis *Eboracensis*, ab auriculari confessione. Scripsit *Paschales Conciones*. Obiit *Nordovici* 20 aprilis anno D. 1451.

CAP. DLXIII. *De Petro Chenningaulo.*

PETRUS *Chenningaulus*, *Carmelita* & ipse, proximum à **Thoma* locum in hoc, nominis similitudine, catalogo poscit. Erat autem, ut ego didici, genere nobilis, & literarum cognitione nobilior. Studuit inter *Isiacos*, nomenque insignis theologi ibidem promeruit. *Conciones* ad clerum ejus eruditionis luculentum extant testimonium. Tempore fuit aliquanto recentior **Thoma*. obiit in *Isidis Vado*, anno D. 1494.

CAP. DLXIV. *De Joanne Candelario.*

JOANNES *Candelarius* ita à primis studiorum suorum annis doctis adfuevit artibus, ut *Latinae* etiam linguae puritatem non infeliciter imbiberit. Quæ res magnam illi apud eruditorum vulgus gloriam comparavit. Rarum enim tunc temporis non erat vel numerum invenire doctorum, qui de rebus philosophicis & theologicis copiose, gra-

* *Joanne.*

viter,

viter, nervose, in scholis disputarent: at qui materiam vernis eloquentiæ floribus exornarent, dubio procul, rariusculi erant. Non tamen defuerunt *Angli*, qui circa illam ætatem cum *Patavii*, tum *Romæ*, atque alibi etiam in *Italia*, utrique linguæ strenuam quidem navabant operam; & præcipue sub *Guarino Veronensi*, magnæ, ut tum ferebant tempora, facundiæ viro. Certe, meo judicio, res erat majoris famæ domi, quam foris, peregrinam linguam didicisse. Sed nolo temerarius dici ab *Italīs* definitor, qui omnes præter seipſos barbaros paulo insolentius, quam verius, appellitant. Hoc interim mihi constat, quod *Candelarius* calamum suum & prosa & carmine aliqua, ut modeste loquar, cum felicitate exercuerit. Adolescens *Ventæ Simenorum*, in collegio à *Gulielmo Perotto, Vichamensi*, instituto, grammaticæ operam dedit. deinde & inter *Isiacos* bonis artibus invigilavit in museo, quod *Novum* vocant, à *Gulielmo* quoque *Perotto* expensis erectum infinitis.

Præfuit quoque tandem *Novæ* societati, & Commissarii, ut ego didici, vices inter *Isiacos* gessit. Usus est *Thomæ Becchenduni* familiaritate. Is erat episcopus *Fontanensis*, alias *Vuellenſis*, vir probe literatus, & literatorum omnium fautor plane maximus. huic quæ scripsit opuscula dedicavit. Extant archetypi ipsi in *Fontanensi* bibliotheca, serico viloso vestiti, auro & minio pulcherrime picti. Censentur vero his nominibus:

De Statu Humanæ Naturæ.

Orationes de Laudibus *Fontanensis* & *Badunensis* urbis.

De rebus à *Gulielmo Perotto*, alias *Vickamo*, episcopo *Ventano*, gestis libelli aliquot.

Epistolarum libellus.

Extat & ejus *Oratio*, qua respondet *Cornelii Vitollii*, prælectoris in Novo collegio *Isidis Vadi*, orationi primæ.

In *Fontanensi* ecclesia Cancellarii officioungebatur. Cætera tam de ejus morte, quam sepultura, mihi incognita. Colligo illum circa tempus civilis belli floruisse, quo *Edouardiani* cum *Henricianis* de imperii summa pertinacissime certabant.

CAP. DLXV. *De Gulielmo Stapilarto.*

GULIELMUS *Stapilartus*, *Carmelita*, inter *Oxonienfis* academix ornamenta, & merito quidem, numerabitur. Talis etenim erat, qualem ne nostra ætas, quantumcunque aurea sit, inter doctos collocare dedignaretur. nisi forte elegantulus aliquis parvum esse existimet philosophix, & theologiæ penetralia vastissima quidem illa perlustrasse: & nisi sciolus aliquis humile quidpiam esse ducat principem locum interpretandi sacras literas *Isiaci* habuisse. Possem hic à multis virtutibus *Stapilartum* laudare; sed, quoniam solam rem literariam agimus, volo illum in præsentia tantum è libris editis lectori commendare. Scripsit multa cum diligentia, nec impari felicitate, *Commentarios*

In Canticum *Mosis*.

In *Esaïam*.

In aliquos *Psalmos*.

De Paupertate lib. 1.

Quæstionum ordinariorum lib. 2.

Sacrarum Concionum libr.

Denique, si quæras, quo tempore in pretio fuerit, quod ego didici, docere non gravabor. nempe illum theologiam *Oxonii* publice professum fuisse anno à *Christo* nato 1456.

CAP. DLXVI. *De Reginaldo Pavone.*

REGINALDUS *Pavo*, relicta *Cambria*, patrio solo, *Isidis* ad *Vadum* se contulit, ubi regalis collegii alumnus designatus, operam non modo eloquentiæ, verum etiam prudentiæ humanæ dedit; ita tamen, ut eadem fretus, divinam quoque in partem studiorum maximam facile admitteret. Felicia hæc principia taleis habuere successus, qualeis virtus suo pronittit cultori, nempe optimos. Jam studiorum orbem absolverat, & insignia theologi severi suprema acceperat. Tanta igitur viri eximie docti latere quidem gloria non potuit. Accersitus ille, aulæ & principi sic subserviebat, ut brevi fortunis amplis donatus splendebat, ac tandem episcopus *Ceicæstrensis*, apud *Sudosaxones*, designaretur.

Haftenus

Hactenus omnia vel rectissima. Postrema tamen primis minime respondebant. nam rationem, ut fertur, studiorum una cum fortuna mutabat; qua parte non contentus, in scripturæ interpretatione ratam sequi orthodoxorum sententiam, ingenio, quod plane acerrimum habebat, ac judicio fretus suo, eo erroris tum concionando, tum scribendo pervenit, de eucharistia parum recte sentiens, ut à synodo episcoporum coactus sit *Lamitbi*, præsentē *Thoma Arundovalensi*, archiepiscopo *Cantiorum*, novæ doctrinæ rationem reddere. Multa utrinque dicta. Postremo palinodiam convictus in fano *Pauli* cecinit; ubi, combustis quos scripserat libris, mœrens & inglorius, ac dignitate episcopali privatus, tenui ad postremos vitæ annos forte contentus est. Atque adeo hæc vices rerum humanarum sunt. Vidi aliquando libellum de ejus palinodia scriptum.

CAP. DLXVII. *De Nicolao Conoduno.*

NICOLAUS *Conodunus* prodiit è cœnobio *Carmelitarum Stenofordensium*. sacris vero literis *Græcæ* incubuit, ubi & theologi tandem insignibus donatus fuit. Denique hæc monumenta posteritati reliquit:

Commentarios in Cantica Cant.

Expositionem in Orationem Dominicam.

Concionum ad *Carmelitas* libellos duos.

Sacrarum Concionum ad populum libros duos.

Epistolarum librum unum.

Carmen Votivum ad D. *Albertum Carmelitam*, & D. *Andream* episcopum.

Honorem inter suos summum gessit; nam præses provincialis, publico omnium suffragio, constitutus fuit. Fato concessit *Londini* quarto die septembris, anno D. 1460.

CAP. DLXVIII. *De Thoma Chillenduno.*

THOMAS *Chillendenus*, alias *Chislestone*, operam præcipue legibus, cum *Cæsareis* tum *Pontificiis*, adhibuit. Successus autem ejus studiorum talis, tantusque fuit, ut tandem primis utriusque juris titulis donatus sit. Deinde, qua nescio pietate ductus, ad monachatum animum adjecit; ac fano Servatoris *Duroverni* se suaque tradidit: *Commen-*

mentariisque leges scriptis illustravit, quos & *Gulielmus Varanus*, Cantiorum archiepiscopus, lectos à se aliquando testabatur; idque cum fructu. Tandem designatus cœnobii præses, talia crexit ex quadratis saxis monumenta, qualia nullus ibi privatim quispiam unquam contulit. quo nomine & famam sibi peperit immortalem.

CAP. DLXIX. De Roberto Flemingo.

ROBERTUS *Flemingus*, vel nepos ex fratre, vel consanguineus *Richardi Flemingi*, (qui ex Cancellario *Isiacæ* academix factus est beneficio regis archiepiscopus *Eboracensis*, ac non longo post tempore ex enata controversia ad *Lindianam* translatus sedem) juvenis in *Isidis Vado* studuit, quo loco *Richardus*, ejus patronus, atque idem bonarum artium amator magnus, paulo ante collegium, cognomento *Lindocollinum*, propter sanum *Mildredæ* sacrum instituerat. Hæc ejus ad amœniores literas expedita alacritas eo tandem processit, ut luculento eruditionis titulo celebris esset, & ecclesiæ *Lindocollinæ* decanus institueretur. Deinde *Italiam* petiit aviditate cognoscendi puritatem utriusque linguæ, ac *Baptistæ Guarini*, oratoris & poetæ, ut illa tulerunt tempora, disertis, prælectionibus tum *Latinis*, tum *Græcis* *Ferrariæ* interfuit. Ibidem autem hos *Anglos* studiorum candidissimos, doctissimosque comites, *Gulielmum Graium*, *Joannem Phræam*, *Joannem Gundorpium*, & *Joannem Tipetotum*, *Brangonianum* comitem incomparabilem quidem illum, habuit.

Meminit *Flemingi* *Lodovicus Carbo*, *Ferrariensis*, in *Funebris Oratione*, quam in mortem *Guarini Ferrariæ* habuit. Crevit gloria *Roberti Flemingi*, ut his aperte etiam verbis ex funebri oratione *Carbonis* desumptis constat: "*Robertus Flemingus*, Decanus *Lincolniensis* ecclesiæ, qui ob singularem in studiis humanitatis præstantiam, atque exercitationem inclyti *Anglorum* regis procurator *Romæ* factus est." Hæc *Carbo*. Contigit hæc autem transmigratio à *Ferraria Romam*, ut ego conjecturam facio, imperio *Eadueardi* quarti, regis *Angliæ*, gliscente tunc seditione civili. In pretio fuit *Sixto* pontifice *Romano* urbi præsidenti, à quo & Pronotarius factus. Et quoniam poetices
studium

studium mirifice coluit, *Tiburti* tanquam in secessu duos libellos, carmine heroico scriptos, *Lucubrationum Tiburtinarum* nomine, edidit; quod opusculum & *Sixto*, pontifici *Romano*, tanquam ejus virtutum encomiales, dedicavit. Hi versus, ex primo libro selecti, & *Sixto* applaudentes, mihi quidem videntur esse plane elegantissimi:

Sane quisquis in hunc oculos defixerit acreis,
In vultu facieque viri cœleste videbit
Elucere aliquid, majestatemque verendam.

Literatissimos viros eo tempore *Romæ* florentes familiares habuit; præcipue autem *Baptistam Platinam*, bibliothecarium *Rom.* coluit, quem & hoc egregie versiculo laudavit:

Platina magna suæ lux & decus ille *Cremonæ*.

Vidi *Isidis* in *Vado* Dictionarium *Græcolatinum* ab eo collectum. Comparaverat sibi libros in *Italia* multos pulcherrime pictos, quos ex testamento reliquit bibliothecæ collegii *Lindocollinensis*. Obiit *Lindi*, ubi in facello cum *Richardo Flemingo* sepultus est.

C A P. DLXX. De Gulielmo Graio.

GULIELMUS *Gravius* clarissima natus est familia, quæ antiquitus *Codenorum*, nobile castrum *Duroventanæ* provinciæ, incoluit; unde & *Eadveardus Gravius* recentioribus temporibus, *Ferrarii* ditione & *Grobio* castello auctus, originem duxit, moriensque uxorem, foeminam incomparabilem, regio *Eadveardi* quarti toro foecundam reliquit. atque hinc prima illius viri illustris gloria, de quo nunc agimus, eluxit. Studiis optimis addictus adolescens philosophiæ juxta ac theologiæ incubuit apud *Isiacos*, quæ *Balliolani* disertus in pretio chorus enituit. Jamque fortunarum splendore conspicuus, animum ad commigrationem in *Italiam*, eloquentia linguæ utriusque eximia ac bonis florentissimam artibus, totum convertit. *Alpes* igitur transgressus, *Ferrariam* alacer devenit; & *Guarimo*, viro tum facundo, tum insigniter docto, & prælectori publico, discipulum diligentissimum præceptori diligentissimo se adjunxit: ubi etiam & magnam merito laudem ex linguis elimatis, & varia rerum cognitione feliciter sibi comparavit.

Postremo

Postremo & *Romam*, doctorum parentem ingenuam illam, petiit; ubi functione plane undecunque honorifica (designatus enim tum fuerat procurator *Henrici sexti, Anglorum* regis) usus est. *Nicolaus* quintus, ingeniosorum fautor tam magnus, quam qui maxime, delectatus non modo eruditione hominis recondita, verum etiam humanitate, benevolentia, candore, translato *Thoma Boucherio*, viro nobili, ab *Anguillariana* sede ad *Cantianam*, eum præfexit sedi tum vacuæ anno D. 1443.

Multa hic quidem scripsisse fertur & ante, & post acceptas *Romæ* infulas. *Ludovicus Carbo*, orator *Ferrariensis*, in *Funebri Oratione*, qua *Guarini* eximias laudes prædicat, hæc de *Graio*, consuetudine ei conjunctissimo, refert: "Ex *Britannia* usque ad *Guarinum* audiendum profecti sunt, neque ullis impensis pepercerunt, neque tanta pericula maris formidarunt, ut cygnea divini hominis voce fruerentur, cujus nomen in orbe notius quam cujusdam magni regis. Quot homines, natura barbaros, à loquendi barbarie liberavit, eosque in patriam lingua & arte *Latine* nos factos remisit? cujus rei testis est *Anglicus* ille *Eliensis* episcopus *Gulielmus Gray*, ex inclyta & serenissima regum *Angliæ* stirpe progenitus." Hactenus *Carbo*. Veterum autem scriptorum exemplaribus ita detinebatur totus, ut conductis librariis, & quidem multis, partim in *Anglia*, partim in *Italia*, videlicet *Florentiæ* & *Venetis*, inter quos & *Antonius Marius* pingendo primus fuit, ingentem bonorum ex assidua scriptione librorum vim longo temporis defluxu sibi comparaverit, aut patriæ potius. memor enim collegii, in quo propter *Isidis Vadum* in literis juvenis instructus fuerat, eo in bibliothecam omnes thesauros suos traduxit, gratum antiquitatis monumentum, futurumque posteritati gratius. Exactis in episcopatu viginti quatuor annis, sept. 11. diebus 2. obiit *Dunami* 4. Aug. Sepultus est *Anguillariæ* in orientali ecclesiæ cathedralis parte.

CAP. DLXXI. De Joanne Gundorpio.

JOANNES Gundorpius Saxonice dictus, quod nomen Latine *Guntheri* silva, & apte, exprimitur. Operam, quantum ego colligo, omnibus artibus eruditae vel diligentissimam

nam *Isiacis* in scholis, expediti ingenii felicitate impendio adjutus, exhibuit. Maturior aliquanto annis factus, *Italia* illum in suum adoptavit alumnum, & *Guarino*, viro ad eloquentiam composito, tanquam parens indulgentissima, *Ferrariæ* tradidit edocendum. Bene fit *Ludovico Carboni*, oratori *Ferrariensi*, & magno certe *Anglicorum* ingeniorum fautori, laudatori, admiratori etiam, qui in *Oratione*, quam habuit longe eloquentissimam, cum funus *Guarini* lugubris curaret, inter doctissimos *Joannem Gundorpium*, amicum familiarem suum, connumerat. Neque enim id plane fecisset unquam homo *Italus*, contemptor plerumque, & nasutus in *Ultramontanos* pæne omneis, nisi eximium quiddam, & de meliori nota clarum in eo, quo erat judicio acerrimo, perspexisset.

Audiui autem *Epistolas*, & *Carmina*, atque adeo alia ab eo non infelicitè scripta fuisse. *Romæ* etiam eruditionis, ut illa ferebant tempora, prioribus, quantum ad bonas pertinet literas, feliciora, dedisse aliquando specimen arbitrò. Decanus tandem *Fontanæ* ecclesiæ in *Britannia* apud *Murotriges*, nobilem versus occasum gentem, constitutus, taleis liberalitatis, splendoris, magnificentiæ denique profuèntis [thesauros] aperuit, quales ibi nec priores, sed nec posteriores plebi unquam ostendere potuerunt. Potuit ille quidem tanto facilius, atque adeo opportunius, illa præstare, quanto majoris aliis sui loci hominibus apud *Eadueardum*, *Anglorum* regem, pretii fuit.

In *Italia* comparaverat sibi ingentem bonorum librorum suppellectilem, quam in *Angliam* traductam, partim *Græcæ* *Girviorum*, partim etiam in bibliothecis *Isiacis* reperi. Inciderat etiam in partem bibliothecæ *Phreanæ*, cui & in *Italia* familiaris erat. Maxima post literas, quæ illum plane tantum non immortalem fecerunt, dignitas promovebat, cum *Eadueardus* quartus illum sigilli privati magistratui supremo præficeret.

CAP. DLXXII. De Joanne Stenobrigo.

JOANNES *Stenobrigus* omnium *Carmelitarum*, qui sua ætate doctis artibus *Isiaci* incumbabant, facile primus fuit. Cujus eximiæ laudis hinc academia, illinc *Hen-*

ricus, ejus appellationis sextus, *Anglorum* rex, testem longe optimum se offert. Dedit etenim academia illi tot honorificos titulos, quot unquam antea erudito alicui tribuit. Tum princeps ipse, percognitis ejus virtutibus, illius consilio in rebus ad religionem pertinentibus usus est. Deinde vero & præmia, erudito digna, candidus adjecit; *Bannochorenssem* videlicet pontificatum, ac postremo *Henoforthensem*. Unum certe in homine erat, quod cordati vitio dabunt. Totus namque curaverat in auctoritatem *Romani* pontificis, & ejus sanctiones, quarum valde multæ non malis hominibus vix ferendæ videntur. Sed nunc ad libros, omisso *Romano*, quos ita inscripsit:

Expositio in Symbolum Fidei.

De Præmio *Christianis* promisso.

De Vario Scripturæ Sensu.

De Casu & Fortuna.

De Dote Ecclesiæ.

De Vigore Decretorum.

De Sanctionibus Ecclesiasticis.

Quæstiones Theologicæ.

Præfuit *Bannochorensibus* quinque annis, *Henoforthensibus* viginti & amplius annis; inter quos moriens anno D. 1474. sepultus est. Nolo hic quenquam mirari, quod *Stenoburgum* inter *Henricianæ* ætatis *Scriptores* non connumerem. causa equidem fuit, quod supervixerit, vel ad medios annos *Eadwærdini* imperii.

CAP. DLXXIII. De Davide Tavenfi.

DAVID, *Lannotavanæ* ecclesiæ à thesauris, ex *Cambria* oriundus, *Britannicarum* rerum cognitionem una cum lacte imbibebat. Ea enim est, & semper fuit, natura *Cambrorum*, ut manifesto probro sibi esse ducant foris sapere, domi autem non sapere. Quare ab ipsa pueritia parentum suorum genealogias, tum etiam patrias antiquitates religiose discunt. Ausim hoc adfirmare nullam esse gentem, quæ tam expedite de situ locorum circumjacentium, de urbibus, de montibus, de lacubus, de fluminibus, & eorum cursu pronuntiet. Nunquam facile credidissem *Cambros* ita in suis rebus exercitados fuisse, nisi præsens præsentibus illos per totam late *Cambriam* audivissem. Unum illis
ad

ad summam deest felicitatem; præceptores videlicet docti *Græcæ & Latine* linguæ. Hos addas, omnia certe addideris. Nam sunt ingenio, supra quam cuiquam credibile est, acuto, & ad omne studiorum genus dubio procul apto.

Jam vides naturam, & educationem non parum dedisse *Davidi*. Superest, ut intelligas illum multa sua ipsius diligentia accumulasse. *Bardos*, (sic enim *Cambri* vates appellant suos) *Bardus* & ipse de sacrosancta *Britanniæ* antiquitate consuluit. Famosi nominis loca, quotquot in *Cambria* sunt, aut fuerunt, adivit, simul & curiosissimis oculis perlustravit. Adde huc, quod ab indigenis ipsis omnia didicerit, quæ ad antiquitatis cognitionem pertinere viderentur. Comparata in hunc modum diviti antiquitatis cōpia, restabat, ut enata herba tanti laboris expectatam messem produceret. Scripsit igitur librum *Rerum Cambricarum*: in quo *Morganiam* præcipue illustravit suam; cujus princeps ecclesia est *Lannotava*, episcopalis sedes. *Joannes Rossus*, in libro de *Academiis Britannicis*, *Davidis*, synchronii sui, meminit. Habes jam, lector, quod ego de hoc *Scriptore* cognitum habeo.

CAP. DLXXIV. De Joanne Milveroduno.

JOANNES *Milverodunus* sacris *Carmelitici* ordinis initiatus fuit *Ventæ Belgarum*, quam *Saxones* victores *Brightstow*, id est bellum vel illustrem locum vocabant. Fama tamen illius, quæ aliquando celeberrima fuit, non *Ventæ*, sed in *Isidis Vado*, utpote doctarum artium gymnasium, prima incrementa cepit. quanquam tam magna *Londini* quoque, & *Romæ* ad cumulum postea accesserunt, ut ipsum illustris famæ circulum compleverint. Operæ pretium igitur erit paucis perstringere, quid insigne utraque in urbe fecerit. *Londini*, & præcipue in suggestu *Paulino*, frequenteis ad populum conciones habuit, de non ferenda episcoporum ambitione & avaritia. In qua parte sedulo quidem imitatus est exemplum *Henrici Parcheri*, *Carmelitæ*, viri non infeliciter eruditi, qui sacerdotes *Christi* paupertatem docuit.

Pervenit postea *Milverodunus* *Romam*, & paupertatis vulnera coram magistratibus ecclesiasticis cum aculeatis con-

cionibus, tum libro in publicum emisso ita reficavit, ut ab illis in molem *Hadriani*, vel, ut nomine usitatori loquar, castellum S. *Angeli*, tanquam in carcerem, detrusus sit. Mansit ibi præco evangelicus totum triennium. At tandem, edito per luculentum libellum suæ fidei symbolo, à *Paulo* secundo, episcopo *Romano*, libertati restitutus est, & patriæ; oblata tamen prius & cardanalitia & episcopali dignitate, sed quam ille modeste refutavit. Defunctus est *Londini* tertio die januarii anno D. 1486.

CAP. DLXXV. *De Joanne Elinio.*

JOANNES *Elinius*, *Carmelita*, doctis per literas feliciores illas innotuit; & claram usque adeo sibi inter suos famam, suavitate morum, peperit, ut tandem sui nominis & ordinis collegio *Londini* præfuerit. Debet ei posteritas, quod D. *Joannis Revelationes Commentariis* non contemnendis illustraverit.

CAP. DLXXVI. *De Joanne Phrea.*

JOANNES *Phreas*, conterraneus meus; *Londini* natus, ea felicitate cœlitus donatus est, ut is ex numero *Anglorum* primus mihi quidem esse videatur, qui barbarie patriam scœde gravatam labore honesto, atque adeo utili, plane valetudini pristinae; qua imperantibus *Romanis* supra hominum opinionem omnem floruit, integre restituit. Illius hoc tale, tantumque beneficium, in posteros collatum, nisi pro dignitate collaudarem, & autorem pro meritis magnis vel universo orbi notum non facerem, profecto omnium ingratiſſimus à bonis dicerer. Juvat igitur ejus vitam, virtutesque inimitabiles posteritati opportune, solícite, religiose consecrare. Prima apud *Iliacos* solidioris literaturæ fundamenta, collegii *Ballioli* societate donatus, jecit. Excrevit autem ingenii ædificium pulcherrimum, vel ad fastigium usque & miraculum. Initiatus tandem sacris, evangelicus præco evocatus est à quodam amico, ut fano *Mariæ Montanæ*, quod *Ventæ Belgarum* celebre admodum est, præcset. quo & ille mature profectus est; ita tamen, ut nunquam amorem vehementissimum, quo perpetuo erga eloquentiam

quentiam & doctas artes adfectus erat, vel tantillum cessator deponeret.

Frequens *Ventæ Belgarum*, alias *Brightestow*, tunc temporis mercatorum turba in *Italiam* subinde navigantium: à quibus ubi plenius intellexerat, quam ingeniorum fertilitate beata esset, de transmigratione in eam, corraso viatico, nocte dieque cogitavit. tandemque vela secundis commisit zephyris, & *Italiam* pervenit. Fama tandem refert *Guarinum* senem, philosophum & oratorem, *Ferrariæ* non sine laude ingenti docere. Accurrit, prælectori assurgit, philosophiam repetit, cognitionem herbarum medicarum præcipue excutit, legibus etiam civilibus operam, eamque sedulam, dat, & chorum eruditorum *Italarum* humanitate magna, candore majori demeruit. Inter quos & *Carbonem*, oratorem *Ferrariensem*, coluit; à quo in *Funebris Oratione*, qua *Guarinum* laudat, laudatur & ipse. Artem medendi *Ferrariæ* in scholis publicis, confluentibus undique eruditis, primum docuit; deinde & eandem *Florentiæ* ac *Patavii*: ubi & insignibus medici, publico consensu literatorum procerum, donatus est.

Postremo & *Romam* petiit, ac illustria eruditionis pericula multa, duce philosophia, comite vero eloquentia, ostendit; quo tempore *Joannes Tiptotus, Anglus*, comes *Brangonianus*, unicum doctrinæ inter nobiles sui sæculi lumen, civilem fugiens dissentionem patriæ, merito magni fecit *Romæ* virtutes *Phreæ*. Non erat eo tempore *Romæ*, qui linguam utramque feliciter exhauserat.

Scripsit *Epistolas* elegantissimas & *Carmina*. Legi ejus versus perfluentes, in quibus *Bacchus* expostulat cum capro vitem arrodente, dedicatos vero *Joanni Tiptoto, Mæcenati* suo; cui & consecravit libellum *Synesii de Laude Calvitii* interpretatum, ut quidam affirmant, majori *Latine* cum gratia, quam *Græce* à *Synesto* scriptum. Transtulit in *Latium* *Diodori Siculi* bibliothecam *Græcam*: quod opus *Itali Poggio* vanissime attribuunt *Florentino*. Vidi ego exemplar, quod & archetypum fuisse certe puto, in cujus primi folii margine hæc recentiori manu scripta reperi: "*Paulus, Romanus* pontifex, propter translationem sibi dedicatam "*Fream* episcopatu *Badoniæ* donaverat; quod cum accepisset, supervixit mensem unum, & obiit *Romæ* nondum

"consecratus." Haftenus ex libelli margine. Sunt qui putent competitorem aliquem praesenti veneno, clam dato, *Phream* è medio sustulisse.

Incidi aliquando in libellum ab eo de *Rebus Geographicis*, ut ego colligere potui, conscriptum. Rogante quodam nobili *Italo*, epitaphium nescio quod barbarum à monumento *Francisci Petrarchæ* sublatum; *Phrea Britannus* novum ac elegans tumulo jussus superaddere, quod & adhuc apud me extat. Extat *Epistola* longe, si ego quicquam recte judico, elegantissima, qua *Omnibonus Leonicensus*, phoenix sui sæculi, *Fream*, philosophum incomparabilem, tantum non ad sidera extollit. Beatus etiam *Rhenanus*, homo candidus, ex hac in *Synesii* libellum de *Laude Calvitii* à *Phrea* editum, & à *Leonicensio* accurate collaudatum, commendandi *Fream* virtutes ansam accepisse videtur opportunam. Talia enim refert: "*Joannes Phrea*, quod non sine publico *Britanniæ*, quam nunc *Angliam* vocant, honore dixerim, utramque linguam percalluit; bonas literas summa cum laude non paucos annos, idque in *Italia*, docuit." Ferunt *Fream* ex arte medica in *Italia* ingentem aureorum collegisse numerum, divitemque obiisse.

CAP. DLXXVII. De Gualtero Venantio.

GUALTERUS *Venantius*, consueto vocabulo *Hunte* dictus, *Carmelita* fuit tam clari nominis, ut ejus eruditionis plane contemptor viderer, nisi honorificum in nostro catalogo locum possideret. Quare volo candidum lectorem per me cognoscere, quod primum doctrinæ & ingenii sui specimen *Oxonii* ostenderit. Porro quod unus electus sit, qui, totius *Angliæ* nomine, Concilio *Ferrariensi* & *Florentino* interesset. Ex qua legatione magnam sibi non modo gloriam comparavit, verum etiam gratiam apud *Eugenium*, ejus appellationis quartum, pontificem *Romanum*: usque adeo, ut illius auctoritatem præter modum & mensuram omnem, quemadmodum mox ex librorum indice apparebit, postea extulerit. Itaque tantum abest, ut hominis adfectum in hac parte nimium adprobem; ut vehementer pontifices omnes, suæ ditionis pomeria præter æquum dilatantes, improbem.

Sed

Sed res *Romanas* missas facio; ac ad *Venantii* libros, quibus se orbi commendavit, properabo. Edidit vero

Vocabularium.

De Vigore Literarum libellum unum.

In Doctrines Mulieres lib. 1.

Super Sententias lib. 4.

Commentariorum super Evangelia lib. 4.

In Mulierum Communionem.

De Prædestinatione.

De Præstantia Ecclesiasticæ Dignitatis.

De Ecclesiæ Symbolo.

De Paupertate *Christi*.

Actorum *Ferrariensis & Florentini* Concilii, tum Divisionis *Græcorum à Romana* Ecclesia lib. sex.

Præterea privatim duos libellos de *Rebus* in iisdem Conciliis gestis edidit.

Sacras Conciones numero 27.

Collectaneum Historiarum.

Quatuordecim menses in negotiis, tempore concilii sibi commissis, exegit; deinde magno cum honore domum rediit, ac triginta & amplius annos postea vixit. Tandem, ipso senii morbo gravatus, *Oxonii* fato functus est vigesimo die decembris anno D. 1478.

CAP. DLXXVIII. De Thoma Cantio.

THOMAS *Cantius à Maridunensibus*, societate *Isiaca*, merito quidem collaudatur. Hoc ejus virtus in re literaria jure quodam suo poscebat. Philosophiam in primis excoluit, & in mathesi gloriam eruditissimus non levem sibi comparavit: *Isiacorum* omnium suffragia abunde comprobabant. Sunt, qui putent multa eum scripsisse in *Re Astronomica*, quæ ad meos nondum pervenere oculos. Constat ex catalogo *Maridunensi* floruisse *Cantium* temporibus *Eadveardi* quarti.

CAP. DLXXIX. De Joanne Lovao.

JOANNES* *Lovæus, Augustinianus*, à teneris annis bonarum artium vel studiosissimus fuit. Maturioribus vero annis publicas academias percelebravit. unde & nomen di-

* J. Lovæi vita Capogrevica præponi debuit.

gnitatemque facile adeptus est; usque adeo, ut in doctorum relatus numerum, hominibus sui loci atque ordinis, quorum numerosa juxta ac clara *Londini* societas erat, merito præficeretur: & famam suam, alioqui satis notam, notiore redderet. *Augustiniani* prædicant hunc & *Homilias*, & alia digna purgatis auribus scripsisse.

Illud interim mihi constat, fuisse eum longe diligentissimum veterum exemplariorum exquisitorem. Bibliotheca, quam magnificam in suo instituit collegio, fidem in hac parte meam vehementer comprobat. Sanctissimus *Henricus* sextus hujus cum literas, tum virtutes plurimi fecit; usque adeo, ut eum primo fani *Asaphi* inter *Elvium* & *Clutam*, celebres fluvios, siti episcopum designaret: deinde & pontificatum *Durobrevensem*, alias *Rosacaestrensem*, superadderet. Floruit anno 1434.

CAP. DLXXX. De Thoma Pencoido.

THOMAS *Pencoidus*, homo *Augustiniana* sectæ, tantus erat in acumine disputandi, quantus suo tempore nemo fere alius. Delegerat sibi juvenis unicum præceptorem, videlicet *Joannem Scottum*. ad cujus exemplum ita se suaque omnia formavit studia, ut non ovum ovo, nec lac lacte similis, quam ille magistro. Possem ego hic *Pennochetum* suis depingere coloribus; malo tamen ut ejus virtus honorificis exterorum autorum testimoniis eluceat. Sic etenim videbor nihil patriæ, nihil gratiæ, nihil adfectui dedisse. Age igitur, pro me loquatur *Ambrosius Coriolanus*, homo *Romanus*: "Hic doctor subtilissimus sic *Joannis Scotti* opera mente habet soluta & trita, ut, si perditæ essent, ea posset facillime reficere: cui omnes multum sophistæ debent; quoniam ipse ejus opera elucidavit, emendavit, & in publicum dedit. Multos in dialecticis, in philosophia, & theologia edidit tractatus, & quidem subtilissimos." Hactenus *Ambrosius*. Nunc *Jacobi Bergomensis* accedat calculus: "Eam ob doctrinæ magnitudinem ex *Anglia* in *Italiam* vocatus, *Patavii* publico salario diu sacram theologiam docuit."

Audivisti, optime lector, qualis quantusque foris fuerit. Superest, ut etiam intelligas, quem domi honorem gesserit.

Ex

Ex *Italia* rediens, unanimi consensu *Augustinianorum*, nostram insulam incolentium, accepit magistratum maximum, nempe provincialem. Mortuus est *Londini* vigesimo die Maii anno D. 1487. Hic opus est appendice, ut incuriam *Ambrosii Coriolani* & *Jacobi Bergomensis* mea diligentia corrigam. Neuter etenim illorum nominatim meminit aliqujus operis à *Pennocheto* editi. A me igitur, candide lector, cognosce, quod *Commentarios in Metaphysica Aristotelis*, & luculentum opus in *Sententias* scripserit.

CAP. DLXXXI. De Joanne Cairleon.

JOANNES, cui ab urbe *Legionum*, in ripis *Iscæ* fluminis condita, nomen *Cairleon* vulgo inditum, *Grantæ Girviorum* academix celeberrimæ, ut ego colligo, operam impense magnam studiis politioribus dedit. at philosophia, medicina, & mathesis primas tenebant partes. Tandem ab excellentia, qua in re prænituit herbaria, archiatri titulo, publicis suffragiis, donatus est. Extant *Grantæ* in *Clarana* bibliotheca *Tabulæ de Rebus Astronomicis*, ab eo scriptæ quidem *Londini*, & editæ anno à *Christo* nato 1482.

CAP. DLXXXII. De Joanne Marifeldo.

JOANNES *Marifeldus*, homo ad philosophiæ & rei medicæ cognitionem reconditam illam compositus, eo eruditionis pervenit, ut à civibus *Londinensibus*, per eum nullo non morborum genere curatis, immortalem famam acceperit. Scripsit de *Arte Medendi* vel justum volumen, quod & *Praxin, Gilberti Anglici*, medici clarissimi, industriam secutus, vocavit; quo opere, ut *Gilberto* interiori causarum cognitione cessit, ita in praxi eundem longo præcessit intervallo. Multa mihi de hoc *Marifeldo* narravit *Bertholetus* medicus, adfirmans eum ædes propter Xenodochium *Berptolomeanum Londini* incoluisse.

CAP. DLXXXIII. De Thoma Rodoburno.

THOMAS *Rodoburnus*, monachus *Ventanus* in famoso illo D. *Petri* cœnobio religioni operam dedit: in qua cum pedem bene promovisset, alia restabat cura, nempe

nempe ut eruditis animum exornaret artibus. Itaque magnum omnis generis veterum autorum numerum sibi comparavit: deinde tot dies simul & noctes legendo utiliter collocavit, quot gratam, variam, multam illi in rebus magnis cognitionem pepererunt. Unum tamen erat, quod inter studia non leviter curavit, videlicet ut seriem & tempora rerum gestarum memoriae commendaret. Nam historiam multum ad civilem pertinere vitam non male judicabat. Sed nec satis esse putavit sibi tantum in hac parte consulere, nisi etiam & patriæ, cui debere se aliquam sui partem recte credebatur, prodesset. Calamum igitur exeruit, aliorum imitaturus in scribenda historia industriam. Et quoniam res gestas *Angliæ* magis quam exterarum gentium diligentem considerare videbat scriptorem, eas, tanquam optime sibi cognitæ, in primis ab injuria oblivionis vindicandas esse censuit. Quid multis verbis opus est? *Historiam* nostræ gentis feliciter inchoavit, & consummavit. *Joannes Rossus, Verovicanus*, magnus historiæ & antiquitatis amator, non modo *Rodoburni* testimonium aliquoties citat; verum etiam scribit se ejus præsentia, & colloquio aliquando usum fuisse. Hæc paucula mihi sunt de *Rodoburno* cognita.

CAP. DLXXXIV. De *Thoma Bradolego*.

THOMAS *Bradolegus* ex nobili *Scruporum*, vel, ut alias lego, *Scrobiorum*, familia originem duxit; quam etiam claris virtutibus nobiliorem reddidit. Totus etenim studebat continentia, unde primum ritibus *Carmeliticis Nordovici* se consecravit; deinde & vitam ibidem anachoreticam per quatuordecim annos duxit. Præfuit illo tempore *Carmelitis Nordovicani* collegii *Cyrillus Garolandus*, homo integritatis adprobata, atque ab hoc præfidis nomine dignissimus. Is vero, consentiente *Eugenio* quarto, volentem nolentem *Bradolegum* è sancta latebra in lucem produxit; atque effecit, ut in *Dromorensem* episcopum eligeretur. Post acceptam vero episcopatus dignitatem *Rhodianis* militibus charissimus fuit; nam apud illos legati functione usus est. Præterea *Romæ* in pretio erat, magnamque cum *Eugenio* quarto, cui libros aliquot historicos de *Rebus Carmeliticis* dedicavit, gratiam iniverat. Vixit ad decrepitam usque ætatem.

tem. Mortuus est anno D. 1491. Sepulchrum ejus ostenditur *Loveslofti*, oppido maritimo, & limitaneo *Sudovolgiae*. Mihi perplacent hæc duo postrema ejus epitaphii carmina:

Venit ad occasum morbo confectus amaro;
Spiritus alta petit, pondere corpus humum.

Lubet hic aliquid adjungere, quod vicem coronidis suppleat. *David Chiroburgus*, *Carmelita*, vir in theologia cognitione clarus, & *Richardus Mefinus*, ejusdem sectæ theologus, *Bradolegum* præcesserunt: uterque episcopus *Dromorensis*, ille *Luddoloci*, hic *Eboraci* inter *Carmelitas* sepultus.

CAP. DLXXXV. De Joanne Rosso.

JOANNES *Rossus*, aut si mavis *Rufus*, quem patria lingua *Rosse* vocant, *Verovici*, urbe magnæ olim celebritatis, ut ex reliquiis venerandæ vetustatis etiam nunc apparet, natus simul & educatus fuit; donec maturiores anni philosophicos poscebant præceptores. Tum vero *Isidis Vadum* petiit, altum aliquid in re literaria inchoaturus. Ubi tantum abest, ut operam perdiderit suam, ut ex illa fructum multo uberrimum acceperit. Inter cætera tamen incredibili usus est diligentia legendis autoribus, qui de rebus nostris scripserunt. Unde tam exactam, tam variam, tam denique luculeptam *Britannicæ* antiquitatis cognitionem sibi comparavit, ut multos ex nostris longo, inquam, longo præcesserit intervallo.

Non miraberis, lector, quod *Rossus* ita tibi laudaverim: ipse dixeris dignissimum laude fuisse. Nam, ut undecunque certam antiquitatis cognitionem sibi compararet, ad *Cambros* primum, *Britannorum* reliquias, profectus est. Inter quos cum multa cognitu certe dignissima percunctator curiosus didicisset, multaque oculatus testis vidisset; simili diligentia per totam fere insulam usus est. Adde huc quod multarum bibliothecarum forulos excusserit: in quo opere diutiuscule & *Bellofti* & *Granta*, claris nostræ *Britanniæ* academiis, versatus fuit. Jam copiosam simul & divitem rerum maxime memorabilium supellectilem collegerat, quæ ne per incuriam dilaberetur, contulit se ad quietem, rem scripturienti in primis necessariam.

Est locus, in colle positus, propter ripam *Avonæ* fluminis, distatque vix mille à *Verovico* passibus, ubi constans fama est *Guidonem*, comitem *Verovicanium*, famosissimum pugilem quidem illum, relicta urbe, strepitu, & armis, vitam aliquando vixisse solitariam. Vicinia locum à cultoris nomine, clivum *Guidonicum* appellat. Extat in clivo ecclesia D. *Magdalene*, cujus poenitudini bonus comes multum tribuebat, sacra. Comites *Verovicani* memoriæ recentioris aream ecclesiolæ circumjacentem muro utcunque alto cinxerunt; ædes in usus unius aut alterius sacrificuli extruxerunt; fundulos etiam vicinos liberaliter adjecerunt. Hunc locum *Joannes Rossus*, ex ea natus familia, quæ *Ragelegam* incolit, non procul ab *Alauni* castro, homo minime ambitiosus in possessionem, annuente vel *Verovicano* comite, vel *Eadveardo* quarto, accepit. Vidi multa loca, in quibus natura varia lufit amœnitate: nullus tamen, in primo conspectu, magis unquam meis adblandiebatur oculis. Nactus in hunc modum honesto otio, & aurea fortunæ mediocritate, expeditus & alacer scribendi munus aggressus est; quod nunquam postea, nisi cum ipsa vita, deposuit. quo longo tempore multa chartis commendavit: ex quibus quædam ad umbilicum deducta aliis communia fecit, quædam in schedulis imperfecta moriens reliquit. Ego hæc, quæ sequuntur, vidi & legi:

De Antiquitate *Verovicensis* urbis.

De Episcopis *Vuicensesibus* lib. i.

De Antiquitate Clivi *Guidonici*.

De Comitibus *Verovicensesibus*.

Contra Pseudohistoriam Antiquitatis *Grantane*.

De Antiquitate Academiarum *Britannicarum*, opus imperfectum.

Scriptis præterea *Chronicon*, justum volumen, cui in gratiam urbis suæ titulum indidit *Verovicum*. Porro bibliothecam instituit in ipsa porticu australi fani S. *Mariæ Verovici*.

Unum defuit *Rosso*, homini alioqui solide erudito, nempe torrens illa eloquentia: quod tamen solo ætatis imputandum vitio. Si in nostrum sæculum, tam undecunque felix, incidisset, plane tulisset omne punctum.

De morte ejus, tanquam in re ignota, nolo temere aliquid adfirmare. Vixit usque ad primos annos *Henrici septimi*,

mi, & *Verovici* obiit 14. januarii anno D. 1491. sepultus est ibidem, in fano *Marie* consecrato, ut ex epitaphio inscripto apparet.

CAP. DLXXXVI. De Joanne Tipetoto.

JOANNES *Tipetotus* genere admodum nobilis, at rebus præclare gestis nobilior, & ingenio ad bonas artes certe omneis nato nobilissimus erat. Nos igitur talem, tantumque virum pro suis virtutibus graphice depingere & decet atque juvat; ejusque vitam æternitati commendare. Patre genitus est cum nobili, tum potenti *Joanne Tipetosto*, inter *Anglicos* proceres viro clarissimo. *Jocosa* mater, fœmina incomparabilis, eum peperit. Natalis autem locus *Everodunum*, villa apud *Grantanos* elegans, non longe à *Durovelo* & *Malduno* dissita. Educatio parentum cura longe optima. nam & bonis literis & virtutibus consecratus est. Studuit autem, ut ego accepi, apud *Isiacos*, disertam turbam, in eo collegio, quod à *Ballione* nomen desumpsit: ubi tunc temporis & nobilium juvenum corona celebris resplendentem imbibebant eloquentiam.

Jam erat majusculus, & ejus pater, relictis terris, coelos petiit, quietis sedem optatissimam. Necessitas illum à musis laudatissimis ad ditionem paternam, & aulicam pompam evocavit. Deceverat ante fortuna parens juvenem, omnibus ingenui animi dotibus florentem, nova accessione florentiorem reddere. Gliscebant interea civile bellum; hinc *Mediolanensi*, hinc *Isiurovicano* de imperio, odio plus quam *Vatiniano*, contendentibus. At *Henriciani* tunc potentiores erant, quibus & hic eximie favebat. Senserat *Henricus* benevolum hominis erga se animum, & magnis illum merito honoribus insignivit, tandemque *Bravonii* comitem instituit. *Ludovicus Carbo*, *Ferrariensis*, in *Oratione Funebris*, qua *Guarini* virtutes ad sidera evexit, scribit *Tipetotum* annos viginti quinque natum gazaphylacem supremi nominis in *Britannia* fuisse creatum: posteaque mare *Britannicum* prudentia, & rei militaris peritia pacatum [reddidisse:]

Una dies quandoque parens, quandoque noverca est.

Perfensit *Joannes* vulneratos utrinque & *Henrici* & *Eadueardi* animos. Quare tranquillitatem rebus prudenter

ter omnibus prætulit, ac, comparato viatico satis amplo, peregrinus voto magno sacrosanctam *Solymorum* urbem mature petiit; ubi & aliquandiu vixit, regionesque vicinas curiosè collustravit. Quin rerum omnium quædam satietas est, quæ cum ingruit, tædio perfusi homines de novitate cogitant. *Italia* præ ejus oculis statim versabatur; unde & ardor quidem ita vehemens obrepfit, ut conscensa triremi, vela ventis committeret, *Venetica*que urbem inviseret, & gratus hospes aliquamdiu incoheret. Votum promovit felicitas; & *Veneti* obviis ulnis in litus descendantem complectuntur.

Jam illi literarum memoria politarum, quas à teneris annis familiarissimas semper habuit, in mentem venit; unde & ardore quodam accensus vehementissimo, *Patavium*, vicinam academiam, omni bonarum disciplinarum genere longe instructissimam, petiit. Deum immortalem! quos ille tam celebri loco vitos doctissimos invenit? Inter quos unus instar multorum *Joannes Phreas*, *Anglus*, titulis eloquentiæ magnis, sed legum *Cæsarianarum*, philosophiæ, & medicinæ calculis majoribus in primis enituit. Hunc *Joannes Comes* in amicum & familiarem delegit, & ita delectum numerosis officiis sibi devinxit, ut nullum benevolentiae genus intactum reliquerit. Quid interim *Phreas*? Patroni sui ingenuitatem, eruditionem, judicium denique suspexit, admiratus est, coluitque: ac ei ad cumulum gloriæ ingentem, libellum de *Laude Calviti*, ex *Synesio Græco* translatum *Latinissime*, dedicavit. Ut interim omittam *Bacchi* querelam in caprum de vite corrosa, quam & carmine ad miraculum usque eleganti edidit, ac eidem consecravat.

Operæ pretium hic erit pauca ex hujus *Præfatione* in *Encomium Calviti* decerpere; ut *Tipetoti* fama fusius eniteat. Sic enim ille: "Nam quid æquius est, quam literarum & doctrinæ monumenta illi deferre, qui de literatis hominibus optime meruit, & à quo omnis liberalis, digna homine nobili, percepta doctrina est. Te solum enim omnium principum, verbis autem utar, quibus usus est ad te *Pius secundus*, pontifex maximus, lacrymans præ gaudio, cum te audiret orantem, te solum, inquam, omnium principum hæc nostra conspexit ætas, quam virtute & eloquentia præstantissimis ipsis *Romanorum* & *Græcorum* imperato-

ribus

"ribus comparare possimus. Atqui, ut reliquos silentio præ-
 "teream, neque ingenio, neque optimarum artium studio, aut
 "Magno *Alexandro, Græciæ* principi, concedis; aut *Lucium*
 "*Lucullum, Romanorum* maximum imperatorem, te præstan-
 "torem agnoscis. Quorum hic quidem incredibili cum esset
 "ingenii magnitudine, adeo philosophiæ deditus erat, ut in
 "bello non multum sub ipsis pellibus otii relinqueretur. Ille
 "vero se fassus est, ut ex epistola ejus ad *Aristotelem* con-
 "stat, cæteros doctrina anteire maluisse, quam copiis aut
 "opulentiis. Quid de animi magnitudine? quid de pru-
 "dentia? quid de liberalitate, quæ tecum esse nata vide-
 "tur? quid de pietate vel in Deum, & humanitate erga
 "omneis? quid denique de aliis virtutibus tuis differam,
 "quibus non modo hac tempestate principes, sed quotquot
 "fuerunt, quos antiquitas coluit, quique futuri sunt, sine con-
 "tentione exsuperas? Quæ quoniam ita sint, Dii patrii,
 "quorum sub munere nostra *Britannia* est, te tantum ac ta-
 "lem virum admonuerunt, ut pacem quam bellum malles,
 "ut terras, quas ipsi deferebant, relinqueres, neu te virum
 "integerrimum, & ab omni factionis scelere immunem,
 "cum impiis & factiosis hominibus miscendo commacula-
 "res. Sed si quando res *Britannici* imperii ad aciem nova-
 "culæ deveniret, quo proxime intestinis discordiis fere de-
 "ducta est, is esses, qui tua sapientia antiquam gentis tuæ
 "gloriam recuperares. Itaque & eorum monitis, & tuo sa-
 "pientissimo parens consilio, quo futuram longe quam ac-
 "ciderat provideras tempestatem, triremem conscenderis.
 "Et magnanimos illos imitatus heroas, quos navis *Argo*
 "vexit, omnia mundi maria navigio emensus, universum
 "fere peragrasti terræ orbem, cunctisque gentibus beneficia
 "impertiens, & divinitatem animi tui manifestans, ubique
 "nominis tui immortalem post te reliquisti memoriam. Sed
 "postquam externi de te felicissimo hospite satis, satisque
 "diu gavisi sunt, ipsa nunc te patria, qua genitus, qua edu-
 "catus eras, vehementer orat, ut ad se redeas, & illi labo-
 "ranti sis etiam felix. Maturanti autem tibi ad genialem
 "terram profectionem hunc libellum dono damus, quo meæ
 "incredibilis erga te pietatis, & tuorum item in me innu-
 "merabilium meritorum testis sit, & pignus perpetuum,
 "quem si tuo probatissimo judicio probatum iri intellexero,
 "efficies

“efficies profecto, ut ad reliqua tuo nomine persequenda
 “simus alacriores.” Hactenus *Phreæ* eloquentissimus, idem-
 que doctissimus.

Ludovicus Carbo, Ferrariensis, in *Funebri Oratione* pro
Guarino, accuratissime *Tipetoti* virtutes, & præcipue lite-
 ras politiones illas, explicat his verbis: “*Guarinum* etiam
 “audire desideravit illustrissimus princeps *Joannes Anglicus*,
 “immo *Anglicus Vigorniae Comes*; ipse quoque ex anti-
 “quissima regum *Angliæ* prosapia ductus; qui paternam
 “sapientiam imitatus anno ætatis suæ quinto & vicesimo,
 “quod ante eum accidit nulli, maximus *Angliæ* thesaurarius
 “creari meruit, qui summo apud *Anglos* honori ducitur, se-
 “cundo post regem; qui cum mare *Britannicum* prudentia
 “sua, & rei militaris peritia pacatum reddidisset, *Hierosoly-*
 “*mis* [relictis,] musarum dulcedine captus, triennium jam
 “in *Italia* commoratus est; qui etiam nunc studiorum causa
 “degit *Patavii*, *Venetorum* humanitate detentus; qui li-
 “terarum avidissimus omneis, ut ita dixerim, *Italiæ* biblio-
 “thecas spoliavit, ut pulcerrimis librorum monumentis *An-*
 “*gliam* exornet; quem ego mitissimum dominum meum
 “appellare possim, & debeo. Vellet etiam, nescio qua bona
 “de ingenio meo opinione permotus, me in *Angliam* du-
 “cere: cui certe lubens parebo. Sic nunc in me fuerunt *Fer-*
 “*varienses* ingrati.” Hæc *Carbo* & amicissime & verissime.

Commigravit *Tipetotus Romam*, relicta consilio quodam
Patavina urbe. Frustra sibi quidem visus est in *Italiam* ve-
 nisse, nisi *Romam*, olim rerum dominam, *Latinae* etiam
 parentem eloquentiæ & antiquitatis, ut in *Vaticana* apparet
 bibliotheca, conservatrice, inviseret. Nullus per aliquot sæ-
 cula nobilitate insignis hospes urbi gratior erat *Tipetoto*; cu-
 jus humanitas, candor, splendor etiam, & facundia *Cicero-*
niana illa *Romanorum* omnium cum oculos, tum mentes
 ita occupabant, & possidebant quoque, ut coelitus illum eo
 demissum, tanquam numen, non modo crederent, verum
 etiam colerent. Apparet ejus eloquentiæ exemplum vel il-
 lustrissimum in *Præfatione*, quam *Phreæ*s encomio *Calviti*
 præfixit. Nam affirmat ille quidem *Pium* secundum, pon-
 tificem, audita ejus oratione longe disertissima, qua se to-
 tum illi & purpuratorum choro patrum concedidit, præ
 gaudio, quod inde acceperat, plane incredibili, lachrymas
 fudisse:

fudisse: utinam temporis iniquitate nobis non fuisset sublata illa divina plane oratio.

Jam triennium in peregrinatione exegerat Comes *Joannes*, gloriamque nunquam certe morituram sibi ex itinere longo, sed memorabili, comparaverat, cum interim *Ovidianum* illud ei in memoriam rediret:

Nescio qua natale solum dulcedine cunctos
Ducit, & immemores non finit esse sui.

Unde *Romam* sui nominis præconem eximiam reliquit, & Deos penates repetiit, multa super seditione patria, multa super *Phrea*, magno utriusque eloquentiæ ornamento, tum præterea animæ dimidio suæ, multa denique super *Omnibono Leonicensi* & *Ludovico Carbone*, viris longe cruditissimis, ac illi una cum *Phrea* communibus amicis, cogitans. Extat elegantissima *Epistola Omniboni Leonicensi* de laude opusculi *Synesii Græci*, quod à *Phrea Latinitate* donatum est, ubi & hæc leguntur: "Illustrissimo principi nostro" (*Tipetotum* intelligit) "me commenda, cujus desiderium "ut æquiori animo feram, assuescere non possum." Hæc ille de patrono inclyto.

Eadveardus quartus *Henricum* sextum beneficio comitis *Verovicani* regali deturbaverat folio, quem rediens veneratus est *Tipetotus*. cujus imperio, anno regni ejus decimo, *Avonduni Simenorum* præfuit judicio quorundam nobilium, inter quos *Clapamus*, qui regis majestatem ibidem in conflictu læserant. Sævitum in noxios est; qui post mortem, à postico ad verticem acutis transfixi sudibus, in auras erecti malis exemplo fuere, sed tristi, &, uti plebs aperte dicebat, crudeli & insolito. Quo Comes hæc fecerit animo, alioqui misericors, non temere pronuncio. Unum hoc interim scio, hanc notam fuisse postea mortalem ei. Gratiam *Eadveardi* integram sibi conciliavit. Continuo ob nuptias ab *Hispano* oblatas, & à *Verovicano* comprobatas, *Eadveadus* persensit hostem sibi vel infestissimum esse *Verovicanium*. Hinc & regio exutus ipse imperio; *Henricus* pristinæ restitutus est dignitati. Nec longo post tempore *Tipetotus* in publico confesso nobilium suspectus, ut videtur, de amore erga *Eadveardum* imperio defunctum propensiori, capitis judicium pertulit; ac, *Visimonasterio* re-

licto, à præfecto *Bellini* castris, exutis sponte in mortis memoriam, ut ego accepi, crepidis, pedes ductus est ad *Fluentanum* carcerem, ubi & unam peregit noctem. Die vero crastina ad *Turritum* montem, locum supplicis famosum, perductus est, ac securi percussus, quod populo triste spectaculum fuit.

Gulielmus Caxodunus, *Angliæ* prototypographus, hæc, aut similia his, *Anglice* refert, in calce libelli continentis *Pub. Cornelii & Caii Flamini Orationes de Vera Nobilitate*, de *Tipetoto*, quæ ego *Latine* sic interpretor: "Intelligo comitem *Vigornensem* pium, ac nobilem, qui vita nuper misere sublatus est, cujus ego animam vestris præcipue commendo precibus. Deum immortalem! quanta illius herois virtutum cultoris, ac cordati ruina fuit. Quoties in memoriam revoco, atque mecum expendo ejus vitam, scientiam, virtutem, mihi quidem videtur, nisi Deus aliter constituerit, incomparabilem tanti talisque viri fuisse jacturam, modo recte ejus æstiment dignitatem una cum eruditione & experientia magistra conjunctam, ac solictos labores in expeditione *Hierosolymitana* desumptos; postremo honores etiam, quibus à *Romano* pontifice & aliis multis illustratus fuerit usque ad extremam obitus diem. Quo tempore præsentis populo exemplum plane utile, à patientia, moriendi dedit." Hactenus *Caxodunus*: cujus diligentia *Ciceronis* de *Amicitia* libellus, in *Anglicam* versus linguam *Tipetoti* opera, prelo commissus est, non sine honorifica præfatione, quæ Comitum gloriam percelebrat æternam. Impressit etiam *Banatusii Magnomontani* duas *Orationes* in primis elegantes: *Pub.* videlicet *Cornelii & Caii Flamini*, qui rivales erant, *Lucretia Fulvii* filia incomparabili utrinque petita, quas ita terse, nitide, significanter etiam *Tipetotus* in linguam *Anglorum* vernaculam transtulit, ut dubites majori an gratia ille scripserit, an hic interpretatus fuerit. Libellus plane elegantissimus est, atque ingeniosus. Tantumque abfuit, ut *Cornelius* divitiis & stemmatibus innitens formam expectatam, operis illustre pretium, victor acceperit; ut *Flaminius*, melior quam ditior nobilitatis titulo, omne punctum una cum *Lucretia*, iusto patrum cum suffragio, tum iudicio tulerit.

Illud non est silentio prætereundum, quod *Caxodunus* in impresso

impresso codice præponit *Tullii* libellum de *Senectute*, in gratiam *Fastophi*, nobilis *Gallorum* domitoris, in sermonem *Anglicum* conversum libello *Amicitia*, cujus tamen interpretationis autorem, si recte memini, nullum nominat. Si mihi liceret conjectura uti ulla in re incognita, dicerem certe *Ti-petotum* interpretem utriusque fuisse. Præter has translationes affirmat *Caxodunus*, in *Præfatione* libelli de *Amicitia*, hunc alia scripsisse multa, ut à doctis & fide dignis acceperat. Optarem inter alia maxime extaret ut ejus *Latina Oratio*, qua *Romanum* pontificem, *Pium* secundum, atque patres galeriferos in admirationem, antiqua usus eloquentia, deduxit. Tunc facile ex unguibus leonem æstimarent.

Sublato capite *Ti-petoti*, truncus statim delatus est ad fanum *Dominicanorum Londini*, propter *Fluentanam* portam, ubi & sepultus est inter duas columnas versus austrum. *Joanna* soror, fratris eluens tam triste fatum (nupserat enim *In-guldestorpio*, *Grantanae* ditionis nobilissimo equiti) posuit sacellum, & sepulchrum in eo marmoreum, ubi in tabella hæc inscriptio: "*Fecit hanc capellam Joanna D. Inguldesthorpe, soror Joannis Comitissæ, cum quo hic requiescit.*" Hic forsitan videbor lectori festinanti longiusculus. Quid facerem? sidus tam eximium suis radiis parte nulla defraudandum.

CAP. DLXXXVII. De Joanne Thoneio.

JOANNES *Thoneius*, *Augustiniana* professor sectæ, bonas literas, atque adeo eloquentiam magni merito fecit: quo judicio humaniores artes sollicita excussit diligentia. Nec minori usus est in sacrarum rerum lectione cura. Senferat deesse aliquid ad circulum, nempe *Græcæ* cognitionem linguæ. Accinxit igitur se maxima cum alacritate & promptitudine operi; ac, devoratis primis rudimentorum molestiis, ignescens ad majora se contulit. Sed neque hæc virtus justo caruit honore. nam, à suis collaudatus, honorifica functione usus est. Sunt qui putent multa ab hoc homine erudite fuisse inchoata, at non absoluta, partim immatura morte, partim socordia fraterculorum in tenebris & silentio elanguisse, denique blattas ac tineas, pro dolor! pavisse.

CAP. DLXXXVIII. *De Gulielmo Surflueto.*

GULIELMUS *Surfluetus*, *Carmelita*, fanum *Botolphi*, nobile oppidum, incoluit. Deinde & *Grantam Girviorum*, gymnasium celeberrimum, petiit; atque ita strenue bonis incubuit artibus, ut inter Doctorum choros, Doctor & ipse, merito connumeratus. Superfunt facræ, quas *Latine* scripsit, *Conciones*. Obiit fani *Botolphi*, ubi & sepultus est anno D. 1466.

CAP. DLXXXIX. *De Roberto Cressio.*

ROBERTUS *Cressius*, *Carmelita*, *Isiacæ* cultor academæ, idemque theologus, ut specimen illustre aliquod ingenii, ac eruditionis suæ ostenderet, *Homiliarum* librum edidit.

CAP. DXC. *De Gulielmo Tillæo.*

GULIELMUS *Tillæus*, alias *Cellingus* dictus à *Cellingo*, pago duobus passuum millibus à *Faverefamo*, celebri emporio, dissito, monasticæ præscripta vitæ sedulo imitatus est, quo loco *Duroverni Cantiorum* fanum Servatori sacrum, opus plane magnificentissimum, elucet. Hic ille non modo pietati studebat, verum etiam meliorem excoluit artes. quo nomine & *Isidis Vadum*, academiam literis florentem, petiit; unde & famæ pretium non leve tulit. Reversus deinde ad suos, merito pro virtutibus à cunctis collaudatur.

Ecce subito illi præ oculis noctes atque dies obversabatur *Italia*, post *Græciam*, bonorum ingeniorum & parens, & altrix. A præside igitur suo impetravit facultatem commigrandi ad *Italos*, & viatico donatus satis amplo, iter aggreffus est. Pervenit *Bononiam*, utriusque juris cultricem assiduam, quibus & ipse delectatus studiis feliciter pedem promovel. Jam gratus erat symmystis suis, & frequenter de cognitione legum, non sine maturo disputabat iudicio. *Politianus* eo tempore vir cum eloquentissimus tum doctissimus, & magnum sui sæculi ornamentum, *Bononiæ* tam causam promovebat literariam; quem & *Tillæus*, linguarum antiquæ elegantiae addictissimus, arctissima sibi conjunxit

junxit amicum familiaritate. Fervet opus. Græciffat ille quidem; & industriæ & impensis nullum certe locum relinquens, *Græca* exemplaria multa conquisivit. Nec minori ulla cura in corradendis *Latinis*, sed antiquæ notæ, codicibus usus est: quos nec longo post tempore, tanquam thesauros plane incomparabileis, secum deduxit, *Durovernum* repetens. Sic foris, domique accrevit in immensum *Tillæi* gloria. Hinc factum, ut publico suorum suffragio in præsidem eligeretur, magistratum non amplum modo, verum etiam splendidum.

Heuricus jam septimus, sublato tyranno, *Britanniæ* imperabat; cognitaque *Tillæi* tum eruditione, tum fide, illum in rebus arduis vel *Romam* usque spectatum satis oratorem misit. Quo tempore *Thomam Linacrum*, optimæ spei adolescentulum, tanquam ministrum, una secum deduxit; ac *Bononiam* in itinere forte revisens, *Politiano*, veteri amico suo, illum commendatissimum reliquit erudendum. Causa principis *Romæ* feliciter acta & transacta, pretiumque tulit laboris orator domum rediens. Postremo annis jam gravis ea, quæ, ut fertur, meditatus fuerat partimque chartis commiserat, imperfecta moriens, pro dolor! reliquit.

Annis ab hinc paucis *Legidunus* leguleius, iniqua & temeraria comitatus turba, *Durovernum* hospes venit: humanissime à præside fani Servatoris acceptus est. Sed nocte intempesta, negligentia & temulentia ejus servorum, ædes subito igne correptæ conflagraverunt. In quarum supremo tabulatu thesaurus librorum *Tillæi* reconditus unaque exhaustus, maximo studiosorum incommodo. Ferunt hac clade *Ciceronis* desideratissimum de *Repubblica* volumen in cineres redactum fuisse. *Commentaria Græca Cyrilli in Prophetas*, atque minutula alia, è mediis sublata flammis, sed semistulata. Bona alio fortuna *Basilii in Esaiam Magni Commentarios*, & *Synefii Opera*, una cum aliis *Græcis* codicibus, distraxerat.

CAP. DXCI. De Thoma Millingio.

THOMAS *Millingius*, *Wismonaſterienſis* cœnobii cultor, inter *Iſiacos* felicia literarum fundamenta jecit, progressuque temporis eo cognitionis pervenit tandem,

ut in supremam theologorum classẽ merito relatus sit. Deinde suos repetens, eruditionis juxta ac virtutis titulo, abba ibidem designatus est. Ac non multis post annis, beneficio *Eadveardi* quarti magno, *Honoforthensis* ecclesiæ pontifex institutus; cui etiam à consiliis fuit, ejusque filium *Eadveardum* principem susceptor de sacro levabat fonte. Sunt qui hunc putent elegantem, ut illa ætas tulit, scriptorem fuisse. Illud interim, si vera sunt quæ referunt, cum paucis tunc habuit commune monachis; videlicet linguæ Græcæ cognitionem.

CAP. DXCII. *De Eadveardo Blundo.*

EADVEARDUS *Blandus* originem à proceribus titulo *Monjoii* clarissimis duxit; quam per se nobilem factis, virtutum incremento magno, nobiliorem reddidit. A bonis ille literis feliciter exorsus, scholas celebravit *Britannicas*. Nec sic contentus, *Gallicas* quoque, & *Italicas* petiit. *Patavium* id temporis disciplinas melioris notæ omneis, una cum antiqua illa linguæ *Latinae* eloquentia, excoluit. Hic supremam studiorum metam defixit, & eximiam ab industria assidua famam inter eruditos sibi peperit. Et jam maturus erat, cœpitque meditari, componere, chartis denique victuris talia consecrare, qualia, nisi mors prohibuisset importuna, posteritas non modo legisset, verum etiam approbasset. Febre tandem correptus acutissima, in medio studiorum cursu, *Patavii* obiit; ubi non sine publico doctorum luctu elatus est, ac sepultus. *Viduus, Anglus*, eo tempore in pretio fuit, vir ad poesim plane natus, cujus & *Elegiam* in *Blundi* mortem elegantem & canoram aliquando legi. Tantum in præsentia hi duo memoriæ occurrunt versiculi:

Aurea si fusco velaret lumina peplo

Phœbus, io quantas perderet orbis opes.

Nihil præterea de *Blundo* didici.

CAP. DXCIII. *De Roberto Vidua.*

ROBERTUS *Viduus*, ut ego à quodam *Feldeo* pæne octogenario accepi, natus fuit *Thacostedæ*, quæ vicus limitaneus *Ostrosaxonum* est. Hujus mater secundo nupserat

nupserat cuidam grammatico, qui id temporis ludum literarium *Thacosteda* aperuerat. Ille, tum pietate uxoris motus, tum indole *Roberti* privigni optima delectatus, eum, quanta potuit sedulitate, in primis grammaticæ rudimentis instruxit. Sementa fœcundæ injecta terræ, in herbam subito, mox & in latam segetem excrevere. Tempus aderat maturum, & *Robertum* bonæ artes ad *Isidis Vadum*, academiam antiquam, nobilem, florentissimamque literis, evocaverunt; ubi cum dialecticam, philosophiam, & cæteras disciplinas liberales pleno combibisset ore, ad musas etiam, & *Helicon* se contulit, inter quas & famam plane celebrem sibi comparavit.

Interea obiit focer, & provincia scholæ *Thacostedenfis* *Roberto* oblata est, quam nec refutavit. Nobiles docuit pucros, inter quos, si vera referunt, *Aquarius*, qui nuper in procerum numerum cooptatus est, & *Abrevicanæ* urbi, in ostio *Tuesis* fluminis sitæ, præpositus eluxit. Deinde & *Robertus* natalis vici ecclesiæ vicarius, favente fortuna, merito equidem designatus est. Conjecturæ sunt quædam, quæ me eo perducunt, ut putem *Viduum* in *Gallia* & *Italia*, relicta scholæ functione, aliquando studuisse: quod tamen non temere pronuncio.

Fama prædicat Pœnitentiarium fuisse illum in fano *Pauli*, quod *Londini* celeberrimum est. Postremo *Fontanam Mu-rotigum* cathedralem ecclesiam petiit, ubi & Canonicus præbendarius designatus vicarias Decani partes subiit, ac mores clericorum corruptos strenue castigavit. Hic etiam & concione frequenti ad *Christianam* plebem, & commilitones suos usus est.

Egi aliquando cum *Eadveardo Legio*, archiepiscopo *Isu-rovicano*, de *Roberto Viduo*. Ille mihi præclara de homine multa narravit; addiditque se puerum & vidisse, & convenisse illum. Musas suo sæculo tam feliciter coluit, quam qui maxime; usque adeo, ut à doctis in poësi & diceretur & haberetur facile princeps. Certe si vel ipsæ musæ concinere vellent carmine, profecto tali concinuissent, quali *Eadveardum Nigellum Cambrorum* dominum potentissimum, & *Gallomastigem* cum *Hectore Trojano* contulit. Accepi hoc ab eo factum imperio *Eadveardi* quarti, *Anglorum* regis, cui & *Viduus* non modo cognitus, sed & gratissimus quoque

que fuit. Quo mortuo, & *Richardo* ejus fratre tyranno, *Viduus* sereniora vidit tempora; *Henricum*que septimum, sublatum civilibus bellis, regnantem excoluit.

Extat libellus *Epigrammatôn Vidui*, in quem casu hoc plane opportunissimo incidi. *Joannes Redomannus*, vir ad bonas artes omnes & eloquentiam natus, comparaverat sibi alicunde exemplar manu scriptum, in quo duo *Tiburtinarum Lucubrationum* libelli, à *Roberto Flemingo*, protonotario & decano *Lindocollino*, *Sixto*, pontifici *Romano*, dedicati, apparebant. Adjuncta erat *Querela Bacchi* ob vi-tem à capro derosam, scripta quidem à *Joanne Pbrea*, dedicata vero *Tipetoto*, comiti *Brangoniano*. Sequebatur ibidem *Vidui Epigrammata*, &c, si recte memini, carmen ejusdem, quo *Eadveardum Nigellum* principem cum *Hectore*, tam venuste, tam eleganter, tam dextere etiam confert, ut omne veneris, leporis, denique & majestatis punctum mihi quidem facile tulisse videatur. Comparuit & inter *Epigrammata* laus *Joannis Claimundi*, qui id temporis adolescens *Magdalenaicam* societatem, *Isidis* in *Vado*, excoluit. Atque hi quidem duo *Epigrammatis* versiculi primi sunt:

Qua te laude canam, felix *Claimundia* proles,
Qui tantum imberbis undique ludis opus.

Forſitan hic quæres, lector, quod opus *Claimundo* adſcribat. Nihil hac parte pronunciare volo. Crediderim tamen *Viduum* ad *Commentarios* alludere, quibus *Claimundus*, etiamnum adolescens, *Atticas Auli Gellii Noctes* lucidas reddere, diligentia certe infinita, elaborabat.

Jam *Viduus* morbis fractus & ſenectute, quæ & ipſa morbus eſt, cum immortalẽ ex literis, & virtutibus multis famam ſibi comparaffet, moriens *Fontaneti* corpus humo, animam *Chriſto* Servatori maximo, felici hora, commendavit. Relicti hæredes ſepulto in *Fontana* eccleſia monumentum, una cum inſcriptione, verſus auſtrum poſuerunt; ut & poſteritas intelligeret, qualis olim *Viduus*.

F I N I S.

INDEX

VIRORUM ILLUSTRIORUM,

SIVE

Scriptorum Britannicorum.

A.		Pag.		Pag.
A	Aron, <i>Ischanus</i>	31.	Amphibalus, <i>Ischanus</i>	21.
	Acca, <i>Episc. Hagustaldensis</i>	105.	Amphibalus, <i>Ventanur</i>	49.
	Achedunus, <i>Dominicanus</i>	414.	Andreas <i>Leucander</i>	166.
ADAMUS			Anonymus	66.
	<i>Bherchingensis</i>	232.	Aquardunus	345.
	<i>Buccenfeldus</i>	269.	Aquila	7.
	<i>Eboracensis</i>	269.	Arturius, <i>Anglus</i>	274.
	<i>Eoveshamensis</i>	219.	Asserius, <i>Menevensis</i>	155.
	<i>Exoniensis</i>	268.	Athelardus, <i>Badunensis</i>	201.
	<i>Hemelundunus</i>	416.	Augustinus <i>Snotingamus</i>	289.
	<i>Mariscus</i>	268.	Vide in <i>Ea</i> .	
	<i>Molendinus</i>	454.	B.	
	<i>Muremutenfis</i>	385.	Baco	259.
	<i>Odohamus</i>	269.	Baldvinus	139.
<i>Æthelfleda</i>		157.	Bardi.	4.
<i>Æthelnotus</i> , <i>Archiep. Cant.</i>		167.	BARPTOLOMÆUS	
ALANUS			<i>Glammovillanus</i>	336.
	<i>Bellocivus</i>	255.	<i>Ischanus</i>	225.
	<i>Lanensis</i>	347.	Bartremius <i>Fixalanus</i>	476.
	<i>Theocicurtianus</i>	218.	Beda	115.
<i>Alsunodunus</i>		405.	BENEDICTUS	
<i>Albanus</i> , <i>Verolamienfis</i>		28.	<i>Episcopus</i>	109.
<i>Albericus Verus</i>		267.	<i>Petroburgensis</i>	217.
<i>Albricius</i> , <i>Lontinefis</i>		301.	<i>Sanctofidenfis.</i>	354.
<i>Alcuinus</i> , <i>vide Flaccus Albinus</i>			Berthowaldus, <i>Archiep. Cant.</i>	90.
<i>Aldhelmus</i> , <i>Episc. Shireburnensis</i>		97.	Bertinus, <i>Archiep. Eborac.</i>	79.
<i>Aldococcus</i>		417.	Bladudus	8.
<i>Aldruidus</i>		260.	Blencoidus	409.
<i>Aldulphus</i>		109.	Bonifacius, <i>vide Winfridus.</i>	
ALEXANDER			Bosa, <i>Archiep. Eborac.</i>	92.
	<i>Aleffus</i>	253.	Botulphus	109.
	<i>Castrenfis Episcopus</i>	255.	Brichemon	429.
	<i>Essabienfis</i>	243.	Brichemorus	340.
	<i>Nechamus</i>	239.	Brighteferus	171.
<i>Alfredus Magnus</i>		144.	Britus	397.
<i>Aluredus</i> , <i>vide Alfredus</i>			Brito	211.
<i>Aluredus</i> , <i>Anglicus</i>		214.	Brixius	322.
<i>Ambrosius Merlinus</i>		42.	Burghardus	132.
			Cadocus	

INDEX.

C.			
Cadocus	Pag. 62.	Ealmerus	Pag. 178.
Caducanus, Episc. <i>Bannochorensis</i>	251.	Ealredus, <i>Rievallensis</i>	199.
Candidus	133.	Eanbaldus	137.
Cappa	80.	Eata, Episc. <i>Hagufaldensis</i>	76.
Carodocus, <i>Lancarovanensis</i>	191.	ECBERTUS	93.
Castrodunus	347.	<i>Eboracensis</i> Archiep.	114.
Cedda	76.	<i>Lindisfarneanus</i> Episc.	115.
Cedda junior	78.	Editha, Regina	168.
Cedmon	86.	Egwinus, Episc. <i>Wiccenfis</i> .	96.
Ceolfrius, Abbas <i>Girovicensis</i>	111.	Elbodus	72.
Ceolvulphus, Rex <i>Transab.</i>	128.	Elerius	75.
Cebius	65.	Eleutherius, Episc. <i>Ventanensis</i>	97.
Chentegernus, Episc. <i>Glefcuensis</i> .	72.	Eliud, <i>vide</i> Thelias	
Chenulphus, Abbas <i>Petroburg.</i>	169.	Elvānus	19.
Claudia <i>Rufina</i>	17.	Ethelstanus	159.
Claudius	141.	Ethelveardus, Alfredi Magni filius	153.
Clemens, <i>Lanhondenensis</i>	226.	Ethelveardus, Eadveardi filius	154.
Colmannus <i>Sapiens</i>	230.	Ethelwinus	107.
Constantinus Magnus	27.	Ethelwoldus, Rex <i>Wissaxonum</i>	142.
Costebius	362.	Ethelwoldus, Episc. <i>Ventr.</i>	163.
Costefegus	362.	Ethelwolphus	140.
Cunebertus, Episc. <i>Lindicoll.</i>	108.	Eufachius <i>Normannovillanus</i>	271.
Cuthebertus	124.	F.	
Cuthebertus, Archiep. <i>Cant.</i>	134.	Fastidius, <i>Britanniarum</i> Episc.	32.
D.		Felix	138.
DANIEL		Felix, <i>Burgundus</i>	82.
<i>Bannochorensis</i> Episc.	68.	Flaccus <i>Albinus</i>	121.
<i>Morilegus</i> , vel potius		Flamines	6.
<i>Morilegus</i>	244.	Florentius <i>Wiccenfis</i>	181.
<i>Ventanensis</i> Episc.	92.	Folchardus, <i>Durovernenfis</i>	173.
DAVID		Fortherius, Episc. <i>Clarsfontanus</i>	105.
<i>Boschus</i>	454.	Fridegodus <i>Durovernenfis</i>	170.
<i>Chiroburgus</i>	473.	Furcius	84.
<i>Menevensis</i> Archiep.	57.	G.	
<i>Tavenfis</i>	464.	Gainoburgus	426.
Dionotus, Abbas <i>Bannochorensis</i>	70.	GALFRIDUS, sive Gallofridus	
Dorochevedus	346.	<i>Alienatus</i>	371.
Draide	1.	<i>Arturius</i> , Monumet.	189.
Dubricius, Archiep. <i>Iscaunus</i>	50.	<i>Aspaldus</i>	416.
Dumbledunus	325.	<i>Burgodunensis</i>	233.
Dunstannus, Archiep. <i>Cant.</i>	161.	<i>Burienfis</i>	326.
Dunvallo <i>Malmutius</i>	11.	<i>Chaucerus</i>	419.
E.		<i>Chilmendunus</i>	357.
Eadmerus, <i>Cantuariensis</i>	178.	<i>Hardebius</i>	375.
EADMUNDUS		Georgius <i>Chodolegus</i>	371.
<i>Albanus</i>	316.	GERVASIUS	
<i>Bromesfeldus</i>	378.	<i>Cicestrenfis</i>	216.
<i>Divitius</i>	277.	<i>Durovernenfis</i>	235.
<i>Grimaus</i>	218.	<i>Parthenfis</i>	198.
Eadveardus, Alfredi Magni filius	153.	<i>Tillebirius</i>	213.
Eadveardus <i>Blundus</i>	484.	GILBERTUS, sive Gilebertus	
Ealfricus, Archiep. <i>Cant.</i>	169.	<i>Anglieus</i> , Medicus	291. 356.
Ealfridus, Rex <i>Transab.</i>	88.	<i>Anglicus</i> , Theologus	290.
Ealweardus	171.	<i>Glannovillanus</i>	336.
Idem esse videtur cum Ethelwerto,		<i>Segreus</i>	408.
cujus Chronicon extat.		<i>Sempringamus</i>	193.
		<i>Vissmonasteriensis</i>	184.
		Gildas <i>Sapiens</i>	51.
		Giraldus,	

I N D E X.

Giraldus, <i>vide</i> Silvester	Pag.	Lobbenhamus	Pag. 363.
GODOFRIDUS, <i>five</i> Gothofridus		Lullendunus	341.
Cornubiensis	279, 354.	Machelesfeldus	311.
Wintoniensis	159.	à Maildulphi-Curia	195.
Godwinus Severianus	265.	Massetus	309.
GREGORIUS		Montanus	273.
Ripolegus	383.	Novoburgensis, <i>vide</i> Parvus	
Venantodunensis	321.	Ochamus	323.
GUALTERUS, <i>five</i> Gualterius		Odo	215, 320.
Burlaus	354.	Pachendunus	365.
Chattodunus	306.	Paganerus	361.
Chellavus	368.	Parvus	203.
Conventuensis	250.	Ramefoganus	215.
Daniel	200.	Redaus	352.
Diffus	393.	Santofidensis	363.
Elvedenus	429.	Shiravodus	260.
Eoveflamenfis	271.	Sladaus	389.
Hemengoburgus	305.	Sneringamus	288.
Hessodunus	366.	Stapilartus	458.
Mapaus	187.	Stenofordus	343.
Morganensis	273.	Stephanides	208.
Venantius	468.	Sudavodunus	412.
Viburnus	326.	Surflinellus	482.
Vinefalus	231.	Thorneus	369.
Winterodunus	311.	Tillegus	482.
Guelpedalus	406.	Vernus	504.
Guimundus	192.	Widfordus	402.
GULIELMUS			H.
Alaunovicannus	297.	Harchelegus	596.
Angerius	401.	Haymo, <i>Favereshamensis</i>	280.
Anglicus	400.	Hedda, Episc. <i>Ventanus</i>	96.
Badecomus	428.	Helena	23.
Badunensis	345.	Hemoaldus	129.
Becolegus	437.	HENRICUS	
Binhamus	381.	Belloclericus	177.
Bintrens	449.	Brachedunus	293.
Blachenegus	419.	Brisingamus	318.
Botelerus	408.	Calna	209.
Brito	356.	Cnitedunus	381.
Burgensis	263.	Istaburnus	318.
De Canno, aut quid simile	228.	Parcherus	452.
De Campo legisse videtur erudi-		Plantagenista	209.
tissimus G. Langbanus. Idem		Venantodunensis	197.
est cum Gulielmo Peregrino		Vicanus	451.
J. Balai, &c, qui ejus <i>Scrinia</i>		HEREBERTUS	
compilavit, J. Pitsei.		Bessanhamensis	217.
Carmelita	428.	Consentinus Episc.	218.
Castrensis	185.	Aliter tamen Ferd. Ugellus, in	
Chetellus	175.	<i>Italia Sacra.</i>	
Coccofordus	182.	Honorius	63.
Conventuensis	345.	Hubertus	113.
Fontanus	431.	Hucarius, <i>Ceriniensis</i>	168.
Gillingamus	213.	HUGO	
Godardus	344.	Albus	279.
Grainus	461.	Baldochus	328.
Hanabergus	338.	Dutredunus	321.
Herebertus	304.	Kjrchostallensis	245.
Holmus	419.	à Fano Neori	358.
Lanbondonensis	250.	Rheadingenensis	265.
Lindovodus	443.	Verolegus	342.

Hunfri-

INDEX.

Hunfridus, Dux Claudianus	Pag. 442.	Heinodunus	Pag. 447.
Hunfridus Nechodunus	<u>313.</u>	Herefordensis	233.
		Holebrocus	450.
L.		Hovedenus	230.
Iglacus	139.	Hulbothus	<u>378.</u>
Ilutus	62.	Infantius	264.
Joanna Anglica	171.	Lathebirius	<u>358.</u>
JOANNES		Letrocastrensis	272.
Achelunus	297.	Lelandus, Grammat.	445.
Agidius	251.	Lillestullenfis	383.
Aschendenus	<u>344.</u>	de Linneriis	347.
Annavillanus	259.	Londinensis	264.
Aquadunus	445.	Longodunus	407.
Idem est, ni fallor, cum Jo. Heinoduno.		Lovans	469.
Bacanthorpus	349.	Magnovillanus	366.
Barningamus	453.	Mardelegus	397.
Basingus	266.	Maregus	410.
Batus	434.	Marifeldus	471.
Beccodunus	303.	Mercianus	182.
Bervicanus	326.	Milverodunus	465.
Besodunus	433.	Ochamius	324.
Blondus	276.	Ostrovodus	337.
Bloxhamus	403.	Paschalis	365.
Bromearius	356.	Pechamus	<u>308.</u>
Bromius	375.	Phreas	466.
Burzenfis	<u>330.</u>	Polostadius	358.
Burlaus	355.	Redovallensis	297.
Cairleon	471.	Roffus	473.
Candelarius	456.	Rufus	364.
Cantianus	296.	Sacroboscus	353.
Capogrevus	453.	Salidunus	409.
Chenningaulus	456.	Sanctesidensis	363.
Chillenvorthus	455.	Schelmessdunus	342.
Chilmarcius	497.	Scotus, vide Dunostennus	
Cobus	445.	Severianus	206.
Coledunus	411.	Sharpus	388.
Cornubiensis	227.	Shirovodus	262.
Cornubius	369.	Somarius	431.
Cuningalus	441.	Staffordius	408.
Cuningamus	<u>386.</u>	Stenobrigus	<u>463.</u>
Dedecus	456.	Stochus	206.
Deirus	<u>357.</u>	Suasamus	<u>389.</u>
Dunostennus	317.	Suthodunus	311.
Durolendunus	302.	Talanzernus	454.
Eboracensis	205.	Thoneius	481.
Edaus	406.	Tillonagus	446.
Elinius	496.	Tipetotus	475.
à Fano Eadmundus	448.	Tissendunus	396.
Fibrolegatus	78.	Titelesamius	361.
Folsamus	346.	Thomasonus	401.
Fordenfis	231.	Valdebius	394.
Frumentarius	437.	Valsingamus	<u>359.</u>
Gatistenus	355.	Vasus	429.
Godardus	<u>344.</u>	Ventanus	376.
Goldestenus	342.	Ventostultus	<u>431.</u>
Goverus	414.	Vesbanius	290.
Guallenfis	306.	Vicarius S. Magd. Oxon.	402.
Gualterius	410.	Uppodunus	445.
Gundorpius	462.	Vrothamus	413.
		Wicodivus	378.

INDEX.

Josephus <i>Iscanus</i>	Pag. 236.	Ferenhamus	Pag. 278.
Ivius	103.	Gorhamius	330.
Julius <i>Iscanus</i>	31.	Gracus, <i>Albanensis</i>	263.
Julius, qui & <i>Lullus</i>	136.	Hastifragus	219.
		<i>Linenfis</i>	347.
K.		<i>Ocharnus</i>	325.
Pro <i>K</i> utitur plerumque <i>Ch</i> , nonnunquam <i>C</i> .		<i>Pontius</i>	399.
		<i>Radoclinus</i>	395.
L.		<i>Riscodunnus</i>	413.
Lamfridus, qui & <i>Lambertus</i>	173.	<i>Stensfordus</i>	343.
LAURENTIUS	322.	<i>Suafamne</i>	389.
<i>Dunelmensis</i>	204.	<i>Trivetus</i>	326.
<i>Holbecus</i>	452.	<i>Uppodunnus</i>	444.
Lucas <i>Bosidenus</i>	346.	Nigellus <i>Cantuariensis</i>	228.
Lucius, <i>Britannorum Rex</i>	18.	Ninianus	56.
Lullus, qui & <i>Julius</i>	136.	Nothelmus	131.
		O.	
M.		Odendunnus	314.
		ODO	
Machutus, sive <i>Maclovius</i>	64.	<i>Cantianus</i>	210.
Magantius	49.	<i>Danicus</i>	213.
Maidulphus, vide in <i>Aldhelmo</i> .		<i>Murcundensis</i>	213.
Manduitus	329.	<i>Shiredunensis</i> .	213.
Marcellinus	136.	Odoceus	50.
Marsilius de <i>Figen</i>	391.	Oronius	16.
Martia, Regina	13.	OSBERTUS	
<i>Martianus leges Latine vertit Gildas. Vide R. Higdeni Polychron.</i>		<i>Claranus</i>	187.
P. 214.		<i>Pichonamus</i>	336.
MARTINUS		OSBURNUS	
<i>Alaunovicannus</i>	329.	<i>Claudianus</i>	182.
<i>Schuldorpius</i>	408.	<i>Durovernenfis</i>	176.
Matthæus <i>Parifius</i>	269.	Ostophorus, Episc. <i>Vigorn.</i>	94.
MAURITIUS		Oswoldus <i>Vigorniensis</i>	172.
<i>Fordanus</i>	235.	P.	
<i>Morganus</i>	217.	Patricius	36.
Medvinus	19.	Pelagius	33.
Melchinus	41.	Penbichillus	417.
Mello	28.	Perdix	14.
Merlinus <i>Caledonius</i>	48.	Petrocus	61.
MICHAEL		PETRUS	
<i>Cornubiensis</i>	227.	<i>Canovicus</i>	249.
<i>Scottus</i>	254.	<i>Chenningaulus</i>	456.
<i>Tregorius</i>	435.	<i>Henhamus</i>	254.
Milredus, Episc. <i>Vigorn.</i>	113.	<i>Parsehullus</i>	384.
Milverlegus	406.	<i>Russelias</i>	428.
		<i>Sandlofidenfis</i>	364.
N.		<i>Suavendunnus</i>	313.
Nennius	74.	Legendum videtur <i>Suanendunnus</i> .	
Neotus	148.	PHILIPPUS	
NICOLAUS	186.	<i>Anbinus</i>	418.
<i>Anglicus</i>	282.	<i>Calna</i>	209.
<i>Boteleshamus</i>	448.	<i>Guallenfis</i>	307.
<i>Cantolupus</i>	449.	<i>Rhependunnus</i>	407.
<i>Conodunnus</i>	459.	Plegmundus, Archiep. <i>Cant.</i>	144.
<i>Duramus</i>	368.	Plegwinus	135.
<i>Falconius</i>	411.	Plemmydius	16.

RADUL-

INDEX.

R.		Pag.
RADULPHUS, five Rodolphus.		433.
<i>Achedunus</i>	<u>357.</u>	482.
<i>Albanus</i>	316.	325.
<i>Baldochini</i>	328.	<u>278.</u>
<i>Coleburgensis</i>	271.	460.
<i>Dominicanus</i>	276.	215.
<i>Eleemosynarius</i>	246.	400.
<i>Frescoburnus, five Fresoburnus</i>	292.	<u>305.</u>
<i>Locheslegus</i>	290.	<u>370.</u>
<i>Spauldingius</i>	<u>384.</u>	<u>376.</u>
<i>Strodaus</i>	<u>376.</u>	395.
<i>Vageniacensis</i>	<u>282.</u>	<u>304.</u>
RANULPHUS	188.	427.
<i>Higedenus</i>	339.	<u>306.</u>
<i>Reginaldus Pavo</i>	458.	298.
RICHARDUS		180.
<i>Anglicus</i>	<u>274.</u>	<u>352.</u>
<i>Angravilla</i>	373.	432.
<i>Anguillarianus</i>	245.	214.
<i>Bellogrevus</i>	339.	Sanctofidensis
<i>Blichodunus</i>	<u>382.</u>	363.
<i>Canonicus</i>	227.	Scriba
<i>Chilendunus *</i>	455.	202.
<i>Clapulus</i>	321.	Turnhamius
<i>Covedunus</i>	331.	297.
<i>Cunetius</i>	385.	<u>394.</u>
<i>Eboracensis</i>	126.	<u>360.</u>
<i>Eltelesgannus</i>	<u>359.</u>	Valsingamius
<i>Filoradulphus</i>	<u>372.</u>	Ventanius
<i>Fizacrius</i>	275.	431.
<i>Grantabrigiensis, vid. Legrocastrensis.</i>		484.
<i>Hampulus</i>	348.	Winchelsegus
<i>Lavenhamus, five Lavingamus</i>	398.	Rodolphus, five Rodulphus. Vide Ra-
<i>Legrocastrensis</i>	272.	dulphus.
<i>Mediodunensis</i>	310.	ROGERUS, five Rogerius
<i>Mefinus</i>	473.	257.
<i>Pluto</i>	234.	<u>372.</u>
<i>Regiosilvanus</i>	251.	219.
<i>Rufus</i>	279.	<u>386.</u>
<i>Sacrista</i>	194.	428.
<i>Somaridunus</i>	281.	230.
<i>Stradeclegus</i>	329.	233.
<i>Theologus</i>	274.	418.
<i>Vageniacensis</i>	390.	229.
<i>Valingofordus</i>	404.	Hovedenus
<i>Vicanus</i>	451.	Infans
<i>Vinchelegus</i>	446.	<u>364.</u>
<i>Ullerodunus</i>	413.	426.
ROBERTUS		289.
<i>Anglicus</i>	<u>309.</u>	Suicetus
<i>Baldochini</i>	328.	Idem est, uti existimo, cum
<i>Bassodunus</i>	338.	Suineshevedo.
<i>Blondus</i>	<u>277.</u>	Vallothamenfis
<i>Canutus</i>	234.	264.
<i>Capito</i>	283.	418.
<i>Castrensis</i>	430.	S.
<i>Corvinus</i>	319.	SAMPSON, Archiep. Dolensis
<i>Chilwardobius</i>	286.	69.
		<i>Durovernenfis</i>
		244.
		<i>Samuel Britannus</i>
		75.
		<i>Senatus Vigorniensis</i>
		209.
		SERLO
		158.
		<i>Corinianus</i>
		159.
		<i>Glocastrensis</i>
		158.
		<i>Fontanus</i>
		159.
		<i>Sertorius Cambrensis</i>
		340.
		<i>Shireburnus</i>
		417.
		<i>Sigebertus, Rex</i>
		82.
		Silvester

INDEX.

Silvester Giraldus, Cambrensis	Pag. 221.	Dando	Pag. 448.
SIMEON	126.	Dechingus	<u>314.</u>
Bredunus	<u>349.</u>	Dublinensis	Pag. <u>296.</u>
Dunolmenfis	188.	Eboracensis	272.
Dunostadius	387.	Franciscanus	298.
SIMON		Is est Thomas Ecclestonus, Franciscanorum Historiographus.	
Dunostadius	<u>387.</u>	Gualensis	307, 333.
Favereshamensis	368.	Illeinius	341.
Fraxinius	235.	Jors	312.
Gandarus	316.	Lombans	<u>400.</u>
Longodunus	249.	Malodunus	409.
Mephamus	332.	Milkingius	483.
Stochans	294.	Monemuthensis	501.
Vicanus	451.	Oderburnus	562.
Siwolphus	124.	Palmarius	418.
Snetelhamus	418.	Pencoidus, five Pennechetus	470.
Stenodunus, Stanton,	450.	Piperellus	431.
STEPHANUS		Pontius	332.
Aquadunus	<u>334.</u>	Ringostadius	<u>371.</u>
Eddius	106.	Rodoburnus	471.
Non Eddius Stephanus. Confer		Scropaus, vide Bradelegus.	
Beda Histor. Eccles. Anglorum		Shavestenus	<u>366.</u>
IV. 2. & Histor. de Vita Abbatis		Spottans	299.
Wircensium & Gircvicensium		Stobans	322.
sub init.		Sudodunus	310.
2 Fane Olavi	184.	Validenus	438.
Hardingus	175.	Valsingamus	<u>360.</u>
Longodunus	247.	Vasco	435.
Patrendunus	429.	Verolegus	<u>344.</u>
Suinehevedus	373.	Vicanus	451.
Suithunus	141.	Vigenhalus	383.
Sylvius.	31.	Winchelfegus	320.
		Winterodunus	403.
T.		Thoralus Rievallensis	232.
Tatfridus, Episc. Wiccensis	81.	Tobias, Episc. Rosens.	91.
Tatvinus, Archiep. Cant.	130.	Trumherus, Episc. Lichfeld.	85.
Teliefinus	40.	Tunbertus	78.
Thelias, Episc. Lantav.	50.		
Theodatus, Archiep. Cant.	81.	V.	
THOMAS		Vates	5.
Anglicus	331.	Vetelegus	<u>360.</u>
Baldvinus	223.	Vigegardus, Archiep. Cant.	87.
Becchodunus	447.	Vincentius Coventrianus	<u>312.</u>
Bongeus	<u>302.</u>	Vithredus	131.
Bradolegus	472.	Unwoous	166.
Bradwardinus	335.	Utreduus Beledunus	<u>392.</u>
Bromius	375.		
Cantius	469.	W.	
Castellofordus	331.	Wilfridus, Archiep. Eborac.	103.
Chebbamius	<u>299.</u>	Willibaldus	128.
Chillendunus	459.	Withebertus	101.
Colbini	388.	Willibrordus	101.

De S. Willibrordo vide Bedæ Eccles. Historiam Gentis Anglorum III. 13. V. 11, 12. & sex ætates mundi in Justiniano secundo. Alcuinum in Vita ejus apud Joann. Mabillonium in Actis Benedicte. Sæc. III. Par. I. pag. 603. cum Observationibus Mabillonii præviis, nec non de Pontificibus & Sanctis Ecclesiæ Eborac. vers. 1034. Stephan. Eddium in Vita Wilfridi c. 25. Pseudo-Marcellinum in Vita Suiberti apud Surium 1. Mart. Willivaldum in Vita Bonifacii. Fragmentum Historicum apud Andream

INDEX.

Andream Quercetanum T. I. 788. *Reginonis Chronicon* ad annum 622. *Sigebertum* in *Chronico* ad annos 692, 694, 697. *Florentium Vigorniensem* ad annum 695. *Matthaeum Westmonast.* ad annum 697. *Ranulph. Higedenum* in *Polychronico* Lib. V. p. 241, 243. *Joann. Capgraveium* in *Willibrordo*. *Joann. Trithemium* de *Viris Illustribus Ordinis S. Benedicti* III. 137. IV. 67. *Caf. Baronium* ad *Martyrologium Romanum* 7. Novemb. Eodem die agunt de *Willibrordo Beda*, *Ufsuardus*, *Ado*, & alii. *Oribonum Fuldensem* in *Vita Bonifacii* apud *Henr. Canisium* Tom. IV. part. 2. hanc vitam edidit etiam *Laurentius Sarius*; sed stylum, suppressio auctoris nomine, mutavit. *Joannem Molanum* ad *Ufsuardum*, & in *Indiculo Sanctorum Belgii*. *Joanneus Becan* in *Chronico Episcoporum Traject.* p. 8. & *Arnoldum Buchelium* in locum. *Guilielmum Hedam* in *Historia Episcoporum Ultraject.* p. 25. *Jacobum Meierum* in *Annalibus Flandria* ad annum 691. *Hadrianum Barlandum* de *Rebus gestis Episc. Trajectensium* p. 5. *Petrum Cratipelium* de *Germania Episcopis* p. 147. *Cornel. Kempium* de *Origine Frisorum* III. 22. *Gerard. Noviomagum* in *Historia Episc. Trajectinorum* p. 23. *Arnold. Monium* in *Ligno vite* II. 54. III. p. 363. *Arnoldum Rasseum* in *Belgica Christiana* p. 347. *Joann. Pitseum* de *Illustribus Anglia Scriptoribus* p. 140. *Carolus Stengelium* in *Vitis Sanctorum Ordinis S. Benedicti* p. 146. *Laur. Beyerlingium* in *Vita Willibrordi*. *Clement. Reynrum* de *Antiquitate Ordinis Benedictinorum* in *Anglia* p. 30. *Aubert. Miram* in *Fastis Belgicis* 7. Novemb. in *Codice Donationum* p. 27. & in *Notitia Ecclesiarum Belgii* p. 28, 31. *Vitas Gregorii & Ludgeri* apud *Christoph. Bremerum* inter *Sidera Sanctorum*. *Willibrordum Boscardum* in *Diatriba de primis veteris Frisia Apostolis*. *Edaardum Mashevium* de *Illustribus Anglia Scriptoribus Ordinis S. Benedicti* p. 97. *Godefridum Henschenium* & *Dan. Papebrocium* in *Actis Sanctorum* 1. Mart. de *Vita Suiberti*. *Conciliorum Collectionem Labbaanum* T. VI. 1376, 1879. *Ant. Matthaus* de *Nobilitate* II. 3. probare conatur *Eligium*, episcopum *Noviomagensem*, omnium primum *Frifris* Evangelium praedicasse. *Thomas Dempsterus*, in *Hist. Eccles. gentis Scotorum*, perperam *Willibrordum* *Scotis* adnumerat: cum non solum *Alcuinus* in *Vita ejus*, & *Bonifacius* in *Epistolis*; verum etiam *Beda Anglofaxonem* fuisse adfirmat. *Pitseus*, *Dempsterus*, & *Mashevius* nonnulla eum scripisse tradunt; sed fides incerta.

Wilfridus, qui & Bonifacius
Wirofridus, Episc. Wiccentis

126. Wihbertus
154. Wolstanus

101.
164.

INDEX

INDEX

COGNOMINUM.

A.

Achedunus, Aſton, *Rodolphus*.
 Ægidius *Joannes*.
 Ælchendenus *Joannes*.
 Alaunovicanus, Alnewick, *Gulielmus*.
 Alaunovicanus *Martinus*.
 Albanus *Eadmundus*.
 Albinus *Flaccus*.
 Aleſius *Alexander*.
 Alienantus *Gallofridus*.
 Angerius *Gulielmus*.
 Anglica *Joanna*.
 Anglicus *Gilbertus*.
 Anglicus *Gulielmus*.
 Anglicus *Nicolaus*.
 Anglicus *Richardus*.
 Anglicus *Robertus*.
 Anglicus *Thomas*.
 Anglus *Arturius*.
 Anguillarianus *Richardus*.
 Annævillanus *Joannes*.
 Angravilla *Richardus*.
 Armacanus *Richardus*.
 Arturius *Gallofridus*.

B.

Baconus *Rogerus*.
 Baconthorpus *Joannes*.
 Badecomus *Gulielmus*.
 Badunensis *Athelardus*.
 Badunensis *Gulielmus*.
 Baldochius *Hugo*.
 Baldochus *Radulphus*.
 Baldwinus *Thomas*.
 Bannochorenfis *Caducanus*.
 Bannochorenfis *Dionotus*.
 Barningamius *Joannes*.
 Baſingus *Joannes*.
 Baſſodunus, Baſton, *Robertus*.
 Batus *Joannes*.
 Becchendenus *Thomas*.
 Beccodunus *Joannes*.
 Beccolegus *Gulielmus*.
 Belloclivus, Beaucliffe, *Adamus*.
 Belloclericus *Henricus*.
 Bellogrevus, Belgrave, *Richardus*.

Berchingenſis *Adamus*.
 Bervicanus, Berwick, *Joannes*.
 Beſodunus, Beſton, *Joannes*.
 Binhamus *Gulielmus*.
 Bintreus *Gulielmus*.
 Blachenegus, Blackney, *Gulielmus*.
 Blithodunus *Richardus*.
 Blondus *Joannes*.
 Bloxhamus *Joannes*.
 Blundus *Edwardus*.
 Boledunus, Bolton, *Utricus*.
 Bongeius *Thomas*.
 Boſcus, Boys, *David*.
 Boſdenus *Lucas*.
 Boſſanhamenſis *Herbertus*.
 Botelerus *Gulielmus*.
 Boteleſhamus *Nicolaus*.
 Brachedunus, Braſton, *Henricus*.
 Bradolegus *Thomas*.
 Bradowardinus *Thomas*.
 Breodunus *Simon*.
 Briſingamius *Henricus*.
 Britannus *Samuel*.
 Brito *Gulielmus*.
 Bromefeſſus *Eadmundus*.
 Bromiardus *Joannes*.
 Bromius *Thomas*.
 Burgenſis *Gulielmus*.
 Burgenſis *Joannes*.

C.

Cairleon *Joannes*.
 Caledonius *Merlinus*.
 Cambrenſis, *vide Giraldus*.
 Candelarius *Joannes*.
 De Canno, vel Campo *Gulielmus*.
 Cantianus *Joannes*.
 Cantianus *Odo*.
 Cantius *Thomas*.
 Cantilupus *Nicolaus*.
 Canutus *Robertus*.
 Capito, Groſſeſt, *Robertus*.
 Capogrevus *Joannes*.
 Carmelita *Gulielmus*.
 Caſtellofordus *Thomas*.
 Caſtrenſis *Alexander*.

INDEX.

Castrensis *Gulielmus*.
 Castrensis *Robertus*.
 Castrensis, *vide* Higedenus.
 Cellingus, *vide* Tillæus.
 Cervinus (Carewe Balao) *Robertus*.
 Chartodunus, Catton, *Gualterus*.
 Chaucerus *Gallofridus*.
 Chedolegus, Chadley, *Georgius*.
 Chellavus *Gualterius*.
 Chenningaulus *Joannes*.
 Chenningaulus *Petrus*.
 Cherellus *Gulielmus*.
 Chillendunus *Richardus*.
 Chillendunus *Thomas*.
 Chellenvorthus *Joannes*.
 Chilmarcus *Joannes*.
 Chilmendunus *Galfridus*.
 Cicestrensis *Gervasius*.
 Clapulus *Richardus*.
 Claudianus *Orburnus*.
 Coccofordus *Gulielmus*.
 Colbius *Thomas*.
 Coleburgensis *Radulphus*.
 Coledunus *Joannes*.
 Colemannus *Robertus*.
 Conodunus, Kenton, *Nicolaus*.
 Conovius *Robertus*.
 Conventuenfis *Gualterus*.
 Convenruensis *Gulielmus*.
 Cornubienfis *Godefridus*.
 Cornubienfis *Joannes*.
 Covedunus, Cowton, *Richardus*.
 Coventrianus *Vincentius*.
 Crucius, Croffe, *Robertus*.
 Crulandensis *Rogerus*.
 Cuningalus *Joannes*.
 Cuningalus *Petrus*.

D.

Dando *Thomas*.
 Daniel *Gualterus*.
 Dedecus *Joannes*.
 Deirus *Joannes*.
 Devonius, *vide* Ifcanus.
 Dimmochus, *vide* Dymmochus.
 Diffus *Gualterus*.
 Dochingus *Thomas*.
 Dolenfis *Sampson*.
 Dominicanus *Radulphus*.
 Dorovernensis, *vide* Duroovernensis.
 Dublinensis *Thomas*.
 Dumbledunus *Joannes*.
 Dunolmenfis *Laurentius*.
 Dunolmenfis *Simeon*.
 Dunostadius *Simon*.
 Dunostenus *Joannes*.
 Duns, *vide* Dunostenus.
 Duramus *Nicolaus*.
 Duroleundunus *Joannes*.

Duroovernensis *Eadmerus*.
 Duroovernensis *Ealmerus*.
 Duroovernensis *Folchardus*.
 Duroovernensis *Gervasius*.
 Duroovernensis *Osbertus*.
 Duroovernensis *Orburnus*.
 Duroovernensis *Sampson*.
 Duttonus, nonnulli Ditton, *Hugo*.
 Dymmochus *Rogerus*.

E.

Eboracensis *Ecbertus*.
 Eboracensis *Joannes*.
 Eboracensis *Richardus*.
 Eboracensis *Thomas*.
 Edzus *Joannes*.
 Eddius *Stephanus*.
 Eliensis, *vide* Anguillarianus.
 Elinius *Joannes*.
 Elteslegus *Richardus*.
 Elvedenus *Gualterius*.
 Eoveshamenfis *Adamus*.
 Eoveshamenfis *Gualterus*.
 Eoveshamenfis *Odendunus*.
 Eschendunus, *vide* Eschendenus.
 Essebienfis *Alexander*.
 Exonienfis *Adamus*.
Vide Ifcanus.

F.

Falconius *Nicolaus*.
 Fastolphus, *vide* Anglicus.
 Favereshamenfis *Haymo*.
 Favereshamenfis *Simon*.
 Ferenhamus *Nicolaus*.
 Fibroleganus *Joannes*.
 Filoradulphus, Fitzralph, *Richardus*.
 Fizacrius, Fitzacre, *Richardus*.
 Fizalanus, Fitzalan, *Bartremius*.
 Flemingus *Robertus*.
 Foliotus *Gilbertus*.
 Foliotus *Robertus*.
 Folsamus *Joannes*.
 Fordanus *Mauritius*.
 Fordanus *Rogerus*.
 Fordensis *Joannes*.
 Franciscanus *Thomas*.
 Fraxinius *Simon*.
 Frescoburnus, *sive* Fresoburnus *Radulphus*.

G.

Gandavus *Simon*.
 Gatildenus *Joannes*.
 Gentilis *Robertus*.
 Gillingamius *Gulielmus*.
 Giraldu *Silvester*.

I N D E X.

Glannovillanus *Bartholomæus*.
 Godardus *Joannes*.
 Goldestenus *Joannes*.
 Gorhamus *Nicolaus*.
 Goverus *Joannes*.
 Græcus *Nicolaus*.
 Graius *Gulielmus*.
 Grimæus *Eadmundus*.
 Grimæus *Robertus*.
 Guallenfis *Joannes*.
 Guallenfis *Thomas*.
 Guelpedalus, Whelpdale, *Rogerus*.
 Gundorpius *Joannes*.
 Gyraldus, *vide* Giraldus.

H.

Haldecotus, Holcot, *Robertus*.
 Halefius, *vide* Alefius.
 Hampolus *Richardus*.
 Hanabergus, Hanbery, *Gulielmus*.
 Hardebius *Gellofridus*.
 Hardebius *Robertus*.
 Hardingus *Stephanus*.
 Heinhodunus, Hinton, *Joannes*.
 Hemelendunus, Hamilton, *Adamus*.
 Hemengoburgus, Hemingford, *Gualt.*
 Henhamus *Petrus*.
 Herebertus *Gulielmus*.
 Menofortensis *Rogerus*.
 Herefordus *Rogerus*.
 Hestodunus, Heston, *Gualterus*.
 Holbeccus *Laurentius*.
 Holbrocus *Joannes*.
 Holmus *Gulielmus*.
 Hornebius, *vide* Cornubiens.
 Hovedenus *Rogerus*.
 de Hoylandia *Gilbertus*.
 Hulthethus, Hulet, *Joannes*.
 Huntingtonensis, *vide* Venantodunensis.

I.

de Ingen *Marfilus*.
 Iscanus *Bartholomæus*.
 Iscanus *Josephus*.
 Iscæburnus *Henricus*.
 Ivorius *Robertus*.

K.

Kirchoftallenfis *Hugo*.
Vide in Cb.

L.

Lancarovanensis *Carodocus*.
 Lanhondenensis *Clemens*.
 Lanhondenensis *Gulielmus*.
 Lathebirius, Lathbury, *Joannes*.
 Lavenhamus, *sive* Lavingamus *Richard.*

Legrocastrenfis *Richardus*.
 Legrocastrenfis *Robertus*.
 Lelandus *Joannes*.
 Leucander *Andreas*.
 Littlehullensis *Joannes*.
 Linensis *Alanus*.
 Linensis *Nicolaus*.
 Lindovodus *Gulielmus*.
 de Linneriis *Joannes*.
 Lobbenhamus *Gulielmus*.
 Lochestlegus, Locksley, *Radulphus*.
 Lombæus *Thomas*.
 Londinensis *Joannes*.
 Longodunus, Langton, *Joannes*.
 Longodunus *Stephanus*.
 Lovæus *Joannes*.
 Lullendunus, Balao Lydlington, *Gulielmus*.

M.

Machelesfeldus *Gulielmus*.
 Magnovillanus *Joannes*.
 à Maildulphi-Curia *Gulielmus*.
 Malmesburienfis; *vide* à Maildulphi-Curia.
 Malodunus *Thomas*.
 Mapæus *Gualterus*.
 Marchaulus *Rogerus*.
 Mardelegus *Joannes*.
 Marescallus, *sive* Mascallus, *Robertus*.
 Marilegus *Daniel*.
 Mariscus *Adamus*.
 Marregus *Joannes*.
 Mascallus, *vide* Marescallus.
 Mediodunensis *Richardus*.
 Mephamus *Simon*.
 Mercianus *Joannes*.
 Merlinus *Ambrosius*.
 Millingius *Thomas*.
 Milverodunus *Joannes*.
 Molendinus *Adamus*.
 Molmutius *Dunvallo*.
 Monemutensis *Thomas*.
 Montanus *Gulielmus*.
 Morganensis *Gualterus*.
 Morganius *Mauritius*.
 Muremundensis *Odo*.
 Muremuthensis *Adamus*.

N.

Nechamus *Alexander*.
 Nechodunus *Hunfridus*.
 Normannovillanus *Eustachius*.
 Novoburgenfis, *vide* Parvus.
 Notingamus, *vide* Snotingamus.

O.

Ochamus *Gulielmus*.
 Ochamus *Joannes*.
 Odendunus, Odington, *Gualterus*.

INDEX.

Oderoburnus, Otterburne, *Thomas*.
 Odo *Gulielmus*.
 Odohamus *Adamus*.
 Ottanfordus *Robertus*.

P.

Pachendunus, Packington, *Gulielmus*.
 Paganerus *Gulielmus*.
 Palmarius *Thomas*.
 Parcherus *Henricus*.
 Parisius *Matthæus*.
 Parvus *Gulielmus*.
 Paschalis *Joannes*.
 Pateshullus *Petrus*.
 Patrendunus *Stephanus*.
 Pavo *Reginaldus*.
 Pechamus *Joannes*.
 Pennochetus, Penket, *Thomas*.
 Petrobουργensis *Benedictus*.
 Phreas *Joannes*.
 Pichonamus *Osberrus*.
 Piperellus, Peverell, *Thomas*.
 Plantagenista *Henricus*.
 Plimmodunenſis, Plimpton, *Robertus*.
 Pluto *Richardus*.
 Polenius *Robertus*.
 Poloftadius *Joannes*.
 Pontius *Nicolaus*.
 Pontius *Thomas*.

R.

Radoclivus, Ratcliffe, *Nicolaus*.
 Ramefeganus *Gulielmus*.
 Redæus *Gulielmus*.
 Redovallensis, Redwall, *Joannes*.
 Regioſilvanus *Richardus*.
 Rheadingenenſis *Hugo*.
 Rhependunus *Philippus*.
 Rievallensis *Eadredus*.
 Rievallensis *Thoraldus*.
 Ripolegus, Ripley, *Gregorius. aliis Georgius*.
 Rifcodunus, Riſhton, *Nicolaus*.
 Rodoburnus *Thomas*.
 Roſſius *Joannes*.
 Ruſina *Claudia*.
 Ruſus *Richardus*.
 Ruſſelſius *Petrus*.

S.

Sacroboſcus *Joannes*.
 Salidunus *Joannes*.
 Salopianus *Robertus*.
 Sanctoſidenſis *Benedictus*.
 Sanctoſidenſis *Gulielmus*.
 Sanctoſidenſis *Joannes*.
 Sanctoſidenſis *Petrus*.
 Sanctoſidenſis *Robertus*.

Sapiens *Colmannus*.
 Sapiens *Gildas*.
 Schelmeſdunus *Joannes*.
 Schuldorpius *Martinus*.
 Scottus, *vide Dunoftenus*.
 Scottus *Michael*.
 Scriba *Robertus*.
 Segrevus *Gilbertus*.
 Sempringamus *Gilbertus*.
 Sharpæus *Joannes*.
 Shaveſtenus, Stavelhaw, *Thomas*.
 Shirodunus *Odo*.
 Shiroadus *Gulielmus*.
 Sladæus *Gulielmus*.
 Snotingamus *Gulielmus*.
 Somaridunus, Somerton, *Richardus*.
 Somarius, Somers, *Joannes*.
 Spauldingus *Radulphus*.
 Sportæus *Thomas*.
 Staffordius *Joannes*.
 Stapilhartus *Gulielmus*.
 Stenobrigus, Stanbury, *Joannes*.
 Stenofordus, Stamford, *Nicolaus*.
 Stephanides, Fitz-Stephen, *Gulielmus*.
 Stobæus, Stubbes, *Thomas*.
 Stochæus *Joannes*.
 Stochæus *Simon*.
 Stradelegus *Richardus*.
 Strodæus *Radulphus*.
 Suafamus *Joannes*.
 Suafamus *Nicolaus*.
 Suavendunus *Petrus*.
 Sudavondunus, Southampton, *Guliel*.
 Sudodunus *Thomas*.
 Suicetus *Rogerus*.
 Surſtuſtus, Surfleet, *Gulielmus*.
 Suthodunus *Joannes*.

T.

Talaugernus *Joannes*.
 Theocicurianus, Teukesbury, *Alanus*.
 Thomæſonus *Joannes*.
 Thornæus *Gulielmus*.
 Tillebirius, Tilbury, *Gervafius*.
 Tillæus, Tilley, *Gulielmus*. 482.
 Tillonegus, Tilney, *Joannes*.
 Tiptorus, Tiptoft, *Joannes*.
 Tiſſendunus *Joannes*.
 Tizeleſaulus *Joannes*.
 Tregorius *Michael*.
 Trivetus *Nicolaus*.
 Turnhamius *Robertus*.

V.

Valdebius, Waldeby, *Joannes*.
 Valdebius *Robertus*.
 Valingofordus, Wallingford, *Richardus*.
 Vallidemus, Walden, *Thomas*.
 Valthothamenſis, Waltham, *Rogerus*.
 Valſinga-

INDEX.

- Valsingamius *Joannes.*
- Valsingamius *Robertus.*
- Valsingamius *Thomas.*
- Valco, Gascoigne, *Thomas.*
- Vataus, Waite, *Joannes.*
- Venantodunensis, Huntingdon, *Henricus.*
- Venantodunensis *Gregorius.*
- Ventamius, Wantam, *Robertus.*
- Ventanus *Amphibalus.*
- Ventosiuctus, Wainfleet, *Joannes.*
- Verolegus, Wireley, *Hugo.*
- Verus, Ware, *Gulielmus.*
- Verus, Vere, *Albericus.*
- Veshamius *Joannes.*
- Viburnus *Gualternus.*
- Vicanus *Henricus.*
- Vicanus *Richardus.*
- Vicanus *Simon.*
- Vicanus *Thomas.*
- Vichingamius, *vide* Vicanus.
- Viduus, Widows, *Robertus.*
- Vigenhalus *Thomas.*
- Vinchelegus, Winkley, *Richardus.*
- Urothamus *Joannes.*

W.

- Wiccenfis *Florentius.*
- Wicoclivus, Wickliffe, *Joannes.*
- Widosfordus, Balas Wodeforde, *Guliel.*
- Winchelsegus *Robertus.*
- Winterodunus *Thomas.*
- Reliqua, quibus Prænomina non ad-
posuit Lelandus, *vide* in Indice
superiori.

INDEX

I N D E X

S C R I P T O R U M

à Joanne Lelando laudatorum.

A.		
A	Cæsus Augustinus	Pag. 136, 137, 194.
	Adamnanus Scotus	:
	De Locis Sanctis <i>Solymorum</i>	89, 117.
	Ædicollius Servatius	
	De Vita <i>Wilibrordi</i>	102.
	Agrippa Cornelius	43.
	De Occulta Philosophia	257.
	In Epistola ad <i>Tritemium</i>	309.
	Alanus Gallus	421.
	Albertus Leander	309, 333.
	De Viris Illustribus <i>Prædicatoris</i> Or-	
	dinis	310, 312, 320, 321, 322, 334, 371, 375.
	Albinus Flaccus	108, 124.
	In Epistolis ad <i>Carolus</i> Magnum &	
	<i>Eanbaldum</i>	114, 138.
	ad <i>Eberacenses</i>	121.
	ad <i>Ethelhardum</i>	54.
	ad <i>Ethelredum</i>	15.
	ad <i>Flavium Damartam</i>	133.
	ad <i>Higebaldum</i>	<i>ibid.</i>
	ad <i>Simeonem</i>	126.
	ad <i>Wirovicenses</i> & <i>Girovicenses</i>	119.
	Albus Hugo	164.
	De Rebus gestis <i>Petroburgensium</i>	169.
	Aldhelmus	89, 97.
	De Virginitate	24.
	Ænigmata	131.
	Aldruidus	
	De Quintis Essentiis	202.
	Alexander Aphrodisæus	
	De Tempore	202.
	Alfredus Magnus	14.
	Liber de Legibus	12.
	Enchiridion	156.
	Alfricus Albanus	
	Liturgia	170.
	Alfricus Grammaticus	164.
	Alphidius	
	De Creatione Metallorum	418.
	Alphonfus	418.
	Alveredus Anglus	
	De Motu Cordis	102.
	S. Ambrosius	24.
	Ammianus Marcellinus	6.
	In Historia	5.
	Anatolius	131.
	Annales <i>Corinienfis</i> cœnobii	242.
	<i>Jean. Burgenf</i> adfuti	332.
	<i>Tinenfis</i> Monasterii	379.
	Anonymus	
	De Vita & Martyrie <i>Albani</i> & <i>Am-</i>	
	<i>phibali</i>	23, 30.
	In Continuatione Hist. <i>Mariani</i>	185.
	Anselmus	241.
	Epistolæ	178, 185.
	Antoninus	22, 331.
	Antoninus Florent.	282.
	Apuleius Lucius	43, 101.
	Aquinas Thomas	306, 309, 311, 321.
	In Summa Logices <i>Aristotelica</i>	331.
	Aretinus Leonardus	
	In Præfatione ad <i>Ethica Aristot.</i>	443.
	Aristoteles	201, 336, 416, 427.
	De Magia	4.
	De Vegetabilibus	202.
	Armacanus Richardus	
	In Volumine contra Fratres <i>Men-</i>	
	<i>dicantes</i>	377.
	Afferius Menevensis	
	In Annalibus, sive Historia	144, 148, 149, 150, 154.
	Athenæus	5.
	D. Augustinus	35.
	Ausonius D. Magnus	
	In Epigram. quodam maledico	31.
B.		
	Baconus Rogerus	43, 261, 268, 302, 355.
	De Utilitate Linguarum	214.
	In Epistola ad <i>Clementem</i> IV. Pontifi-	
	cem <i>Romanum</i>	264.
	Balæus	

I N D E X.

Balzus Joannes		Maridunensis Collegii	259.
In Additionibus ad <i>Tristemium</i>		Caxodunus Gulielmus	Pag.
In quodam Collectaneo de <i>Carmen-</i>		Ad calcem libelli de Vera Nobili-	480.
<i>litis</i> 346, <u>354</u> , <u>376</u> , <u>408</u> , 431, 438.		tate	481.
Baldericus		In Præfatione libelli de Amicitia	481.
In Vita <i>Sampsonis Dolensis</i>	69.	Chaucerus Gallofridus	
Baldvinus Thomas		De Astrolabio	347.
De Sacramento Altaris	225.	Chronica	
Basilius Magnus		Fani <i>Albani</i>	288.
Commentarii in <i>Esaïam</i>	483.	<i>Anguilariana</i>	109.
Beatus, vide Rhenanus.		<i>Dunolmensis</i>	128.
Beda 83, 85, 97, 101, 113, 134, 170,		Fani <i>Eadmundi</i>	109.
184, 280, <u>339</u> .		Fani <i>Frediswida</i>	192.
In Historia <i>Anglicana</i> 24, 30, 31, 33,		<i>Fontana Ecclesiarum</i>	92.
35, 54, 57, 70, 76, 79, 81, 86, 89,		Chronicon	
90, 91, 95, 96, 99, 105, 106, 107,		Monachi cujusdam <i>Albanensis</i>	<u>378</u> .
111, 130, 132, 135, 140, 150, 229.		Fani <i>Neoti</i>	152, 153, 157.
In <i>Zenone</i>	35, 102.	<i>Severiana Ecclesiarum</i>	316.
In Epigrammatibus	39, 40.	<i>Tiuenfis</i> Monast.	<u>304</u> , <u>312</u> , <u>360</u> , <u>379</u> .
De Abbatibus sui Monast.	88, 112.	Cicero Marcus Tullius	
De Vita D. <i>Cutheberti</i>	88.	De Divinatione	2, 3.
De Temporibus	93, 94, 112.	De Amicitia	<u>480</u> .
In Prologo Historiarum	108.	De Republica	<u>483</u> .
In Epistola ad <i>Ecbertum</i>	115.	Claimundus Joannes	
De <i>Æquinoctio</i>	131.	Ad Atticas <i>A. Gellii</i> Noctes	<u>486</u> .
De Natura Rerum	171.	Codex Epigrammatum	113, 134.
Bergomensis, vide Jacobus.		Constantinus Floriacensis	172.
Bilius Armoricanus		Conventuensis Qualicus	
De Vita <i>Machuti</i> , sive <i>Maclevii</i> 64, 65.		In Annalibus	181, 229.
Boethius Hector	18, 119.	Corbicho Joannes	336.
Boetius Manl. Torquat. Severin.	<u>360</u> .	Coriolanus Ambrosius	470, 471.
De Consolatione Philosoph.	150, 156.	Cornutus Joannes	<u>296</u> .
De Musica	272.	Cuthebertus	
De Trinitate	<u>316</u> .	De Morte <i>Beda</i>	118.
Bredovardinus Thomas		Cyrellus Carmelita	
Adversus <i>Pelagium</i>	36.	In Oraculo	291.
Burellus Laurentius	<u>337</u> , <u>351</u> , <u>352</u> .	Cyrellus	
De Illustribus <i>Carmelitis</i>	<u>294</u> , <u>369</u> .	Commentaria in Prophetas	483.
Burgenfis Joannes		D.	
In Annalibus de Rebus <i>Anglicis</i>	<u>328</u> .	Dicetensis Rodolphus	132, 118.
C.		In Annalibus	206.
Cæsar Caius Julius		Diodorus Siculus	
In Commentariis	1.	In Bibliotheca <i>Græca</i>	467.
Campherius Symphorianus	<u>374</u> , <u>356</u> .	Dionysius Areopagita	.
Candelarius Joannes		Hierarchia	449.
In Vita <i>Thoma Becchendunt</i>	447.	Dioscorides	278.
Candidus Petrus		Divitius Robertus	
In Præfat. ad Politiam <i>Platonis</i>	445.	In Vita <i>Eadmundi Divitii</i>	<u>278</u> .
Capito Robertus		Donatus Gallus	
De Cometis	202.	In Historia	123.
Carbo Ludovicus	479.	Dunolmensis, vide Simeon	
In Funebris Oratione pro <i>Guarino</i>	460,	E.	
462, 463, 467, 475, 478.		Eadmerus	
Catalogus		De Vita <i>Anselmi</i>	186.
Illustrium <i>Carmelitarum</i>	<u>272</u> .	Eadmundoburgenfis, vide Burgenfis.	
Eruditorum <i>Franciscanorum</i>	268, 269,	Ealredus, vide Rievallensis.	
272, 289, 287, 304, 315, 325, 329,		Ecbertus	
409, 433.		Constitutiones Ecclesiasticæ	169.
		Eddius	

INDEX.

- Eddius Stephanus**
De Vita *Wilfridi* 170.
- Eginhartus**
De Vita *Caroli Magni* 122.
- Egnatius Baptista**
De Vitis *Constantii & Constantini* 249.
- Eligenfis, vide Richardus**
- Eveshamensis Adamus**
De Vita *Thome Becketi* 216.
- Erafinus Desiderius** 357.
- Eslebiensis Alexander**
De Fastis 243.
- Ethelwolphus**
De Factis Memorab. *sani Petri* 139.
- Eucherius**
De Interpretationibus Nominum *Hebraicorum* 387.
- Euclides**
- Geometria** 201.
- Eusebius** 131.
- Eutropius Flavius** 24, 27.
- F.**
- Faritius Abbandunenfis**
De Vita *Aldelmi* 101.
- Flemingus Robertus**
Lucubrationes *Tiburtina* 486.
- Florentius Wiccenfis** 159.
- Folchardus Durovern.**
De Vita *Joannis Fibralemani* 79, 119.
- Fortunatus**
De Laude Virginum 30.
- Freculphus** 20.
- G.**
- Galenus Claudius** 274, 278.
- Galfrius Monemutensis** 16, 42, 44, 48, 53, 54, 204, 250.
In *Historia Britannica* 11, 20, 55, 62, 187, 266.
- Gandavenfis Henricus** 306, 309.
- Gauricus Lucas**
In *Perspectivam Joann. Pechami* 309.
- Gellius Aulus**
Noctes *Atticæ* 486.
- Gennadius Massiliensis**
In *Catalogo Scriptorum Ecclef.* 32.
- Gervafius Durovernensis** 168.
De Vitis *Archiepiscoporum Cantuariorum* 81, 91, 144.
- Gefnerus Conradus** 141, 154, 274, 335, 351, 356.
In *Catalogo Scriptorum* 208, 259, 286, 309, 310, 331, 338, 382, 400.
- Gilbertus Anglicus**
In *Praxi Medicinæ* 471.
- Gildas** 16, 339.
In *Historiola* 9, 30, 49.
- Evangelia** 55.
- Gillingamus Gulielmus**
De Vitis *Benedictinis* *Seclæ illust.* 216.
- Giraldus Silvester** 42, 54, 55, 235.
In *Itinerario* 31, 226.
In Vita *Davidis* 61.
De *Institutione Principis* 210, 217.
- Godselinus Gallus**
In Vita *Augustini* 130.
In Vita *Ivonis* 166.
In Vita *Witheburgæ* 186.
- Grandifonus Joannes**
De Vitis *Sanctorum* 126.
- Gregorius P. R.**
Dialogi 155.
In *Quadragesimali* 331.
- Grosolanus**
De *Spiritu Sancto* 100.
- Gualterus, vide Conventuensis**
- Guarinus Veronenfis** 457, 460, 461, 467.
- Guilielmus, vide Malmesburiensis.**
- Gyraldus Lilius Gregorius**
In *Historia Poetica* 17, 55, 87, 119, 141, 259.
- H.**
- Hardingus Joannes**
In *Historia nostræ Gentis* 42, 230.
- Heirichus (alii Hierichus & Ericus)**
In Vita *Germani* 35.
- Hessus Eobanus** 415.
- Hieronymus** 35, 435.
De *Membris Humanis* 117.
Psalterium 300.
- Higedenus Ranulphus** 13, 153, 174, 187, 190.
In *Historia Britannica* 181.
In *Polychronico* 209.
- Hippocrates** 278.
- Historia**
De *Episcopis Orientalium Anglorum* 139, 140.
- Homerus**
In *Odyssæa* 282.
- Honorius Augustodunensis**
De *Scriptoribus Ecclesiasticis* 33, 35.
- Horatius Quintus** 282.
- In Arte** 367.
- Hovedenus Rogerus** 157, 159, 180, 250.
In *Historia, sive Annalibus* 55, 106, 119, 127, 150.
- Hucarus** 114.
- Huntingdunensis, vide Venantodunensis.**
- I.**
- Jacobus Bergomenfis** 470, 471.
De *Claris Mulieribus* 171.
- Index Franciscanorum Eruditorum** 326.
- Joachimus Florenfis** 291.
- Ilicanus Iosephus**
In *Daratem Phrygium Paraphrasis* 224.
- Antiocheis

INDEX.

Antiocheis	Pag. 224.	119, 120, 121, 124, 128, 136, 145,
Isidorus	117.	153, 154, 158, 165, 167, 171, 177,
De Naturis Rerum	387.	195.
Junilius	100.	De Vita <i>Patricii</i> 36, 37, 39, 40.
K.		De Antiquitate <i>Glossoburgensi</i> 38, 56,
Kirchoftallenfis Hugo	233.	59, 81, 90, 163.
De Origine & Rebus gestis <i>Fontani</i>		De Vita <i>Aldhelmi</i> 101, 163.
Cornobii 159, 186, 188, 194, 198.		De Vita <i>Dunhani</i> 161, 162, 163.
L.		In Prologo <i>Itinerarii</i> 196.
Latus Pomponius	29.	Mela Pomponius 4.
In <i>Vitis Constantii & Constantii</i>	24.	Melancthon Philippus
De <i>Calaribus</i>	27.	In quadam Oratione 108.
Lamfridus		De Corrigendis Studiis 119.
De Vita <i>Smithani</i>	141.	In <i>Præfatione ad Sacroboscum</i> de Anni
Leonicens Omnibonus		Ratione 353.
In Epistola de <i>Synefio</i> à <i>Phrea</i> edito	468, 479.	Monemutensis, vide Galfridus.
Libellus		Morsius Ravennatensis
De Sepult. Sanctorum <i>Anglorum</i>	61.	De Interpretatione <i>Græcarum</i> Dictio-
De Vita <i>Cælda</i>	78.	num 207.
<i>Botolphi</i>	109.	N.
De Antiquitate <i>Fibrolæ</i> & Vita		Naso P. Ovidius 415.
<i>Joannis Fibrolæ</i>	79.	In <i>Libris Transformationum</i> 15.
<i>Grimoaldi</i>	156.	Nechamius Alexander 407.
<i>Neosi</i>	144.	De <i>Sapientia Divina</i> 19, 120.
<i>Vulfeati & Rufini</i>	77.	Nennius 75.
Liber		Nepos Cornelius 224, 239.
De Antiquitate <i>Lugdunensium</i>	213.	Nicolaus Albanus
<i>Maildulphini Cornobii</i>	98.	De Conceptu Virginis 186.
Translatione & <i>Miraculis D. Sui-</i>		Nonius Marcellus 4.
<i>thani</i>	165.	O.
Rebus <i>Verolamienfis</i>	167.	Odo Cantianus
Linacer Thomas	483.	In Vita <i>Wlfridi</i> 170.
Longobardus Petrus		Origenes
In Apologia contra <i>Joannem Cornu-</i>	223.	De <i>Magdalena</i> 424.
<i>bienfem</i>		Orosius 150.
Lucanus Marcus Annæus		Osbertus Claranus
De <i>Civili Bello</i>	4.	De Translatione Reliquiarum Divæ
M.		<i>Eadbergæ</i> 226.
Macer Æmilius		Osburnus Durovernenfis
De <i>Herbis</i>	197.	In Vita <i>Dwifiani</i> 161.
Magnomontanus Banatusius		Osmundus Severianus
In Oracionibus de vera Nobil.	480.	In Vita <i>Aldhelmi</i> 101.
Malmesburienfis, vide Meildunenfis.		Ovidius, vide Naso.
Mantuanus Baptista	292, 350.	P.
Mapæus Gualterus		Pansa Paulus 350.
In <i>Historia Britannica</i>	190.	Paraleipomena ad <i>Gervasium Durover-</i>
Marianus Scottus	36, 78, 149, 157.	<i>nenfem</i> 316.
Martialis Valerius		Parisiæ Matthæus 267, 279, 282.
In <i>Epigrammatibus</i>	17, 18.	De <i>Abbatibus Albanens.</i> 166, 219, 317.
Martinus Historiographus, i. e. <i>Pe-</i>		In <i>Historia</i> 255, 262, 263, 269.
<i>lonus</i>	172.	Patricius:
Meildunenfis Guilielmus	11, 20, 54, 98,	De Antiquitate <i>Avalonica</i> 19, 39, 53.
99, 142, 150, 157, 159, 160, 164, 272,		Petrarcha Franciscus 421, 468.
De Pontificibus <i>Anglicis</i> 8, 93, 97,		In Epistola ad <i>Angræviliam</i> 374.
134, 170, 179, 192.		R.
In <i>Historia Regum</i> 33, 89, 110, 115,		Petrus

I N D E X.

Petrus Elefenſis, <i>vide in B.</i>		In Interpretatione Hierarchiæ Dio-	
De Vita Wilfridi	170.	nyſii	149
In Epistolis 207, 210, 224, <u>240, 265,</u>		Scottus Duns Joannes	470.
277.		Scriptor	
Phreas Joannes	486.	Vitz T. <i>Beccheti</i>	207.
In Præfatione ad Encomium Cal-		<i>Chentegerii</i>	73.
vitiis	476, 478.	<i>Wilfridi</i>	76.
Picus Joannes	<u>338, 382.</u>	Servius	6.
Pinus Joannes		Severianus Joannes	205, 218.
De Claris Mulieribus	18, 171.	In Prologo ad Vitam <i>Anselmi</i>	180.
Platina Bartholomæus 19, 171, 172, 220,		In Prologo Polycraticon	211.
266, <u>393.</u>		Severus, <i>vide Sulpicius.</i>	
Plato	336.	Simeon Dunelmensis	
Ejus Politia	443.	In Annalibus	119.
Plinius Caius	<u>336.</u>	Somaus Joannes	347.
In Historia Naturali	3, 234.	Sorion	
Poggius Florentinus	<u>467.</u>	In Successionibus	4.
Politianus Angelus	482, 483.	Spotus Thomas	<u>370.</u>
Polydorus, <i>vide Virgilius.</i>		Standicius	357.
Pomponius Secundus	20.	Stochus Joannes	<u>369.</u>
Posidonius	5.	Strabo	
Primafius	100.	In Geographia	3, 5, 6.
Profacius	314.	Suetonius Caius	
Proſper Aquitanicus		In Claudio	4.
In Epigrammatibus	35.	Sulpicius Severus	20.
Proterius		Snrigonus	
De Quæſtione Paſchali	<u>387.</u>	In Nænia de Morte Chauceri	425.
Ptolemæus Claudius 9, 40, 110, 124, 126,		Sylvaticus Matthæus	
229, <u>386.</u>		In Lexico	<u>355.</u>
Ptolemæus Lucenſis	6, 7, 21.	Sylvius Æneas	
In Vitis RR. Pontiff.	19, 20.	In Historia Bohemica	380, <u>384.</u>
		Synefius	
		De Laude Calvitii	<u>467, 468, 476, 483.</u>
R.		T.	
Rabanus		Tacitus C. Cornelius	
De Naturis Rerum	<u>387.</u>	In Historia	3.
Regiomontanus Joannes	<u>353.</u>	Talbotus Robertus	129, 171.
Res Geſtæ D. <i>Albani</i>	167.	Tavenſius David	147.
Rhenanus Beatus	468.	Terentianus Maurus	
De Rebus Germanicis	126.	In quodam Senario	89.
Rhependunus Philippus	407.	Tertullianus	
Richardus Eligenſis	164.	De Spectaculis & Jejunio	100.
Rievallenſis Ealredus	150.	Thomas Franciscanus	
In Vita <i>Niniani</i>	56.	De Rebus Geſtis <i>Franciscanorum</i>	268,
Rodeburnus Thomas	80, 177, 192.	269, 271, 272, 279, <u>282.</u>	
Romanus Egidius	<u>906.</u>	Thornus Gulielmus	299, <u>300.</u>
Roffius Joannes 69, 149, <u>261, 381,</u>		De Abbatibus Monasterii <i>Auguſti-</i>	
De Episcopis <i>Wiceſſibus</i> 22, 96, 181,		<i>nian.</i>	<u>333.</u>
182, 242.		Triffa Joannes	293.
De Academiis Britannicis 84, 147, 153,		Tritemius Joannes 121, 123, 126, 128,	
277, 295, 373, 465.		167, 168, 179, 253, 281, <u>283,</u>	
Rufus Sextus	40.	<u>291,</u> 292, <u>304,</u> 305, <u>306,</u> <u>307,</u>	
		310, 317, 318, 324, 325, 334, 337, 340,	
S.		359, 361, 371, 375, 391, 399, 401,	
Saxo Grammaticus	188.	410.	
Scalechronica	206, <u>362.</u>	Trivetius Nicolaus	268.
Schedelius Hermannus	<u>354,</u> 454.	In Historia	<u>251, 283,</u> 315.
In Chronicis	19, 133, <u>368.</u>	De <i>Eadveardo</i> primo	<u>303,</u> 308.
Scottus Joannes	157.	Truſtinus	

INDEX.

	Pag.	Vita	Pag.
Trustinus		<i>Albani & Amphibali</i>	25, 30.
De Origine <i>Fontani</i> Monast.	198, 245.	<i>Melloni</i>	28.
Tuinus Joannes	438.	<i>Oswini</i>	85.
V.		<i>Silvestri</i> P. R.	26.
		<i>Theodori</i>	87.
		<i>Willibrordi</i>	101.
Vadianus Joachimus		Vitæ	
In Catechesi	283.	Sanctorum <i>Anglorum</i>	125.
Valdenus Thomas		Sanctorum <i>Britannorum</i>	38.
In Fasciculo <i>Zizaniorum</i>	386.	Vitruvius Marcus	
Varro Marc. Terent.	6.	De Architectura	45.
Venantodunensis Henricus	75, 151, 157,	Vives Ludovicus	382.
159, 187, 250.		De Disciplinis	259.
In Historia	89.	Volaterranus Raphael	
Virgilius Polydorus	9, 51, 204, 339.	De Geographia	373.
In Historia <i>Anglicana</i>	332, 379, 380.	Urbanus P. R.	
Verus Albericus	140.	In Literis ad <i>Balduinum</i>	225.
In Vita <i>Ostha</i>	129.	W.	
Vicodivus Joannes	295.	Willibaldus	
Victor Sextus Aurelius	27.	In Vita <i>Winfredi</i>	127.
De <i>Casariis</i>	24.	Wimpelingius	391.
Viduus Robertus		Wolfstanus	
In Elegia de Morte <i>Blondi</i>	484.	In Vita <i>Swithuni</i>	141.
Virunnius Ponticus			
In Epitome Hist. <i>Britannica</i>	14, 55.		

EXPLANATIO

Quarundam Vorum Geographicarum

AD

BRITANNIAM

SPECTANTIUM,

Quæ difficiliores, aut Lelando fere peculiare esse videantur.

A.

Abbandunum, Sax. Abbandune, Abington, in Agro Bercheriensis.

Abredelega, Insula Arvonie adjacentis, Wardeley.

Abrevicana urbs, Berwick, quasi Aberwick, ab Aber, quod ostium fluminis significat. Atque hac est sententia Lelandi, quam unice, in hac Explanatione, spectamus.

Alaunicastrum, quod & Alaunia & Alaunium, Alcester in agro Warwickensi.

Alauni-Vadum, Aylesford in agro Cantiano, in quo loco & Alaunovici prima fuere Cœnobium Carmelitarum in Anglia.

Alaunovicum, Alnewick, vulgo Anwick, in agro Northumbrensi.

Alverodunum Brigantum, Alverton in agro Eboracensi, ubi quondam cœnobium Carmelitarum.

Ambrosia, Ambresbury, vulgo Amesbury, in agro Wilsoniensi.

Anguillaria, Ely, sic à Lelando dicta ab anguillis.

Andrelega, vetus nomen monasterii, ubi postea Burton, in agro Staffordiensi.

Aquelinum, forsan Cuelm in agro Oxoniensi.

Aquilodunum, Doron, olim Helysdune, in agro Suffolciensi, opidum martyrio D. Eadmundi insignitum.

Arvoniam Venetorum, Carnarvonshire.

Ayalonia, sive Avallonia, Glasfenbury, sic dicta ab Avallon, quod pomum significat. unde & Pomarium aliquando vertit Lelandus.

Avona Mediterranea, sive Borealis, Northampton.

Avona Littoralis, sive Australis, Southampton.

Avondunum Simenorum, Southampton.

B.

Badunum, à Brit. Badune, Bath in agro Somerset.

Balneodunum, Bath.

Bannochorus, Bangor. Nomen sedis Episc. in Arvoniam, & famosissimi olim cœnobii in agro Flint.

Bebba, Bamborough-Castle in agro Northum.

Bedericum, sive Bedericia, S. Edmunds-

EXPLANATIO.

munds-bury in agro *Suffolci*.

Bellolitus, **Orford**, ab amœnitate situs sic dictum.

Bellum, **Wattel=Abbey** in agro *Sussexiensis*.

Berdeniga, **Wardney**, cœnobium *Benedictinorum* in agro *Lincolniensis*.

Berochenſis provincia, **Warkſhire**.

Bladunum, **Malmesbury**.

Boccania, ſive **Boccinia**, **Buck=inghamſhire**.

Bosinanach, ſedes monachorum; hodie, opinor, **Wodmîn** in agro *Cornubiensis*.

Brangonium, **Worcester**.

Brigantes, **Porkſhire**, ſive **Pork=ſhire=Men**.

Brillendunum, **Bridlington** in agro *Eboracensis*.

Briodunum, **Bredon** in agro *Wigorniensis*.

Budiſfordenſis provincia, **Bed=fordſhire**.

Burgodunum, **Burton** in agro *Staffordiensis*.

C.

Canachina ſilva, **Cankwood** in agro *Staffordiensis*.

Caprocephalia, **Gatehead**, cœnobium olim eo ſere loco, ubi hodie **Newcastle**.

Catyeuchlani, **Hartfordſhire=Men**.

Ceicaſtrum, **Chicheſter** in agro *Sussexiensis*.

Ceoſeſega, **Selſey**. Inſula in agro *Sussexiensis*, ubi olim ſedes episcopalis. hanc dignitatem *Ciceſtriae* intulit *Stigandus*.

Cartia, **Goodſignſhire**

Ciſſa, **Chicheſter**.

Clarofontum, ſive **Clarus Fons**, **Sherborn** in agro *Dorſettenſis*, non *Hantonienſis*, ut male *Joan. Caius*. Sedes episcopalis ante tempora *Hermanni* episc. qui eandem *Sarisburiam* tranſtulit.

Claudia, **Glouceſter**.

Claudiana provincia, **Glouceſter=ſhire**.

Cluta, **Cluyd**, flumen *Borealis Walliae*, quod, infra ſanum *Aſaphi*, mare intrat in agro *Flint*. Hinc **Clutina Vallis**, hodie *Diffryn*.

Cnobheri-Burgum, **Burgh=Caſtle**, cœnobium à *Fioſeo* fundatum in agro *Suffolciensis*.

Congerî-Curia, **Congers=Bury** in agro *Somerſettenſis*: ſedes olim, ſi nonnullis fides, episcopalis.

Conovius Conwey, flumen *Venedotiae*.

Conventua, **Coventry**, in agro *Warwicensis*.

Corinia, **Cornwall**.

Corinium, **Cirenceſter**.

Cragum, **Caſtle=Craig** in agro *Eboracensis*.

Cratilli Vallis, **Cratundene**. Vide *Thom. Eliensem* in *Anglia Sacra* P. I. p. 594.

Cridiodunum, olim **Cridinton**, hodie **Crediton**, in agro *Devonienſis*. Hic locus Sede gaudebat olim episcopali; poſtea tamen ad *Iſcam Dommoniorum* à *Leofrico* traducta eſt.

Crulanda, - ia, **Crowland** ſive **Cropland** in agro *Lincolniensis*.

D.

Daci, **Daneg**. Vide ante alios

E X P L A N A T I O.

Deiri, gens notissima rerum Saxo-
nicarum scriptoribus. Incolebant
latam regionem inter *Humbri*
fluminis ripas & ripas *Tyffe*.

Deirorum silva, *Weberley* in agro
Eboracensi; olim *Derewald*.

Demetæ, *South-Wales*.

Denzæ Silva, *Dean=Forest*, pro-
pter ripas *Vagæ* fluminis in agro
Glocestrensi.

Deva, *Chester*, nomen habuit à
flumine *Deva*, *Dee*, quod ur-
bem præterlabitur. Hinc

Devania, *Cheshire*.

Doroventania, *Darby=shire*. Hoc
nomen deduxit *Lelandus* à flu-
mine *Darwent*, quod *Darbeiam*
alluit.

Dunum significat & *Down* in
Hibernia, & *Doncaster* in agro
Eboracensi.

Dunamum, *Downham* in agro
Cantabrigiensi.

Dunovicum, *Dunwich* in agro
Suffolciensi, sedes olim episcopalis.

Durus, *Stoure*, nomen fluminis
à *Dôr Brit.* quod aquam signi-
ficat.

Duria, *Dorsetshire* à *Duro*.

Durobreva, *Saxon. Brof=ceaster*,
hodie *Rocheſter* in *Canio*: urbs
Sede episcopali inlignis.

Durotriges, *Dorsetshire=Den*.

Durovernum, sive *Dorovernum*
Cantiorum, *Canterbury*, urbs
Canii primaria

E.

Ebbecaſtrum, hodie, opinor,
Bamborough=Caſtle in agro
Northumbrenſi.

Eilecûriana, sive *Ailecoriana Val-*
lis, the *Wale of Ailesbury* in
agro *Buckinghamienſi*.

Eilvius sive *Elvius*, *Elwy* nomen
fluvii *Cambrie Borealis*, hinc
nomen traxit

Elvium, *S. Maſh*, sedes episcopa-
lis in agro *Flinchenſi*.

Ethelingia, arx ab *Alfredo Magno*
erecta cum à *Danis* premeretur,
Athelney in agro *Somerſetenſi*.

F.

Felicia, *Dunwich* in agro *Suf-*
folciensi, olim *Feltſtrow*.

Fibrolega, *Weberley* in agro *Ebo-*
racensi, à *Fibris* aquaticis sic
dicta.

Fluentanus Carcer, *Fleet=Pris-*
ſon.

Fontes, *Wells*, sedes episcopalis
in agro *Somerſetenſi*; & *Foun-*
tains=Abby in agro *Eboracensi*.

Fontanetum, *Wells* in agro *So-*
merſetenſi.

Friscodunenſe cœnobium, *Freſton*
in agro *Lincolnienſi*.

Frumentarius Mons, *Cornhill*.

G.

Gainiburgus, *Gains=borough* in
agro *Lincolnienſi*.

Garienus, *Parmouth*, oppidum
litorale agri *Norſolciensi*.

Gaurovicum, *Warwick*, caput
agri *Warwiciensi*.

Geviſſi, *Saxones Occidentales*.

Gippovicum, *Ipswich* in agro
Suffolciensi.

Girvii dicuntur hac ætate *Fennicole*,
à gyr *Saxonico* vocabulo, quod
locum paludoſum ſignificat.

Gleſſoburgum *Somurotrigum*, *Gla-*
ſtenbury in agro *Somerſet*.

Granta, sive *Granta Girviorum*,
Cambridge, Academia cele-
berrima, & agri caput.

Grennovicum, *Greenwich* in
agro *Caniano*.

Gurdonicus Clivus, *Gays=Cliffe*
in agro *Warwiciensi*.

H.

Haguſtaldunum, *Hexham* in agro
Northumbrenſi, sedes olim episc.

Henoforthum,

EXPLANATIO.

Henoforthum. hæc vox *Britannice* significat viam antiquam, hodie *Hereford*.

Hichia, cœnobium quondam *Carmelitarum* in agro *Hartfordensi*, *Newbiggin* vel *Hichin*.

Holmus, *Hulme*, sive *S. Bennets* in the *Holme*, cœnobium amplum *Benedictinorum* in agro *Norfolciensi*.

Hydropolis. ita *Græce* vertit *Dorchester* in agro *Oxonienſi*. Sedem episcopalem ab hoc loco *Lincolniam* tranſtulit *Remigius*.

I.

Icannum videtur eſſe *Wotton* in agro *Lincolnienſi*.

Interamnium, *Chriſtchurch* in agro *Hantonienſi*; eſt enim inter duos amnes poſitum, *Avonam* nempe & *Durum*.

Iſca Domnoniorum, *Exeter*; eſt princeps *Devoniæ* civitas, & ſedes Episcopī.

Iſcanum & Iſcelegia, *Caer-Leon upon Aſk*, metropolis olim *Cambriæ*.

Iſiacum & Iſidis-Vadum, *Ouseford*, quod vulgo, ſed, *Lelando* iudice, corrupte *Oxford*, urbs pulcherrima & Academiarum Decus.

Iſiburna, cœnobium *Ciſtertiænſium* in agro *Bedfordienſi*, *Woburn*.

Iſurovicum, *Pork*. Vide Commentarios in *Cygneam Cantionem*, voce *Iſis*.

L.

Lamithis vel Lamithus. *Lames*

Lanicolæ, *Lancashire* = *Men*. Vide *Lunia*.

Lannotava, *Landaff* in *Morgania*, vetus & olim florentiſſima atque opulentiſſima ſedes episcopalis.

Legiolium, *Pomfret* in agro *Eboracenſi*.

Legrecaltrum ſive Legrocaltrum, *Leicester*. Sede olim prænitebat episcopali.

Lhinia ſive Linia, *Wardſley*. Vide *Abredelega*.

Lichinus Campus, *Litchfield* in agro *Staffordienſi*.

Ligeria, *Leicester*.

Limenicus Portus. *Limeni* nomen noſtris incognitum temporibus. conſtat tamen cum fuiſſe fluvium, quem hodie *Rotherum* vocant; & qui, *Apletream* vaſto delatus gurgite, aperto mari mox ſe committit.

Lindii, *Lincolnſhire* = *Men*.

Lindisfarna, *Holy Iſland*, à ſanctitate monachorum. Eſt inſula parva *Northumbriæ* adjacens, ubi olim episcopī, qui hodie *Dunelmenses* appellantur, ſedem habuerunt.

Lindifia, *Lincolnſhire*.

Lindiſpharos

Lindocollinum } *Lincoln*.

Lindum

Loegria, ea pars *Britanniæ*, quæ hodie *England* appellatur, à *Loctrino*, *Brui* filio.

Luda, vide *Parchenſe* cœnobium.

Luddolocus, *Ludlow* in agro *Salopienſi*.

Lugia, vide *Stratoforda*.

Lunia vel Lania, a fluvio *Lane*, qui *Lancaſtriam* allambit, ſic nominata. *Lancashire*.

EXPLANATIO.

Maridunense Collegium, *Merton-College Oxon.*

Maridunum, *Caermarthen*, caput provinciae ejusdem nominis in *Cambria*.

Medimna & Medimnum, *Christ Church* in agro *Hantonienfi*.

Mediolanum, *Lancaster*.

Meildulphi five Maildulphi-Ceria, *Malmesbury* in agro *Wiltonienfi*.

Menevia, five Menevia Demetarum, *S. Davids* in agro *Pembroch*.

Mona Anglesey, non *Man*, ut *Polydorus*. id quod singulari libello probavit *Hunfrid. Luidus*.

Monovaga *Mhonmouth*, caput agri cognominis.

Murus *Uere*, nomen fluvii, qui *Verolanum* alluit.

N.

Neoseveria, *Salisbury* in agro *Wiltonienfi*.

Nigeria, *Blackney* in agro *Norfolkiensi*; illic olim coenobium *Carmelitarum*.

Nivei Montes, *Snowdon-Hills* in agro *Caernarvonensi*.

Nordovolia, *Norfolk*.

Nortabria, *Northumberland*.

Nortabrini, *Northumbrenses*.

O.

Ochis, *Ock*, fluvius agri *Berchevriensis*, qui *Isidem* intrat *Abingdoniae*.

Oldeburnensis Pons, *Holborn-Bridge*.

Ostroangli, *Orientales Angli*.

Ostrosaxonia, *Essex*.

P.

Paladorum, five Paladarum, hodie *Shaftsbury* in agro *Dorsetensi*.

Parchense coenobium propter *Ludam*, *Louth-Park*, in agro *Lincolniensi*.

Pebidiacia, *S. Davids*=Land in agro *Pembrochiensi*.

Pegelandia, *Peckirk*, vetus monasterium in agro *Northampton*.

Pharos, Pharenfis Sinus, five Pharius Sinus, *Whitby* in agro *Eboracensi*. Olim *Streonechale*.

Pirani Fanum, vide *Camdemum* in *Danmonii*.

Pironis Monasterium, vetustissimum alicubi in *Cambria* coenobium, sed ubi situm nondum didici.

Plinmodunum, *Plimpton* in agro *Devonienfi*.

Portus, *Wangor* in agro *Caernarvonensi*.

Pontigualterum, Pons *Gualteri*, *Bridge-Walter*, vulg. *Bridge-Water* in agro *Somersejensi*.

R.

Ramefega *Ramsey*, insula *Cambriae* Australi adjacens.

Ramefega Fennicolarum, *Ramsey*, i. e. Arietum Insula, in agro *Huntingtonienfi*.

Rhepandunum, *Repton* propter *Trentam* in agro *Darbiensi*. olim *Rhepandune*.

Rosa Cantiorum, *Rochester* in agro *Caniano*.

Rosina Vallis, the *Wale of Rose*, in agro *Pembrochiensi*.

Rossi, *Denbighshire-Men*.

Rutheni Ruthenum, quod est agri *Denbigenfi* emporium, incolunt & vallem adjacentem.

S.

Sabulovicum, *Sandwich* in agro *Caniano*.

Salapia vel Salopia, *Shropshire*, & *Shrewesbury*.

Severia, *Old-Sarum*. Significat etiam *Salisbury*, unde

Severiana Provincia, & Severianus Ager, *Wiltshire*.

Simeni, *Hampshire-Men*.

EXPLANATIO.

Slepa Girviorum, hodie S. Ives
à S. Ivone, olim Slepe in agro
Huntingtoniensis.

Snotinghamensis Ditio, *Notings-*
hamshire.

Somaria, five Somariana Provin-
cia, *Somersetshire*.

Somurotriges, *Somersetshire-*
Men.

Sovania, *Staffordshire*. Hoc no-
men huic provinciae dedit noster
à Some flumine, quod *Staffor-*
diam præterlabitur.

Stratoforda propter ripas *Lugie*,
Stratford-Bow upon the
Lea, in agro *Middlesexiensis*.

Sudofaxonia, *Sussex*.

Sudovolca, *Suffolk-Men*.

T.

Tava, & flumen Tave in *Morga-*
nia, & Landaff civitatem ad
idem flumen sitam significat.
Vide Lannotava.

Theoci-Curia, *Theokesbyrt*.
Hodie *Cewksbury* in agro
Glocestrensis.

Thetis, Tets flu.

Thornea Girviorum, *Thorney*,
cœnobium *Benedictinorum* in
agro *Cantabrigiensis*, ut distingua-
tur à Thornea *Trenovantium*, quæ
est *Westminster*.

Tillecuria, *Tilbery* in agro *Cant*.

Tovenna, *Towin*, in agro *Mervin*.

Transfabrini, trans *Abrium* incolen-
tes, (ita enim *Humberum* appel-
lat) *Northumbrensis*.

Trenovantium, *London*. non
Cranton, ut olim *Polydorus*.

Tuelis, *Tweed*, & *Berwick*
upon *Tweed*.

Venantodunum, *Huntington*, ca-
put provinciae ejusdem nominis.

Venedotia, *North Wales*. Hinc

Venedoti, incolæ *Cambriae Borealis*.

Veneti, iidem sunt cum Venedotis.

Venta Belgarum, *Bristol*, caput
agri *Somersetensis*. pars tamen hu-
jus civitatis est in provincia *Glo-*
cestrensis.

Venta Icenorum, *Norwich*, urbs
ampla & provinciae *Norfolciensis*
prima.

Venta Simenorum, *Winchester*,
Pontificis sedes in agro *Hamo-*
nienis.

Ventania inferior, *Lower-Geant*,
pars agri *Monemuenensis*.

Ventologia, *Monmouthshire*, à
Venta principe *Silurum* civitate.

Ventolacense Monasterium, *Wen-*
lock, in agro *Salopiensis*.

Verodunum, *Wardon*, in agro
Bedfordiensis.

Verolamium, *S. Albans*, in agro
Hertsfordensis.

Verovicum, *Warwick*.

Vigevones, *Vigorniensis*.

Vilugia, five Wilugia, *Wiltshire*.

Vilugodunum, *Wilton*, in agro
Wiltoniensis: caput olim provin-
ciae, & Pontificum Sedes.

Vimundense cœnobium, *Benedicti-*
nis sacrum, *Windham*, in agro
Norfolciensis.

Ulmelum, *North-Elnham* in
agro *Norfolciensis*. Sedem episco-
palem ab hoc loco ad *Thesfor-*
diam traduxit *Herfastus*; & paulo
post *Herebertus* *Lofinga* à *Thesfor-*
dia ad *Nordovicum*.

Volca Aquilonares, *Norfolk-*
Men.

*COROLLARIUM VITÆ

JOANNIS LELANDI.

JOANNES *Lelandus* cum, post multos annos in optimis studiis navatos in *Anglia* & partibus transmarinis, tam doctrinæ & eruditionis, quam religionis sinceræ testimonia edidisset, serenissimus rex *Henricus* octavus hæc sæpe & sedulo animadvertens, elegit hunc in numerum Scholarium, annuisque stipendiis donavit; in collegio *Christi* in *Cantabrigia*, ubi bonis artibus operam dedit, (vide 4 Tomum in *Vita Sigeberti*, orientaliū *Anglorum* regis) post *Oxonii* in collegio Omnium Animarum, ut accepi per *Thom. Allein* Aulæ *Glouc. Oxon.* Cumque inter cæteras naturæ animique insignes dotes ardentem fervorem, infitumque genium in scrutandis & indagandis antiquis, & arcanis observasset; ex speciali gratia & mero motu anno regni sui 25. anno 1533. diploma ei regium concessit, per quod liceret per omnia regna & ditiones suas spatari, & antiquitates omnes, scripta, recorda, archiva, & quæcunque monumenta notatu digna in singulis bibliothecis, collegiis, sodalitiis, claustris, cœnobiis, basilicis, monasteriis, aliisque locis quibuscunque diligenter & fideliter rimari & perscrutari. Mandato cujus propositum suscepit iter, & per spatium sex annorum per universas fere *Angliæ* partes non sine labore gravi & sumptibus maximis peregrinatus est: quo tempore, ut de se in epistola quadam, dicto regi *Henrico* scripta, ipsemet testatur: "nullum fuit per universum hoc regnum promontorium, portus vel sinus, flumen, rivus, fluvius aquarum, æstus, lacus, incurio undarum, palus, mons, vallis, planities, ericetum, foresta, saltus, sylva, civitas, municipium, burgum, castellum, oppidum, villa, pagus, collegium, cœnobium, abbatia, monasterium, ædes, manerium, prædium, vel locus aliquis notatu dignus, quem ille non vidit, & quæcunque ibidem observanda essent, non annotavit."

Quibus in locis & quam longe profectus est, hæc Collectanea satis demonstrabunt. Quæ omnia, sicut in animo plane esset, vellet analytice in partes suas distribuisse; primumque intendit in magna tabula Chorographica totum regnum *Angliæ* una cum insulis adjacentibus delineasse, topographicamque descriptionem eidem inferuisse; & nomina antiqua, *Britannica*, *Romana*, & *Saxonica* modernis stationibus applicasse: post in 50 libris secun-

* Id est Additiones ad Vitam *Lelandi Balaanæ*, auctore *Guilielmo Burtono*, *Lindliaco*; qui Collectanea & Itinerarium *Lelandianæ* dono dedit *Bibliothecæ Bodleianæ*.

dum numerum Comitatum, singulas antiquitates, monumenta & historicas enarrationes descripsisse, demonstrando origines, ortus, incrementa & facta memoranda cujuslibet civitatis, castelli & oppidi in qualibet provincia; tunc descriptionem insularum *Britannicarum*, & ultimo tres libros nobilitatis *Anglicæ* adjunxisse. Quæ singula in epistola quadam eidem regi *Henrico* dedicata sic perficere promisit. Sed cum hoc rude Chaos & pergrandis acervus digerendus & in ordinem methodicum redigendus esset, num vel sui diffidentia non perficiendi hæc magna quæ pollicitus est, laborans; vel terrore immensitatis tantæ & tam vastæ molis devictus, confuso & vitiato cerebro è potestate mentis suæ decidit, & phrenetica mania anno 1552. 6. Ed. (quod lugendum sane) expiravit. Quod cum regi *Edwardo* sexto innotuisset, (neque enim tanta viri delituit dignitas, utpote cui non multum antea Genethliacon ejus dedicasset) præcepit *Joanni Cheke* militi didascalo suo, ut illico bibliothecam ejus specularetur; & omnia ejus opera manuscripta ei referret: quæ omnia idem *Joannes Cheke* mandato regis secum abduxit, & penes se retinuit. Post mortem domini *Cheke* plurima eorum devenerunt ad honoratissimos *Willelmum Baronem Paget*, & *Willelmum Cecil*, Baronem de *Burghley*, maritum sororis dicti *Joannis Cheke*. Hæc tantum quatuor volumina in manus reverendissimi *Humfredi Puresey*, consanguinei mei, nuper de consilio illustrissimæ *Elizabethæ* reginæ in partibus Borealibus inciderunt ex dono dicti *Joannis Cheke*, à cujus filio *Thoma Puresey* ego dono accepi 1612.

E R R A T A.

Pag. 115. *l.* 2. post scribit adde [Beda] *p.* 118. *l.* 8. pro sede lege sed. *p.* 218. *l.* 19. pro magno lege magna. *p.* 330 *l.* penult. post plane adde antiquitate. *p.* 387. *l.* 2. pro celebris. lege celebris, *p.* 421. *l.* 10. pro Gallofridum lege Gallofridus. *p.* 425. *l.* 19. pro Peierides lege Pierides. *l.* 28. pro prisca lege prisca. *p.* 426. *l.* 8. pro moneat lege maneat. *p.* 462. *l.* penult. pro exprimitur. lege exprimitur,.

PRELO PARATUR

Volumen Scriptorum Historiæ *Anglicanæ* tertium, ab *Henrico III.* ad *Henricum IV.* è vetustis Codd. MSS. eruit, & in lucem protulit *Antonius Hall*, A. M. Coll. Reg. Socius.

VA1
1550388